

edition Hermann Weber

Gerd Bohne

Zářící Jáma

/

Die strahlende Grube

Zářící jáma

(kapitoly 1–25, neprodejná pracovní verze)

Vydavatel: Edition Hermann Weber,
Zur Papenkuhle 3A, D-31303 Burgdorf, Německo, spolupráce se spolkem www.slunceasvoboda.eu

Autorská práva: Gerd Bohne,
www.edition-hermann-weber.de

Překlad + grafika: www.slunceasvoboda.eu

V tomto románu je pro lepší čitelnost použit obecný rod mužský. Ženský rod a další rodové identity jsou výslovně uvedeny tam, kde je to pro sdělení nezbytné.

Všechny události popsané v tomto románu jsou smyšlené, ačkoli se vztahují k historickým skutečnostem a mohly se odehrát tak, jak jsou popsány. Jednání osob soudobých dějin přizpůsobil autor záměru, který ve své knize sledoval. Organizace a společnosti zmíněné v tomto románu a jejich zapojení do popisovaných událostí jsou smyšlené. Jakákoli podobnost s osobami žijícími či zemřelými, s výjimkou osob z nedávné historie, je čistě náhodná.

Die strahlende Grube

(Kapitel 1–25, unverkäufliche Arbeitsversion)

Herausgeber: Edition Hermann Weber, Zur Papenkuhle 3A, D-31303 Burgdorf, in Cooperation mit www.sonneundfreiheit.eu

Copyright: Gerd Bohne, www.edition-hermann-weber.de

Übersetzung ins Tschechische + Graphik: www.sonneundfreiheit.eu :

In diesem Roman wird aus Gründen der besseren Lesbarkeit das generische Maskulinum verwendet. Weibliche und anderweitige Geschlechteridentitäten werden dabei ausdrücklich mitge-meint, sofern das für die Aussage erforderlich ist.

Alle in diesem Roman beschriebenen Ereignisse sind frei erfunden, obgleich sie im Zusammenhang mit historischen Fakten stehen und wie beschrieben stattgefunden haben könnten. Die Personen der Zeitgeschichte sind fiktionalisiert. Organisationen und Unternehmen, die in diesem Roman genannt werden, und ihre Verwicklung in die beschriebenen Ereignisse sind frei erfunden. Jede Ähnlichkeit mit lebenden oder verstorbenen Personen, mit Ausnahme der Personen der Zeitgeschichte, ist rein zufällig.

Tuto knihu věnuji statisícům, ne-li milionům lidí, jejichž zdraví a životní pohodu negativně ovlivnily zkoušky atomových bomb provedené jadernými mocnostmi, jakož i jejich potomkům, kteří budou po generace trpět následky těchto zkoušek.

Zvláště ji věnuji lidem v oblastech těžby uranu v bývalém Československu a bývalé NDR, kteří musí dodnes snášet následky těžby uranové rudy pro konstrukci sovětské atomové bomby.

„Když je někde díra, tak do ní taky něco hodíme!“

(citát ze společnosti zabývající se likvidací odpadu)

Dieses Buch widme ich den Hunderttausenden, wenn nicht Millionen von Menschen, deren Gesundheit und Wohlergehen durch Atombombentests der Atommächte in Mitleidenschaft gezogen wurde und die an den Folgen der Tests über Generationen weiterhin leiden werden.

Ich widme es besonders den Menschen in den Uranbergbaugebieten in der ehemaligen Tschechoslowakei und der ehemaligen DDR, die die Folgen der Uranerzgewinnung für den Bau der sowjetischen Atombombe bis heute auszuhalten haben.

„Wenn irgendwo ein Loch ist, dann schmeißen wir auch was rein!“

(Zitat eines Entsorgers)

Prolog

Semipalatinsk a Novaja Zemlja

Dne 29. srpna 1949 nastal pro svět veliký přelom. V tento den uprostřed léta zahájil Sovětský svaz první úspěšný povrchový test nově vyvinuté vlastní atomové bomby.

Skupina vědců vedená Igorem Kurčatovem („otec“ sovětské atomové bomby) měla všechny důvody připít si na tuto událost nejlepším gruzínským sektem. Přítomni byli i němečtí jaderní vědci, kteří Sovětskému svazu při konstrukci bomby aktivně pomáhali. Klaus Fuchs, německý jaderný fyzik, který se podílel na sestrojení první plutoniové bomby „Fat Boy“ v USA, si na tento úspěch připil ve svém domě ve Velké Británii, neboť po léta předával Sovětům nejtajnejší informace z americko-britského programu jaderných zbraní. Pro svět to byl významný den, protože od té doby dodnes existuje rovnováha sil, rovnováha odstrašování. Pro místo v rozlehlé kazašské stepi však tento den znamenal začátek období utrpení.

Během následujících čtyřiceti let zde bylo provedeno několik stovek testů, z toho více než sto dvacet povrchových, aniž by byla zajištěna kontrola případného jaderného spadu.

Prolog

Semipalatinsk und Nowaja Semlja – Orte der Verdammten

Am 29. August 1949 wurde die Welt aus den Angeln gehoben. An diesem Tag im Hochsommer startete die Sowjetunion den ersten erfolgreichen überirdischen Test einer neu entwickelten, eigenen Atombombe.

Die Wissenschaftlergruppe um Igor Kurtschatow hatte allen Grund, mit bestem georgischem Sekt darauf anzustoßen. Auch deutsche Atomwissenschaftler, die der Sowjetunion beim Bau der Bombe tatkräftig geholfen hatten, waren dabei. Klaus Fuchs, der deutsche Atomphysiker, der in den USA maßgeblich an der ersten Plutoniumbombe, „Fat Man“, mitgebaut hatte, stieß an seinem Wohnort in Großbritannien auf diesen Erfolg an, hatte er doch über Jahre geheimste Informationen aus dem amerikanisch-britischen Atomwaffenprogramm an die Sowjets geliefert.

Für die Welt war es ein bedeutsamer Tag, denn seitdem existiert die Balance of Power, das Gleichgewicht des Schreckens, bis heute. Für den Ort in der weiten kasachischen Steppe jedoch begann mit diesem Tag eine Zeit des Leidens.

Mehrere hundert Tests wurden hier in den folgenden vierzig Jahren durchgeführt, davon über hundertzwanzig oberirdisch, ohne dass die Kontrolle über einen nuklearen Fallout sichergestellt war.

Několik tisíc kilometrů čtverečních bylo trvale zamořeno. Ozáření půdy a podzemních vod není dodnes prozkoumáno, ale obyvatelstvo trpí následky zvýšené radioaktivity již několik generací. Štěpný materiál pro bomby Sovětského svazu na počátku jaderného zbrojení pocházel z uranových dolů v Krušných horách v NDR a Československu.

Stovky jaderných zkoušek se však uskutečnily nejen v kazašských stepích, ale také na ostrově Novaja Zembla v Severním ledovém oceánu. Jaderný odpad byl poté zakopán nebo potopen na místě či ve věčném ledu Karského moře a ponechán svému osudu. Nyní však v důsledku klimatických změn led postupně mizí a uvolňuje jaderné dědictví.

Ne méně nezodpovědně testovaly své zbraně i západní jaderné mocnosti: v rozlehlém Pacifiku na atolu Bikini a v amerických pouštích Nového Mexika a Nevady. Stejně jako v Rusku byl jaderný odpad vyhazován do moře nebo ponechán svému osudu.

Tento děsivý výčet bohužel není zdaleka úplný.

Ačkoli se povrchové testy běžně prováděly „pouze“ do poloviny 60. let 20. století, například francouzské jaderné testy na atolu Muroroa v Jižním oceánu, pokračovaly až do 90. let 20. století.

Mehrere tausend Quadratkilometer wurden nachhaltig kontaminiert. Die Strahlenbelastung für Böden und Grundwasser wurde bis heute nicht untersucht, doch die Bevölkerung leidet seit mehreren Generationen unter den Folgen der erhöhten Radioaktivität. Das spaltbare Material für die Bomben der Sowjetunion am Beginn der atomaren Rüstung stammte aus den Uranminen im Erzgebirge in der DDR und der Tschechoslowakei.

Aber nicht nur in der kasachischen Steppe, sondern auch auf der im Nordpolarmeer gelegenen Insel Nowaja Semļja wurden hunderte Atomtests durchgeführt. Der atomare Müll wurde anschließend vor Ort oder im ewigen Eis der Kara-See verbuddelt oder versenkt und sich selbst überlassen. Jetzt, durch den Klimawandel, verschwindet das Eis jedoch zusehends und gibt die atomare Altlast frei.

Auch die westlichen Atommächte testeten ihre Waffen nicht minder unverantwortlich: in den Weiten des Pazifiks auf dem Bikini-Atoll und in der amerikanischen Wüste von New Mexico und Nevada. Ebenso wie in Russland wurde der Atommüll ins Meer gekippt oder sich selbst überlassen.

Leider ist diese erschreckende Aufzählung bei Weitem nicht vollständig.

Obwohl oberirdische Tests „nur“ bis Mitte der Sechzigerjahre die Regel waren, erfolgten die Atomtests der Franzosen auf dem Muroroa-Atoll in der Südsee beispielsweise noch bis weit in die Neunzigerjahre hinein.

Dne 29. srpna 1991 bylo oficiálně uzavřeno území jaderných testů v Semipalatinském a od té doby se tento den celosvětově slaví jako „Mezinárodní den proti jaderným zkouškám“.

V prosinci 1957 se objevily zvěsti o jaderné havárii v Čeljabinském na Sibiři. Sovětský svaz to důrazně popřel a z těchto fám obvinil západní tajné služby, zejména americkou CIA.

CIA ve své analýze událostí dospěla k závěru, že zde byly kontaminovány stovky kilometrů čtverečních. Z mapy zmizely celé vesnice a města a při výbuchu zahynuly tisíce lidí. Tisíce a tisíce lidí zřejmě trpěly nebo zemřely následkem dlouhodobé radiace způsobené stroncium 90 a cesiem 137.

V následujících desetiletích bylo provedeno mnoho pokusů o objasnění fám, ale vojensko-jaderný komplex sovětského a nyní ruského jaderného průmyslu dodnes mlčí. Mezitím jsou jaderné zbraně hromadného ničení uloženy v arzenálech jaderných věrmocí a jsou připraveny kdykoliv k použití.

Am 29. August 1991 wurde das Atomtestgelände in Semipalatinsk offiziell geschlossen, seitdem wird dieser Tag weltweit als „Internationaler Tag gegen Atomtests“ begangen.

Im Dezember 1957 gab es Gerüchte über einen Atomunfall im sibirischen Tscheljabinsk. Die Sowjetunion dementierte energisch und machte die westlichen Geheimdienste, insbesondere die amerikanische CIA, für die Gerüchte verantwortlich. In ihrer Analyse der Geschehnisse kam die CIA zu dem Ergebnis, dass dort hunderte von Quadratkilometern verseucht worden seien. Ganze Dörfer und Städte seien von der Landkarte verschwunden und tausende Menschen bei der Explosion ums Leben gekommen. Abertausende hätten an den Spätfolgen der Verstrahlung durch Strontium 90 und Cäsium 137 gelitten oder seien ebenfalls daran gestorben.

In den folgenden Jahrzehnten gab es vielfältige Versuche, Klarheit in der Gerüchteküche zu schaffen, aber der militärisch-atomare Komplex der sowjetischen und jetzt russischen Atomwirtschaft mauert bis heute. Währenddessen lagern die atomaren Massenvernichtungswaffen in den Arsenalen der Atommächte und sind jederzeit einsatzbereit.

Co se dosud stalo

Podnikatel v recyklaci Hermann Weber a Rosa Cigara, česká právnička s portugalskými kořeny, se setkávají na mezinárodní konferenci EU ve městě Luleå na severu Švédska. Oba spojuje zvláštní zájem o minulost: Hermann ze zvědavosti „amatérského historika“ zkoumá okolí odsouzeného válečného zločince SS Obersturmbannführera Herberta Kapplera, který za záhadných okolností zmizel v 70. letech z italské vazby. Rosa zase pátrá po stopách ve své rodinné historii, neboť její prarodiče zažili za druhé světové války v Portugalsku nekonečné utrpení vinou německého konfidenta.

Obě linie jejich pátrání se protnou u bývalého SS-Obersturmführera Rudolfa Rothgängera, který sehrál neslavnou roli v pražské centrále gestapa, a to jak v souvislosti s Kapplerovým útěkem, tak s udáním Rosina dědečka. Rosa a Hermann zjistí, že Rothgänger byl klíčovou postavou řídícího centra gestapa, protože jedním z jeho úkolů byla příprava a organizace takzvaného Orlího letu, podpory zmizení důležitých důstojníků SS po bezpodmínečné kapitulaci Německa. Jména přeživších, což byl nacistický žargon pro tyto lidi, vedla přes jeho psací stůl.

Vybuzeni tímto zjištěním pokračují Rosa a Hermann ve společném pátrání a seznamují se s Eddou Meyers z Braun-

Was bisher geschah

Der Recyclingunternehmer Hermann Weber und Rosa Cigara, eine tschechische Rechtsanwältin mit portugiesischen Wurzeln, lernen sich auf einer internationalen Konferenz der EU im nordschwedischen Luleå kennen. Beide verbindet ein besonderes Interesse für die Vergangenheit: Hermann recherchiert aus Neugier als „Hobbyhistoriker“ im Umfeld des verurteilten Kriegsverbrechers SS-Obersturmbannführer Herbert Kappler, der in den Siebzigerjahren unter mysteriösen Umständen aus italienischer Haft verschwand. Rosa wiederum ist auf Spurensuche in ihrer Familiengeschichte, da ihre Großeltern in Portugal während des Zweiten Weltkriegs durch einen deutschen Denunzianten unendliches Leid erfuhrten.

Ihre beiden Recherchelinien kreuzen sich beim ehemaligen SS-Obersturmführer Rudolf Rothgänger, der in der Gestapoletstelle Prag sowohl im Umfeld der Flucht Kapplers als auch bei der Denunziation von Rosas Großvater eine unrühmliche Rolle spielte. Rosa und Hermann finden heraus, dass Rothgänger eine Schlüsselfigur in der Gestapoletstelle war, denn zu seinen Aufgaben gehörte die Vorbereitung und Organisation des sogenannten Adlerfluges, der Unterstützung beim Untertauchen wichtiger SS-Offiziere nach der bedingungslosen Kapitulation Deutschlands. Die Namen der Überlebensträger, so der Nazijargon für diese Leute, gingen über seinen Schreibtisch.

Aufgerüttelt durch diese Entdeckung führen Rosa und Hermann ihre Recherchen gemeinsam fort und lernen dabei die Braunschweigerin Edda

schweigu, která hledá informace o svém pohřešovaném otci, bývalém SS-Obers-turmbannführerovi Fritzi Meyersovi. Ten prý po skončení války zmizel v americkém zajateckém táboře. Hermann a Rosa proto rozšíří své pátrání na Meyerse a zjistí, že místo jeho pobytu bylo pátracími orgány NDR a ČR lokalizováno ve Spolkové republice.

Válku i věznění přežil. Ve vojenském archivu v Bělehradě zjistí, že Meyers začal nový život ve Spolkové republice pod falešným jménem.

Hermann se o tuto informaci podělí s Ed-dou, která je šokována zjištěním, že její otec nejen přežil, ale dokonce si vybudoval novou existenci ve stejném městě jako ona, v Braunschweigu. Edda se rozhodne vyhledat otcovu novou rodinu. Několik dní poté, co uvedenou adresu navštíví, však Edda bez stopy zmizí. Síť nových i starých esesáckých kamarádů zjevně zafungovala a zvědavé pátrání zarazila hned v zárodku.

Mezitím Hermann a Rosa objeví v mni-chovském archivu spojitost mezi případem Herberta Kapplera a italským mafiánským klanem Calabresiů. Calabresiové jsou nebezpeční a vůbec nemají rádi, když se k nim někdo příliš přiblíží. Rose a Hermannovi někdo bezprostředně vyhrožuje a jen o vlásek uniknou pokusu o vraždu. Podle všeho probudili spící kobru, protože o dva roky dříve došlo rovněž

Meyers k kennen, die auf der Suche nach Informationen über ihren vermissten Vater, den ehemaligen SS-Obersturmbannführer Fritz Meyers, ist. Er soll nach Kriegsende in einem Gefangenengelager der Amerikaner verschwunden sein. Also dehnen Hermann und Rosa ihre Recherche auf Meyers aus und entdecken, dass sein Wohnort von Fahndungsbehörden der DDR und Tschechiens in der Bundesrepublik verortet wurde.

Den Krieg sowie die Gefangenschaft überstand er lebend. In einem Militärarchiv in Belgrad finden sie heraus, dass Meyers unter falschem Namen in der Bundesrepublik ein neues Leben begonnen hat.

Diese Informationen teilt Hermann Edda mit, die erschreckt feststellt, dass ihr Vater nicht nur überlebt, sondern sich sogar in der gleichen Stadt wie sie, in Braunschweig, eine neue Existenz aufgebaut hat. Edda beschließt, die neue Familie ihres Vaters aufzusuchen. Doch wenige Tage, nachdem Edda die Adresse besucht hat, verschwindet sie spurlos. Das Netzwerk neuer und alter SS-Kameraden hat offensichtlich funktioniert und neugierige Nachfragen im Keim erstickt.

Hermann und Rosa entdecken indes in einem Münchener Archiv eine Verbindung zwischen dem Fall Herbert Kappler und dem italienischen Mafiaclan der Familie Calabresi. Die Calabresis sind gefährlich und haben es gar nicht gern, wenn ihnen jemand zu nahe kommt. Rosa und Hermann werden unmittelbar bedroht und entgehen nur knapp einem Angriff auf ihr Leben. Allem Anschein nach haben sie schlafende Hunde geweckt, denn zwei Jahre zuvor war es auf einem

k turbulencím, do nichž byli zapleteni Calabresioví na zcela jiné scéně: V pohraniční oblasti mezi Českou republikou a Německem byla začátkem srpna 2005 na Labi objevena mrtvola.

Spoluprací německé a české policie byla brzy zjištěna její totožnost. Jednalo se o německého občana Egona Watepfuhla, registrovaného v Ústí nad Labem, dříve Aussig.

Nález těla se stal senzací, když byla v oděvu mrtvého nalezena brož, která byla ve vlastnictví milenky italského diktátora Benita Mussoliniho, Clarety Petacci.

Její šperky beze stopy zmizely na konci války v dubnu 1945.

Mrtvý Egon Watepfuhl vedl za svého života v severních Čechách poradenskou firmu, která tvrdila, že má přístup k mezinárodním finančním centrům a dokáže obstarat kapitál pro německé firmy, které hledají pomoc. Mezi jeho klienty patřila i cihelna podnikatele Gundolfa Wernickeho z okolí Magdeburku.

Při pokusu o spolupráci s Watepfuhlem se s Wernickem zametlo a kvůli prohnáným trikům domnělých Watepfuhlových partnerů se dostal do svízelné situace. I v tom měl prsty klan Calabresiů, který dělá své pochybné obchody nejen v Itálii, ale i v České republice.

ganz anderen Schauplatz ebenfalls zu Turbulenzen gekommen, in die die Calabresis verwickelt waren: Im Grenzgebiet zwischen Tschechien und Deutschland wurde Anfang August 2005 an der Elbe eine Wasserleiche entdeckt.

Durch die Kooperation zwischen deutscher und tschechischer Polizei wurde ihre Identität bald festgestellt. Es handelte sich um den in Ústí nad Labem, dem früheren Aussig, gemeldeten deutschen Staatsbürger Egon Watepfuhl.

Der Leichenfund wurde zur Sensation, als man in der Kleidung des Toten eine Brosche entdeckte, die dem Besitz der Geliebten des italienischen Diktators Benito Mussolini, Claretta Petacci, zugeordnet werden konnte.

Ihr Schmuck war zum Kriegsende im April 1945 spurlos verschwunden.

Der Tote, Egon Watepfuhl, betrieb zu Lebzeiten in Nordböhmen eine Beratungsfirma, die vorgab, Zugang zu internationalen Finanzplätzen zu haben und hilfesuchenden deutschen Firmen Kapital beschaffen zu können. Auch die Ziegelei des Unternehmers Gundolf Wernicke aus der Nähe von Magdeburg gehörte zu seinen Kunden.

Im Verlauf des Kooperationsversuchs mit Watepfuhl wurde Wernicke übel mitgespielt und er geriet durch windige Tricks der vermeintlichen Partner Watepfuhls in größte Existenznot. Auch hier hatte der Clan der Calabresis, die nicht nur in Italien, sondern auch in Tschechien ihren eigenen, dunklen Geschäften nachgehen, seine Finger im Spiel.

Proto se vyšetřování ujal vrchní inspektor Petros Papadopoulos, který má v Praze na starosti organizovaný zločin, a dostal se ke klanu Calabresiů nebezpečně blízko. Bohužel u svého nadřízeného neušel s pokusem oficiálně obnovit odložené vyšetřování proti šéfovi klanu Pavlu Slánskému, který byl policií již znám.

Petros tedy pokračoval ve vyšetřování případu vraždy bez souhlasu vedení policie, ale s podporou dvou kolegů z ústeckého oddělení vražd.

Jenže s klanem Calabresiů nejsou žerty. Petros se stal obětí pokusu o atentát, který s těžkým zraněním přežil, a proti svému nesouhlasu byl převelen na údajně klidnější ministerstvo životního prostředí. Slánský odjel do Itálie pod jménem Riccardo Calabresi, aby nechal celou záležitost vyšumět.

Nyní, v roce 2007, se šéf italské mafie v České republice vrací do své vlasti. Slánského touha a stesk jeho mladé novomanželky, rovněž Češky italského původu, převažuje nad jakýmkoli racionalními důvody zůstat v Itálii. V době před návratem dojde k dohodě s vedením české policie o pozastavení pátrání po Slánském. Slánský na oplátku slibuje, že zastaví veškeré potyčky gangů v pražských ulicích, protože je v jeho zájmu a v zájmu klanu, aby obchodní transakce se státní mocí, které v tichosti probíhaly po celá desetiletí, mohly pokračovat.

Aus diesem Grund nahm Oberkommissar Petros Papadopoulos, zuständig für die organisierte Kriminalität in Prag, die Ermittlungen auf und kam dem Clan der Calabresis gefährlich nahe. Leider scheiterte er bei seinem Vorgesetzten mit dem Versuch, ruhende Ermittlungen gegen den bereits polizeilich bekannten Clanboss Pavel Slánský offiziell wieder aufzunehmen.

Also ermittelte Petros ohne Genehmigung der Polizeiführung, aber mit Unterstützung zweier Kollegen der Mordkommission aus Ústí nad Labem in dem Mordfall weiter.

Doch die Calabresis verstehen keinen Spaß. Petros wurde Opfer eines Attentats, das er schwer verletzt überlebte, und wurde gegen seinen Protest in das vermeintlich ruhigere Umweltministerium versetzt. Slánský setzte sich unter dem Namen Riccardo Calabresi nach Italien ab, um Gras über die Sache wachsen zu lassen.

Jetzt, im Jahr 2007, kehrt der Kopf der italienischen Mafia in Tschechien in seine tschechische Heimat zurück. Slánskys Sehnsucht und die Sehnsucht seiner jungen, frisch angetrauten Ehefrau, ebenfalls Tschechin italienischen Ursprungs, wiegen schwerer als alle rationalen Gründe, in Italien zu bleiben. Im Vorfeld seiner Rückkehr wird eine Vereinbarung mit der Polizeiführung Tschechiens getroffen, die Fahndung nach Slánský auszusetzen. Im Gegenzug sagt Slánský zu, jegliche Bandenkriege auf Prags Straßen zu unterbinden, denn es liegt in seinem und im Interesse des Clans, dass die seit Jahrzehnten in ruhigen Bahnen verlaufenden Geschäfte mit der Staatsmacht fortgesetzt werden können. Zudem

Slánský také pracuje na expanzi svých obchodních aktivit v Německu, protože rodina mu dala mandát k rozšíření byznysu klanu na lukrativní německý a mezinárodní trh s odpady.

Nový a tentokrát přímý kontakt s insolventním majitelem cihelny Gundolfem Wernickem mu tedy přichází právě vhod, protože: Všechno souvisí se vším.

arbeitet er daran, seine geschäftlichen Aktivitäten in Deutschland auszudehnen, da die Familie ihm den Auftrag erteilt hat, die Geschäftsaktivitäten des Clans auf die lukrativen deutschen und internationaen Müllmärkte auszuweiten.

Da kommt ihm ein erneuter und diesmal direkter Kontakt zu dem insolventen Ziegeleibesitzer Gundolf Wernicke gerade recht, denn: Alles hängt mit allem zusammen.

15. 10. 2008 Móng Cái, v poledne

Tohoto říjnového dne roku 2008 panoval v městečku Móng Cái na severu Vietnamu u hranic s Čínskou lidovou republikou ranní ruch a shon, obvyklý v městech jihovýchodní Asie. Všichni chtěli vyřídit své záležitosti dříve, než horko a vysoká vlhkost vzdachu zmalatní těla i myslí.

Stánkaři na trzích stavěli své boudy, v pevných obchodech se vytahovaly typické rolety zakrývající výlohy a odevšad se ozývalo plno všelikého troubení, zatímco ulicemi a po chodnících kličkovali mezi auty, všudypřítomnými mopedy a cyklisty šikovní obchodníci se svými nabídzkami; byl to shon jako v mraveništi.

Vietnameské Móng Cái se svými sto tisíci obyvateli dobře splývalo s kulturní krajinou podél toku řeky Ka Long. Naproti tomu jedenáctkrát větší Dongying symbolizoval se svými výškovými budovami rozestavěnými jako obrovské pevnosti podél řeky a na okolních kopcích, mocenskou vůli čínského souseda.

Již několik desetiletí zde, stejně jako podél dalších téměř tisíce čtyř set kilometrů společné hranice, panovalo harmonické soužití. Převládal zde přeshraniční obchod, který státní orgány většinou

15. 10. 2008, Mong Cai, mittags

An diesem Tag im Oktober des Jahres 2008 herrschte in der kleinen, im Norden Vietnams an der Grenze zur Volksrepublik China gelegenen Stadt Mong Cai die übliche morgendliche Betriebsamkeit südostasiatischer Städte. Alle wollten ihre Geschäfte abwickeln, bevor die Hitze und die hohe Luftfeuchtigkeit Körper und Geist trägen ließen.

Markthändler bauten ihre Stände auf, der stationäre Handel lüftete die typischen Rollläden vor den Schaufenstern und vielfältiges Hupen ertönte, während sich überall fliegende Händler mit ihrem Angebot zwischen Autos, den allgegenwärtigen Mopeds und Radfahrern durch Straßen und auf Gehwegen hindurchschlängelten; es war ein Treiben wie im Ameisenhaufen.

Das vietnamesische Mong Cai mit seinen einhunderttausend Einwohnern passte sich entlang des Flusslaufes des Ka Long der Kulturlandschaft gut an. Das elfmal größere Dongxing dagegen symbolisierte mit seinen wie Trutzburgen an den Fluss und auf die umliegenden Hügel gesetzten Hochhäusern den Machtwillen des chinesischen Nachbarn.

Seit einigen Jahrzehnten herrschte hier wie an den anderen fast eintausendvierhundert Kilometern gemeinsamer Grenze ein gedeihliches Miteinander. Geschäftstüchtiger, von staatlichen Autoritäten weitgehend ungestörter Handel über die Gren-

nerušily. Z mírového způsobu soužití profitovaly obě strany.

Také na předměstí města Móng Cái panoval čilý ruch, neboť tam byl během několika týdnů pracovitými vietnamskými stavebními dělníky vyhlouben v močálu malý přístav, spojený s hraniční řekou Ka Long příčným kanálem. Byla to laguna o rozloze asi padesát krát padesát metrů, jejíž okraje byly zpevněny betonem, ocelí a štětovnicemi, což umožnilo, aby nákladní automobily i s námořními kontejnery mohly vjíždět po dlouhé rampě do malého přístavu k vykládce.

Krátce před příjezdem námořního kontejneru se jako mávnutím kouzelného proutku přiblížily desítky desetimetrových bárek, které kapitán neomylně navedl k místu vykládky. Tam zase čekalo nejméně tolik dělníků, kteří bleskovou rychlostí naskákali do otevřených kontejnerů a pomocí dopravního pásu naložili bárky čekající u nábřežní zdi. Jednotlivým lodníkům tento proces trval jen několik minut. Zůstal na palubě své lodi, aby dohlížel na nakládku. Malý ponor bárek vyžadoval jemný postřeh pro vyvážení vratkého člunu, přesto se už dávno žádný člun nepřevrhlo.

Jakmile byla bárka naložena zbožím, lodník přejel malý příčný kanál, připojil se k rušnému provozu na Ka Longu a zamířil ke svému cíli na čínském břehu řeky.

ze hinweg beherrschte die Szenerie. Beide Seiten profitierten von der friedlichen Art der Koexistenz.

Auch am Rande der Stadt Mong Cai herrschte eifrigie Betriebsamkeit, denn dort war in wenigen Wochen von fleißigen vietnamesischen Bauarbeitern ein kleiner Hafen in eine Brache gebudelt worden, der mit einem Stichkanal mit dem Grenzfluss Ka Long verbunden war. Es war ein Becken von etwa fünfzig mal fünfzig Metern Größe, die Ränder mit Beton, Stahl und Spundwänden verstärkt. Diese Konstruktion ermöglichte es, dass LKW samt Seecontainern über eine lang gezogene Rampe zu dem kleinen Hafen fahren und dort entladen werden konnten.

Kurz vor dem Eintreffen eines Seecontainers näherten sich dann wie von Geisterhand gelenkt dutzende, etwa zehn Meter lange Nachen, die von einem Schipper zielsicher an die Entladestelle gesteuert wurden. Dort wiederum warteten mindestens ebenso viele Arbeiter, um in Windeseile in die geöffneten Container zu springen und die an der Kaimauer wartenden Nachen über ein Förderband blitzschnell zu beladen. Für den einzelnen Schipper dauerte dieser Prozess nur wenige Minuten. Er blieb an Bord seines Bootes, um die Beladung zu überwachen. Der geringe Tiefgang der Nachen erforderte ein gutes Fingerspitzengefühl, um das wackelige Boot auszutariieren, dennoch war seit Ewigkeiten kein Boot mehr gekentert. Sobald der Nachen die Ware aufgenommen hatte, durchquerte der Schipper den kleinen Stichkanal, reihte sich in den regen Verkehr auf dem Ka Long ein und fuhr seinem Ziel am chinesischen Flussufer entgegen.

Nad tím vším, asi tři sta metrů odtud, se vypínal malý domek, před nímž seděl na lehátku znuděně vyhlížející Vietnamec jako dozorčí a občas pozoroval dění v malém přístavu dalekohledem.

Dnes ráno však byla obvyklá rutina narušena. Něco nebylo v pořádku se zámořským kontejnerem lodní společnosti Haitun, který byl právě vyložen. Pracovníci nakládky stáli v několika skupinách před otevřeným poklopem kontejneru. Před kontejnerem byly vidět vysokozdvížné vozíky, které se používaly k vykládání s lisovaných balíků přes rampu. Všichni si drželi ruce před nosem a jakoby se mezi sebou bavili. V tu chvíli všichni v celém přístavu přestali pracovat.

Dozorčí Nguyen Thanh okamžitě zaregistroval podivné ticho. Sáhl po dalekohledu a nyní jasně viděl, jak dělníci prudce gestikujíce ho žádají, aby k nim přišel. Okamžitě se vydal na místo činu, kde ho vzrušenou gestikulací rukama uvítal předák nakládací čety.

„Máme problém,“ řekl, popošel kousek k dozorčímu, a pak ukázal za sebe na otevřené dveře kontejneru. „Náklad v kontejneru není jen guma.“

Když předák viděl tázavý výraz ve tváři svého nadřízeného, cítil se nucen vysvětlit: „Už jsme skoro skončili s vykládkou,“ hlásil a ukázal na naložené lodě ležící na

Über all dem thronte in etwa dreihundert Metern Entfernung ein kleines Häuschen, vor dem ein gelangweilt dreinschauender Vietnamese als Aufseher in einem Liegestuhl saß und gelegentlich per Fernglas das Treiben am kleinen Hafen beobachtete.

An diesem Vormittag wurde die gewohnte Routine jedoch gestört. Irgendetwas war mit einem soeben entladenen Überseecontainer der Reederei Haitun nicht in Ordnung. Die Ladearbeiter standen in mehreren Gruppen vor der geöffneten Containerklappe. Vor dem Container waren die Hubwagen zu sehen, mit denen über eine Rampe gepresste Ballenware hatte entladen werden sollen. Man hielt sich die Hände vor die Nase und schien miteinander zu reden. Im ganzen Hafen ruhte in diesem Augenblick die Arbeit.

Der Aufseher Nguyen Thanh registrierte die seltsame Ruhe sofort. Er griff nach dem Fernglas und sah nun deutlich, wie ihn die Arbeiter heftig gestikulierend aufforderten, zu ihnen zu kommen. Der Aufseher machte sich sofort auf den Weg zum Ort des Geschehens, wo ihn der Vormann des Lade-trupps mit aufgeregten Armbewegungen empfing.

„Wir haben ein Problem“, sagte er, während er dem Aufseher ein Stück entgegenging, dann deutete er hinter sich auf die geöffnete Tür des Containers. „Der Container hat nicht nur Gummi geladen.“

Als er den fragenden Blick seines Vorgesetzten sah, fühlte sich der Vormann genötigt, zu erklären: „Wir waren schon fast mit der Entladung fertig“, berichtete er und wies auf die hinter ihm

nábřeží za ním, „jenže...“

„Jenže co?“ Thanh začal být netrpělivý.

„Objevili jsme mrtvolu!“ Předák se na chvíli odmlčel a jako na vysvělenou si ucpával nos. „Byl to ukrutný zápach.“

Vzpomínka na něj v něm vyvolala dávící reflex. „To nejhorskí už máme asi za sebou. Takříkajíc jsme vyvětrali.“

Dozorčí krátce přikývl, přistoupil ke dveřím kontejneru, popadl jednu z protiprachových masek, které mu podalo hned několik pracovníků, uvázal si ji přes ústa, nasadil si ochrannou helmu s čelovou lampou a vstoupil do vnitřku kovové bedny, která sem do Móng Cái dorazila z dalekých krajů.

Náklad byl skutečně vyložen. Na konci dvanáct metrů dlouhého kontejneru však padl paprsek jeho čelovky na jakousi krychli. Thanh rutinně odhadl její rozměry. Metr čtvereční, slisovaná jako balík a připevněná kovovým drátem.

„Typické zboží, efektivní využití úložného prostoru v kontejneru,“ zamumlal a přistoupil blíž k objektu. Ale to, co nyní spatřil vyčnívat ze strany balíku mezi drátěným pletivem, se vymykalo normě: lidská končetina, pravděpodobně noha.

Mouchy a červi už na této části těla dokončili svou práci, svaly a šlachy byly obnažené. Dalo se předpokládat, že kontejner byl na cestě přes různá klimatická pásma po několik týdnů...

am Kai liegenden beladenen Boote, „aber ...“

„Was aber?“ Thanh wurde ungeduldig.

„Wir haben einen Toten gefunden!“ Der Vorarbeiter machte eine kurze Pause und hielt sich wie zur Erklärung die Nase zu. „Es war ein bestialischer Gestank.“ Die Erinnerung daran löste einen Würge-reiz in ihm aus. „Das Schlimmste dürfte aber überstanden sein. Wir haben sozusagen gelüftet.“

Der Aufseher nickte kurz, ging in Richtung der Containertür, griff nach einer der ihm von mehreren Arbeitern gleichzeitig gereichten Staub-schutzmasken, band sie sich vor den Mund, setzte sich seinen Schutzhelm samt Stirnlampe auf und betrat den Innenraum der aus fernen Gefilden hier in Mong Cai angelandeten Metallbox.

Die Fracht war tatsächlich entladen. Nur am Ende des zwölf Meter langen Containers erfasste der Lichtstrahl der Stirnlampe einen quadratischen Kubus. Thanh schätzte routinemäßig die Maße ab. Ein Meter im Quadrat, zum Ballen gepresst und von Metalldraht fixiert.

„Typische Ware, effektive Nutzung des Stauraums im Container“, murmelte er und ging näher an das Objekt heran. Doch was er jetzt seitlich zwischen dem Drahtgeflecht aus dem Ballen herausragen sah, sprengte allerdings die Norm: eine menschliche Extremität, vermutlich ein Fuß.

Fliegen und Maden hatten ihr Werk an dem Körperteil schon beendet, Muskeln und Sehnen lagen frei. Man musste davon ausgehen, dass der Container eine wochenlange Reise durch unter-schiedliche Klimazonen hinter sich hatte...

„Jaké to muselo být neuvěřitelné svinstvo, když se balík a jeho obsah lisoval do tohohle tvaru“, blesklo Thanhovi hlavou. „A zrovna u mě se takové prasáctví musí objevit.“ Otrásl se. Zároveň začal horečně přemýšlet o tom, jak by se z toho mohl s co nejmenší námahou vyzout. Nechat balík svému osudu v zemi nikoho mezi Vietnamem a Čínou už bohužel nepřipadalo v úvahu, bylo u toho příliš mnoho svědků.

„Ať to rozhodne šéf“, řekl si Thanh, vytocil číslo svého nadřízeného na mobilním telefonu a zavolal mu. Stručně mu popsal situaci, nechal na sebe navalit proud nadávek a pak splnil šéfův příkaz: Informoval místní policii.

Bylo rozhodnuto postupovat tímto způsobem, protože kontejner musel co nejrychleji zmizet z malého přístavu a znova se zařadit do koloběhu globalizovaného toku zboží.

Příslušný vedoucí policejního oddělení v Móng Cái okamžitě zavolal svému šéfovi do Ha Longu a fofrem opustil svou kancelář, aby kontejner zkontoval sám v přístavu pro bárky. Policejní šéf z Ha Longu také zamířil na sever, pochopitelně bez toho nejmenšího zájmu o světoznámou zátoku, která dala jeho městu jméno.

„Was für eine unglaubliche Schweinerei das gewesen sein muss, als der Ballen samt Inhalt in seine Form gebracht wurde“, schoss es Thanh durch den Kopf, „und ausgerechnet bei mir muss diese Sauerei wieder auftauchen.“ Er schüttelte sich. Gleichzeitig begann er fieberhaft zu überlegen, wie er mit dem geringsten Aufwand aus dieser Nummer herauskommen konnte. Den Ballen einfach im Niemandsland zwischen Vietnam und China sich selbst zu überlassen, war angesichts der vielen Zeugen leider nicht mehr möglich.

„Soll der Boss die Entscheidung treffen“, sagte sich Thanh, wählte auf seinem Mobiltelefon dessen Nummer aus und rief seinen Chef an. In knappen Worten schilderte er ihm die Situation, ließ eine Suada von Flüchen über sich ergehen und führte im Anschluss den Befehl seines Bosses aus: Er informierte die örtliche Polizei. Man hatte entschieden, diesen Weg zu gehen, da der Container, so schnell es eben ging, aus dem kleinen Hafen verschwinden und wieder in den Kreislauf der globalisierten Warenströme eingereiht werden musste.

Der zuständige Amtsleiter der Polizeibehörde in Mong Cai telefonierte umgehend mit seinem Chef in Ha Long und verließ in Windeseile sein Büro, um den Container im Schutenhafen selbst in Augenschein zu nehmen. Auch der Polizeichef von Ha Long machte sich auf den Weg gen Norden, dabei hatte er verständlicherweise kein Auge für die weltberühmte Bucht, die seiner Stadt den Namen gegeben hatte.

16. 10. 2008, Hanoi

Úřední mašinerie ve Vietnamu postupovala s podobnou důsledností jako v mnoha jiných zemích světa, a tak se zpráva o nalezeném těle v kontejneru z dovozu dostala na ministerstvo vnitra v hlavním městě Hanoji až druhý den oklikou přes přístav a hlavní město provincie Hai Phong. Odtud byl místním orgánům vydán příkaz k otevření balíku, zajištění ostatků a pokud možno provedení pitvy za účelem zjištění totožnosti těla.

V případech, kdy bylo zřejmé spojení se zahraničím, připadla odpovědnost za vyšetřování odboru mezinárodních vztahů vietnamskému ministerstvu vnitra. Pham Hien, referentka, která to tam měla na starosti, byla ráda, že se nemusela zapojit do operační činnosti, protože při pomyslení na strojově slisovanou mrtvolu jí běhal mráz po zádech. Místo toho čekala na informace od příslušných orgánů.

V přístavu Móng Cái mezitím věci nabraly svůj spád. Asi padesát metrů od místa vykládky byl balík vysokozdvížným vozíkem odstaven na stranu a poté, co byl dostatečně vyfotografován jeho vnitřek a identifikační číslo, zmizel kontejner i tahač směrem k Hai Phongu.

16. 10. 2008, Hanoi

Die Amtsmühlen mahlten in Vietnam ähnlich konsequent wie in vielen anderen Ländern dieser Erde und so erreichte die Nachricht von der in einem Importcontainer gefundenen Leiche erst nach einem Umweg über die Hafen- und Provinzhauptstadt Hai Phong am nächsten Tag das Innenministerium in der Hauptstadt Hanoi. Von dort erging die Order an die lokalen Behörden, den Ballen zu öffnen, die sterblichen Überreste zu sichern und sie, soweit es noch ging, zu obduzieren, um die Identität der Leiche festzustellen.

In Fällen, in denen eine Verbindung zum Ausland erkennbar war, fiel die Zuständigkeit für die Ermittlung auf die Abteilung Internationale Beziehungen des vietnamesischen Innenministeriums. Die dort verantwortliche Referentin Pham Hien war froh, dass sie nicht operativ tätig werden müsste, denn der Gedanke an die maschinell komprimierte Leiche jagte ihr ein Schaudern über den Rücken. Stattdessen wartete sie auf Informationen aus den involvierten Behörden.

Im Hafen von Mong Cai nahmen indes die Dinge ihren Lauf. Man hatte den Ballen mit einem Hubwagen etwa fünfzig Meter von der Entladestelle entfernt an die Seite gezogen und der Container war, nachdem ausreichend Fotos von seinem Inneren und seiner Identifikationsnummer gemacht worden waren, samt Zugmaschine in Richtung Hai Phong entschwunden.

Kolem balíku nyní postávalo nejméně šest policistů, dokud pracovník doku, který k nim přispěchal, nepodal jednomu z nich boční štípací kleště. Kovový drát byl přestřížen a pak, jak to šlo nejlépe, byla postupně vrstva po vrstvě odstraňována slepená guma, dokud to, asi deset centimetrů nad skeletovanou končetinou, která stále vyčnívala ze zbývající slisované směsi, už prostě nešlo. Kosti, neidentifikovatelné části těla a guma byly nerozlučně a navždy spojeny dohromady.

Policejní náčelník z Ha Longu prohlásil stejně stručně jako rezignovaně: „Ta obludnost bude prostě odvezena do Hanoje tak, jak je. Ať si soudruzi poradí, jak budou postupovat dál. Naše prostředky jsou vyčerpány.“

Pro něj bylo prvořadou zásadou, aby veškeré dění v přístavu Móg Cái zůstalo, pokud možno, pod dohledem vlády v Hanoji a mezinárodní kontroly. Reflektory veřejného zájmu se neslučovaly s důvěryhodným a úspěšným spolupůsobením aktérů pašeráckého byzنسu na této i druhé straně hranice. Tento případ by však policejní šéf již nebyl schopen krýt. Příliš mnoho svědků, příliš velká publicita, věc se už nedala polapit obvyklými prostředky důvěrné domluvy.

Proto byl nyní zbytek té odpornosti včetně všeho, co obsahovala, převezen vietnamskou policejní dodávkou do hlavního města Hanoje a na pokyn refe-

Mindestens sechs Polizisten standen jetzt um den Ballen herum, bis ein herbeieilender Hafenarbeiter einem von ihnen einen Seitenschneider über gab. Man durchschnitt den Metalldraht, danach wurde, so gut es ging, der verklebte Kautschuk Schicht um Schicht abgetragen, bis es ungefähr zehn Zentimeter oberhalb des immer noch aus dem Restballen herausragenden skelettierten Fußes einfach nicht mehr weiterging. Knochen, nicht identifizierbare Leichenteile und Kautschuk waren untrennbar und auf ewig miteinander verbunden.

Der Polizeichef von Ha Long stellte ebenso lapidar wie resignierend fest: „Dann wird der Klumpen eben, so, wie er ist, nach Hanoi gefahren. Sollen die Genossen sehen, wie sie weiterkommen. Unsere Mittel sind erschöpft.“

Es war für ihn oberstes Prinzip, dass alle Vorgänge im Hafen von Mong Cai möglichst unter dem Radar der Regierung in Hanoi und internationaler Kontrolle blieben. Das gleißende Licht der Öffentlichkeit vertrug sich nicht mit dem über Jahre gewachsenen vertrauensvollen und gedeihlichen gemeinsamen Wirken der Akteure im Schmuggelgeschäft dies- und jenseits der Grenze. Diesen Fall jedoch würde der Polizeichef nicht mehr deckeln können. Zu viele Zeugen, zu viel Öffentlichkeit, die Sache war mit dem üblichen Mittel der vertraulichen Absprache nicht mehr einzufangen.

Der Restklumpen samt gruseliger Beimischung wurde nun also in einem Transporter der vietnamesischen Polizei in die Hauptstadt Hanoi gebracht und auf Anweisung der Referentin Pham

rentky Pham Hien předán na prosekturnu lékařské fakulty. Pitvu ostatků provedl sám děkan fakulty. Bylo neobvyklé, že do případu zasáhlo samo ministerstvo vnitra. Proto Pham Hien obdržela pitevní protokol včetně fotografií osobně z rukou profesora.

„Byla to opravdu mimořádná obdukce. Něco takového jsem za svou dlouhou profesní kariéru na stole ještě neměl!“ dodal. Profesor se maně otrásl. „Kromě levé nohy, která se ocitla mimo slisovaný obsah zásilky, nebyla žádná část kostry, žádný orgán na svém původním místě. Dokonce i určení pohlaví byla věda sama o sobě. K tomu je třeba přičíst fakt, že kontejner, tedy místo nálezu, mohl během několika týdnů projít různými klimatickými pásmi.“ S lítostí pokrčil rameny. „V tomto bodě moje lékařská odbornost končí. Ted' je to na kriminalistech.“

„Co se vám tedy podařilo zjistit, profesore, navzdory obtížným podmínkám?“ zeptala se referentka.

„Máme co do činění s mužskou mrtvolou. Stáří mezi čtyřiceti a šedesáti lety. Na základě definovatelné struktury kostí předpokládáme, že mrtvý muž byl vysoký asi 175 až 185 centimetrů. Končetiny jsou velmi těžce poraněné. Nelze to stanovit exaktně, ale ke smrti muselo dojít asi před dvěma měsíci.“

Hien zur gerichtsmedizinischen Untersuchung in der Rechtsmedizin der Medizinischen Hochschule abgeliefert. Der Leiter der Fakultät höchstpersönlich nahm die Obduktion der sterblichen Überreste vor. Es war ungewöhnlich, dass das Innenministerium höchstselbst in einen Fall eingriff. Daher erhielt Pham Hien den Obduktionsbericht samt Fotos persönlich aus der Hand des Professors.

„Das war eine wirklich außergewöhnliche Obduktion. Etwa Derartiges hatte ich in meiner langen beruflichen Laufbahn noch nicht auf dem Tisch!“ Der Professor schüttelte sich kaum merklich. „Abgesehen von dem linken Fuß, der seinen Weg aus dem Pressballen heraus gefunden hat, war kein Teil des Skeletts, kein Organ in seiner ursprünglichen Lage. Selbst die Bestimmung des Geschlechts war eine Wissenschaft für sich. Dazu kam, dass der Container, also der Fundort, sich über mehrere Wochen durch unterschiedliche Klimazonen bewegt haben könnte.“ Er zuckte bedauernd die Schultern. „An diesem Punkt endet meine medizinische Kompetenz. Jetzt sind die Kriminalisten gefragt.“

„Was haben Sie denn trotz der schwierigen Bedingungen herausfinden können, Herr Professor?“, hakte die Referentin nach.

„Wir haben es mit einer männlichen Leiche zu tun. Zwischen vierzig und sechzig Jahre alt. Anhand des definierbaren Knochenbaus gehen wir davon aus, dass der Tote etwa 175 bis 185 Zentimeter groß war. Die Extremitäten sind schwerst verletzt. Wir können uns nicht exakt festlegen, aber der Tod muss vor circa zwei Monaten eingetreten sein.“

Přesněji to nelze určit, protože nevíme, jakou cestou se kontejner do Móng Cái dostal. Podle toho, že místem nálezu je námořní kontejner patřící přepravní společnosti Haitun, by však nemělo být nemožné poměrně přesně vysledovat, kudy tělo putovalo.“ „Děkuji, pane profesore.“ Pham Hien mu podala ruku. „Nyní začíná naše rutina. Pokud by se ještě vyskytly nějaké nejasnosti, ozvu se vám.“

Poté, co lékař opustil místnost, Pham Hien okamžitě vzala telefon, zavolala velitele hanojské městské policie a požádala ho, aby vyčlenil alespoň dva policisty, kteří by v krátké lhůtě vyšetřili původ kontejneru od přepravní společnosti Haitun.

Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Identifikační číslo kontejneru umožnilo téměř do detailu vysledovat jeho cestu přes půl zeměkoule. Také ve Vietnamu existovalo úzké spojení s přepravními společnostmi, takže kontrolní systémy mohly informovat o každém kontejneru, který cestoval všude možně po celém světě. Předtím, než byla kovová schrána přivezena z Hongkongského přístavu kamionem do Móng Cái, byla, aniž by ji někdo otevřel, přeložena v přístavu Hai Phong. Do Hongkongu se zase dostala přes malajský Penang, kam doplula z Hamburku. Na základě toho bylo Vietnamce tedy jasné, že kontejner byl naložen v Německu.

Eine genauere Einschränkung ist nicht möglich, da wir nicht wissen, welchen Weg der Container bis nach Mong Cai genommen hat. Anhand des Fundortes in einem Überseecontainer der Reederei Haitun sollte der Weg der Leiche allerdings recht präzise nachzuvollziehen sein.“

„Ich danke Ihnen, Herr Professor.“ Pham Hien reichte ihm die Hand. „Jetzt beginnt unsere Routine. Ich werde mich bei Ihnen melden, falls sich noch Unklarheiten ergeben sollten.“

Nachdem der Mediziner den Raum verlassen hatte, griff Pham Hien sofort zum Telefon, kontaktierte den Leiter der Stadtpolizei Hanois und bat ihn um Abstellung von mindestens zwei Beamten, die kurzfristig die Herkunft des Containers der Reederei Haitun klären sollten.

Das Ergebnis ließ nicht lange auf sich warten. Die Identifikationsnummer des Containers ermöglichte es, seinen Weg um den halben Erdball fast minutiös nachzuvollziehen. Auch in Vietnam bestand ein enger Draht zu den Reedereien, sodass die Kontrollsysteme über jeden weltweit in Bewegung befindlichen Container Auskunft geben konnten. Vor seinem Eintreffen per LKW in Mong Cai war die Metallbox demzufolge im Hafen von Hai Phong aus Hongkong kommend ungeöffnet umgeladen worden. Hongkong wiederum hatte er über Penang in Malaysia erreicht und Penang war von Hamburg aus angelaufen worden. Somit war für die Vietnamesin klar, dass der Container in Deutschland beladen worden war.

In enger Abstimmung mit ihren Vorgesetzten startete Referentin Pham Hien nunmehr die

V úzké koordinaci se svými nadřízenými zahájila referentka Pham Hien konečně rutinní práci. Mezinárodní policejní orgány byly o nálezu v Móng Cái informovány elektronickým hlášením Interpolu, Interpol z Lyonu podal zprávu Europolu v nizozemském Haagu a informování německého Spolkového kriminálního úřadu (BKA) ve Wiesbadenu bylo tedy pouhou formalitou.

Místo nakládky kontejneru tak mohlo být rychle identifikováno: V přístavu Riesa v Sasku byl naložen na vnitrozemské plavidlo, které jej mělo přepravit do Hamburku. Ještě předtím jej nákladní auto německé přepravní společnosti vložilo na překladiště v malém přístavu na Labi. Nebylo prokázáno, že by zapečetěný kontejner byl otevřen na některé z uvedených stanic; k tomu mohlo rozhodně dojít až v přístavu pro bárky v Móng Cái po dlouhé cestě. Zásilka s lidskými ostatky musela proto nastoupit svou cestu v saském přístavu Riesa.

Routine internationaler Polizeiarbeit. Die internationalen Polizeibehörden wurden per elektronischer Meldung an Interpol über den Fund in Mong Cai informiert, Interpol aus Lyon meldete an Europol in Den Haag in den Niederlanden und die Information des deutschen BKA in Wiesbaden war damit reine Formsache.

So konnte rasch auch noch der Beladungsort des Containers bestimmt werden: Im Hafen von Riesa in Sachsen war er auf ein Binnenschiff geladen worden, um nach Hamburg transportiert zu werden. Zuvor hatte ihn ein LKW einer deutschen Spedition auf einer Verladestelle im kleinen Elbhafen abgeladen. Auf keiner der genannten Stationen war der versiegelte Container nachweisbar geöffnet worden, das konnte definitiv erst am Schutenhafen in Mong Cai nach langer Fahrt geschehen sein. Der Ballen mit den menschlichen Überresten musste seine Reise demzufolge im sächsischen Riesa angetreten haben.

16. 11. 2008, Drážďany

Kontejner v Móng Cái představoval mezinárodní trestný čin, který spadal do pravomoci Zemské kriminální policie. Vrchnímu inspektorovi Peteru Schönfelдовi, vedoucímu oddělení 33 a policistovi odpovědnému za přeshraniční spolupráci a pátrání, netrvalo dlouho, než měl na stole spis z Vietnamu s všelijakými doplňujícími poznámkami od rozličných úřadů z různých zemí.

Schönfeld sice měl příslušné zkušenosti s pátráním po lidech i v případech násilného zabítí v České republice a Polsku, ale tento případ podezření z vraždy ve Vietnamu by pro něj byl zcela novou zkušeností. Nikdy předtím se ve vietnamském prostředí nesetal se závažným trestným činem, natož s vraždou. Tato klientela obvykle řešila své spory v klidu v rámci vlastních struktur.

Schönfeld nejprve zavolal svému kolegovi, kandidátovi na komisaře Tuanu Oertelovi, potomkovi rozvětvené rodiny z Jižního Vietnamu, jejíž členové přišli z této země do Německa v sedmdesátých letech minulého století jako uprchlíci přes moře (boat people). Jeho matka se zamílovala do Němce a následovala ho do Ronnebergu v Duryňsku, kde získal dobře placenou práci v krajinářské firmě. Dbala

16. 11. 2008, Dresden

Der Container in Mong Cai stand für ein internationales Delikt, das in die Zuständigkeit des Landeskriminalamtes fiel. Es dauerte nur kurze Zeit, bis Kriminalhauptkommissar Peter Schönfeld, Leiter des Dezernats 33 und der verantwortliche Beamte für grenzüberschreitende Kooperationen und Fahndungen, die Akte aus Vietnam mit den diversen Bearbeitungsvermerken der unterschiedlichen Behörden in den verschiedenen Ländern auf seinem Schreibtisch liegen hatte.

Schönfeld hatte zwar einschlägige Erfahrungen mit Fahndungen auch bei Mordfällen in Tschechien und Polen, doch dieser Fall eines mutmaßlichen Mordes in Vietnam würde für ihn ein völlig neues Erlebnis sein. Eine schwerstkriminelle Straftat im Milieu der Vietnamesen, geschweige denn ein Mord, war ihm bisher noch nicht untergekommen. Diese Klientel klärte ihre Streitigkeiten in der Regel geräuschlos innerhalb ihrer eigenen Strukturen.

Zuerst rief Schönfeld seinen deutsch-vietnamesischen Mitarbeiter, den Kommissarsanwärter Tuan Oertel, Sprössling einer Großfamilie aus Südvietnam, die in den Siebzigerjahren als Boat People von Vietnam nach Deutschland gekommen war, zu sich. Seine Mutter hatte sich in einen deutschen Mann verliebt und war ihm ins thüringische Ronneberg gefolgt, wo er einen gut bezahlten Arbeitsplatz in einer Firma für Landschaftsgestaltung erhielt. Seine Mutter achtete

na to, aby se synem mluvila vietnamsky, a tak v něm zahránila zbytky původní kultury. Tato jazyková vybavenost byla vedle solidního školního vzdělání až po maturitu z ekonomie základem pro Tuanovo úspěšné přijetí do vyšší policejní služby.

Oertelovi kolegové brzy zjistili, že v něm našli spolehlivou kontaktní osobu. Zejména pro případy přeshraniční drobné kriminality, jako je pašování cigaret, padělků značkového zboží nebo i malého množství drog v příhraniční oblasti s Českou republikou. Na české straně hranice se dalo ve vietnamských tržnicích, které se nacházely na každém hraničním přechodu, sehnat vše, po čem srdce toužilo. Současný případ byl však zcela odlišný.

„Tuane, máme tady...“ Schönenfeld posunul spis přes konferenční stůl svému kolegovi sedícímu naproti němu. „Tumáš, podívej se na to. Jsi nejpovolanější ze všech lidí na oddělení, aby ses tímto případem zabýval. Máš nejlepší přístup k „Fitschiům“ (posměšný název vietnamské komunity zejména v bývalé DDR v ČR tomu odpovídá výraz „Čongové“, poz. překl.). Tuan sebou při posledním slově neznatelně trhnul. Nesnášel tenhle výraz, kterým východní Němci v bývalé NDR uráželi vietnamské smluvní pracovníky, údajně socialistické bratry. Ale slyšet tento výraz nyní, dlouho po takzvané sametové revo-

jedoch darauf, mit ihrem Sohn Vietnamesisch zu reden, um einen Rest an heimatlicher Kultur bei ihm zu retten. Diese Sprachfähigkeit war neben einer soliden Schulausbildung bis zum Fachabitur Wirtschaft die Grundlage für seine erfolgreiche Aufnahme in den gehobenen Polizeidienst gewesen.

Tuan Oertels Kollegen wussten es schnell zu schätzen, in ihm einen zuverlässigen Ansprechpartner zu finden. Besonders für die Fälle, die die grenzüberschreitende Kleinkriminalität wie Zigarettenschmuggel, Schmuggel von gefälschter Markenware oder auch von Kleinmengen an Drogen im Grenzgebiet zu Tschechien betrafen. Auf der tschechischen Seite der Grenze konnte man auf den an jedem Grenzübergang angesiedelten Vietnamesenmärkten alles bekommen, was das Herz begehrte. Der aktuelle Fall allerdings war völlig anders gelagert.

„Tuan, wir haben hier...“ Schönenfeld schob die Akte über den Besprechungstisch zu seinem ihm gegenübersitzenden Kollegen rüber. „Ach, schau es dir mal an. Du bist am ehesten von allen aus dem Dezernat geeignet, diesen Fall zu bearbeiten. Du hast den besten Zugang zu den Fitschies.“

Tuan zuckte bei dem letzten Wort unmerklich zusammen. Er hasste diesen Begriff, mit dem in der ehemaligen DDR die vietnamesischen Vertragsarbeiter, die vermeintlichen sozialistischen Brüder, von den Ostdeutschen beleidigt worden waren. Diese Bezeichnung nun aber lange nach der sogenannten Wende aus dem Munde seines

luci, z úst svého nadřízeného, západního Němce, bylo něco jiného.

Tuan zatíral pěsti pod stolem a snažil se nedat najevu své rozhořčení, protože byl závislý na Schönfeldově hodnocení, které mohlo rozhodnout o jeho postavení v policejní službě.

Naštěstí pro oba byla Schönfeldova pozornost odvrácena telefonátem, takže měl Tuan Oertel možnost potlačit svůj hněv nad neomaleností svého nadřízeného a poprvé nahlédnout do spisu.

Když Schönfeld dotelefonoval, soustředil se znova na důvod schůzky se svým podřízeným.

„Jak jsem řekl, převezmi prosím tento případ. Neměl by být problém vystopovat trasu kontejneru v Německu podle jeho čísla. Pokud se objeví nějaké problémy...“ Schönfeld se dvěma prsty dotkl pravého spánku, čímž chtěl naznačit něco jako pozdrav na rozloučenou. „Víš, kde mě najdeš.“

Komisařský čekatel žasl nad pečlivostí, s jakou vietnamská policie zdokumentovala tento případ úmrtí, vzbuzující senzací. Hlášením psaným ve vietnamštině rozuměl bez problémů. Prohlédl si fotografie a analýzu soudního lékařství z Hanoje, vyhledal na mapě zeměpisnou polohu Móng Cái, která mu byla do té

Vorgesetzten, eines Westdeutschen, zu hören, war eine neue Qualität.

Tuan ballte die Fäuste unter dem Tisch und versuchte, sich seine Empörung nicht anmerken zu lassen, denn er war von der Beurteilung Schönfelde abhängig, die über sein Wohl und Wehe im Polizeidienst entscheiden konnte.

Zum Glück für die beiden wurde Schönfeld durch einen Telefonanruf abgelenkt und so hatte Tuan Oertel die Gelegenheit, einerseits seinen Ärger über diesen Fauxpas des Vorgesetzten endgültig zu unterdrücken und andererseits einen ersten Blick in die Akte zu werfen.

Nachdem Schönfeld sein Telefongespräch beendet hatte, konzentrierte er sich wieder auf den Grund des Treffens mit seinem Untergebenen.

„Wie gesagt, bitte übernimm diesen Fall. Es sollte kein Problem sein, anhand der Nummer des Containers dessen Weg auch in Deutschland nachzuvollziehen. Wenn irgendwelche Probleme entstehen...“ Schönfeld tippte sich mit zwei Fingern an die rechte Schläfe und deutete so etwas wie einen Abschiedsgruß an. „Du weißt, wo ich zu finden bin.“

Der Kommissaranwärter war erstaunt, mit welcher Akribie die vietnamesische Polizei diesen aufsehenerregenden Todesfall dokumentiert hatte. Die auf Vietnamesisch verfassten Berichte verstand er ohne Probleme. Er sah sich die Fotos und die Analyse der Rechtsmedizin aus Hanoi an, suchte auf einer Karte die geografische Lage des ihm bisher völlig unbekannten Mong Cai und

doby zcela neznámá, a na mapě světa vysledoval trasu, kterou kontejner, aniž by byl někde otevřen, urazil na své dlouhé cestě z Německa do Vietnamu.

Když narazil na jméno referentky z vietnamského ministerstva vnitra, nevěřil svým očím: Pham Hien. Okamžitě popadl telefon a zavolal své matce do Hannoveru.

Po výměně obvyklých zdvořilostí rychle přešel k věci: „Mami, prosím tě, nevíš, jestli máme v Hanoji ještě nějaké příbuzné?“

„Ano, žije tam rodina mého strýce, tedy rodina tvého prastrýce. Bratr tvého dědečka koncem sedmdesátých let přesídlil na sever. Proč to chceš vědět?“

„Mám na stole případ z Vietnamu, jehož původ je zřejmě v Sasku. Víc ti bohužel nemohu říct.“

Jeho matka chvíli mlčela a pak řekla:
„Tato část rodiny zůstala na Severu, protože za mých časů byli všichni nějakým způsobem propojeni s bezpečnostními orgány a dobře se žili. Takové věci vytvářejí závislosti.“

Tuan se na okamžik zamyslel. Pak se osmělil.

„Ríká ti něco jméno Pham Hien?“

„No to si piš, můj milý synu. Je to tvoje sestřenice, sice vzdálená, ale přece jen příbuzná. Proč to chceš vědět?“

verfolgte auf einer Weltkarte die Route, die der Container ungeöffnet auf seinem langen Weg von Deutschland nach Vietnam genommen hatte.

Als er auf den Namen der Referentin aus dem vietnamesischen Innenministerium stieß, war er wie elektrisiert: Pham Hien. Sofort griff er zu seinem Telefon und rief seine Mutter in Hannover an.

Nach dem Austausch der üblichen Höflichkeiten zwischen Mutter und Sohn kam er schnell zur Sache: „Mama, sag mir bitte, weißt Du, ob wir noch Verwandtschaft in Hanoi haben?“

„Ja, die Familie meines Onkels, also deines Großonkels, lebt dort. Der Bruder Deines Großvaters ist Ende der Siebzigerjahre in den Norden gezogen. Warum willst Du das wissen?“

„Ich habe einen Fall aus Vietnam auf dem Tisch, der seinen Ursprung scheinbar in Sachsen hat. Mehr darf ich dir leider nicht sagen.“

Seine Mutter schwieg einen Moment, dann sagte sie: „Dieser Teil der Familie ist im Norden geblieben, weil zu meiner Zeit alle in irgendeiner Weise mit den Sicherheitsbehörden verbandelt waren und ein gutes Auskommen hatten. So was schafft Abhängigkeiten.“

Tuan überlegte einen Augenblick. Dann gab er sich einen Ruck.

„Sagt dir der Name Pham Hien etwas?“

„Und ob, mein lieber Sohn. Das ist deine Cousine, weitläufig zwar, aber doch Familie. Warum willst du das wissen?“

„To ti nemůžu říct. Jenom tolík: možná dojde v souvislosti s mým novým případem k nějakému rodinnému setkání.“

Tuanova matka nereagovala tak, jak syn očekával. Žádný náznak radosti nebo dokonce euforie.

„O rodinu se nestarej. Dělej svoji práci!“ řekla stroze.

Tuan nechtěl přilévat olej do ohně a zachoval se profesionálně. „Budu ji kontaktovat,“ na chvíli se odmlčel, „samořejmě jen v oficiální záležitosti, mami.“

Uvědomil si, že jeho poslední žertovná poznámka probudila v matce dobromyšlnost „Tuane, synu, pokud budeš moci, informuj mě.“

V následujících týdnech se intenzita Tuanových kontaktů s matkou zvýšila a ona mu telefonovala častěji než obvykle. Jakoby náhodou se již po několika větách ptala na novinky od příbuzné z Hanoje, Tuan ji ale musel opakováně zklamat. Vietnamská policie, a tedy i jeho sestřenice, odvedli svou práci rutinním způsobem, dostupné údaje si vyměnili na mezinárodních kanálech prostřednictvím Interpolu a už nebyl žádný oficiální důvod navazovat kontakt se sestřenicí na druhém konci světa.

Místo toho Tuan pátral v seznamech pohřešovaných osob zemských krimi-

„Darf ich dir nicht sagen. Nur so viel: Vielleicht gibt es über meinen neuen Fall eine Art Familienzusammenführung.“

Tuans Mutter reagierte nicht, wie der Sohn erwartet hatte. Keine Spur von Freude oder gar Euphorie.

„Kümmere dich nicht um die Familie. Mach deine Arbeit!“, sagte sie schroff.

Tuan wollte kein Öl ins Feuer gießen und gab sich professionell. „Ich werde Kontakt zu ihr aufnehmen“, er machte eine kurze Pause, „nur dienstlich selbstverständlich, Mutter.“

Er merkte, dass seine letzte scherzhafte Anmerkung Sanftmut in der Mutter geweckt hatte. „Tuan, mein Sohn, halte mich, soweit es dir erlaubt ist, auf dem Laufenden.“

In den folgenden Wochen erhöhte sich die Intensität von Tuans Kontakten zu seiner Mutter, die sich häufiger als gewöhnlich bei ihm meldete. Wie beiläufig fragte sie schon nach wenigen Sätzen nach Neuigkeiten von der Verwandten aus Hanoi, doch Tuan musste sie wiederholt enttäuschen. Die vietnamesische Polizei und damit seine Cousins hatten ihre Arbeit routiniert erledigt, die verfügbaren Daten waren auf den internationalen Kanälen über Interpol ausgetauscht worden, und es gab keinen dienstlichen Grund mehr, den Kontakt zur Cousine am anderen Ende der Welt zu suchen.

Stattdessen durchforstete Tuan die Vermisstenlisten der Landeskriminalämter, suchte nach

nálních úřadů, hledal spojení s místem naložení kontejneru v Riese, na základě nákladních listů vystopoval naložený materiál a narazil na sběrný dvůr Gundolfa Wernickeho. Bylo tedy zřejmé, že dalším Tuanovým krokem bude obrátit se na kolegy z oddělení ekologické kriminality. Jen krátce nato se mu ozval jeho spolupracovník Rüdiger Roloff.

„Tuane, co to do tebe vjelo?“ zeptal se Roloff trochu posměšně. „Chceš mít opravdu nepříjemnosti?“

Německý Vietnamese oněměl, ale jeho kollega už pokračoval: „Jen přijd' do našeho oddělení. Chceme ti něco ukázat.“

Tuan ochotně souhlasil a vydal se na cestu. Během následujících dvou hodin získal první výhled do struktur přeshraničního obchodu s odpady. Roloff se snažil svému spolupracovníkovi popsat, jakou roli v tom podle něj mohl hrát sběrný dvůr.

„Bohužel zatím nemůžeme nic dokázat, chybí nám takříkající kouřící pistole.“

Neopomněl také zmínit, že zde došlo ke změně vlastníka, v důsledku čehož by do případu mohly být zapojeny kruhy organizovaného zločinu z České republiky a Itálie. V posledních měsících se jméno společnosti opakovaně objevovalo v souvislosti s dotazy na přeshraniční přepravu odpadu.

Verbindungen zur Ladestelle des Containers in Riesa, verfolgte anhand der Ladepapiere die Spur des geladenen Materials und stieß dabei auf den Entsorgungspark Gundolf Wernicke. Daher war es naheliegend, dass Tuan im nächsten Schritt eine Anfrage bei seinen Kollegen aus der Abteilung Umweltkriminalität startete. Nur wenig später erhielt er einen Rückruf seines Kollegen Rüdiger Roloff.

„Tuan, was hat dich denn geritten?“, fragte Roloff ein wenig spöttisch. „Willst du richtig Ärger haben?“

Der Deutsch-Vietnamese war sprachlos, doch sein Kollege fuhr bereits fort: „Komm mal in unsere Abteilung. Wir wollen dir was zeigen.“

Tuan willigte gerne ein und machte sich auf den Weg. In den folgenden zwei Stunden erhielt er einen ersten Einblick in die Strukturen des grenzüberschreitenden Geschäfts mit Abfall. Roloff legte großen Wert darauf, seinem Kollegen die Rolle zu beschreiben, die der Entsorgungspark seiner Meinung nach dabei eingenommen haben könnte.

„Leider können wir noch nichts beweisen, uns fehlt sozusagen der rauchende Colt.“

Er vergaß auch nicht zu erwähnen, dass es dort einen Eigentümerwechsel gegeben hatte, in dessen Folge Kreise der organisierten Kriminalität aus Tschechien und Italien darin verwickelt sein könnten. In den letzten Monaten sei der Name des Unternehmens immer wieder im Zusammenhang mit Anfragen zu grenzüberschreitenden Mülltransporten gefallen.

Roloff ještě dodal:

„Jak jsem řekl, chybí nám něco, čeho se můžeme chytit. Kromě toho: v této branži není obvyklé nacházet mrtvá těla.“

Tuan přikývl, musel si nejprve uvědomit, co slyšel, a rozloučil se s kolegy.

Hodinu po odchodu z oddělení environmentální kriminality zavolal svému nadřízenému a požádal ho o schůzku v co nejkratším termínu, aby se dohodl na dalším postupu. Bylo mu okamžitě vyhověno a Peter Schönenfeld si pozorně vyslechl, co mu jeho podřízený říká.

„Teď začne makačka, milý kolego,“ vyšvětlil mu poté, co Tuan skončil. „Nemáme žádné odpovídající hlášení o pohřešovaných osobách, jestli jsem to správně pochopil, ale,“ krátce se odmlčel, „máme přesné datum nakládky a místo naložení. A to je docela dost.“

„Pokud byly záznamy vyplněny správně,“ namítl Tuan.

Schoenfeld přikývl. „Proto nejdřív zajed do Riesy, vezmi si s sebou dokumenty a získej důkaz o konkrétním postupu nakládky kontejneru.“

Německý Vietnamec udělal, co mu bylo řečeno, a vydal se do Riesy. Výslech svědků v přístavu však k ničemu nevedl, získané informace neodhalily nic nápadné-

Roloff ergänzte noch:

„Wie gesagt, uns fehlt etwas Handfestes. Außerdem: In dieser Branche werden Leichen nicht gefunden, das ist absolut unüblich.“

Tuan nickte, er musste das Gehörte erst einmal sacken lassen und verabschiedete sich von den Kollegen.

Eine Stunde, nachdem er die Abteilung Umweltkriminalität verlassen hatte, rief er seinen Vorgesetzten an und bat um einen möglichst schnellen Besprechungstermin, um die weitere Vorgehensweise abzustimmen. Er wurde ihm sofort gewährt und Peter Schönenfeld hörte sich die Ausführungen seines Untergebenen konzentriert an.

„Jetzt beginnt die Kärrnerarbeit, lieber Kollege“, erklärte er, nachdem Tuan geendet hatte. „Wir haben zwar, wenn ich das richtig verstanden habe, keine passenden Vermisstenmeldungen, aber,“ er hielt kurz inne, „wir haben das genaue Ladedatum und den Ladeort. Und das ist eine ganze Menge.“

„Wenn die Unterlagen korrekt ausgefüllt wurden“, wandte Tuan ein.

Schönenfeld nickte. „Deshalb fährst du auch erst einmal nach Riesa, nimmst die Dokumente mit und lässt dir den konkreten Ablauf der Beladung des Containers belegen.“

Der Deutsch-Vietnamec tat, wie ihm geheißen, und machte sich auf den Weg nach Riesa. Doch seine Zeugenbefragungen im Hafen liefen ins Leere. Es waren keine Auffälligkeiten auszuma-

ho. Přepravní doklady byly v naprostém pořádku a na místě nakládky, kde mrtvé tělo muselo již být vloženo do kontejneru pravděpodobně již slisované, nebyly žádné viditelné stopy.

chen. Die Transportdokumente waren absolut in Ordnung und auch an der Ladestelle, an der die Leiche, vermutlich schon verpresst, in den Container verbracht worden sein musste, waren keinerlei sichtbare Spuren zu erkennen.

Předtím: 11. 09. 2008, Ho Či Minovo Město, Jižní Vietnam

Několik týdnů před incidentem v přístavu Móng Cái se německý podnikatel v recyklaci Hermann Weber vydal na dlouhou cestu do Vietnamu. Se svou partnerkou Rosou Cigarovou se až příliš dlouho věnovali soukromé historické výzkumné práci a Hermann během těchto měsíců trestuhodně zanedbával své podnikání. Jeho hlavní podnikatelskou činností a tedy i zdrojem obživy byl obchod s nevulkanizovaným kaučukem, který bylo nalehavě třeba obnovit. Jeho rešerše, kterým se věnoval s Rosou, byly ale bohužel nejen časově velmi náročné, ale postupně také pohltily spoustu peněz, které teď musel znova vydělat. Přesto samozřejmě nechtěl promeškat ani minutu jejich společné pouti do minulosti se všemi jejími osobními i historickými propletenci.

Jeho dalším profesním cílem byl tedy nyní Vietnam, protože Hermannovou obchodní zásadou bylo obchodovat pouze se zákazníky, o jejichž technických možnostech a obchodních praktikách se přesvědčil na

Vorher: 11. 09. 2008, Ho-Chi-Minh-City, Südvietnam

Einige Wochen vor dem Vorfall im Hafen von Mong Cai hatte sich der deutsche Recyclingunternehmer Hermann Weber auf die Langstrecke nach Vietnam gemacht. Er und seine Partnerin Rosa Cigara hatten sich viel zu lange mit privaten historischen Forschungsarbeiten beschäftigt und in diesen Monaten hatte Hermann sein Unternehmen sträflich vernachlässigt. Sein Brot-und-Butter-Geschäft und damit seine Existenzgrundlage war nämlich der Handel mit unvulkanisiertem Kautschuk und der musste dringend wieder aktiviert werden. Seine Recherchen mit Rosa waren leider nicht nur sehr zeitaufwendig gewesen, sie hatten im Laufe der Zeit auch eine Menge Geld verschlungen, das jetzt wieder verdient werden musste. Trotzdem mochte er natürlich keine Minute von der gemeinsamen Reise in die Vergangenheit mit all ihren persönlichen und historischen Verstrickungen missen.

Sein nächstes berufliches Ziel war nun also Vietnam, denn Hermanns Geschäftsprinzip besagte, nur mit Kunden Geschäfte zu machen, von deren technischen Möglichkeiten und Geschäftsgebaren er sich vor Ort selbst überzeugt hatte. Es waren

místě na vlastní oči. Na mezinárodních recyklačních trzích bylo příliš mnoho pochybných kšeptařů a podvodníků a bez osobní kontroly vždy hrozilo nebezpečí, že se zaplete do nelegálních aktivit.

Mezitím byl na trhu jasně patrný trend: Velcí hráči existovali už odjakživa. Po otevření hranic do východoevropských zemí však přibyli mezinárodní aktéři, kteří důsledně postupovali proti jakémukoli narušení svého podnikání. Proslý chalo se, že v tom má prsty i obávaná italská mafie a její odnože.

Toho rána seděl Hermann v pulzujícím a hlučném Ho Či Minově Městě, bývalém Saigonu, na jednom z krásných náměstí ve staré francouzské čtvrti naproti katedrále. Metropole jihovýchodní Asie ho okamžitě pohltila, i když ho četné po-bočky McDonalds, Starbucks a Kentucky Fried Chicken nutily zamyslet se nad tím, kdo vlastně vyhrál vietnamskou válku – Vietnamci, nebo přeci jenom Američané.

Ho Či Minovo město však bylo jen zastávkou na cestě na sever do Hanoje, hlavního města Vietnamu. Tam by se měl setkat se svými společníky, kteří mu slíbili vzrušující výlet na vietnamsko-čínskou hranici, neboť při plánování cesty je požádal, jestli by mu nemohli ukázat kudy do Čínské lidové republiky putují statisíce tun odpadu, deklarovaného jako údajná druhotná surovina.

zu viele windige Geschäftemacher und Hochstapler auf den internationalen Recyclingmärkten unterwegs, und ohne die persönliche Inaugenscheinnahme bestand immer das Risiko, in illegale Machenschaften verwickelt zu werden.

Auf dem Markt war mittlerweile eine Tendenz klar zu erkennen: Große Spieler hatte es seit jeher gegeben, aber seit der Grenzöffnung zu den osteuropäischen Staaten waren internationale Akteure dazugekommen, die gegen jedwede Störung ihrer Geschäfte rigoros vorgingen. Daneben, so hörte man gerüchteweise, hätte auch die gefürchtete italienische Mafia und ihre Ableger ihre Finger im Spiel.

An diesem Morgen saß Hermann im pulsierenden und lauten Ho-Chi-Minh-City, dem früheren Saigon, an einem der wunderschönen Plätzen im alten französischen Viertel gegenüber dem Dom. Die südostasiatische Metropole hatte ihn sofort in sich aufgesogen, auch wenn er sich angesichts der zahlreichen Filialen von McDonalds, Starbucks und Kentucky Fried Chicken fragte, wer eigentlich den Vietnamkrieg gewonnen hatte – die Vietnamesen oder doch die Amerikaner.

Ho-Chi-Minh-City war allerdings nur eine Zwischenstation auf seinem Weg in den Norden nach Hanoi, der Hauptstadt Vietnams. Dort würde er auf seine Partner treffen, die ihm eine spannende Fahrt an die vietnamesisch-chinesische Grenze angekündigt hatten, da er bei der Reiseplanung darum gebeten hatte, dass seine Partner ihm den Weg von Hunderttausenden Tonnen Abfall, deklariert als vermeintlicher Sekundärrohstoff, in die Volksrepublik China zeigen mögen.

Díky své blízkosti k recyklačnímu trhu měl Hermann znalosti o nelegálních přepravních trasách a věděl, že navzdory uzavřené hranici s Čínou a zákonným zákazům dovozu odpadu do Čínské lidové republiky se materiál přesouvá v gigantických množstvích. Vývozní kontroly v zemích původu selhávaly na celé čáře. Stačil vyplněný formulář, na kterém vývozce potvrdil, že odpad bude v cílové zemi dále zpracován, a už bylo vše jasné. Napomohla tomu i skutečnost, že kontrolní orgány, zejména ve východoněmeckých zemích, neuměly po léta anglicky a nebyly schopny provádět žádné cílené kontroly věrohodnosti údajných zpracovatelů v zemích určení.

Hermann se tomuto riziku nechtěl vystavovat. Dnes stačil anglicky hovořící stážista v jednom z dohlížejících úřadů, aby se celý domeček z karet zhroutil a podvod s údajnými zpracovateli v Asii vyšel najevo.

Po světových oceánech v té době pluly tisíce kontejnerů směřujících do Hongkongu. Vypravili je kšeptaři, kteří velmi dobře věděli, že odpad nebude v Hongkongu vůbec zpracován, ale že se tam budou kontejnery pouze překládat, aby byly po nelegálních pašeráckých trasách přepraveny do Číny.

Herman si byl vědom, že cesta do pašerácké bašty Móng Cái, přímo na hranici mezi Vietnamskou socialistickou re-

Aufgrund seiner Nähe zum Recyclingmarkt hatte Hermann Kenntnis über illegale Transportwege und wusste, dass trotz der geschlossenen Grenze zu China und den gesetzlichen Verboten des Müllimports in die Volksrepublik das Material in gigantischen Mengen bewegt wurde. Die Ausfuhrkontrolle in den Herkunftsländern versagte auf ganzer Linie. Es reichte ein ausgefülltes Formblatt, auf dem der Exporteur bestätigte, dass der Abfall im Zielland weiterbehandelt würde, und schon war alles klar. Förderlich war dabei die Tatsache, dass die Kontrollbehörden besonders in den ostdeutschen Bundesländern jahrelang der englischen Sprache nicht mächtig gewesen waren und keine zielgerichteten Plausibilitätsprüfungen von angeblichen Weiterverarbeitern in den Zielländern hatten durchführen können.

Diesem Risiko wollte sich Hermann nicht aussetzen. Heute reichte ein des Englischen mächtiger Praktikant in einer der Kontrollbehörden, um das ganze Kartenhaus zusammenbrechen und den Schwindel mit angeblichen Wiederverarbeitern in Asien auffliegen zu lassen.

Tausende von Containern mit Zielort Hongkong schwammen derzeit auf den Weltmeeren, auf den Weg gebracht von Geschäftemachern, denen klar war, dass in Hongkong keineswegs eine Aufbereitung des Abfalls erfolgen, sondern die Container dort nur umgeladen würden, um auf illegalen Schmugglerpfaden nach China transportiert zu werden.

Die Reise in die Schmugglerhochburg Móng Cái direkt an der Grenze zwischen der Sozialistischen Republik Vietnam und der Volksrepublik Chi-

publikou a Čínskou lidovou republikou, by nemusela být bez rizika a že se tam o něm bude okamžitě vědět. Potřeboval ale naléhavě zjistit, jak na tomto omezeném prostoru mezi Vietnamem a Čínou funguje manipulace s obrovským množstvím pašovaného zboží.

Pozdě odpoledne ho jeho partneři vyzvedli na letišti v Hanoji; zařídili mu ubytování v malém a velmi útulném hotelu ve staré čtvrti. Hermann si vietnamské hlavní město zamiloval už během svých prvních návštěv Hanoje. V ulicích se jako zázrakem zachoval francouzský koloniální styl a život zde byl uvolněný a zdaleka ne tak hektický jako v globalizovaném Ho Či Minově Městě na jihu.

Ke své úlevě se Hermann na večerní schůzce s panem Phuc Bao, ředitelem partnerské společnosti, dozvěděl, že mu byl na cestu k hranicím zajištěn německy mluvící doprovod. Jeden z jeho zaměstnanců strávil v Německu několik let a těšil se na to, jak opět bude moci využít jazykové znalosti.

Následující den se mělo vyrazit za svítání. Jízda bude trvat asi šest až osm hodin, z toho nejméně dvě hodiny stráví proplétáním mezi stovkami tisíc mopedů v ranní dopravní špičce z centra Hanoje.

Hermann mu spokojeně poděkoval a těšil se na cestu.

na würde demzufolge nicht unbedingt risikolos sein, das war Hermann bewusst. Seine Anwesenheit würde dort sofort registriert werden. Aber es interessierte ihn nun mal brennend, wie die Abwicklung großer Mengen von Schmuggelgut an diesem Flaschenhals zwischen Vietnam und China funktionierte.

Am späten Nachmittag holten ihn seine Partner in Hanoi vom Flughafen ab, sie hatten ihm ein kleines und sehr gemütliches Hotel in der Altstadt organisiert. Schon bei seinen ersten Besuchen in Hanoi hatte Hermann sich in die vietnamesische Hauptstadt verliebt. Das französische, koloniale Flair hatte sich auf wundersame Weise in den Straßen erhalten und das Leben hier lief entspannt und längst nicht so hektisch wie im globalisierten Ho-Chi-Minh-City im Süden.

Zu seiner Erleichterung hörte Hermann beim abendlichen Meeting mit Phuc Bao, dem Geschäftsführer seines Partnerunternehmens, dass für die Fahrt an die Grenze eine deutschsprachige Begleitung für ihn organisiert worden sei. Einer seiner Mitarbeiter habe mehrere Jahre in Deutschland verbracht und freue sich darauf, seine Sprachkenntnisse wieder einmal anwenden zu können.

Am nächsten Morgen solle es in aller Herrgottsfrühe losgehen. Die Fahrt würde ungefähr sechs bis acht Stunden in Anspruch nehmen, davon mindestens zwei Stunden, um sich durch den morgendlichen Berufsverkehr mit seinen hunderttausenden von Mopeds aus der Innenstadt Hanois herauszuwinden. Hermann bedankte sich froh und sah dem Ausflug gespannt entgegen.

12. 09. 2008, Hanoi, cesta do Mong Cai

Ráno druhého dne přineslo překvapení. Phuc představil svého německy mluví-cího spolupracovníka a Hermann musel velmi pozorně naslouchat, aby porozuměl pozdravu Vietnamce jménem Bu Thang.

Phuc se zasmál. „Říkáme mu ‚Němec‘.“ Povzbudivě poplácal Bu Thanga po rame-ni a žertovně zdviženým ukazováčkem dodal: „Dávej na mého přítele Hermanna dobrý pozor. Chceme spolu ještě nějakou dobu spolupracovat.“

Hermann měl už při pozdravu nepří-jemný pocit, který se potvrdil, když se od svého společníka snažil získat první informace o tom, co viděl na kraji cesty. „Němec“ jistě uměl spoustu věcí, jen ne německy.

Nakonec osmihodinová cesta do Móng Cái vedla dvě stě padesát kilometrů podél pobřeží, kolem světoznámé zátoky Ha Long, monstrózní elektrárny patřící japonskému koncernu Hyundai a tisíců stánkařů a pouličních kuchyní.

Ani během dvou přestávek na jídlo nebyla kvůli komunikačním potížím možná žádná konverzace, a tak Hermann využil nabídky lehnout si do jedné z mnoha

12. 09. 2008, Hanoi, Fahrt nach Mong Cai

Der nächste Morgen brachte eine Überraschung. Phuc stellte seinen deutschsprechenden Mitar-beiter vor und Hermann musste schon sehr genau hinhören, um die Begrüßung durch den Vietna-mesen mit Namen Bu Thang zu verstehen.

Phuc lachte. „Wir nennen ihn ‚den Deutschen‘.“ Er gab Bu Thang einen aufmunternden Klaps auf die Schulter und ergänzte mit scherhaft erhö-benem Zeigefinger: „Pass gut auf meinen Freund Hermann auf. Wir möchten noch gute Geschäfte miteinander machen.“

Hermann hatte schon bei der Begrüßung ein un-behagliches Gefühl gehabt, und dies wurde zur Gewissheit, als er versuchte, die ersten Infor-mationen über das, was er am Straßenrand sah, von seinem Begleiter zu bekommen. „Der Deutsche“ konnte sicher vieles, nur kein Deutsch sprechen.

Die schlussendlich achtstündige Fahrt nach Mong Cai führte zweihundertfünfzig Kilometer an der Küste entlang, vorbei an der weltberühmten Ha Long Bucht, an einem monströsen Kraftwerk des japanischen Hyundai-Konzerns sowie an tausen-den von Straßenhändlern und Straßenküchen.

Selbst in den zwei Pausen, die zum Essen einge-legt wurden, war aufgrund der Verständigungs-schwierigkeiten keinerlei Gespräch möglic, und so nutzte Hermann das Angebot, sich in eine

houpacích sítí, které byly v každé restauraci na trase rozvěšeny pro cestující k odpočinku.

Konečně se přiblížili k Móng Cái, což bylo patrné už z toho, že se mezi přístavem Hai Phong a malým Móng Cái pohybovaly sem a tam četné kamiony s kontejnery, jeden za druhým, jako perly navlečené na šňůru.

Doslova byl cítit hlad po zboží velkého souseda Číny, tak nasycený naftou byl vzduch v této ještě před několika deseti letími téměř zapomenuté části severního Vietnamu.

Předjíždění nepřicházelo v úvahu, a pokud ano, tak jen s velkým rizikem.

Protijedoucí kamiony jezdily také těsně za sebou, jen s tím rozdílem, že zpátky jezdily prázdné. Svůj náklad odevzdávaly v Móng Cái a zpětné zásilky dostávali dopravci velmi zřídka.

Bohužel se cesta pro povídavého a zvědavého Hermanna změnila v utrpení.

„Němec“ nerozuměl ani jeho znakové řeči nebo jí nechtěl rozumět.

Naděje na nějakou komunikaci se objivila, až když se Hermann odpoledne v Móng Cái setkal s ředitelem místní společnosti pro dovoz a vývoz, jménem Dhuong, který mluvil ucházející angličtinou.

Setkali se na parkovišti před jedním z kasin, kterých tu byly desítky.

der vielen Hängematten zu legen, die in jedem Restaurant an der Strecke zur Entspannung der Reisenden aufgespannt waren.

Endlich kamen sie in die Nähe Mong Cais, was sich schon daran zeigte, dass zahlreiche LKW samt Containern wie auf einer Perlenkette aufgezogen einer nach dem anderen zwischen dem Hafen Hai Phong und dem kleinen Mong Cai hin und her fuhren.

Man konnte die Gier des großen Nachbarn Chinas förmlich riechen, so dieselgetränkt war die Luft in diesem noch vor wenigen Jahrzehnten fast vergessenen Teil im Norden Vietnams. An ein Überholen war nicht zu denken, und wenn, nur unter hohem Risiko. Auch der Gegenverkehr zeichnete sich durch LKW dicht an dicht aus, nur mit dem Unterschied, dass sie leer zurückfuhren. Sie hatten ihre Ladung in Mong Cai abgeliefert und eine Rückladung war für die Spediteure nur in den seltensten Fällen zu bekommen.

Leider wurde die Fahrt für den kommunikationsfreudigen und neugierigen Hermann zu einem Martyrium. „Der Deutsche“ verstand nicht einmal seine Zeichensprache oder wollte sie nicht verstehen. Licht am Ende des Tunnels der Sprachlosigkeit tauchte erst auf, als Hermann nachmittags in Mong Cai auf den Geschäftsführer eines dort angesiedelten Import-Export-Unternehmens namens Dhuong traf, der ein passables Englisch sprach.

Sie trafen sich auf dem Parkplatz vor einem der Casinos, die es hier zu Dutzenden gab. Dhuong

Dhuong k němu přistoupil s přátelským úsměvem a podal mu ruku s jemným stiskem. Převyšoval své vietnamské krajany téměř o hlavu a bylo vidět, že přikládá velký význam vybranému oblečení. K dobré padnoucím černým kalhotám měl elegantní košili, pravděpodobně šitou na míru. Vlasy měl nagelované do mokrého vzhledu. Celkově působil výmluvným, otevřeným dojmem - pro Hermanna to byla po strastiplné cestě velká úleva.

„Vítej v Móng Cái, Hermanne.“

Hermann potěšeně odpověděl.

„Rád bych ti ukázal naše obchodování, jak funguje tady na hranici s Čínou,“ vysvětlil Dhuong. „Ptej se, pokud máš nějaké dotazy!“

Společně teď na Dhuongův pokyn zamířili k novému cíli, ke skladišti s několika halami. Tam vystoupili z auta a popošli několik kroků.

„Vítej v mé království.“ Dhuong učinil rukou rozmáchlé gesto.

Stáli mezi impozantními sklady s vysokozdížnými vozíky, pojízdou manuální technikou fy Manitou pro přepravu celých kontejnerů a dalším vybavením pro vysoce efektivní postupy při nakládání a vykládání, splňující nejvyšší požadavky. Dhuong mu v obrysech vysvětlil svůj obchodní model a na závěr položil Hermannovi ruku na rameno. „Teď tě odvezeme do hotelu, kde se můžeš osvěžit a trochu si

kam freundlich lächelnd auf ihn zu und schüttelte ihm mit sanftem Druck die Hand. Er übertrug seine vietnamesischen Landsleute fast um Haupteslänge und man sah, dass er großen Wert auf eine gepflegte Kleidung legte. Zu seiner gut sitzenden schwarzen Hose trug er ein elegant fallendes, vermutlich maßgeschneidertes Hemd. Seine Haare hatte er im Wetlook gegelt. Insgesamt machte er einen eloquenten, offenen Eindruck – eine große Erleichterung für Hermann nach der Qual der Anreise.

„Herzlich willkommen in Mong Cai, Hermann.“

Hermann bejahte erfreut.

„Ich möchte dir einen Einblick in unser Geschäft hier an der Grenze zu den Chinesen geben“, erklärte Dhuong. „Frag, wenn du Fragen hast!“

Gemeinsam machten sie sich nun auf Dhuongs Zeichen hin auf den Weg zu einem neuen Ziel, einem Lagerplatz mit einigen Hallen. Dort stiegen sie aus und gingen ein paar Schritte.

„Willkommen in meinem Reich.“ Dhuong beschrieb mit seinen Händen einen ausladenden Kreis.

Sie standen zwischen imposanten Lagerhäusern mit Gabelstaplern, Manitous zum Transport ganzer Container und anderen Gerätschaften für eine generalstabsmäßige und hocheffiziente Abwicklung von Be- und Entladungen. Dhuong erklärte ihm in Grundzügen sein Geschäftsmodell, abschließend legte er seinen Arm um Hermanns Schulter. „Wir bringen dich jetzt in dein Hotel, dort kannst du dich frischmachen und ein wenig ausruhen von der langen Fahrt.“ Sein Blick wan-

odpočinout po dlouhé cestě.“ Jeho pohled zabloudil k lesklým hodinkám značky Breitling na jeho levém zápěstí. „V sedm se sejdeme na večeři.“ Pak se spiklenecky podíval na Hermanna a tiše dodal: „Mohu ti vřele doporučit, aby sis tam dopřál masáž.“ Večer probíhal tak, jak to Hermann znal z mnoha obchodních večeří s Asiaty. Stůl se prohýbal pod nesčetnými lahůdkami, které jeho hostitel objednal. Na rozdíl od Hermannových zkušeností z Číny, kde podobná setkání často končila soutěžením v pití, se však zde žádný alkohol nevyskytoval.

„Kde ses naučil tak dobře anglicky?“ zeptal se Hermann po chvíli svého hostitele.

Ten tuto pochvalu přijímal trochu zdráhavě. „Nebylo to samozřejmé. Pocházím z Ha Longu a měl jsem kontakty v oblasti cestovního ruchu, načež jsem se ocitl v Dubaji. Tam jsem nakonec pracoval jako recepční v jednom hotelu. Vedle toho jsem vybudoval svou malou logistickou agenturu, která se zabývá obchodem mezi Itálií a Vietnamem. Dovážíme odtamtud to či ono luxusní zboží pro bohatou vietnamskou klientelu, a té je více než dost. Pak jsem dostał nabídku vrátit se do Vietnamu, abych pro jednu společnost organizoval mezinárodní obchody s Čínou.“ Usmál se na Hermanna.

„No, a proto tu teď sedíme. Jsem dobrý přítel rodiny Phuc a něco jako pravá ruka

derte zu der glänzenden Breitling an seinem linken Handgelenk. „Wir treffen uns um 19 Uhr zum Dinner.“ Dann sah er Hermann verschwörerisch an und ergänzte leise: „Ich kann dir dringend empfehlen, dir dort eine Massage zu gönnen.“

Der Abend verlief so, wie Hermann es von vielen Geschäftssessen mit Asiaten kannte. Der Tisch bog sich unter den unzähligen Leckereien, die sein Gastgeber auftischen ließ. Im Gegensatz zu Hermanns Erfahrungen in China, wo derartige Treffen häufig in einem Kampftrinken endeten, gab es hier allerdings keinerlei Alkohol.

„Wo hast du so gut Englisch sprechen gelernt?“, fragte Hermann seinen Gastgeber nach einer Weile.

Der spreizte sich ein wenig ob des Lobes. „Selbstverständlich war das nicht. Ich stamme aus Ha Long und hatte Kontakte im touristischen Bereich, daraufhin hat es mich nach Dubai verschlagen. Dort habe ich zum Schluss in einem Hotel an der Rezeption gearbeitet. Nebenbei habe ich meine kleine Logistikagentur aufgebaut, die Geschäfte zwischen Italien und Vietnam abwickelt. Wir importieren den einen oder anderen Luxusartikel von dort für die zahlungskräftige vietnamesische Kundschaft, und die gibt es mehr als genug. Irgendwann erhielt ich das Angebot, für eine Firma nach Vietnam zurückzukehren, um die Abwicklung der internationalen Geschäfte mit China zu organisieren.“ Er lachte Hermann an.

„Tja, und deshalb sitzen wir jetzt hier. Ich bin ein guter Freund der Familie Phuc und so etwas wie

svého nového šéfa, „krále pašeráků“. Jeho zástupce, jak říká šéf.“

Nyní Dhuong přisedl blíže k Hermannovi a ztišil hlas, když pokračoval: „Bohužel, obchod jde jen jedním směrem, my tady obstaráváme jen dopravu mezi Vietnamem a Čínou. Opravdu velké kšefty se odbývají v Hongkongu, kde se obchoduje se zbožím směrem do Evropy a USA. Zejména v obchodě s Evropou, konkrétně s Itálií, se ve směru Východ-Západ točí velké peníze. Řeknu jen: padělané značkové výrobky. Přes jižní Itálii jezdí obrovské množství kontejnerů.“ Napil se svého pomerančového džusu a usmál se na Hermanna.

„Němečtí turisté v Česku a Turecku se bez padělků prostě neobejdou.“ Znovu se opřel. „Ale nechci si stěžovat, i tady vyděláváme docela dobře. Zvlášť nás baví obchodovat s plasty a gumou.“ Krátce se odmlčel, aby si posloužil z bohaté nabídky jídla, a Hermann si také vybral na talíř něco málo pochoutek.

„Zítra se mimochodem dozvíš další zájmové věci,“ vysvětlil Dhuong. „Jak víš, naši společní přátelé Phucovi mě požádali, abych tě seznámil s obchody a s rozličnými možnostmi, které se zde na hranicích nabízejí.“ Významně mrkl na Hermanna. „Vypadá to, že jsi u nich dobře zapsaný.“

Hermann se cítil polichocen. „Je to možné,“ připustil. „Vždyť spolu obchodujeme

die rechte Hand meines neuen Bosses, dem ‚König der Schmuggler‘. Sein Stellvertreter, wie der Boss sagt.“

Jetzt rückte Dhuong näher an Hermann heran und senkte die Stimme, als er fortfuhr: „Leider läuft das Geschäft nur in eine Richtung, wir hier wickeln lediglich den Verkehr zwischen Vietnam und China ab. Das ganz große Rad wird in Hongkong gedreht, wo der Warenverkehr in Richtung Europa und den USA läuft. Besonders im Geschäft mit Europa, namentlich mit Italien, ist in Ost-West-Richtung so richtig viel Geld im Spiel. Ich sage nur: gefälschte Markenprodukte. Über Südtalien laufen Unmengen Container.“ Er nahm einen Schluck von seinem Orangensaft und lächelte Hermann an.

„Die deutschen Touristen in Tschechien und der Türkei mögen auf die Fälschungen einfach nicht verzichten.“ Er lehnte sich wieder zurück. „Aber ich will nicht klagen, wir verdienen hier auch ganz gut. Besonders viel Spaß haben wir an den Geschäften mit Plastik und Kautschuk.“ Er legte eine kurze Pause ein, um sich von dem reichhaltigen Mahl zu bedienen, und auch Hermann nahm eine kleine Auswahl der Köstlichkeiten auf seinen Teller.

„Morgen wirst du übrigens noch andere interessante Dinge erfahren“, erklärte Dhuong. „Wie du weißt, haben unsre gemeinsamen Freunde, die Phucs, mich gebeten, dir einen Überblick über die Geschäfte und die vielfältigen Möglichkeiten hier an der Grenze zu geben.“ Er zwinkerte Hermann zu. „Du scheinst einen dicken Stein bei ihnen im Brett zu haben.“

Hermann fühlte sich geschmeichelt. „Schon möglich“, gab er zu. „Wir machen seit einer gefühlten

v naprosté vzájemné důvěře už snad celou věčnost.“

Dhuong přikývl. „Připravil jsem pro tebe ještě jedno velmi zvláštní překvapení. Na setkání s tebou čekají zajímaví lidé.“ Ušklíbl se a Hermanna se zmocnil podivný pocit. Co na něj ten Vietnamese chystal?

Po honosné večeři pozval Dhuong svého německého hosta na okružní jízdu mezi skladы na vietnamském nábřeží. Ted už jeli skoro hodinu a Hermann si všiml, že se vozidlo pohybuje nanejvýš rychlostí chůze.

Dlážděné ulice se střídaly s polními cestami, které na sebe navazovaly v systému, jenž nebyl pro cizince rozpoznatelný.

Dhuong se otočil k Hermannovi. „Chci ti ukázat něco velmi zvláštního.“ Podíval se na hodinky, pak vietnamsky promluvil na řidiče a otočil se zpátky k Hermannovi. „Než začne podívaná, máme ještě trochu času, proto jedeme pomalu.“

Na špatně osvětleném rozcestí ukázal do temna. „Tamhle vzadu.“

Hermann přimhouřil oči a snažil se mezi stinnými stromy a keři něco rozeznat. „Když se podíváš pozorně, uvidíš slabý pruh světla tam vzadu, to je náš cíl.“

Hermann za nic na světě neviděl nic zvláštního a cítil se viditelně nesvůj při

Ewigkeit Geschäfte in vollstem gegenseitigen Vertrauen miteinander.“

Dhuong nickte. „Ich habe noch eine ganz spezielle Überraschung für dich vorbereitet. Interessante Menschen warten darauf, dich kennenzulernen.“ Er grinste und Hermann beschlich ein klammes Gefühl. Was hatte der Vietnamese mit ihm vor?

Nach dem üppigen Abendessen lud Dhuong seinen deutschen Gast zu einer Rundfahrt zwischen den Lagerhäusern auf dem vietnamesischen Flussufer ein. Mittlerweile waren sie schon fast eine Stunde unterwegs und Hermann bemerkte, dass das Fahrzeug sich allenfalls im Schritttempo bewegte. Asphaltierte Straßen wechselten sich mit Feldwegen ab, die in einem für den Außenstehenden nicht erkennbaren System miteinander verbunden waren.

Dhuong wandte sich zu Hermann um. „Ich möchte dir etwas ganz Spezielles zeigen.“ Er blickte auf seine Uhr, dann sprach er auf Vietnamesisch mit dem Fahrer, ehe er sich wieder Hermann zuwandte. „Wir müssen noch ein wenig Zeit überbrücken, bis das Spektakel beginnt, daher unsere langsame Fahrweise.“

An einer schlecht ausgeleuchteten Weggabelung deutete er ins dunkle Nichts. „Dort hinten.“

Hermann kniff die Augen zusammen und versuchte, zwischen den schemenhaften Bäumen und Sträuchern etwas zu erkennen.

„Wenn Du genau hinschaust, siehst du einen leichten Lichtstreifen, dort hinten ist unser Ziel.“ Hermann konnte beim besten Willen nichts Besonderes sehen und fühlte sich zusehends unwohl

představě, že je v této pustině zcela vydán na milost tomuto Vietnamci.

„Jestli Číňany a Vietnamce něco spojuje, pak je to vášeň pro sázení. Tady se dá vsadit na cokoli a na každého,“ nechal se Dhuong znovu slyšet.

Auto mezitím dojelo k dřevěné chatřci, před níž stál muž a vykázal jim místo ve vnitřním dvoře, jako by chtěl přítomnost „nosatců“ (v čínštině zesměšňující označení pro Evropany nebo Američany) skrýt před zvědavými pohledy.

Dhuong se otočil k Hermannovi. „Máme štěstí, a to z dvojího hlediska. Dnes večer můžeme být svědky zvláštní soutěže.“

Znovu se usmál a Hermannovi se zdálo, že cítí chvění kolem žaludku.

„Jestli chceš, můžeš také riskovat malou sázku,“ dodal Dhuong. „Viš, máme tu hosty z Číny, kteří si tuto událost nechtějí nechat ujít. Možná nejsou ve Vietnamu úplně legálně, ale tady v Móng Cái to nikoho moc nezajímá. Ať si užijí svou zábavu a nechají své peníze ve Vietnamu.“ Pokrčil rameny.

Hermann byl tak napjatý, že se nezmohl na žádnou odpověď, zvlášť když Dhuong dodal: „Kromě toho máme dnes jako hosta dalšího s velkým nosem z Evropy.“ Tiše se zasmál. „Ohlásili ho naši čínští přátelé.“

bei dem Gedanken, diesem Vietnamesen in dieser Einöde völlig ausgeliefert zu sein.

„Wenn es eine Sache gibt, die die Chinesen und die Vietnamesen vereint, dann ist es deren Leidenschaft für das Wetten. Für alles und jeden kannst du hier Wetten abschließen“, ließ sich Dhuong wieder vernehmen.

Das Fahrzeug hatte in der Zwischenzeit eine Holzhütte erreicht, vor der ein Mann stand, der ihnen einen Platz im Innenhof zuwies, als wollte er die Anwesenheit der Langnase vor neugierigen Augen verbergen.

Dhuong drehte sich zu Hermann um. „Wir haben Glück, in doppelter Hinsicht Glück. Heute Abend können wir Zeugen eines speziellen Wettkampfes werden.“ Er grinste wieder und Hermann spürte, wie ihm der Magen eine Etage tiefer zu rutschen schien.

„Wenn du willst, kannst du auch eine kleine Wette wagen“, fügte Dhuong hinzu. „Wir haben nämlich Gäste aus China, die sich dieses Ereignis nicht entgehen lassen wollen. Sie sind zwar nicht ganz legal in Vietnam, aber das schert hier in Mong Cai wirklich keinen. Sollen sie doch ihren Spaß haben und ihr Geld in Vietnam lassen.“ Er zuckte die Schultern.

Hermann war so angespannt, dass er keine Erwiderung herausbrachte, erst recht nicht, als Dhuong ergänzte: „Außerdem haben wir heute eine weitere Langnase aus Europa zu Gast.“ Er kicherte leise. „Unsere chinesischen Freunde haben ihn angekündigt.“

Řidič mezitím vystoupil, otevřel Hermannovi zadní dveře automobilu a naznačil mu, že má svého hostitele následovat.

Dhuong už přistoupil ke vchodu, rozhnul jemně šustící bambusový závěs a krátce nato se ocitli v místnosti o rozměrech pět krát čtyři metry se čtvercovým stolem uprostřed. Jasné světlo svítilo na tři terakotové mísy, které tam byly umístěny, dvě menší s víčky a větší otevřenou misou.

Kolem stolu stálo asi dvanáct mužů a vzrušeně hovořili. Zadní část místnosti byla v pološeru. Tam na pohovkách, před kterými stály malé stolky, se polovalovali statní a dobře vycvičení mladí muži. Přes veškerou projevovanou ležérnost pozorovali dění kolem stolu, zřejmě připraveni na tichý povídání napnout svaly a zasáhnout.

Hermannův hostitel pozdravil přítomné a snažil se Hermanna a druhého Evropa na vzájemně představit. Hermann k němu natáhl ruku, koneckonců byli na tomto neznámém místě v jakémosi osudovém společenství.

„Dovolte, abych se představil, Hermann Weber z Německa,“ řekl anglicky.

Cizinci krátce cuklo víčko, sotva viditelná reakce na Hermannův pozdrav.

Der Fahrer war zwischenzeitlich ausgestiegen, öffnete Hermann die Tür zum Fond des Fahrzeugs und deutete dem Deutschen an, seinem Gastgeber in die Hütte zu folgen.

Dhuong war bereits an den Eingang getreten und teilte den leise raschelnden Vorhang aus Bambus, kurz darauf fanden sie sich in einem fünf mal vier Meter großen Raum wieder, in dessen Mitte ein quadratischer Tisch stand. Ein grelles Licht schien auf drei Schalen aus Terrakotta, die dort aufgestellt waren, zwei kleinere mit Deckel und eine größere offene Schale.

Um den Tisch standen etwa zwölf Männer, die erregt aufeinander einredeten. Der hintere Teil des Raumes lag im Halbdunkel. Dort fläzten sich kräftig gebaute und gut trainierte junge Männer auf Sofas mit kleinen Tischchen davor. Bei aller zur Schau getragenen Lässigkeit beobachteten sie die Szenerie rund um den Tisch genau, offenbar bereit, auf ein stummes Kommando ihre Muskeln spielen zu lassen.

Hermanns Gastgeber begrüßte die Anwesenden und versuchte Hermann und den anderen Europäer miteinander bekannt zu machen. Hermann reichte dem Mann die Hand, schließlich befand man sich in einer Art Schicksalsgemeinschaft an diesem unbekannten Ort.

„Gestatten Sie, Hermann Weber aus Deutschland“, sagte er auf Englisch.

Das Augenlid des Fremden zuckte kurz, eine kaum sichtbare Reaktion auf Hermanns Begrüßung.

„Non parlo inglese (nehovorím anglicky),“ zasyčel chladně italsky a odvrátil se.

Na okamžik se v místnosti rozhostilo mrtvé ticho. Všichni přítomní vycitili agresivitu vycházející z Itala, který nyní náhle opustil místnost, zřejmě aby si zatelefonoval. Hermannovi se zdálo, že z předsíně zachytily útržky italštiny.

Jakmile Ital zmizel, živý hovor se obnovil jako po stisknutí tlačítka. Muži shromáždění u stolu měli najednou velmi rychle v rukou objemné balíky peněz a okouzleně hleděli na dvě mělké misky, jejichž obsah byl stále ukryt pod mírně prohnutým víkem.

V příštém okamžiku se od dvanáctičlenné skupiny oddělili dva muži, v rukou měli jakousi bambusovou tyč a přistoupili ke stolu. Přes stůl se pozdravili přátelským úsměvem a podáním ruky a lehce se tyčí plácli do dlaní.

Hermannův hostitel mu naznačil, aby také přistoupil blíž a pozoroval, co se bude dít. Muži s tlustými svazky peněz udělali totéž.

Muži zvedli nyní pomocí bambusových tyčí víka a odložili je stranou. Objevily se dvě kobylky, zjevně oslepené náhlým světlem, zůstaly nehybné ve svých skořápách. Teď přišly na řadu bambusové tyče. Oba aktéři opatrně pohladili tykadla svých kobylek.

„Non parlo inglese“, zischte er kalt auf Italienisch und wandte sich ab.

Einen Augenblick lang herrschte Totenstille im Raum. Jeder Anwesende spürte die aggressive Spannung, die von dem Italiener ausging, der jetzt unvermittelt den Raum verließ, offensichtlich um ein Telefongespräch zu führen. Hermann glaubte, italienische Sprachfetzen aus dem Vorraum aufzuschnappen.

Kaum war der Italiener verschwunden, setzte wie auf Knopfdruck das lebendige Geschnatter wieder ein. Auf wundersame Weise hatten die am Tisch versammelten Männer plötzlich dicke Geldbündel in der Hand und schauten gebannt auf die beiden flachen Schalen, deren Inhalt unter dem leicht gewölbten Deckel noch immer verborgen war.

Im nächsten Moment lösten sich zwei Männer aus der Gruppe der zwölf, sie hatten eine Art Bambusstab in der Hand und traten an den Tisch. Sie grüßten sich über den Tisch hinweg freundlich lächelnd per Handschlag und schlugen dabei leicht mit dem Stab in ihre Handfläche.

Hermanns Gastgeber deutete ihm an, ebenfalls näherzutreten, um zu beobachten, was geschehen würde. Gleichermaßen taten die Männer mit den dicken Geldbündeln.

Die Herren mit den Bambusstäben hoben nun die Deckel an und legten sie zur Seite. Zum Vorschein kamen zwei Heuschrecken, die, offensichtlich vom plötzlichen Licht geblendet, regungslos in ihrer Schale verharren. Jetzt kamen die Bambusstäbe zum Einsatz. Die beiden Akteure strichen vorsichtig über die Fühler ihrer Heuschrecken.

„To jsou takzvaní dráždiči cvrčků,“ vy-
světlil Dhuong.

Zdálo se, že kobylkám se dotek líbí. Ka-
ždopádně i nadále zůstávaly v původní
poloze.

„Důležité je, aby se tyčky nedotýkaly sto-
lu“ pokračoval Dhuong.

Najednou se ozval typický cvrčivý zvuk
kobylek, byl stále hlasitější a zřejmě i ag-
resivnější.

„Nyní dávají najevo svou připravenost
k boji.“ Hermannův hostitel se zasmál.
„Stejně jako je tomu u lidí, myslí si, že jde
o samici!“ Zasmál se ještě hlasitěji.

Také diváci byli čím dál nervóznější, tiskli
se k sobě a najednou na stůl vyletly první
bankovky za hlasitého hrdelního řevu.
Hermann viděl výhradně dolary.

Dráždiči kobylek nyní opatrně dopravili
oba soupeře jakýmsi keserem do vel-
ké hliněné mísy. Nastalo napjaté ticho,
kobylky zůstaly ve strnulé poloze.

Hermann zaregistroval, že se Ital vrátil
ke svému čínskému hostiteli, s pomocí
tlumočníka mu něco pošeptal, ostře se
na Hermanna podíval a pak se stáhl do
potemnlé části místnosti.
Hermann se narovnal a snažil se nedat
na sobě znát nervozitu. Něco tu nehrálo.

„Das sind die sogenannten Grillenkitzler“, erklär-
te Dhuong.

Die Heuschrecken schienen die Berührungen zu
genießen. Auf jeden Fall verharrten sie weiterhin
in ihrer ursprünglichen Position.

„Wichtig ist, dass die Stäbchen nicht den Boden
berühren“, fuhr Dhuong fort.

Plötzlich setzte das typische Zirpen der Heu-
schrecken ein, es wurde immer lauter und schei-
bar auch aggressiver.

„Jetzt signalisieren sie ihre Kampfbereitschaft.“
Hermanns Gastgeber lachte. „Wie beim Men-
schen, sie denken, es geht um ein Weibchen!“ Er
lachte noch lauter.

Auch die Zuschauer wurden immer nervöser,
sie drängten sich näher heran und mit einem
Mal flogen die ersten Geldscheine, begleitet von
lautstarkem, gutturalem Gebrüll auf den Tisch.
Hermann sah ausschließlich Dollarnoten.

Die Grillenkitzler beförderten nun die beiden
Kontrahenten mit einer Art Kescher vorsichtig
in die große, nach oben offene Tonschale. Es
herrschte gespannte Stille, die Heuschrecken
verharrten regungslos.

Hermann registrierte, dass der Italiener wieder
an die Seite seines chinesischen Gastgebers ge-
treten war, er flüsterte ihm mithilfe seines Dol-
metschers etwas ins Ohr, warf Hermann einen
scharfen Blick zu und zog sich dann ins Halb-
dunkel des Raumes zurück. Hermann straffte die
Schultern und versuchte, sich seine Nervosität

S námahou upjal opět pozornost k podívané na stole.

Aktéři teď dráždili tykadla samečků kobylek a během zlomku vteřiny se oba bojovníci opět dostali do varu a vydávali nesmírně hlasité zvuky namouvání. V mžiku se otočili do bojové pozice a pomalu se k sobě přibližovali.

Diváci kolem stolu teď křičeli stále hlasitěji, házeli na stůl dolarové bankovky pořád rychleji, a přitom zapomnali na všechno kolem. Každý chtěl získat co nejlepší místo u stolu, tísnilí se a Hermanna zatlačovali stále více do pozadí. Zároveň si všiml, že nonšalanci mladých mužů na pohovkách vystřídalo znatelně napětí. Pozorně sledovali, co se děje s penězi na stole i s těmi v rukou a kapsách jejich šéfů.

Kobylky se mezitím během milisekund zasekly a nyní předváděly divoký tanec, ale stejně náhle, jak tanec začal, také skončil.

Jeden ze soupeřů, zjevně poražený, se odpotácel se svěšenými tykadly, zatímco vítěz zůstal uprostřed arény a natáhl tykadla k nebi.

Nadšení sázkařů skončilo stejně bleskurychle jako boj. Hlasitost klesla opět na snesitelnou úroveň, diskutovalo se pravděpodobně o průběhu boje, patřič-

nicht anmerken zu lassen. Irgendetwas war hier faul. Angestrengt lenkte er seine Aufmerksamkeit zurück auf das Spektakel auf dem Tisch.

Die Akteure reizten nun die Fühler der Heuschreckenmännchen und innerhalb von Sekundenbruchteilen waren beide Kämpfer wieder auf Betriebstemperatur und stießen extrem laute Balzgeräusche aus. Blitzschnell drehten sie sich in eine Kampfposition und bewegten sich langsam aufeinander zu.

Die Zuschauer am Rand schrien jetzt immer wilder und lauter durcheinander, in zunehmendem Tempo warfen sie ihre Dollarscheine auf den Tisch und vergaßen dabei alles um sich herum. Jeder wollte die beste Position am Tisch haben, man drängelte und Hermann wurde weiter in den Hintergrund geschoben. Gleichzeitig bemerkte er, dass die Lässigkeit der jungen Männer auf den Sofas durch eine spürbare Anspannung verdrängt worden war. Sie achteten ganz genau darauf, was mit den Dollarscheinen auf dem Tisch und denen in den Händen und Hosen-taschen ihrer Bosse geschah. Die Heuschrecken hatten sich indes innerhalb von Millisekunden ineinander verhakt und vollführten nun einen wilden Tanz, doch ebenso plötzlich, wie das Tänzchen begonnen hatte, endete es. Eine der Heuschrecken, offensichtlich der Verlierer, trollte sich mit gesenkten Fühlern davon, während der Sieger in der Mitte der Arena verblieb und seine Fühler gen Himmel streckte.

So blitzschnell wie der Kampf endete auch der Enthusiasmus der Wettenden. Die Lautstärke hatte wieder ein erträgliches Niveau erreicht, man diskutierte wohl den Verlauf des Kampfes und

ně se triumfovalo, aniž by byli poražení u stolu ponižováni.

Dhuong přistoupil k Hermannovi. „Kobylky vědí, kdy je konec, a z boje se stáhnou. Neteče tu krev!“ Usmál se. „Stejně tak si počínáme při sázkách. Nezáleží na tom, jestli je to Vietnamese nebo Číňan.“

Hermann, stále ještě uchvácený bizarní podívanou, ze sebe vypravil jen: „Moc ti děkuji za tento jedinečný zážitek!“

„Je to samozřejmě něco jiného než vaše koňské dostihy,“ odpověděl Dhuong s mrknutím a naznačil Hermannovi, že jdou ven.

Hermann se nenápadně otočil, aby vrhl poslední pohled na Itala hrozivého vzezření, ale zdálo se, že i on už odešel.

„Kdo vlastně byli ti mladí muži na pohovkách?“ zeptal se Hermann poté, co se za nimi s tichým šelestěním zavřel bambusový závěs.

Vietnamec si jedním prstem stáhl spodní víčko pravého oka. „Byli to najatí muži, pro které lidský život nemá žádnou cenu. Velmi speciální ochranka. Při sázkových kšeftech v těchhle zapadlých dvorech docela běžná.“ Podíval se na Hermanna, nejspíš aby zjistil, jak zareaguje na jeho další výrok, a usmál se: „Vrazi, zabijáci lidí a podobně. Chlapi, kterým je všechno jedno, hlavně že mají peníze v kapse,

triumphierte angemessen, ohne die Verlierer am Tisch zu demütigen.

Hermanns Gastgeber kam auf ihn zu. „Die Heuschrecken wissen, wann Schluss ist, und ziehen sich beim Kampf zurück. Es fließt kein Blut!“ Er lächelte. „Genauso halten wir es beim Wetten. Egal ob Vietnamese oder Chinese.“

Hermann, noch immer gefangen von dem bizarren Schauspiel, brachte nur hervor: „Ich danke dir vielmals für dieses einmalige Erlebnis!“

„Es ist schon etwas anderes als eure Pferderennen“, erwiderte Dhuong augenzwinkernd und bedeutete Hermann, dass sie hinausgehen sollten.

Hermann drehte sich unauffällig um, um einen letzten Blick auf den unheimlichen Italiener zu erhaschen, doch der schien ebenfalls fort zu sein. Nachdem sich der Bambusvorhang leise raschelnd hinter ihnen geschlossen hatte, fragte Hermann: „Wer waren eigentlich die jungen Männer auf den Sofas?“

Der Vietnamese zog mit einem Finger das untere Lid seines rechten Auges herunter. „Das waren Gedungene, denen ein Menschenleben nichts wert ist. Eine ganz spezielle Security. Durchaus üblich bei diesen Wettgeschäften in den Hinterhöfen.“ Er sah Hermann an, wohl um zu prüfen, wie der auf seine nun folgende Feststellung reagieren würde, und schmunzelte: „Mörder, Totschläger und ähnliches Gesocks. Typen, denen alles egal ist, Hauptsache, sie haben Geld in der

plus holky a drogy. Najdeš je tady na obou stranách řeky.“

Hermann přikývl a rozhodl se o tomto zážitku pomlčet, protože si dokázal dobře představit, co by na tuto „zábavu“ řekla Rosa a jeho dcery.

Jedna věc ho však stále zaměstnávala: nemohl toho arrogantního Itala vypudit z hlavy a proklínal svou občas nespolehlivou paměť na lidi. Byl si naprosto jistý, že toho člověka už někdy potkal. Ale kde? Podle toho, jak to Dhuong líčil, byl zapleten do pochybných obchodů s Číňany, ale bylo tu ještě něco jiného, z čeho Hermannovi při setkání s ním přeběhl mráz po zádech. Nepatrné se otřásl a nasedl ke svému vietnamskému hostiteli do auta, aby se vrátil do hotelu.

Ráno následujícího dne začala druhá část okružní jízdy za účelem návštěvy pašérackého impéria podél řeky Ka Long, kde stály sklady jeden za druhým. Panoval zde čilý ruch a shon. Některé haly byly oploceny ostnatým drátem a střeženy ozbrojenými strážemi. Když se Hermann zeptal, Dhuong mu vysvětlil: „Tady pobíhá spousta lžů, víš. Kdybychom nepřijali bezpečnostní opatření pro naše drahé zboží, jako je whisky, potravinářské speciality a další luxusní zboží, haly by se v mžiku vyprázdnily. Pojedeme ještě kousek, pak vystoupíme a já ti ukážu, jak se tady zboží nakládá na lodě.“

Tasche, dazu Mädchen und Drogen. Die findest du hier auf beiden Seiten des Flusses.“

Hermann nickte und beschloss, über dieses Erlebnis den Mantel des Schweigens auszubreiten, denn er konnte sich gut vorstellen, was Rosa und seine Töchter zu diesem „Amusement“ sagen würden. Eines aber beschäftigte ihn noch: Der arrogante Italiener ging ihm nicht aus dem Kopf und er verfluchte sein zuweilen unzuverlässiges Personengedächtnis. Er war sich absolut sicher, diesem Menschen schon einmal begegnet zu sein. Nur wo? So wie Dhuong es geschildert hatte, war er in dubiose Geschäfte mit den Chinesen verwickelt, aber da war noch etwas anderes, was Hermann bei der Begegnung einen kalten Schauer über den Rücken gejagt hatte. Er schüttelte sich unmerklich und stieg zu seinem vietnamesischen Gastgeber ins Auto, um zurück zum Hotel zu fahren.

Am nächsten Morgen begann der zweite Teil der Rundfahrt zur Besichtigung des Schmuggelimperiums entlang des Flusses Ka Long, wo sich Lagerhalle an Lagerhalle reihte. Es herrschte ein reges Treiben. Einige der Hallen waren mit Stacheldraht umzäunt und wurden von bewaffneten Wachleuten gesichert. Auf Hermanns Nachfrage erklärte Dhuong: „Du musst wissen, hier läuft reichlich Gesindel durch die Gegend. Wenn wir keine Sicherheitsmaßnahmen für unsere teuren Waren wie Whisky, Lebensmittelspezialitäten und anderen Luxus ergreifen würden, wären die Hallen in Nullkommanichts leergeräumt. Wir fahren noch ein Stück weiter, dann steigen wir aus und ich zeige dir, wie die Ware hier auf die Schiffe verladen wird.“

Krátce nato zastavili před jednou z hal přímo na břehu řeky Ka Long, kde stály dva námořní kontejnery. Před otvorem kontejneru přecházel nějaký muž sem a tam, malá skupina vystoupila a postavila se poblíž.

„Tohle je majitel zboží, které je stále v kontejneru. Chce být u toho, až se bude nakládat na bárky,“ vysvětlil Dhuong a ukázal směrem k řece, kde se k nábřežní zdi pomalu blížilo asi patnáct bárek.

Scénu pozoroval vietnamský policista, který seděl na lehátku na policejním člunu a s chutí popíjel čaj.

„Vysvětlil jsem zákazníkovi, kdo jsi,“ pokračoval Dhuong. „Nebude mu vadit, když se budeme dívat, jak se kontejner vykládá a nakládá na bárky.“

Hermann zvědavě přistoupil o něco blíž a s údivem zjistil, co se po otevření beden objevilo: kvalitní jízdní kola tchajwanské výroby.

„Proč se kola z Tchaj-wanu dodávají do Číny s odbočkou přes Vietnam, místo aby se tam posílala přímo?“ zeptal se.

Dhuong se na něj usmál. „Chtejí se vynout čínské DPH a nesmírně vysokým dovozním clům. Přes všechny,“ naznačil prsty ve vzduchu uvozovky, „vedlejší náklady ve Vietnamu i v Číně zůstává obrovská marže, ze které může mít každý něco.

Kurz darauf hielten sie vor einer der Hallen direkt am Flussufer des Ka Long, wo zwei Seecontainer standen. Ein Mann ging vor der Containeröffnung auf und ab, die kleine Gruppe stieg aus und stellte sich in die Nähe.

„Das ist der Eigentümer der Ware, die sich noch im Container befindet. Er will dabei sein, wenn sie auf die Schuten verladen wird“, erklärte Dhuong und deutete in Richtung des Flusses, auf dem sich langsam etwa fünfzehn Schuten der Kaimauer näherten.

Beobachtet wurde die Szenerie von einem vietnamesischen Polizisten, der in einem Liegestuhl auf seinem Polizeiboot saß und genüsslich seinen Tee schlürfte.

„Ich habe dem Kunden erklärt, wer du bist“, fuhr Dhuong fort. „Er hat nichts dagegen, wenn wir bei der Entladung des Containers und der Verladung auf die Schuten zusehen.“

Hermann trat neugierig etwas näher und staunte nicht schlecht, was bei der Öffnung der Boxen ans Tageslicht kam: hochwertige Fahrräder aus taiwanesischer Produktion.

„Warum lässt man Fahrräder aus Taiwan mit dem Umweg über Vietnam nach China liefern, anstatt sie direkt dorthin zu schicken?“

Dhuong lächelte ihn an. „Man will die chinesische Mehrwertsteuer und die immens hohen Einfuhrzölle umgehen. Trotz aller“, er deutete mit den Fingern Anführungszeichen in der Luft an, „Nebenkosten in Vietnam und in China bleibt eine enorme Marge, von der alle etwas haben können.“

Pro nás je to rozhodně lukrativní situace a dolary se valí.“

„My v Evropě jsme občas slýchali o uzavírání hranic a přísných zákazech dovozu odpadu ze strany čínské centrální vlády,“ snažil se namítnout Hermann. „S tím výsledkem, že v celé Evropě byl zastaven vývoz jakéhokoli recyklátu do Číny. Během těchto fází blokády se na trzích přirozeně šířily fámy.

Všichni spekulovali, kdy se kanály opět otevřou. Tvrdošíjně však přetrvávaly zvěsti, že profesionální logistici z italské mafie vždy vědí, jak tu věc zvládnout,“ třel o sebe palec a ukazováček, „pokud byl člověk ochotny sáhnout hluboko do kapsy.

Existovaly také menší přepravní společnosti, které si s čínských celníků vůbec nic nedělaly, nýbrž s patřičnými příplatky nadále na těchto trasách do jihovýchodní Asie čile obchodovaly.“

„Věř mi, Hermanne, Peking je velmi, velmi daleko,“ odpověděl Dhuong stroze, ale pak se na něj znova pobaveně podíval.

„Samozřejmě se občas objeví zrnko písku v soukolí – nový dozorce na čínské celnici nebo když noví lidé chtejí najednou úplatek na čínské straně. Ale většinou jsme se toho rychle zbavili.“ Ukázal na kontejner s koly. „Tohle není stejně zboží jako kontejnery s plastovým a gumovým odpadem, tohle je všechno exkluzivní. Zbytek

Für uns ist das eine ausgesprochen lukrative Situation und der Dollar rollt.“

„Wir in Europa haben des Öfteren von Grenzschließungen und rigorosen Verboten von Abfallimporten durch die chinesische Zentralregierung gehört,“ versuchte Hermann einen Einwand. „Mit dem Ergebnis, dass europaweit die Ausfuhr von Recyclingmaterial jeglicher Art nach China gestoppt wurde. In diesen Phasen der Blockade brodelte natürlich die Gerüchteküche auf den Märkten. Jeder spekulierte, wann die Wege wieder offen sein würden. Allerdings hielten sich hartnäckig die Gerüchte, dass die Logistikprofis der italienischen Mafia immer einen Weg wüssten, wie das Ding zu drehen sei,“ er rieb Daumen und Zeigefinger gegeneinander, „wenn man bereit war, tief in die Tasche zu greifen. Es gab auch einige kleinere Reedereien, die sich keineswegs vom chinesischen Grenzregiment beeindrucken ließen, sondern, mit entsprechenden Zuschlägen, fleißig weiter die Routen nach Südostasien bedienten.“

„Glaube mir, Hermann, Peking ist ganz, ganz weit weg,“ erwiderte Dhuong schroff, doch dann sah er ihn wieder belustigt an.

„Natürlich gibt es mal ein Sandkorn im Getriebe – ein neuer Vorgesetzter beim chinesischen Zoll oder wenn auf chinesischer Seite plötzlich neue Leute die Hände aufhalten wollen. Aber meistens haben wir das schnell beseitigt.“ Er zeigte auf den Container mit den Fahrrädern. „Das hier ist keine Massenware wie die Container mit Plastik- und Gummiabfall, das ist alles exklusiv. Den

vyřizujeme v jiné části Móng Cái, podívej.“ Ukázal na druhou stranu směrem k Číně, kde byla vidět dlouhá řada dodávek. „Tyhle malé nákladáky jako mravenci rozvážejí pašované zboží po celé obří čínské říši. Na své cestě z pohraničního přístavu Dongxing do vnitrozemí Číny už musely projít různými kontrolními stanovišti policie a místních úřadů. Na každém z těchto kontrolních stanovišť se vybíral poplatek, který končil všude jinde než ve státní pokladně.“ Dhuong to zdůraznil gestem. „Číňané volají po našem materiálu, at už jde o jízdní kola, jako v tomto případě, nebo o gumu. Zoufale potřebují tyto dovozy, aby udrželi své kšefty v chodu.“

Hermann přikývl. „Dobре si vzpomínám na dobu, kdy najednou do Vietnamu nesměl ani jeden kontejner. Mnoho mých tehdejších kolegů se na to vykašlalo, protože si už nemohli dovolit platit běžné náklady.“

„O tom masakru jsem samozřejmě slyšel. Nás se to taky dotklo, ale měli jsme dost prostředků, abychom ty týdny přežili.“ Odmlčel se. „Přesto se vyčistil trh.“

Když Hermann chvíli sledoval, jak se kola nakládají na bárky, Dhuong je pobídł k odjezdu.

„Teď ti chci ukázat, že jsme schopni pracovat nejen v malém měřítku, ale že dokážeme přepravit i docela jiná množství než těchhle pár kol.“

Rest wickeln wir in einem anderen Teil Mong Cais ab, schau mal“, er deutete auf die andere Seite, Richtung China, wo eine lange Reihe Transporter zu erkennen war. „diese kleinen LKW verteilen ameisengleich das Schmuggelgut im gesamten chinesischen Riesenreich. Auf ihrer Fahrt vom Grenzhafen Dongxing ins Innere Chinas haben sie bereits diverse Kontrollpunkte der Polizei und der lokalen Behörden passieren müssen. An jedem dieser Kontrollpunkte wurde eine Gebühr erhoben, die überall landete, nur nicht in den öffentlichen Kassen.“ Dhuong rückte sich in Positur. „Die Chinesen schreien nach unserem Material, egal ob es wie in diesem Fall Fahrräder sind, oder auch Kautschuk. Die brauchen diese Importe dringendst, um ihren Laden am Laufen zu halten.“

Hermann nickte. „Ich kann mich gut an eine Phase erinnern, als plötzlich kein einziger Container mehr nach Vietnam hereingelassen wurde. Viele meiner damaligen Kollegen haben die Grätsche gemacht, weil sie die laufenden Kosten nicht mehr stemmen konnten.“

„Von diesem Massaker habe ich natürlich gehört. Auch bei uns hat sich das ausgewirkt, aber wir hatten genug Speck auf den Rippen, um diese Wochen zu überstehen.“ Er machte eine Pause. „Trotzdem wurde der Markt dadurch bereinigt.“ Nachdem Hermann noch einen Moment dabei zugeschaut hatte, wie die Fahrräder auf die Schuten verladen wurden, drängte Dhuong zum Aufbruch. „Jetzt will ich dir zeigen, dass wir in der Lage sind, nicht nur kleinteilig zu agieren, sondern ganz andere Mengen als diese paar Fahrräder bewegen können.“

Hermann se naposledy podíval na vietnamského policistu, který seděl zcela uvolněně na člunu. Tento obraz si odnášel v hlavě. Fotografování samozřejmě nebylo v těchto šedých zónách žádoucí.

Ujeli několik kilometrů podél řeky Ka Long a po deseti minutách dojeli k závore, která se okamžitě zvedla, když strážný poznal Dhuonga. O několik okamžiků později dojeli Dhuong a Hermann do centra přeshraničního pašování mezi Vietnamem a Čínou.

Po odpočatých policistech tu už nebylo ani stopy, panoval tu hektický ruch a hluk. Desítky kontejnerů čekaly na vyložení. Dozorci s megafony divoce pobíhali a gestikulovali sem a tam mezi skupinami nakládajících dělníků a směrovali kontejnery i lidi na jejich pracovní místa.

„Tady záleží jen na rychlosti,“ vysvětloval Dhuong. „Čím rychleji kontejnery vyložíme, tím větší průchodnost vytvoříme.“

Celé scéně dominovala dechberoucí směs zápachu spálené nafty, který vytvářely běžící motory nákladních aut, a štiplavého puchu dvoutaktních motorů, který pocházel od pohonu nákladních bárek, protože i ony čekaly se spuštěnými motory na svou nakládku.

Dhuong a Hermann se přátelsky rozloučili. „Němec“, který Hermanna a Dhuonga

Hermann warf einen letzten Blick auf den völlig entspannt auf seinem Boot sitzenden vietnamesischen Polizisten. Dieses Bild würde er im Kopfkino mitnehmen. Fotografieren war selbstverständlich nicht erwünscht bei diesen Geschäften in der Grauzone.

Man fuhr wenige Kilometer den Ka Long entlang und erreichte nach zehn Minuten einen Schlagbaum, der sich sofort hob, als der Wachmann Dhuong erkannte. Einige Augenblicke später trafen Dhuong und Hermann im Zentrum des grenzüberschreitenden Schmuggels zwischen Vietnam und China ein.

Hier war keine Spur mehr von relaxten Polizisten, es herrschte hektische, laute Betriebsamkeit. Dutzende Container warteten auf ihre Entladung. Zwischen den Trupps der Ladearbeiter liefen Aufseher mit Megafon wild gestikulierend hin und her und dirigierten die Container ebenso wie Menschen zu ihren Einsatzplätzen.

„Hier zählt allein Schnelligkeit“, erläuterte Dhuong. „Je schneller wir die Container entladen, desto mehr Durchlauf schaffen wir.“

Über der gesamten Szenerie lag die atemberaubende Mixtur aus dem Gestank von verbranntem Diesel, der durch die laufenden LKW-Motoren entstand, und dem scharfen Mief von Zweitakttern, der vom Außenbordantrieb der Ladeschuten ausgestoßen wurde, denn die warteten in der Senke ebenfalls mit laufendem Motor auf ihre Beladung.

Dhuong und Hermann verabschiedeten sich freundlich voneinander. „Der Deutsche“, der Her-

po celou dobu vozil, dostal na cestu několik pokynů a pak se s Hermannem vydali zpět do Hanoje.

Jedno se Vietnamcům v Móng Cái musí nechat, pomyslel si Hermann, když se zamyšleně díval z okna na řeku a skomírající ruch kolem ní: pašování do Číny bylo velmi efektivně organizované a obě strany měly zvláštní zájem na tom, aby nic nenarušilo obchod a vzájemné vztahy.

A ještě něco mu blesklo hlavou: Pokud zde zmizíš, jsi doopravdy pryč.

Nikdo tě nikdy nenajde. Aniž by si dokázal vysvětlit proč, vybavily se mu obrazy boje kobylek a setkání s Italem, jehož pronikavý pohled a mrázivé chování ho zneklidnily více, než si chtěl připustit. Šířil se v něm nepříjemný pocit a najednou byl vděčný, že se brzy vrátí do poklidné Hanoje, aby uzavřel svoje kšefty ve Vietnamu.

mann und Dhuong die ganze Zeit über gefahren hatte, bekam noch ein paar Anweisungen mit auf den Weg, dann machte er sich mit Hermann auf den Rückweg nach Hanoi.

Eins musste man den Vietnamesen in Mong Cai lassen, dachte Hermann, während er nachdenklich aus dem Fenster auf den Fluss und das abebbende Treiben drumherum schaute: Der Schmuggel nach China war hocheffizient organisiert und beide Seiten hatten ein besonderes Interesse daran, dass nichts den Handel und Wandel störte. Und noch etwas anderes schoss ihm durch den Kopf: Wenn du hier verschwindest, bist du wirklich weg. Kein Mensch würde dich jemals finden. Ohne dass er erklären konnte, warum, schoben sich die Bilder des Heuschreckenkampfes vor sein inneres Auge, dazu die Begegnung mit dem Italiener, dessen stechender Blick und eiskaltes Gebaren ihn mehr verunsichert hatten, als er sich eingestehen wollte. Ein unbehagliches Gefühl machte sich in ihm breit und plötzlich war er dankbar, dass er schon bald wieder im friedlichen Hanoi sein würde, um seine Geschäfte in Vietnam abzuschließen.

Předtím: 25. 02. 2007, Möckern dopoledne

Gundolf Wernicke si připadal jako králík, kterého hypnotizuje had. Jako formální majitel cihelny ve východní části Magdeburku, hlavního města Saska-Anhaltska, kde se kdysi velmi úspěšně pálily kvalitní cihly z jakostní hlíny, se považoval za oběť podvodného spiknutí bezohledných domnělých přátel, kteří ho chtěli připravit o jeho podnik. Špatnými investicemi se mu nahromadily obrovské dluhy.

V posledních dvou letech se mu podařilo odvrátit hrozící exekuční opatření banky díky naspořeným penězům a platu své manželky, která byla státní zaměstnankyní. Ale okamžik, kdy to přestane stačit, byl naprosto jasný a reptání jeho ženy Margit bylo měsíc od měsíce hlasitější. Banka navíc trvala na tom, aby v katastru nemovitostí bylo v její prospěch zapsáno oznámení o exekuci, čímž dávala najevo, že je jen otázkou času, kdy na něj Damoklův meč exekuce spadne.

Při posledním jednání ve spořitelně mu příslušný pracovník dal jasně a neomylně najevo, že banka nyní přijme nucená opatření k zhodnocení jeho majetku a zahájí exekuci. Životní dílo jeho otce

Vorher: 25. 02. 2007, Möckern vormittags

Gundolf Wernicke fühlte sich wie das Kaninchen vor der Schlange. Als formaler Eigentümer einer Ziegelei im Osten der sachsen-anhaltinischen Landeshauptstadt Magdeburg, die einstmals sehr erfolgreich aus hochwertigem Ton hochwertige Ziegel gebrannt hatte, sah er sich als das Opfer eines betrügerischen Komplotts skrupelloser vermeintlicher Freunde, die ihn um seinen Betrieb bringen wollten. Durch falsche Investitionen hatte er immense Schulden angehäuft.

In den vergangenen zwei Jahren hatte er die anstehenden Zwangsmaßnahmen der Bank noch durch angespartes Geld und das Gehalt seiner verbeamteten Ehefrau abwenden können. Aber der Zeitpunkt, an dem das nicht mehr ausreichen würde, war überdeutlich zu erkennen und das Murren seiner Ehefrau Margit wurde von Monat zu Monat lauter. Zudem hatte die Bank darauf bestanden, zu ihren Gunsten einen Zwangsversteigerungsvermerk im Grundbuch eintragen zu lassen, womit klar war, dass es nur eine Frage der Zeit sein würde, bis das Damoklesschwert der Zwangsversteigerung auf ihn herabraschen würde.

In seinem letzten Gespräch bei der Sparkasse hatte der Banker ihm eindeutig und unmissverständlich zu verstehen gegeben, dass die Bank nunmehr Zwangsmaßnahmen zur Verwertung seines Vermögens ergreifen und die Zwangsvollstreckung

Rudolfa Wernickeho by tak dříve či později nevyhnutelně zaniklo.

Zvlášť trpké na tomto zjištění bylo, že jeho otec dokázal odvrátit všechny snahy státních orgánů o převod cihelny do státního vlastnictví v dobách NDR. Jeho otec také díky svému selskému rozumu a dobrým vztahům se stranou a okresním úřadem přežil poslední velkou vlnu znárodnování na počátku 70. let. Ale nyní, když tržní hospodářství Spolkové republiky Německo nabídlo svobodnému podnikání všechny možnosti rozvoje si syn uvědomil, že mu jako podnikatel i zbývá jen svobodné rozhodnutí, zda podnik sám zavře, nebo to nechá na exekutorovi příslušného obvodního soudu ve dvacet kilometrů vzdáleném Burgu. Ten pak přijde, aby mu přilepil ponižující exekuční nálepku a zapečetil s ní provozovnu.

V tomto ohledu byl Gundolf Wernicke rád, že intuitivně včas oddělil podnikání v cihelně od svého soukromého majetku.

Rodinný dům a zahrada byly v katastru nemovitostí zapsány na jeho manželku dávno před současnými problémy.

Tím bylo alespoň zajištěno, že případná exekuční opatření se omezí výhradně na majetek podniku.

Po hrozbe exekuce ředitel spořitelny ještě naléhal, aby Margit Wernicke jako

einleiten würde. Das Lebenswerk seines Vaters Rudolf Wernicke würde damit unweigerlich auf kurz oder lang zerstört werden.

Besonders bitter an dieser Erkenntnis war, dass sein Vater zu DDR-Zeiten alle Bestrebungen der staatlichen Stellen, die Ziegelei in Staatseigentum zu überführen, hatte abwenden können. Auch die letzte große Verstaatlichungswelle Anfang der Siebzigerjahre hatte sein Vater mit Bauernschläue und guten Beziehungen zur Partei und zum Rat des Kreises überstanden. Doch jetzt, wo die Marktwirtschaft der Bundesrepublik dem freien Unternehmertum jegliche Möglichkeiten der unternehmerischen Entfaltung offerierte, merkte der Sohn, dass ihm als Unternehmer lediglich die Freiheit geblieben war, zu entscheiden, ob er das Unternehmen selbst schließen oder es dem Gerichtsvollzieher vom zuständigen Amtsgericht im zwanzig Kilometer entfernten Burg überlassen würde, den entwürdigenden Kuckuck kleben und die Geschäftsräume damit versiegeln zu lassen.

Insofern war Gundolf Wernicke froh darüber, dass er, einer Eingebung folgend, den Betrieb der Ziegelei rechtzeitig von seinem Privatvermögen getrennt hatte. Sein Einfamilienhaus samt Garten war lange vor den jetzigen Problemen auf den Namen seiner Ehefrau im Grundbuch eingetragen worden.

Damit war wenigstens sichergestellt, dass etwaige Maßnahmen der Zwangsvollstreckung sich ausschließlich auf das Firmenvermögen beschränken würden. Zwar hatte der Direktor der Sparkasse nach der Androhung der Zwangsversteigerung

učitelka s definitivou (v postavení státní úřednice), ručila za firemní úvěr svého muže, ale manželka vytrvala a ručení odmítla.

Ředitel banky poté stručně prohlásil: „Pak nám tedy nezbývá nic jiného, než i v zájmu našich investorů vymáhat naše pochledávky soudní cestou.“ Pak se naklonil dopředu a žoviálně zašeptal: „Gundolfe, vždycky jsme stáli na Tvé straně. Víš, že existuje skupina zájemců, která by podnik za slušné peníze převzala.“

Gundolf byl na okamžik v pokušení dát bankéri prostě přéstí do arrogantního obličeje, ale zůstalo jen u krátkého pokrčení ramen.

O jeho ekonomických potížích už věděli všichni ve vesnici. Cítil to stigma, ty pohledy. Bankovní tajemství se v oblasti, kde každý každého znal, nezachovávalo. Pak přišlo zveřejnění termínu nucené dražby, které vyhlásil obvodní soud v Burgu v místním tisku a které jako pochodeň zářilo z monotónnosti zpráv. Zaměstnankyně banky krátce nato proti slibu mlčenlivosti všechno vyžvanila, a tak Gundolf věděl o potenciálních kupcích. Údajně se jednalo o investory s českým zázemím a s německým poradcem, kteří by chtěli, aby se jim jeho podnik za malý peníz zadřel za nehty.

Toho srpnového dopoledne se ohlášená návštěva exekutora z nedalekého Burgu

noch darauf gedrungen, dass Margit Wernicke als verbeamtete Lehrerin für den Firmenkredit ihres Gatten bürgen solle, aber die Ehefrau war standhaft geblieben und hatte die Bürgschaft verweigert.

Der Bankdirektor hatte daraufhin lapidar festgestellt: „Dann bleibt uns jetzt, auch im Interesse unserer Kapitalgeber, nichts anderes übrig, als unsere Forderungen auf gerichtlichem Wege einzutreiben.“ Danach hatte er sich vorgebeugt und jovial geflüstert: „Gundolf, wir standen immer an deiner Seite. Du weißt, es gibt eine Käufergruppe, die den Betrieb gegen gutes Geld übernehmen würde.“

Einen Augenblick lang war Gundolf versucht, dem Banker einfach in die arrogante Visage zu schlagen, aber es blieb bei einem kurzen Zucken.

Inzwischen wusste jeder im Dorf um seine wirtschaftlichen Schwierigkeiten. Er spürte den Makel, die Blicke. Das Bankgeheimnis zählte nicht in einer Gegend, wo jeder jeden kannte. Dazu kam die Veröffentlichung des Termins der Zwangsversteigerung, die vom Amtsgericht Burg in der örtlichen Presse bekanntgegeben worden war und wie ein Fanal aus dem Einerlei der Nachrichten herausleuchtete. Eine Angestellte der Bank und zugleich eine gute Freundin seiner Ehefrau, hatte kurz darauf aus dem Nähkästchen geplaudert und so wusste Gundolf von den Kaufinteressenten. Angeblich waren es Investoren mit tschechischem Hintergrund samt deutschem Berater, die sich seinen Betrieb für kleines Geld unter den Nagel reißen wollten.

An diesem Vormittag im August wurde der angekündigte Besuch des Gerichtsvollziehers aus

stala skutečností. Soudní vykonavatel se objevil přesně na čas a okamžitě začal přebírat zpeněžitelný majetek firmy.

Pro Gundolfa bylo nesnesitelné sledovat, jak exekutor vykonává svou práci. Případal si jako ve svéráku, který se stále více utahuje. Měl pocit, jako by mu někdo stahoval hrud'. Jednou nebo dvakrát se chytil za srdce.

Otevřeny byly každé dveře a každá skříň s dokumenty, prohledána každá složka účetnictví. K tomu ještě přišel výslech soudního vykonavatele, který nejprve zásadně zpochybnil Gundolfovy informace o firmě a jejím majetku. Nakonec exekutor shrnul výsledek svého úsilí jasnými slovy: „Neexistuje žádný hodnotný, a tudíž zabavitelný firemní majetek. Zásoby zboží ani jiný majetek nelze zjistit. Inventář má v nejlepším případě hodnotu šrotu.“ A s pohledem na listinu Státního geologického úřadu dodal: „Mimochodem, povolení k povrchové těžbě hlíny v areálu nelze ocenit. To pak pravděpodobně připadne budoucímu majiteli v nucené dražbě, pokud to mohu posoudit, i když je mi vás líto, pane Wernicke.“

Gundolf seděl mlčky naproti exekutorovi a nehybně pozoroval jeho spěšnou činnost při vyplňování jednoho formuláře za druhým a připravoval je Gundolfově k podpisu.

dem nahen Burg nun Realität. Pünktlich auf die Minute war der Beamte erschienen und begann unverzüglich mit der Aufnahme des verwertbaren Firmenvermögens.

Für Gundolf war es unerträglich, dem Gerichtsvollzieher bei seiner Tätigkeit zuzusehen. Er fühlte sich wie in einem Schraubstock, der immer weiter zugedreht wurde. Seine Brust war wie eingeschnürt. Er fasste sich das ein oder andere Mal an seine Herzgegend.

Jede Tür und jeder Aktenschrank wurden geöffnet, jeder Aktenordner der Buchhaltung gesichtet. Dazu die Befragung durch den Gerichtsvollzieher, der Gundolfs Angaben zu Betrieb und Vermögen erst einmal grundsätzlich infrage stellte. Zum Abschluss fasste der Gerichtsvollzieher das Ergebnis seiner Bemühungen in klaren Worten zusammen: „Es ist kein werthaltiges und damit pfändbares Firmenvermögen vorhanden. Weder sind Warenbestände noch anderes Vermögen feststellbar. Das Inventar hat allenfalls Schrottwert.“ Und mit einem Blick auf die Urkunde des Landesamts für Geologie fügte er hinzu: „Die Abbaugenehmigung für den Tontagebau auf dem Gelände kann übrigens nicht bewertet werden. Sie wird dann wohl im Rahmen der Zwangsversteigerung an den zukünftigen Eigentümer fallen, soweit ich das beurteilen kann, so leid mir das für Sie tut, Herr Wernicke.“

Gundolf saß dem Gerichtsvollzieher schweigend gegenüber und beobachtete reglos die eilfertigen Aktivitäten des Vollstreckers, der ein Formular nach dem anderen ausfüllte und zur Unterschrift für Gundolf vorbereitete.

„Pane Wernicke, nemůžeme opominout žádost od spořitelný, že musíme společně vyplnit takzvané čestné prohlášení, ve kterém deklarujete, že nemáte majetek. Musíte uvést všechno, bez ohledu na to, jestli jste nějaký majetek zastavil, nebo ne. Rozuměl jste?“

Gundolf přikývl na potvrzení vyřešeného a zadíval se z okna směrem ke svému lomu na těžení hlíny.

Na exekutorovy otázky, které nyní následovaly, odpovídal jako by byl duchem nepřítomen.

„Tak to by bylo,“ uslyšel pak. Znělo to skoro tak, jako by exekutora těšilo, že zlikvidoval další škodnou. „Prosím, podepište to tady.“

Mechanicky splnil požadavek a po podpisu už zůstal jen nehybně sedět.

Po chvíli se vrhl k oknu a trhnutím je otevřel dokořán, pak si rozepnul horní knoflíky límce košile a zhluboka se nadechl. Už ani nesledoval, zda a kdy exekutor opustil místnost.

I když to bylo pro něj paradoxní, pocítil obrovskou úlevu, obrovský tlak zmizel jako mávnutím kouzelného proutku.

„Herr Wernicke, wir kommen nicht darum herum, es liegt auch ein Antrag der Sparkasse vor, dass wir gemeinsam eine sogenannte eidesstattliche Versicherung ausfüllen müssen, in der Sie Ihre Vermögenslosigkeit erklären. Sie müssen alles angeben, unabhängig davon, ob Sie einen Vermögensgegenstand verpfändet haben oder nicht. Haben Sie das verstanden?“

Gundolf nickte bestätigend und starrte aus dem Fenster in Richtung seiner Tongrube.

Die nun folgenden Fragen des Vollstreckers beantwortete er, als befände er sich in einer anderen Welt, er war nur körperlich in diesem Raum anwesend.

„So, das war es,“ hörte er dann. Es klang fast so, als freute sich der Vollstrecker, wieder ein Stück Wild erlegt zu haben. „Bitte unterschreiben Sie hier.“

Mechanisch folgte er der Aufforderung und blieb nach getaner Unterschrift einfach reglos sitzen.

Nach einer Weile stürzte er ans Fenster und riss die Flügel auf, anschließend löste er die oberen Knöpfe seines Hemdkragens und holte tief Luft. Er hatte nicht mehr verfolgt, ob und wann der Vollstrecker den Raum verlassen hatte.

So paradox es für ihn war: Er spürte eine ungeheure Erleichterung, der immense Druck war wie durch Zauberhand verschwunden.

09. 08. 2007, Burg u Magdeburgu, sídlo soudu

V den stanovené nucené dražby se Gundolf vydal na cestu do Burgu. Spolková země Sasko-Anhaltsko převzala dvě budovy na místě bývalého kasárenského komplexu z kabřincových cihel (klinkererek) a krásně je zrenovovala. Práv tam zasedal obvodní soud a Gundolf se v záchratu sebedestrukce rozhodl, že bude sedět v soudní síni, aby se dozvěděl, kdo bude tím grázlem, který bude lízat smetanu z otcova životního díla.

Řízení o nucené dražbě mezitím už probíhalo několik měsíců, ale při prvních dvou jednáních v březnu a dubnu nebyla podána žádná nabídka. Jeho známá soudní úřednice mu sdělila, že ačkoli byl domnělý dražitel přítomen v soudní síni při těchto prvních dvou termínech, nepodal žádnou nabídku.

Ke Gundolfovou překvapení se žádný potenciální zájemce nedostavil ani na třetí, rozhodující jednání.

Naopak, soudkyně oslovila přímo jeho: „Jste nějakým způsobem účastníkem tohoto řízení?“

Gundolf cítil, jak rudne, když odpověděl záporně, a za nesrozumitelného mumlá-

09. 08. 2007, Burg bei Magdeburg, Gerichtszentrum

Am Tag der angesetzten Zwangsversteigerung machte sich Gundolf auf den Weg nach Burg. Das Land Sachsen-Anhalt hatte auf dem Gelände eines ehemaligen Kasernenkomplexes zwei Gebäude übernommen und die Klinkerbauten wunderschön saniert. Dort tagte nun das Amtsgericht und in einem Anflug von Selbstzerfleischung hatte Gundolf beschlossen, sich mit in den Saal zu setzen, um zu erfahren, wer der Leichenfledderer sein würde, der den Honig aus dem Lebenswerk seines Vaters saugen würde.

Das Verfahren der Zwangsversteigerung lief mittlerweile seit einigen Monaten, doch bisher waren in den beiden ersten Verhandlungen im März und April keine Gebote abgegeben worden. Eine befreundete Justizbeamte hatte ihm berichtet, dass zwar ein vermeintlicher Bieter bei diesen beiden ersten Terminen im Gerichtssaal anwesend gewesen sei, jedoch nichts geboten habe.

Zu Gundolfs Überraschung war auch zu dem anberaumten dritten und entscheidenden Termin kein potenzieller Bieter erschienen.

Im Gegenteil, die Richterin sprach ihn persönlich an: „Sind Sie in irgendeiner Weise in dieses Verfahren eingebunden?“

Gundolf spürte seinen hochroten Kopf, als er verneinte, und verließ unter unverständlichem

ním opustil soudní síň. Spěšně se chtěl vzdálit. Proč si způsobil toto nové ponížení? Taková hanba!

Měl pocit, že všichni lidé, které potkal, přesně vědí, co s ním je, a vysmívají se mu.

Proto už také neslyšel, co soudkyně pronesla k zapisovatelce o jednání, což by jeho, Gundolfa, velmi udivilo.

„Od spořitelny, která vede nucenou dražbu, tady máme dokument, ve kterém potvrzuje, že v tomto řízení nabízí jeden účastník za budovy a pozemek 50 tisíc eur.

Protože již nejsme vázáni stanovenými tržními hodnotami, mohu dnes řízení ukončit přijetím nabídky.

Nebyly podány ani žádné jiné návrhy, a proto uděluji příklep nabídce pana Luca Calabresiho, s bydlištěm v Como/Lombardii, Via Cernobbio 12, Italská republika.“

Zvedla obligátní kladívko. „Poprvé, po-druhé a potřetí!“

Gebrummel den Gerichtssaal. Hastig suchte er das Weite. Warum hatte er sich nur diese neuerliche Demütigung angetan? Diese Scham. Er hatte das Gefühl, dass alle Menschen, denen er begegnete, genau wussten, was mit ihm los war und ihn verlachten. Demzufolge hörte er auch nicht mehr, dass die Richterin zur Protokollantin gewandt eine Mitteilung zu dem Verfahren machte, die ihn, Gundolf, in großes Erstaunen versetzt hätte.

„Wir haben hier ein Schriftstück von der die Zwangsversteigerung betreibenden Sparkasse, in dem die Sparkasse bestätigt, dass es ein Bieterangebot in Höhe von 50.000 Euro für Gebäude und Grundstück in diesem Verfahren gibt. Da wir nicht mehr an irgendwelche festgestellten Verkehrswerte gebunden sind, kann ich das Verfahren heute mit dem Zuschlag beenden. Es wurden auch keine anderen Bieterangebote abgegeben, daher erteile ich dem Gebot von Herrn Luca Calabresi, wohnhaft in Como/Lombardei, Via Cernobbio 12, Republik Italien, den Zuschlag.“ Sie hob den obligatorischen Hammer. „Zum Ersten, zum Zweiten und zum Dritten!“

13. 10. 2007, Möckern odpoledne

V rodinném domě manželů Wernickeových zazvonil telefon. Gundolf se zvedl z křesla před televizí, která běžela nepřetržitě od ranních hodin. Jeho žena byla ve škole, jejich společní přátelé, všichni ve vesnici a okolí to věděli. Takže to musel být telefonát, který znova vyvolal to pálení v hrudníku, a který mu vyrazil dech. Žádný nález, sdělil mu internista na klinice v Burgu, jako odpověď na popis příznaků, které mu Wernicke vylíčil. Symptomy jsou psychosomatické povahy.

Copak mu nikdy nedají pokoj? I po zdánlivě osvobojujícím podpisu u soudního vykonavatele se Gundolf Wernicke stále cítil jako raněný zvíře. Zbytek vykonal pocit ponížení, který si v průběhu soudního jednání sám přivedl. Jednoduše už neměl sílu a především chut čelit nepřátelství – ať už skutečnému, nebo vsugerovanému.

Vysoký, statný muž se drobnými, těžkopádnými kroky přesunul k příborníku, kde už odjakživa stál telefon.

„Účastník,“ oznámil tichým hlasem. Starý zvyk z dob bývalé NDR. Tehdy nebylo vhodné hlásit se do telefonu pravým jménem.

13. 10. 2007, Möckern nachmittags

Das Telefon im Einfamilienhaus des Ehepaars Wernicke klingelte. Gundolf erhob sich aus seinem Sessel vor dem Fernseher, der schon seit den Morgenstunden pausenlos lief. Seine Frau war in der Schule, die gemeinsamen Freunde, alle im Dorf und in der näheren Umgebung wussten das. Also musste es ein Anruf sein, der wieder dieses Brennen in der Brust bei ihm auslöste, ihm den Atem abschnürte. Kein Befund, hatte ihm der Internist auf seine Beschreibung der Beschwerden im Klinikum Burg gesagt, die Symptome seien psychosomatischer Natur.

Ließ man ihn denn niemals in Ruhe? Selbst nach der nur scheinbar befreienden Unterschrift beim Gerichtsvollzieher fühlte Gundolf Wernicke sich noch immer wie ein waidwundes Tier, die selbst herbeigeführte demütigende Situation während der Gerichtsverhandlung tat dabei ihr Übriges. Er hatte einfach keine Kraft und vor allen Dingen keinerlei Antrieb mehr, den Anfeindungen – seien sie real oder nur eingebildet – entgegenzutreten. Der große, schwere Mann bewegte sich mit kleinen, behäbigen Schritten zu einer Anrichte, auf der schon seit Urzeiten das Telefon stand.

„Teilnehmer“, meldete er sich mit leiser Stimme. Eine alte Angewohnheit aus Zeiten der ehemaligen DDR. Es war damals nicht opportun gewesen, sich am Telefon mit dem Klarnamen zu melden.

„Mluvím s Gundolfem Wernickem?“ zeptal se mužský hlas s tvrdým přízvukem, který naznačoval, že volající by mohl pocházet z jihovýchodní Evropy.

„Ano, prosím. Co si přejete?“

„Rádi bychom s vámi mluvili, pane Wernicke. Jedná se o vaši bývalou cihelnu.“ Druhý muž se na chvíli odmlčel, nejspíš aby počkal na Gundolfovou první reakci, ale nic nepřišlo, a tak pokračoval:
„Můžeme vám učinit zajímavou nabídku, po které byste se mohl zas volně nadechnout. „

Gundolf oněměl a volající opět pokračoval: „Kdy byste na nás měl čas?“

„Kdo je to my?“ Gundolf se zase vzpamatoval a začal být zvědavý.

„My, to je můj šéf a já. Co říkáte na zítřejší desátou hodinu dopoledne?“ Opět se čekalo na Gundolfovou reakci, ale protože nic neodpověděl, násleoval pokyn: „Místo setkání v prvním patře na odpočívadle areálu Börde u Magdeburku.“

Při vyslovení tohoto jména se doslova lekl. Právě tady začal úpadek jeho cihelny, a i jeho osobní.

„Pane Wernicke, ještě jste tam?“ zeptal se volající, když Gundolf mlčel.

„Spreche ich mit Gundolf Wernicke?“, fragte eine männliche Stimme mit hartem Akzent, der darauf hindeutete, dass der Anrufer aus Südosteuropa stammen könnte.

„Ja, bitte. Was kann ich für Sie tun?“

„Wir würden uns gern mit Ihnen unterhalten, Herr Wernicke. Es geht um Ihre ehemalige Ziegelei.“ Der andere machte eine kurze Pause, wohl um Gundolfs erste Reaktion abzuwarten, aber es kam nichts, daher sprach er weiter: „Wir können Ihnen ein interessantes Angebot machen, das Ihnen möglicherweise ein wenig Luft verschaffen wird.“

Gundolf war sprachlos und wieder setzte der Anrufer seine Ausführungen fort: „Wann hätten Sie Zeit für uns?“

„Wer ist wir?“ Gundolf hatte seine Fassung wiedergefunden und wurde neugierig.

„Wir, das sind mein Chef und meine Person. Was halten Sie von morgen früh 10 Uhr?“ Erneut wurde eine Reaktion Gundolfs abgewartet, doch da der nichts erwiderte, folgte die Anweisung: „Treffpunkt im ersten Stock des Rasthofs Börde bei Magdeburg.“

Bei der Nennung dieses Namens zuckte Gundolf regelrecht zusammen. An diesem Ort hatten der Niedergang seiner Ziegelei und sein persönlicher ihren Anfang genommen.

„Herr Wernicke, sind Sie noch am Telefon?“, fragte der Anrufer nach, als Gundolf weiterhin schwieg.

„Ano, samozřejmě. Já jen, že...“ Gundolf se rychle nadechl a otrásl se. „Dobře. V deset hodin budu na odpočívadle.“

„Dobře, tak se uvidíme zítra,“ rozloučil se ten druhý, který, jak teď Gundolfa napadlo, ani neřekl své jméno.

Rychle se zeptal, když to vypadalo, že rozhovor brzy skončí: „Jak vás poznám, pane... ?“

„My vás poznáme, pane Wernicke!“

„Ja, natürlich. Es ist nur ...“ Gundolf holte kurz Atem und gab sich einen Ruck. „In Ordnung. Ich werde um 10 Uhr an der Raststätte sein.“

„Gut, dann sehen wir uns morgen“, verabschiedete sich der andere, der, jetzt fiel es Gundolf auf, nicht einmal seinen Namen genannt hatte.

Eilig fragte Gundolf nach, als er merkte, dass das Gespräch beendet werden sollte: „Woran erkenne ich Sie, Herr... ?“

„Wir werden Sie erkennen, Herr Wernicke!“

14. 10. 2007, Magdeburg, odpočívadlo Börde, dopoledne

Druhý den ráno se Gundolf Wernicke vydal včas na třicet minut vzdálené odpočívadlo.

S každým metrem, kterým se blížil k cíli, se mu stále intenzivněji vybavovaly vzpomínky na neblahé chvíle, kdy nejprve přišel o spoustu peněz a poté i o svou podnikatelskou existenci, o svou cihelnou.

Údajný přítel mu zprostředkoval kontakt s pochybným finančníkem v Česku, který ho zase dovedl k pochybné advokátní kanceláři ve Švýcarsku. Následovaly nehorázné požadavky na vyplacení provize předem ze všech stran, které Wernicke mu utáhly smyčku kolem krku.

Nyní souhlasil se setkáním s neznámými jen z jediného důvodu: Chtěl vědět, komu se jeho životní dílo zadřelo za nehty.

Kromě toho, horší než teď už to s ním nemohlo být.

S dlaněmi vlnkými nervozitou zastavil na malém parkovišti vedle čerpací stanice na odpočívadle a pozoroval budovu, do které už tolíkrát vstoupil.

Všechno bylo při starém: ve vstupní části bylo stále vidět výdejný stojan čerpadla

14. 10. 2007, Magdeburg, Autohof Börde, vormittags

Am nächsten Morgen machte sich Gundolf Wernicke rechtzeitig auf den Weg zum dreißig Minuten entfernten Autohof.

Mit jedem Meter, den er sich dem Ziel näherte, wurde die Erinnerung an die verhängnisvollen Momente intensiver, in denen er erst sehr viel Geld und danach seine wirtschaftliche Existenz, seine Ziegelei, verloren hatte. Ein vermeintlicher Freund hatte ihn an einen dubiosen Finanzier in Tschechien vermittelt, der ihn wiederum zu einer zwielichtigen Rechtsanwaltskanzlei in der Schweiz geführt hatte. In der Folge waren es die unverschämten, vorab zu zahlenden Provisionsforderungen von allen Seiten, die die Schlinge um Wernickes Hals zugezogen hatten.

Jetzt hatte er sich nur aus einem einzigen Grund auf das Treffen mit den Unbekannten eingelassen: Er wollte wissen, wer sich sein Lebenswerk unter den Nagel gerissen hatte. Außerdem: Schlechter, als es ohnehin um ihn stand, konnte es nicht mehr werden.

Mit vor Nervosität feuchten Handflächen hielt er auf dem kleinen Parkplatz neben der PKW-Tankstelle des Rasthofes und betrachtete das Gebäude, das er schon so viele Male betreten hatte.

Es war alles beim Alten, im Eingangsbereich konnte man noch eine Tanksäule des VEB Minol

VEB Minol a vlevo se po schodech dalo vystoupit do areálu krytého bazénu, který toho dopoledne opět využívali prarodiče se svými vnoučaty a také třída základní školy z nedalekého Irxlebenu.

Gundolf vystoupil po schodišti, vešel do restaurace a pátravě se rozhlízel. K němu přistoupil asi čtyřicetiletý jižan a podával mu ruku.

„Dobrý den, pane Wernicke. Jsem rád, že se vám to podařilo zařídit.“

Pokynul Gundolfovi, aby ho následoval ke stolu s kulatou lavičí vlevo v rohu, kde seděl další, asi o deset let starší muž a vlněně se na něj usmíval. Ukázal mu na volné protější místo.

„Pane Wernicke, nehodlám se dlouho zdržet a ani vás připravit o drahocenný čas.“

Gundolf si nebyl jistý, jestli si z něj mluví nedělá legraci.

„Jmenuji se Luca Calabresi, moje rodina pochází z České republiky a od nucené dražby jsem majitelem vaší nemovitosťi.“

Z výrazu Gundolfovy tváře bylo znát, že ho každé z těchto slov zasáhlo jako bodnutí dýkou a cítil se při této konverzaci strašně nesvůj. Co ho to napadlo,

erkennen, links über die Treppen war der Bereich des Hallenbades zu erreichen, das auch an diesem Vormittag wieder von Großeltern mit ihren Enkeln sowie von einer Grundschulklassie aus dem nahen Irxleben genutzt wurde.

Über die Treppe kommend betrat Gundolf das Restaurant und blickte sich suchend um, da trat ein etwa vierzigjähriger Südländer auf ihn zu und reichte ihm die Hand.

„Guten Morgen, Herr Wernicke. Schön, dass Sie es einrichten konnten.“

Er bedeutete Gundolf, ihm zu einem Tisch mit einer Rundbank links in der Ecke zu folgen, an dem ein weiterer, etwa zehn Jahre älterer Mann saß und freundlich zu ihm herüber lächelte. Der wies auf einen leeren Platz ihm gegenüber.

„Herr Wernicke, ich will mich nicht lange aufhalten und Ihre kostbare Zeit nicht länger als nötig in Anspruch nehmen.“

Gundolf war sich nicht sicher, ob er von dem Wortführer veralbert wurde.

„Mein Name ist Luca Calabresi, meine Familie stammt aus Tschechien und ich bin seit der Zwangsversteigerung der Eigentümer Ihrer Immobilie.“

Man sah Gundolf an, dass ihn jedes dieser Worte wie ein Stich traf und er sich in dieser Gesprächssituation furchtbar unwohl fühlte. Was hatte er sich nur dabei gedacht, sich auf dieses Gespräch

souhlasit s tímto rozhovorem? Zrovna Česká republika, to nemohla být náhoda. Obchodování s podnikateli z této země ho přece přivedlo na mizinu.

Z myšlenek ho vytrhlo, když Calabresi pokračoval: „Víme o vašich ekonomických problémech, které se navzdory prodeji vaší firmy nepodařilo vyřešit. Proto si prosím poslechněte naši nabídku.“

Gundolf nevěřil vlastním uším. Co po něm ti muži chtěli?

„Pane Wernicke, jsme takříkajíc na jedné lodi. Vy vlastníte něco, co naši skupinu nesmírně zajímá, a my vlastníme něco, co je pro vás v tuto chvíli nesmírně důležité: peníze.“

Gundolf naznačil, že Calabresi by měl pokračovat.

„Pokud jsme správně informováni, disponujete vy osobně všemi potřebnými povoleními a certifikáty, které vám umožňují provozovat na místě vaší bývalé cihelny společnost zabývající se nakládáním s odpady.“

Gundolf přikývl. Teď už věděl, kterým směrem se bude debata ubírat. Dostali se k rozhodujícímu bodu rozhovoru, bylo jasné, o co jde.

„Na druhou stranu bychom my,“ pokračoval Calabresi, „museli zahájit rozsáhlou a svízelnou proceduru k získání všech

einzulassen? Ausgerechnet Tschechien, das konnte kein Zufall sein. Das Geschäft mit Unternehmern aus diesem Land hatte ihn doch erst in den Ruin getrieben.

Er wurde aus seinen Gedanken gerissen, als Calabresi fortfuhr: „Wir wissen von Ihren wirtschaftlichen Problemen, die trotz des Verkaufs Ihrer Firma nicht aus der Welt sind. Hören Sie sich also bitte unser Angebot an.“

Gundolf traute seinen Ohren nicht. Was wollten diese Männer von ihm?

„Herr Wernicke, wir sitzen sozusagen in einem Boot. Sie besitzen etwas, was für unsere Gruppe von allergrößtem Interesse ist, und wir besitzen etwas, was für Sie derzeit von allergrößter Bedeutung ist: Geld.“

Gundolf deutete an, dass Calabresi fortfahren sollte.

„Wenn wir richtig informiert sind, verfügen Sie persönlich über alle erforderlichen Genehmigungen und Testate, die den Betrieb eines Entsorgungsunternehmens auf dem Gelände Ihrer ehemaligen Ziegelei ermöglichen.“

Gundolf nickte. Er wusste jetzt, wohin der Hase laufen würde. Sie waren am entscheidenden Punkt des Gesprächs angekommen, die Katze wurde aus dem Sack gelassen.

„Wir dagegen,“ führte Calabresi weiter aus, „müssen ein umfangreiches und umständliches Verfahren zur Erlangung aller Genehmigungen und

povolení a osvědčení o nezávadnosti s nejistým výsledkem a neodhadnutelnou lhůtou. Proto vám nabízíme, abyste se stal jednatelem nově vznikajícího podniku - samozřejmě za slušný měsíční plat. Řekněme tři tisíce eur čistého, které by vám pomohly v co nejkratší době překonat nejtěžší finanční problém. Mohli bychom se také bavit o zálohové půjčce, kterou bychom vám předali, ať už v jakékoli formě.“

Gundolf mlčel a Calabresi ukončil své povídání: „Doufám, že jsem situaci, která je výhodná pro obě strany, dostatečně objasnil. Kromě toho vám předkládáme širší návrh na nápravu vašeho image ve veřejnosti: podnik ponese i nadále vaše jméno. Jak se vám líbí: Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH?“ (G.W. likvidace odpadu s.r.o.).

Nyní ztratil Gundolf řeč a trvalo mu několik vteřin, než se zmohl na odpověď: „Nabídka je velmi lákavá, ale musím si to nejprve promyslet a promluvit se svou ženou.“

Calabresi projevil plné pochopení. „Samozřejmě, pane Wernicke, nespěchejte. Ale“ – teď jeho tón přes všechnu předstírá nou přátelskost nabral výhružný nádech – „neotálejte příliš. Na vaše rozhodnutí nemůžeme čekat donekonečna.“ Podal Gundolfovi svou nákladně vyrobenou vizitku. „Tady máte mé kontaktní údaje. Vaši odpověď očekávám nejpozději do dvou dnů.“

Unbedenklichkeitsbescheinigungen einleiten, mit unsicherem Ausgang und unsicherer Dauer. Daher bieten wir Ihnen an, die Geschäftsführung des neu entstehenden Betriebes zu übernehmen – gegen ein ordentliches monatliches Salär selbstverständlich. Sagen wir einmal, dreitausend Euro netto, das würde Ihnen über die gröbsten finanziellen Probleme in kürzester Zeit hinweghelfen. Wir könnten auch über ein Vorabdarlehen, das wir Ihnen, in welcher Form auch immer, aushändigen würden, sprechen.“

Gundolf schwieg und Calabresi schloss seine Auseinandersetzungen: „Ich hoffe, ich habe die Win-Win-Situation für beide Seiten deutlich genug gemacht. Darüber hinaus machen wir Ihnen einen weitergehenden Vorschlag, um Ihr Bild in der Öffentlichkeit zu korrigieren: Der Betrieb wird weiterhin Ihren Namen tragen. Was halten Sie von: Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH?“

Jetzt war der Hofierte sprachlos und es brauchte einige Sekunden, bis er sagen konnte: „Das Angebot ist sehr verlockend, aber ich muss erst einmal darüber nachdenken und mit meiner Ehefrau reden.“

Calabresi zeigte volles Verständnis. „Selbstverständlich, Herr Wernicke, nehmen Sie sich Ihre Zeit, aber“, nun bekam sein Tonfall eine drohende Note, trotz aller vorgegebenen Freundlichkeit, „nehmen Sie sich nicht zu viel Zeit. Wir können nicht unbegrenzt auf Ihre Entscheidung warten.“ Er überreichte Gundolf seine aufwendig gestaltete Visitenkarte. „Hier haben Sie meine Kontakt-daten. Ich erwarte Ihre Rückmeldung in spätestens zwei Tagen.“

O několik okamžíků později se na parkovišti rozešli, a zatímco Calabresi s doprovodem odjížděli v mercedesu třídy S, Gundolf cítil, že musí nejprve udělat pár kroků kolem budovy odpočívadla, aby se vzpamatoval a zklidnil své rozrušení.

Navzdory všemu chaosu, který se kolem něj hromadil, cítil Gundolf v tu chvíli něco jako novou energii. Takže to všechno, co v posledních letech řešil, nakonec nebylo tak špatné.

Měl své know-how z cihelny, které exekutor nemohl ohodnotit, ale které bylo nezbytné pro hladké pokračování podniku. Byl to složitý a zdlouhavý proces, než se mu podařilo vyvěsit ve své kanceláři všechna povolení k těžbě, v souladu s horním právem, a také vše, co s nimi souviselo. To mu teď bylo ku prospěchu – povrchový důl formálně umožňoval i manipulaci s plnidly, která se v místě nevyskytovala, například stavební sutí. Malý záblesk naděje na obzoru.

Jeho ženě bylo toho dne divné, že když se vrátila ze školy, neozýval se zvuk puštěné televize, nýbrž že Gundolf na ni čekal v kuchyni a tvářil se vážně, ale už ne sklíčeně.

Z jeho oslovení usoudila, že se muselo stát něco důležitého.
„Mulle,“ takto ji už dlouho neoslovil, v prvních letech to byla něžná přezdívka,

Wenige Augenblicke später trennte man sich auf dem Parkplatz und während Calabresi samt Begleiter in einem Mercedes der S-Klasse davonbrauste, musste Gundolf erst einmal ein paar Schritte um das Gebäude des Rasthofes herumgehen, um sich zu sammeln und seine Aufregung herunterzufahren.

Trotz des ganzen Chaos, das sich um ihn herum auftürmte, spürte Gundolf in diesem Augenblick so etwas wie neue Energie. Es war also doch nicht alles so falsch gewesen, was er in den letzten Jahren angepackt hatte.

Er hatte sein Know-how aus dem Ziegeleibetrieb, das ein Gerichtsvollzieher nicht bewerten konnte, das aber für die reibungslose Weiterführung des Betriebes unerlässlich war. Es war ein kompliziertes und langwieriges Verfahren gewesen, bis er alle bergrechtlichen Genehmigungen und alles, was damit zusammenhing, an die Wände seines Büros hatte hängen können. Das kam ihm jetzt zugute – der Tagebau erlaubte auch formal die Aufnahme ortsfremder Füllstoffe wie Bauschutt. Ein kleiner Hoffnungsschimmer am Horizont.

Seine Ehefrau wunderte sich an diesem Tage, dass bei ihrer Rückkehr aus der Schule kein Geräusch des laufenden Fernsehers zu hören war, sondern dass Gundolf, zwar ernst, aber nicht mehr deprimiert blickend in der Küche auf sie wartete.

Anhand seiner Ansprache schloss sie darauf, dass etwas Wichtiges geschehen sein musste.
„Mulle,“ so hatte er sie seit Jahren nicht mehr genannt, es war sein Kosenname für sie in ihren

kterou pro ni vymyslel, „objevilo se světlo na konci tunelu.“

„Mluvíš v hádankách, Gundolfe,“ odpověděla a sedla si k němu ke kuchyňskému stolu.

„Dnes jsem dostal nabídku, a to velmi lukrativní, která pro mě – pro nás – může znamenat řešení našich potíží a mě vysvobodit ze spárů banky.“

Nyní Gundolf vyprávěl své ženě o včerejším telefonátu a dnešním setkání na dálnici. Paní Wernicke vše pozorně vyslechla, svraštila ale čelo, když se zajímala, odkud nabídka přišla.

„Jen bud' opatrný. Není všechno zlato, co se třpytí, zdánlivě staromódní, ale stále vysoce aktuální moudro. Vzpomeň si na skvělého pana Watepfuhla, který ti nejprve zprostředkoval kontakt s Čechem. Co všechno ti ten chlap nasliboval. A co jsi z toho měl? Insolvenci a to, že se raduješ z drobků, které zbyly z velkého koláče.“

Co na to měl Gundolf říct? Měla pravdu. Bylo to jeho rozhodnutí, zda nabídku přijme, nebo ne.

Ten nejistý pocit se nedal rozptýlit, stejně jako dluhy, které se hromadily a každým dnem narůstaly.

ersten Jahren gewesen, „es ist Licht am Ende des Tunnels.“

„Du sprichst in Rätseln, Gundolf“, erwiderte sie und setzte sich zu ihm an den Küchentisch.

„Ich habe heute ein Angebot, ein sehr lukratives Angebot erhalten, das für mich – für uns – die Lösung unserer Schwierigkeiten bedeuten kann und mich gegenüber der Bank aus dem Gröbsten herausholt.“

Nun erzählte Gundolf seiner Gattin von dem Anruf des vergangenen Tages und dem heutigen Treffen an der Autobahn. Frau Wernicke hörte sich alles sehr aufmerksam an, zog jedoch die Stirn kraus, als sie reflektierte, woher das Angebot kam.

„Sei bloß vorsichtig. Es ist nicht alles Gold, was glänzt, eine scheinbar altmodische, aber immer hochaktuelle Lebensweisheit. Denk an den feinen Herrn Watepfuhl, der dich erst an den Tschechen vermittelt hat. Was hat der dir nicht alles versprochen. Und was hat es dir gebracht? Die Insolvenz und die Tatsache, dass du dich über die Brosamen freust, die vom großen Kuchen übrigbleiben.“

Was sollte Gundolf dazu sagen? Sie hatte recht. Es war seine Entscheidung, ob er das Angebot annahm oder nicht.

Das mulmige Gefühl war ebenso wenig wegzudiskutieren wie die Schulden, die sich auftürmten und von Tag zu Tag mehr wurden.

15. 10. 2007, Möckern, ráno

Druhý den ráno zazvonil telefon znovu v době, kdy ti, kteří znali domácí režim manželů Wernickeových, mohli očekávat pouze Gundolfovou přítomnost doma. Gundolf zvedl sluchátko. K jeho překvapení byl na druhém konci linky šéf spořitelny Jürgen Pellmann.

„Dobré ráno, pane Wernicke! Doufám, že se vám daří dobře.“

Gundolfovi se nelíbil bankéřův úlisný tón, ale v tuto chvíli na něj nereagoval, místo toho mlíčky naslouchal. Bez komentáře přijal i to, že Pellmann přešel na formální „Vy“, ačkoli se znali už léta z různých klubů a tykání bylo na venkově povinné.

„Dozvěděl jsem se, že jste dostal nabídku převzít vedení vašeho starého podniku. To je pro vás štastné řešení. Mějte na paměti, že bez nových českých majitelů by musel být provoz cihelny nadobro ukončen. V dohledné době vyprší platnost dočasných provozních licencí, které jsou vázány na vaše jméno.“

Ředitel banky se pro efekt odmlčel a pak pokračoval: „Jako držitel povolení byste však mohl snadno požádat o jejich prodloužení a získal byste i odpovídající

15. 10. 2007, Möckern morgens

Am nächsten Morgen klingelte das Telefon wieder zu einer Zeit, in der Kenner der Eheleute Wernicke nur Gundolfs Anwesenheit zu Hause erwarten konnten. Gundolf nahm den Hörer ab. Zu seiner Überraschung war der Leiter der Sparkasse, Jürgen Pellmann, am anderen Ende der Leitung.

„Guten Morgen, Herr Wernicke! Ich hoffe, es geht Ihnen gut.“

Gundolf hasste den schleimigen Tonfall des Bankers, reagierte in diesem Augenblick aber nicht darauf, sondern hörte schweigend zu. Auch die Tatsache, dass Pellmann zum förmlichen „Sie“ übergegangen war, obwohl man sich seit Jahren aus verschiedenen Vereinen kannte und das „Du“ auf dem Lande obligatorisch war, nahm er kommentarlos hin.

„Ich habe erfahren, dass Ihnen ein Angebot für die Übernahme der Geschäftsführung in Ihrem alten Betrieb gemacht worden ist. Welch ein Glücksfall für Sie. Bedenken Sie, dass der Betrieb der Ziegelei ohne die neuen tschechischen Eigentümer endgültig geschlossen werden müsste. In absehbarer Zeit erlöschen die zeitlich befristeten und an Ihren Namen gebundenen Betriebsgenehmigungen.“ Der Bankdirektor machte eine Künspause und fuhr dann fort: „Allerdings könnten Sie als Inhaber der Genehmigungen problemlos deren Verlängerung beantragen und würden

právně závazné záruky. Podnik by pak nadále nesl jméno vaší rodiny. Váš otec by na vás byl hrdý.“

Po další krátké odmlce Pellmann nakonec konstatoval: „Je samozřejmě v zájmu nás obou, abyste nabídku přijal. Myslím, že si rozumíme.“

Gundolf Wernicke byl ohromen bankéřovou přímostí a jeho nedostatkem neutrality. Po někdejším přátelství, kdy byli kamarádi u dobrovolných hasičů, nebylo ani stopy, a tak se po tomto telefonátu znova ocitl ve stavu ochromující hrůzy a pocitu beznaděje. V podstatě měl na výběr jen mezi morem a cholerou, tak mu to alespoň v tuto chvíli připadalo.

Koho by ted' proboha mohl požádat o pomoc, i kdyby to byla jen dobré mírněná rada? Češi, banka a kvůli kdo všechno ještě se rozhodně proti němu spikli. Jediný člověk, na kterého v této zoufalé chvíli dokázal myslet, byl západní Němec, kterého přivedl domnělý starý přítel, aby formuláře žádosti o financování prostřednictvím švýcarské banky přeložil z angličtiny do němčiny. Financování, jehož předem splatná provize mu sebrala likviditu a zlomila vaz.

Nebylo to nic platné, musel po dlouhé době vstoupit do brlohu ve sklepě svého domu, kde byla uložena divoká, zcela netříděná změť spisů. Utěšoval se však

auch die entsprechenden rechtlich verbindlichen Zusagen erhalten. Immerhin würde der Betrieb dann weiterhin den Namen Ihrer Familie tragen. Ihr Herr Vater wäre stolz auf Sie.“

Nach einer weiteren kurzen Pause stellte Pellmann abschließend fest: „Natürlich liegt es in unser beider Interesse, dass Sie das Angebot annehmen. Ich denke, wir verstehen uns.“

Gundolf Wernicke war fassungslos ob der Tanzlosigkeit und fehlenden Neutralität des Bankers. Keine Spur mehr von der ehemaligen Freundschaft als Kameraden bei der Freiwilligen Feuerwehr, und so befand er sich nach diesem Anruf wieder im Zustand lähmenden Entsetzens und dem Gefühl von Ausweglosigkeit. Im Grunde hatte er nur die Wahl zwischen Pest und Cholera, so erschien es ihm zumindest in diesem Moment.

Wen um alles in der Welt konnte er jetzt um Hilfe bitten, und wenn es auch nur gutgemeinte Ratschläge waren? Die Tschechen, die Bank und wer weiß wer noch alles, hatten sich jedenfalls gegen ihn verschworen. Der Einzige, der ihm in diesem desperaten Augenblick einfiel, war der Wessi, den ein vermeintlicher alter Freund angeschleppt hatte, als es darum gegangen war, die Antragsformulare für die Finanzierung durch die Schweizer Bank vom Englischen ins Deutsche zu übersetzen. Die Finanzierung, deren vorab fällige Provision ihm die Liquidität entzogen und das Genick gebrochen hatte.

Es half nichts, er musste nach langer Zeit den „Giftraum“ im Keller seines Hauses betreten, wo ein wilder, völlig unsortierter Wust von Akten lagerte. Doch er tröstete sich mit dem Gedanken,

myšlenkou, že teď alespoň zabije dvě mouchy jednou ranou. Když už dobrovolně vstoupil do této místnosti, aby našel jméno onoho západního Němce, vyhledal by tam také povolení a souhlasy týkající se cihelný a pozemku.

Dokumenty od státních úřadů se skutečně našly rychle. Ale zdálo se, že vizitka onoho západního Němce tam už není.

Gundolf doslova obrátil vše vzhůru nohama. Chtěl v každém případě zabránit tomu, aby musel kontaktovat svého někdejšího kamaráda Möckela, který ho tehdy odkázal na Čechy, aby se ho zeptal na jméno toho západního Němce. Kdyby se to dozvěděla jeho žena, byla by domácí pohoda nadobro v háji.

V úplně poslední hromadě papírů mu konečně padla do rukou žádost, kterou se obrátil na Švýcary. Už si vůbec nepamatoval, že by si tento dokument o své porážce schoval. S novou nadějí hledal dále vizitku a po chvíli ji našel. Hermann Weber z Burgdorfu u Hannoveru, to byl ten západní Němec. Tehdy mu sice sdělil jen špatné zprávy a předpověděl to, co se pak stalo: zamítnutí financování švýcarskou bankou. Ale alespoň se ukázal jako čestný člověk a pomohl mu i bez nároku na honorář.

Vyšel nahoru a okamžitě vytočil telefonní číslo vytisklé na vizitce.

dass er jetzt zumindest zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen würde. Wenn er auf der Suche nach dem Namen des Wessis diesen Raum schon einmal freiwillig betrat, würde er auch gleich die Genehmigungen und Zulassungen für die Ziegelei und das Gelände heraussuchen.

Tatsächlich waren die Dokumente der Landesbehörden schnell gefunden. Die Visitenkarte des Wessis schien jedoch nicht mehr vorhanden zu sein.

Gundolf kehrte im wahrsten Sinne des Wortes das Unterste zuoberst. Er wollte auf jeden Fall vermeiden, Kontakt zu seinem ehemaligen Kumpel Möckel aufzunehmen, der ihn damals an den Tschechen vermittelt hatte, um ihn nach dem Namen des Wessis zu fragen. Wenn seine Ehefrau das mitbekommen würde, hing der Haussegen endgültig schief.

Im wirklich allerletzten Papierhaufen fiel ihm endlich der Antrag für die Schweizer in die Hände. Er konnte sich gar nicht mehr daran erinnern, dass er dieses Dokument seiner Niederlage überhaupt aufgehoben hatte. Mit neuer Zuversicht machte er sich auf die Suche nach der Visitenkarte und fand das gesuchte Stück nach einer Weile. Hermann Weber aus Burgdorf bei Hannover, das war der Wessi. Er hatte ihm damals zwar nur schlechte Nachrichten überbracht und das vorausgesagt, was dann auch eingetreten war: die Ablehnung der Finanzierung durch die Schweizer Bank. Aber immerhin hatte er sich als ehrliche Haut erwiesen und ihm sogar ohne Honorar geholfen. Er ging nach oben und wählte unverzüglich die abgedruckte Telefonnummer.

„Weber,“ promluvil hlas, který Gundolf dobrě znal.

„Pane Webere, nevím, jestli si mě pamatujete, jmenuji se Gundolf Wernicke z Möckernu,“ začal.

„Jak bych si vás mohl nepamatovat, pane Wernicke.“

Gundolf si nebyl jistý, jestli ve Weberově tónu nezaslechl výsměch. Ale i kdyby...

„Pane Webere, potřebuji neutrální radu. Máte pro mě chvílkou?“

Doufal, že u západního Němce zvítězí zvědavost nad hněvem kvůli promarněnému pracovnímu i volnému času při jejich prvním setkání, protože ho poznal jako otevřeného a empatického člověka.

Jeho naděje se naplnila.

„Co pro vás mohu udělat, pane Wernicke? Naše první setkání bylo pro mne spojeno s, „Weber se krátce odmlčel, „velkou slávou a ctí,“ teď ze sluchátka slyšel jasnou ironii, „nikoli však s penězi.“

„Ani tentokrát vám nemohu nabídnout peníze.“ Gundolf se zarazil a ulevilo se mu, když jeho protějšek řekl: „Ještě jednou, co pro vás mohu udělat, pane Wernicke?“

Teď si Gundolf oddechl. „Nevím, jestli jste slyšel ještě něco o průběhu žádosti o půjčku pro mou cihelu,“ začal.

„Weber,“ meldete sich die Gundolf wohlbekannte Stimme.

„Herr Weber, ich weiß nicht, ob Sie sich an mich erinnern können, mein Name ist Gundolf Wernicke aus Möckern“, begann er.

„Wie soll ich mich nicht an Sie erinnern können, Herr Wernicke.“

Gundolf war sich nicht sicher, ob er Spott aus Webers Tonfall heraushören konnte. Aber selbst, wenn...

„Herr Weber, ich benötige einen neutralen Rat. Haben Sie einen Augenblick Zeit für mich?“

Er hoffte darauf, dass bei dem Wessi die Neugier über den sicherlich eingetretenen Ärger über die verschenkte Arbeits- und Lebenszeit aus ihrer ersten Begegnung obsiegen würde, denn er hatte ihn als offenen und empathischen Menschen kennengelernt.

Seine Hoffnung wurde erfüllt.

„Was kann ich für Sie tun, Herr Wernicke? Unser erstes Zusammentreffen war für mich mit, Weber machte eine kurze Pause, „viel Ruhm und Ehre,“ nun drang deutliche Ironie durch den Höerer, „allerdings mit keinem Geld verbunden.“

„Geld kann ich Ihnen auch dieses Mal nicht bieten.“ Gundolf stockte und war erleichtert, als sein Gesprächspartner sagte: „Noch einmal, was kann ich für Sie tun, Herr Wernicke?“

Nun fasste sich Gundolf ein Herz. „Ich weiß nicht, ob Sie von dem Fortgang des Darlehensantrages für meine Ziegelei noch irgendetwas mitbekommen haben“, begann er.

Weber s odpovědí neváhal ani okamžik. „Pokračování? Bylo vůbec nějaké pokračování?

Málokdy jsem se, promiňte mi, prosím, moji otevřenost, setkal s větším dilettantismem při podávání žádosti o financování, než u vás.“ Opět krátká odmlka. „Jaké je tedy pokračování? Určitě jste dostal rázné zamítnutí.“

Gundolf cítil, jak se ho zmocňuje pocit studu. „Tak to bylo,“ přiznal. „Tenkrát jste opravdu vyslovil přesnou prognózu. Mezitím je nejen vyplacená provize...“ Weber Gundolfa přerušil. „Nechte mě hádat, ztracen i celý podnik.“

Ticho trvající několik vteřin a těžký dech byly Gundolfovou reakcí na toto Webovo jasné sdělení.

„Pane Wernicke? Pane Wernicke, jste tam ještě?“ zaslechl slova západního Němce.

„Ano, ještě jsem tu,“ vyšlo bezmocně z Gundolfových úst. „Dnes opět potřebuji nezaujatou radu. Nenapadá mě jiná kompetentní a pravděpodobně neutrální osoba než vy, pane Webere. Nikdo, komu bych mohl alespoň trochu důvěřovat.“

„O co konkrétně jde, pane Wernicke? Žádám vás, abyste hrál s otevřenými kartami, pokud mi důvěřujete, jak naznačujete.“

„Dostal jsem nabídku od nového majitele mé firmy, Čecha. Rád bych nyní tuo

Weber zögerte mit seiner Antwort nicht einen Moment. „Fortgang? Gab es überhaupt einen Fortgang? Ich habe selten, entschuldigen Sie bitte meine offenen Worte, mehr Dilettantismus bei einem Antrag auf Finanzierung gesehen als bei Ihnen.“ Erneut eine kurze Pause. „Welcher Fortgang also? Sie werden eine krachende Ablehnung bekommen haben.“

Gundolf spürte etwas wie Scham in sich aufsteigen. „So war es,“ gab er zu. „Sie hatten damals wirklich eine treffende Prognose abgegeben. Mittlerweile ist nicht nur die gezahlte Provision...“ Weber unterbrach Gundolf. „Lassen Sie mich raten, es ist auch der komplette Betrieb verloren.“

Sekundenlanges Schweigen und schwerer Atem waren Gundolfs Antwort auf diese klare Ansage Webers.

„Herr Wernicke? Herr Wernicke, sind Sie noch dran?“, hörte er den Wessi sagen.

„Ja, ich bin noch dran,“ kam es kraftlos über Gundolfs Lippen. „Heute brauche ich noch einmal einen unvoreingenommenen Rat. Mir ist kein anderer kompetenter und wahrscheinlich neutraler Mensch eingefallen als Sie, Herr Weber. Keiner, dem ich halbwegs vertrauen könnte.“

„Um was geht es konkret, Herr Wernicke? Ich bitte um offene Karten, wenn Sie mir vertrauen, wie Sie angeben.“

„Ich habe ein Angebot des neuen Besitzers meines Unternehmens erhalten, einem Tschechen. Gern

nabídku dal k posouzení neutrální straně, a proto bych byl rád, kdybych vás opět mohl požádat, abyste mi věnoval vás drahocenný čas.“

Zdálo se, že Weber chvíli přemýšlal, a pak řekl: „Dobре, pane Wernicke. Od začátku jste mi byl sympatický a chci přeskočit svůj stín, a to i finančně. Navrhoji, aby chom se sešli zítra v poledne u McDonalda v motorestu Königslutter, kousek za Helmstedtem. To by mělo být skoro uprostřed. Tam je možno si v klidu popovídат.“

V Gundolfově hlase byla jasně slyšet okamžitá úleva, když se s Weberem loučil. „Přijdu tam zítra v poledne. přesně ve 12 hodin.“

Hermann Weber si na tento vlastně nepředstavitelný průběh kolem Wernickeho cihelny skutečně dobře pamatoval. Němečtí, čeští a švýcarští podvodníci připravili naivního východního Němce o spoustu peněz a nakonec pravděpodobně i o jeho podnik.

Ještě dnes nad tím mohl jen kroutit hlavou. Příběh o tom, jak byl chudák Wernicke podveden, byl nehorázný. Ukázkový příklad staré teze: chamtvost ničí mozek.

A nejen to: Hermanna dokonce vyslýchala německá policie jako svědka v případu vraždy v Česku.

hätte ich jetzt eine Einschätzung dieses Angebots von neutraler Stelle und würde mich daher freuen, wenn ich dafür noch einmal Ihre kostbare Zeit in Anspruch nehmen dürfte.“

Weber schien kurz zu überlegen, dann sagte er: „Gut, Herr Wernicke. Sie waren mir von Anfang an sympathisch und ich will über meinen Schatten springen, auch finanziell. Ich schlage vor, wir treffen uns morgen Mittag bei McDonald's im Autohof Königslutter, kurz hinter Helmstedt. Das dürfte so ziemlich in der Mitte liegen. Dort kann man sich in Ruhe unterhalten.“

Die unmittelbare Erleichterung in Gundolfs Stimme war klar herauszuhören, als er sich von Weber verabschiedete. „Ich werde morgen pünktlich um 12 Uhr dort sein.“

Hermann Weber konnte sich in der Tat bestens an diesen eigentlich unvorstellbaren Vorgang rund um die Ziegelei Wernicke erinnern. Deutsche, tschechische und schweizerische Hochstapler hatten den naiven Ostdeutschen um viel Bargeld und schlussendlich wohl auch um seinen Betrieb gebracht.

Er konnte selbst heute noch nur den Kopf darüber schütteln. Die Geschichte, wie dem armen Wernicke mitgespielt worden war, war ungeheuerlich. Ein Paradebeispiel für die alte These: Gier frisst Hirn.

Und nicht nur das: Hermann war in diesem Zusammenhang sogar als Zeuge in einem Mordfall in Tschechien von der deutschen Polizei vernom-

Německý hochstapler Egon Watepfuhl, který žil v Česku, byl tenkrát obětí vraždy. Hermannovo jméno se objevilo v poznámkách zavražděného.

men worden. Ein deutscher Hochstapler namens Egon Watepfuhl mit Wohnsitz in Tschechien war damals gewaltsam zu Tode gekommen. Hermanns Name war in den Notizen des Getöteten aufgetaucht.

16. 10. 2007, Königslutter, poledne

Druhý den přijel Wernicke na místo schůzky již o dobrou půlhodinu dříve, než bylo dohodnuto. Když Hermann Weber dorazil, krátce se pozdravili, objednali si kávu a pak se nenápadně stáhli do rohu v prvním patře restaurace.

„Tak povídejte, pane Wernicke. Co pro vás mohu udělat?“ Weber se chopil iniciativy.

Gundolf mu podrobně vylíčil, jak se dále vyvíjely věci kolem financování jeho investice na pozemku jeho cihelny, a vyprávěl o svých návštěvách u českého zprostředkovatele Egona Watepfuhla v Ústí nad Labem, kterého mu doporučil jeho starý „přítel“ Konrad Möckel. Vyprávěl o svých kontaktech s kanceláří Dr. Wiehlera ve Švýcarsku a o svých pokusech získat exekuční titul na vyplacenou provizi. Popsal vypovězení svých úvěrových linek ze strany bankovního domu Spar-kasse – do té doby dlouholetého partnera pro spolupráci – a skončil popisem exekučního řízení a zjevného kumpánství mezi skupinou kupujících a bankovní radou.

Weber vše trpělivě a soustředěně vyslechl, sem tam se zaklonil do opěradla židle, za- ložil si ruce za hlavu, občas položil nějakou otázku, ale nedělal si žádné poznámky.

16. 10. 2007, Königslutter, Autohof mittags

Am nächsten Tag war Wernicke schon mehr als dreißig Minuten vor der vereinbarten Zeit am Treffpunkt. Als Hermann Weber eintraf, begrüßten sie sich kurz, bestellten einen Kaffee und zogen sich danach im ersten Stock des Restaurants diskret in eine Ecke zurück.

„Dann schießen Sie mal los, Herr Wernicke. Was kann ich für Sie tun?“, ergriff Weber die Initiative.

Gundolf beschrieb ausführlich, wie es mit der Finanzierung seines Investments auf dem Gelände seiner Ziegelei weitergegangen war, und erzählte von seinen Besuchen bei dem tschechischen Mittelsmann Egon Watepfuhl in Ústí nad Labem, den sein alter „Freund“ Konrad Möckel ihm vermittelte hatte. Berichtete von seinen Kontakten zum Büro Dr. Wiehler in der Schweiz und von seinen Versuchen, einen pfändbaren Titel für die gezahlte Provision zu bekommen. Schilderte die Kündigung seiner Kreditlinien durch die Sparkasse – bis dahin ein langjähriger Kooperationspartner – und endete mit der Schilderung des Zwangsversteigerungsverfahrens und der offensichtlichen Kumpanei zwischen der Käufergruppe und dem Bankvorstand.

Weber hörte sich alles geduldig und konzentriert an, lehnte sich ab und an zurück, verschränkte seine Arme hinter dem Kopf, stellte gelegentlich eine Zwischenfrage, machte sich aber keinerlei Notizen.

„Nyní jsem dostal nabídku od českých majitelů, abych převzal vedení nové společnosti. Dokonce má i nadále nést mé jméno,“ uzavřel Gundolf pro něj bolestný výčet událostí.

„A v čem vidíte háček, pane Wernicke? Dostanete přece možnost pokračovat v práci na známé půdě,“ analyzoval Weber.

„Háček je v tom, že současná povolení a licence, které koneckonců dalece přesahují rámec provozu cihelny, bych musel ponechat ve firmě a nevrátit je úřadům.“

„Proč jsou tedy ta úřední povolení tak zajímavá?“ zeptal se Weber.

„Se stávajícími povoleními je možné, zjednodušeně řečeno, v areálu cihelny provozovat skládku komunálního odpadu, nebezpečného odpadu, stavebního odpadu a kontaminované zeminy. Tato povolení jsou však vydávána mně osobně a jsou vázána na mou osobu.“

Hermann hvízdl skrz zuby. „Aha.“ Zkoumavě se na Gundolfa podíval. „A vy předpokládáte, že tam Češi nebudou vyrábět cihly?“

„To je přesně můj problém.“

„Měl byste si najít dobrého právníka, pane Wernicke,“ opáčil Weber lakonicky.

„Nun habe ich ein Angebot der tschechischen Besitzer bekommen, die Geschäftsführung des neuen Unternehmens zu übernehmen. Es soll sogar weiterhin meinen Namen tragen“, schloss Gundolf die für ihn schmerzliche Darstellung der Geschehnisse.

„Und wo sehen Sie einen Haken, Herr Wernicke? Immerhin erhalten Sie die Möglichkeit, auf gewohntem Terrain weiterzuarbeiten“, analysierte Weber.

„Der Haken besteht darin, dass das ganze Konstrukt davon abhängig ist, dass ich die vorliegenden Genehmigungen und Lizenzen, die ja weit über den Betrieb einer Ziegelei hinausgehen, im Unternehmen lasse und nicht an die Behörden zurückgebe.“

„Warum sind diese behördlichen Erlaubnisse denn so interessant?“, erkundigte sich Weber. „Mit den vorhandenen Genehmigungen ist es möglich, auf dem Gelände der Ziegelei, um es vereinfacht auszudrücken, eine Deponie für Hausmüll, Sondermüll, Bauschutt und belastete Böden zu betreiben. Diese Genehmigungen sind aber personenbezogen auf mich ausgestellt und an meine Person gebunden.“

Hermann pfiff durch die Zähne. „Verstehe.“ Er sah Gundolf prüfend an. „Und Sie gehen davon aus, dass die Tschechen dort keine Ziegel backen werden?“

„Genau das ist mein Problem.“

„Sie sollten sich einen guten Rechtsanwalt suchen, Herr Wernicke“, gab Weber lakonisch zu-

„Podle toho, jak popisujete toto řízení, se chystá další pokus o dobrý kšeфт na váš úkor, tentokrát však ve zcela jiných rozměrech než těch poměrně,“ položil Gundolfovi ruku na předloktí, „promiňte mi ten výraz, mizerných sto tisíc, o které jste přišel. To je tragické. V porovnání s částkami, které tam mají plynout v odpadovém byznysu, je to však pakatel.“

Gundolf ho ještě beze slova poslouchal, když Weber vyvodil závěr: „Mohu vám však dát jen přátelskou, ne, lépe řečeno, dobře míněnou radu, abyste se od toho držel dál. Celá ta věc v pravém slova smyslu smrdí na sto honů. Jděte do sebe a dejte od toho ruce pryč.“

Gundolf sáhl do kapsy saka, vytáhl vizitku a podal ji Weberovi.

„Málem bych zapomněl. Tohle je ta česká firma, která mi dala tu nabídku.“

Hermann Weber téměř maně zavrávoral, když si na vizitce přečetl jméno Luca Calabresi.

Wernicke si této reakce povšiml. „Znáte toho pána?“ zeptal se.

„Kdysi jsem měl s rodinou Calabresi-ových v Praze nepřímo co dělat. Ale to skoro není možné, že by tu byla nějaká spojitost,“ vysvětlil Weber a přistrčil mu navštívenku zpátky přes stůl.

rück. „So, wie Sie diese Abläufe schildern, soll ein weiteres Mal versucht werden, auf Ihre Kosten ein gutes Geschäft zu machen, aber diesmal in ganz anderen Dimensionen als bei den vergleichsweise“, er legte seine Hand auf Gundolfs Unterarm, „entschuldigen Sie bitte den Ausdruck, läppischen Hunderttausend, die Sie verloren haben. Tragisch. Gegenüber den Summen, die dort vermutlich im Müllgeschäft fließen sollen, allerdings ein Fliegenschiss.“

Gundolf hörte ihm noch immer wortlos zu, als Weber sein Fazit zog: „Ich kann Ihnen nur den freundschaftlichen, nein, besser, gut gemeinten, Rat, geben, Abstand davon zu nehmen. Die Sache stinkt im wahrsten Sinne des Wortes zum Himmel. Gehen Sie in sich und lassen Sie die Finger davon.“

Gundolf griff in seine Jackentasche, holte eine Visitenkarte hervor und reichte sie Weber.

„Fast hätte ich es vergessen. Das ist die tschechische Firma, die mir das Angebot gemacht hat.“

Hermann Weber zuckte beinahe unmerklich zusammen, als er den Namen Luca Calabresi auf der Karte las.

Wernicke blieb diese Reaktion nicht verborgen. „Kennen Sie diesen Herrn?“, fragte er.

„Ich hatte einmal entfernt mit einer Familie Calabresi in Prag zu tun. Es kann aber fast nicht sein, dass hier ein Zusammenhang besteht“, erklärte Weber und schob ihm die Karte über den Tisch zurück.

O něco později se oba rozloučili a Weber dal Gundolfovi vážnou radu: „Buďte opatrny, pane Wernicke. Jestli jsou noví majitelé ti Calabresiové, se kterými jsme měli co do činění já a moje přítelkyně, je lepší se od nich držet dál.“

Hermann Weber se v tu chvíli zdržel toho, aby obtěžovaného podnikatele zavřel do skutečných souvislostí svého spojení s rodinou Calabresiových. Wernicke nepotřeboval vědět, že on sám na toto jméno také narazil při zkoumání úplně jiné záležitosti. Nebylo ani jisté, že jde o stejnou rodinu, ale už jen kvůli jménu a místu Ústí nad Labem se zdálo být nepravděpodobné, že by šlo o náhodu. Jméno Luca Calabresi se objevilo ve spisech literárního archivu Monascensia v Mnichově i v tajném státním archivu v Praze, když Hermann pomáhal své přítelkyni Rose Cigara dohledat stopy v rodinné historii. Z čiré zvědavosti proto dvojice rozšířila své rešerše o jméno Calabresi, po němž následovaly přímé útoky neznámych pachatelů na Rosu i Hermanna.

Zřejmě existovali lidé, kteří chtěli zabránit tomu, aby se v historii Calabresiů někdo hrabal. Podle toho to sotva mohla být náhoda, že se toto jméno v souvislosti s Wernickem a jeho cihelnou nyní objevilo znovu.

S hlavou plnou starostí sledoval Hermann ve zpětném zrcátku svého auta, jak Wernicke odjíždí směrem na východ.

Wenig später verabschiedeten sich die beiden voneinander und Weber gab Gundolf noch einen ernst gemeinten Rat mit auf den Weg: „Seien Sie vorsichtig, Herr Wernicke. Wenn die neuen Eigentümer die Calabresis sind, mit denen meine Freundin und ich zu tun hatten, ist mit denen nicht gut Kirschen essen.“

Hermann Weber unterließ es in diesem Augenblick, den gebeutelten Geschäftsmann in die wahren Zusammenhänge seiner Verbindung zu der Familie Calabresi einzuführen. Wernicke musste nicht wissen, dass er selbst bei einer Recherche in völlig anderer Angelegenheit ebenfalls auf diesen Namen gestoßen war. Noch war es auch nicht sicher, dass es sich um die gleiche Familie handelte, aber allein der Name und der Ort Ústí nad Labem ließen die Wahrscheinlichkeit eines Zufalls sehr gering erscheinen. Der Name Luca Calabresi war sowohl in Akten im Literaturarchiv Monascensia in München als auch dem Geheimen Staatsarchiv in Prag aufgetaucht, als Hermann seine Freundin Rosa Cigara bei der Spurensuche in ihrer Familiengeschichte unterstützt hatte. Aus reiner Neugier hatte das Paar seine Recherchen daher auf den Familiennamen Calabresi ausgedehnt, woraufhin direkte Attacken unbekannter Angreifer sowohl auf Rosa als auch auf Hermann erfolgt waren. Offensichtlich gab es Menschen, die verhindern wollten, dass in der Geschichte der Calabresis gewühlt wurde. Demnach konnte es kaum ein Zufall sein, dass dieser Name im Kontext mit Wernicke und seiner Ziegelei jetzt wieder auftauchte.

Sorgenvoll verfolgte Hermann im Rückspiegel seines Autos, wie Wernicke in Richtung Osten abfuhr.

16. 10. 2007, Möckern odpoledne

Wernicke řekl své ženě o setkání s Weberem, o kterém se jí předtím nezmínil. Následovala očekávaná ostrá reakce.

„Další z těch lumpů. Ať už je přátelský, nebo ne, nebude muset čelit následkům, až vyprší lhůta pro nabídku, kterou jsi dostal od Čechů.“ Podívala se na něj pronikavým pohledem a s naléhavou ostrostí dodala: „Věř mi. Jestli nepřijmeš tuto dobrou a vstřícnou nabídku, kterou ti dali Češi, tak odejdu.“ Zhlobuka se nadechla a zvýšila hlas. „Gundolfe, už toho mám dost!“ A aby to zdůraznila, řekla ještě: „Této hry už se nehodlám účastnit.“

Nakonec to byla právě tato reakce jeho ženy, která přiměla Gundolfa Wernickeho, aby navzdory obrovskému svírání kolem žaludku zvedl telefon a zavolal Lucovi Calabresimu.

Na druhý den byla domluvena schůzka, aby se vyřídily všechny podpisy, a když Čech navrhl jako místo schůzky banku, pro Gundolfa to nebylo nic víc než další hořkou pilulkou v už tak nepříjemné hře, kterou s ním hráli.

Podpisy na smlouvě o řízení podniku byly rychle připojeny. Podali si ruce, popřáli si dobrou spolupráci a nad tím vším se

16. 10. 2007, Möckern nachmittags

Wernicke berichtete seiner Frau von dem Treffen mit Weber, das er ihr gegenüber vorher nicht erwähnt hatte. Es gab die zu erwartende harsche Reaktion.

„Wieder so ein Halldri. Ob freundlich oder nicht, er muss die Konsequenzen nicht tragen, wenn die Frist für das Angebot der Tschechen abläuft.“ Sie sah ihn mit stechendem Blick an und fügte mit eindringlicher Schärfe hinzu: „Glaub mir. Wenn du diesen guten und entgegenkommenden Vorschlag der Tschechen nicht annimmst, bin ich weg.“ Sie holte tief Luft und erhob ihre Stimme. „Gundolf, ich habe die Nase gestrichen voll!“ Und wie zur Verstärkung setzte sie noch hinterher: „Ich mache dieses Spiel nicht mehr mit.“

Letztendlich war es diese Reaktion seiner Frau, die Gundolf Wernicke trotz seines immensen Bauchgrimmens dazu brachte, zum Telefonhörer zu greifen und Luca Calabresi anzurufen.

Man vereinbarte ein Treffen für den nächsten Tag, um alle Unterschriften zu leisten, und als der Tscheche die Bank als Treffpunkt vorschlug, war dies für Gundolf nicht mehr als eine Randnotiz in dem ohnehin üblen Spiel, das man mit ihm spielte.

Die Unterschriften unter den Geschäftsführervertrag waren schnell gesetzt. Man reichte sich die Hände, wünschte sich eine gute Zusammen-

vznášelo požehnání zprostředkující banky. Podle ředitele spořitelny bylo nalezeno pro všechny uspokojivé řešení.

Před dveřmi pobočky banky si ho Luca Calabresi vzal ještě jednou stranou.

„Pane Wernicke, rád bych vám oznámil, že s okamžitou platností opouštím operativní činnost zde v Möckernu. Zůstávám majitelem, ale v budoucnu budete komunikovat s mým kolegou, panem Wolfem Kettmannem. Ten je zodpovědný za naše německé zájmy. Já sám se objevím pouze v případě konfliktu.“ Na chvíli se odmlčel a s úsměvem dodal: „Pana Kettmanna možná znáte. Je to starý známý, ne-li dokonce přítel pana Watepfuhla, který nás opustil příliš brzy.“ S tím se otočil a při odchodu řekl: „Za chvíli se opět uvidíme v kanceláři, pak se vám ozve pan Kettmann.“

Gundolf zůstal beze slova. Měl pocit, jako by mu někdo podrazil nohy. Připadal si jako stroj, který je pouze funkční; už nedokázal přemyšlet.

Samozřejmě že Kettmanna znal. Český zprostředkovatel jeho půjčky u Švýcarů Egon Watepfuhl ho představil jako svého přítele ze školy a velmi si ho pochvaloval jako absolutně důvěryhodnou osobu. Síť utkaná z mrtvého Watepfuhla, Kettmana a Calabresiových, byla v tu chvíli nad síly dobrého Gundolfa.

arbeit, während über all dem der Segen der vermittelnden Bank schwelte. Es sei, so der Direktor der Sparkasse, eine für alle zufriedenstellende Lösung gefunden worden.

Vor der Tür der Bankfiliale nahm Luca Calabresi ihn noch einmal zur Seite.

„Herr Wernicke, ich möchte Ihnen mitteilen, dass ich ab sofort aus dem operativen Geschäft hier in Möckern ausscheide. Ich bleibe der Eigentümer, aber Sie berichten in Zukunft meinem Kollegen, Herrn Wolf Kettmann. Der ist für unsere deutschen Interessen verantwortlich. Ich selbst werde nur noch im Konfliktfall auftauchen.“ Er machte eine kurze Pause und fügte grinsend hinzu: „Herrn Kettmann kennen Sie möglicherweise. Er ist ein alter Bekannter, wenn nicht gar Freund des viel zu früh von uns gegangenen Herrn Watepfuhl.“ Damit drehte er sich um und sagte im Weggehen: „Wir sehen uns gleich noch einmal im Büro, danach wird Herr Kettmann sich mit Ihnen in Verbindung setzen.“

Gundolf blieb sprachlos zurück. Ihm war, als hätte man ihm die Beine weggeschlagen. Er fühlte sich wie eine Maschine, die nur noch funktionierte; er konnte nicht mehr nachdenken.

Natürlich kannte er Kettmann. Der tschechische Vermittler seines Kredits bei den Schweizern, Egon Watepfuhl, hatte ihn als seinen Schulfreund vorgestellt und als absolute Vertrauensperson über den grünen Klee gelobt. Das Netzwerk aus dem toten Watepfuhl, Kettmann und den Calabresis überforderte den guten Gundolf in diesem Augenblick vollkommen.

Když o něco později zajel do své staré firmy, aby i fyzicky převzal její vedení, viděl, že Calabresi už nechal namontovat novou firemní ceduli: Vedle vstupní brány bylo velkými písmeny napsáno „Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH“. (G.W. likvidace odpadu s.r.o.).

Neměl pocit uspokojení, ba ani hrdosti. Naopak mu připadalo, jakoby se ocitl ve špatném filmu. A aby toho nebylo málo, jeho starý „Caterpillar“ opět stál na místě, jako by se mu vysmíval. Gundolf ho musel prodat v rámci nešťastného obchodu se švýcarskými finančníky, aby měl předem k dispozici hotovost na jejich provizi. Prodej stroje Caterpillar byl tím impulsem, který ho uvrhlo do propasti.

Gundolf vstoupil do malé kancelářské budovy a na recepci ho přivítala neznámá dáma.

„Dobrý den, pane Wernicke. Jmenuji se Doris Marnke. Mám na starosti sekretariát, recepci a provoz váhy pro nákladní automobily.“ Ukázala ke schodišti. „Pan Calabresi vás očekává. Cestu jistě znáte. Dáte si kávu?“ Gundolf s díky odmítl.

Calabresi seděl za stolem v Gundolfově staré kanceláři a gestem naznačil novému řediteli a starému majiteli firmy, aby se posadil naproti němu.

„Pane Wernicke, jsem rád, že jsme se dokázali dohodnout. Budete v nás mít

Als er etwas später zu seinem alten Betrieb fuhr, um die Geschäftsführung auch körperlich zu übernehmen, hatte Calabresi bereits das neue Firmenschild montieren lassen:

„Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH“ stand in großen Lettern neben dem Eingangstor.

Genugtuung oder gar Stolz empfand Gundolf nicht, als er auf den Betriebshof fuhr. Im Gegen teil, er fühlte sich wie in einem falschen Film. Und als wäre das alles nicht genug, stand wie zum Hohn sein alter Caterpillar wieder an Ort und Stelle. Gundolf hatte ihn bei dem unseligen Geschäft mit den schweizerischen Finanziers verkaufen müssen, um vorab Bargeld für deren Provision zur Verfügung zu haben. Der Verkauf des Caterpillars war der Stoß, der ihn in den Abgrund hatte stürzen lassen.

Als Gundolf das kleine Bürogebäude betrat, wurde er von einer ihm unbekannten Dame am Empfang begrüßt.

„Guten Tag, Herr Wernicke. Mein Name ist Doris Marnke. Ich bin für das Sekretariat, den Empfang und die Bedienung der LKW-Waage zuständig.“ Sie deutete Richtung Treppe. „Herr Calabresi erwartet Sie. Den Weg kennen Sie ja. Darf es ein Kaffee sein?“ Gundolf verneinte.

Calabresi saß in Gundolfs altem Büro hinter dem Schreibtisch und bedeutete dem neuen Geschäftsführer und alten Inhaber des Unternehmens, ihm gegenüber Platz zu nehmen.

„Herr Wernicke, schön, dass wir uns einigen konnten. Sie werden einen verlässlichen Partner

spolehlivého partnera. Naším největším zájmem je zabránit neklidu v našem podnikání.“

Calabresi opustil židli, pomalu obešel stůl a přistoupil ke Gundolfovi bokem. Pak výhružným tónem řekl: „Tohle bude opět vaše pracoviště. Ale abychom si dobře rozuměli: Nemáme zájem o vaši spolupráci. Klidně si tady odseďte svůj čas, ale při řízení skládky...“

Všiml si Gundolfovy překvapené reakce. „Ano, využijeme povolení, kterými disponujeme, a na jejichž základě nabídнемe zájemcům z řad firem speciální řešení likvidace, která... Zkrátka, nechce me vás tady vidět při běžném provozu skládky. Potřebujeme vás nanejvýš tehdy, když bude třeba něco podepsat nebo provést úřední kontrolu, u které by měl být přítomen ředitel. Rozuměli jsme si dobře?“

Gundolf neřekl nic, Calabresi se naopak vyjadřoval naprostě jasně. „Pan Kettmann vám včas předá příslušné pokyny.“

Když Gundolf stále ještě mlčel, vyštěkl Calabresi další slova jako rozkaz: „Pane Wernicke, ještě jednou zcela jasně: pro prosazení svých zájmů budeme mít prostředky a účinný způsob, rozumíme si?“ Pak náhle změnil intenzitu hlasu a žoviálním, empatickým tónem dodal: „Nejlepší bude, když zůstanete v pozadí. My budeme dělat svůj byznys a vy dostanete měsíční výplatu a sem tam vezmete

in uns haben. Unser größtes Interesse ist es, Unruhe in unseren Geschäften zu vermeiden.“

Calabresi verließ seinen Schreibtischstuhl, ging langsam um den Tisch herum und trat seitlich an Gundolf heran. Dann sagte er in bedrohlichem Ton: „Dies wird wieder Ihr Arbeitsplatz sein. Aber damit wir uns klar und deutlich verstehen: Wir haben kein Interesse an Ihrer Mitarbeit. Sie können gerne Ihre Zeit hier absitzen, aber im laufenden Betrieb auf der Deponie ...“ Er bemerkte Gundolfs überraschte Reaktion. „Ja, wir werden die vorliegenden Genehmigungen dazu verwenden, interessierten Firmen spezielle Entsorgungslösungen anzubieten, die ... Kurz, wir wollen Sie hier im laufenden Betrieb auf der Deponie nicht sehen. Wir brauchen Sie allenfalls, wenn Unterschriften zu leisten sind oder behördliche Kontrollen anstehen, bei denen der Geschäftsführer anwesend sein sollte. Haben wir uns verstanden?“

Gundolf sagte nichts, Calabresi dagegen wurde gefährlich deutlich. „Herr Kettmann wird Ihnen zu gegebener Zeit entsprechende Instruktionen erteilen.“

Als Gundolf noch immer schwieg, bellte Calabresi seine nächsten Worte wie einen Befehl: „Herr Wernicke, noch einmal ganz klar: Wir werden Mittel und Weg haben, um unsere Interessen durchzusetzen, verstehen wir uns?“ Dann änderte er von einem Augenblick zum anderen seine Lautstärke und ergänzte in jovialem, einfühlsamem Tonfall: „Am besten ist es, Sie halten die Füße still. Wir machen unser Geschäft und Sie kassieren den monatlichen Gehaltsscheck und

manželku do nobl restaurace. Pak bude zaručen i domácí klid.“ Široce se usmál.

„Mou ženu a rodinu z toho vynechte,“ odpověděl Gundolf pevným hlasem.

Český Ital se k němu naklonil a zašeptal mu do ucha: „To je přesně to, co v případě pochybností neuděláme, pane Wernicke. Vždycky mějte na paměti toto jasné vyjádření, a to při všem, co hodláte v budoucnu udělat.“ Pak se Calabresi zase napřímil a řekl hlasitě, jako by oslovoval někoho stojícího stranou: „Vítejte ve skupině Calabresi, pane Wernicke. Na dobrou spolupráci.“

führen Ihre Ehefrau ab und an in ein schickes Restaurant. Dann bleibt auch der häusliche Friede erhalten.“ Er grinste breit.

„Lassen Sie meine Frau und meine Familie aus dem Spiel“, erwiderte Gundolf mit fester Stimme.

Der tschechische Italiener beugte sich zu ihm hinunter und flüsterte ihm ins Ohr: „Genau das werden wir im Zweifel nicht tun, Herr Wernicke. Behalten Sie diese Klarstellung immer im Hinterkopf, bei allem, was Sie in Zukunft vorhaben.“ Dann richtete sich Calabresi wieder auf und sagte laut, wie für Außenstehende bestimmt: „Herzlich willkommen in der Calabresi-Gruppe, Herr Wernicke. Auf gute Zusammenarbeit.“

01. 08. 2008 dálnice 38, parkoviště „Goldene Aue“, podvečer

Provoz skládky probíhal v následujících měsících převážně hladce – až na drobné, obvyklé každodenní problémy. Noví provozovatelé zajistili stálý přísun odpadu, obchod vzkvétal a nikomu v regionu nevadilo, že se výrazně zvýšil objem těžkých transportů do bývalé cihelny. Co přesně se tam překládalo, mohly úřady zjistit na nejvýš na základě přepravních dokladů. V počáteční fázi vzbudily rozruch pouze mezinárodní poznávací značky nákladních vozidel, ale již po několika týdnech zájem opadl. Nastala rutina.

Gundolfa Wernickeho, jak se dalo předpokládat už na začátku, nikdo nepotřeboval. Tým Calabresiů své práci rozuměl. Wernicke neměl žádný vliv na každodenní činnost a nevěděl, co se kde v areálu firmy vykládá.

Tu a tam se sice objevily zvěsti, že úřady nejsou při kontrolách na místě příliš přísné, ale byly to právě jen zvěsti.

Ve dnech, kdy kontroly probíhaly pravidelně a rutinně bez vážnějších stížností, se Gundolf Wernicke ve svém bývalém podniku ještě objevoval jako kontaktní osoba pro inspektory; jinak neměl žádné povinnosti.

01. 08. 2008, Autobahn 38, Parkplatz „Goldene Aue“, früher Abend

Der Betrieb der Deponie verlief in den folgenden Monaten – von kleineren, üblichen Problemen im Tagesgeschäft abgesehen – weitgehend reibungslos. Die neuen Betreiber sorgten für einen kontinuierlichen Zufluss von Abfällen, das Geschäft florierte und es störten keinen in der Region, dass die Schwertransporte zur ehemaligen Ziegelei erheblich zugewonnen hatten. Was dort genau umgeschlagen wurde, konnten allenfalls die Behörden anhand der Transportdokumente identifizieren. Für Aufsehen sorgten in der Startphase allein die internationalen Kennzeichen der LKW, aber schon nach wenigen Wochen ließ das Interesse nach. Routine war eingekehrt.

Gundolf Wernicke wurde, wie schon zu Beginn abzusehen gewesen war, nicht gebraucht. Das Team der Calabresis verstand seine Arbeit. Wernicke hatte keinerlei Einfluss auf das Tagesgeschäft und wusste nicht, was wo auf dem Betriebsgelände abgeladen wurde.

Ab und an kamen Gerüchte auf, dass die Behörden es mit den Kontrollen vor Ort nicht so genau nehmen würden, aber es waren eben nur Gerüchte.

An eben solchen Tagen, an denen die Kontrollen regel- und routinemäßig ohne gravierende Beanstandungen abgewickelt wurden, trat Gundolf Wernicke noch in seinem alten Betrieb als Ansprechpartner für die Kontrolleure in Erscheinung, ansonsten hatte er keine Aufgaben zu erfüllen.

Lidé, kteří byli na procházce a příliš se přiblížili ke skládce, se obvykle rychle otočili, protože tři mimořádně agresivní hlídací psi štěkali na každého, kdo se dostal do blízkosti plotu areálu firmy. V dřívějších dobách, kdy společnost ještě vlastnil Gundolfův otec, byla jáma na těžení hliny v zadní části areálu, kterou skládka rovněž nevyužívala, oblíbeným místem ke koupání a rybaření pro lidí z okolí. Dnes to však už vůbec nepřicházelo v úvahu. Naopak, noví majitelé dělali vše pro to, aby se nevítaní návštěvníci do blízkosti areálu vůbec nedostali.

Tohoto srpnového dne se však dobrých 160 km od Möckernu mělo stát něco, co bylo počátkem nedobrého vývoje v podnikání společnosti Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH.

Parkoviště „Goldene Aue Süd“ na dálnici 38 bylo oblíbeným odpočívadlem východoevropských řidičů kamionů. Pravidelně zde zastavoval také Denys Bojko z Ternopilské oblasti na západě Ukrajiny, aby dostal poslední pokyny od svého dispečera v domovské zemi a mohl pokračovat v cestě do blízkosti Magdeburgu. Boiko jezdil pro společnost, která původně pocházela z Weselu nad Rýnem, téměř čtyři roky. Extrémně nízké mzdy řidičů z východní Evropy už dávno přilákaly nejednoho západoevropského dopravce na východ.

To Bojkovi jenom vyhovovalo. Mohl vycházet z toho, že má jistou práci a může své rodině splnit to či ono přání, což

Spaziergänger, die der Deponie zu nahe kamen, kehrten in der Regel schnell um, denn drei äußerst aggressive Wachhunde verbellten jeden Menschen, der sich dem Zaun des Betriebsgeländes näherte. In früheren Zeiten, als sich der Betrieb noch im Besitz von Gundolfs Vater befunden hatte, war die auf dem hinteren, von der Deponie ebenfalls nicht genutzten Teil des Geländes befindliche Tongrube ein beliebter Bade- und Angelplatz für die Menschen aus der Umgebung gewesen. Heute dagegen war daran überhaupt nicht mehr zu denken. Im Gegenteil, die neuen Besitzer taten alles, um unliebsame Besucher von dem Gelände fernzuhalten.

An diesem Tag im August sollte sich allerdings etwa gute 160 Kilometer von Möckern entfernt eine ungute Wendung im Geschäft der Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH anbahnen.

Der Parkplatz „Goldene Aue Süd“ an der Autobahn 38 war ein beliebter Rastplatz bei ost-europäischen LKW-Fahrern. Auch Denys Boiko aus der Gegend von Ternopil in der westlichen Ukraine steuerte ihn regelmäßig an, um von hier aus letzte Direktiven seines Disponenten aus seinem Heimatland zur Weiterfahrt in die Nähe von Magdeburg einzuholen. Boiko fuhr schon seit fast vier Jahren für den Betrieb, der ursprünglich aus Wesel am Rhein stammte. Die extrem niedrigen Löhne für die Fahrer aus Osteuropa hatten längst so manchen westeuropäischen Spediteur in den Osten gelockt.

Boiko war das nur recht. Er konnte davon ausgehen, dass er einen sicheren Arbeitsplatz hatte und seiner Familie den einen oder anderen Wunsch

by bez příjmů od této vlastně německé firmy vůbec nemohl. Připusťme, že když se dal do řeči s kolegy na odpočívadlech, musel si zatraceně uvědomit, jak mizerně vydělává, ale neviděl způsob, jak tomuto dilematu uniknout. Když podepsal smlouvu s německým podnikatelem, dostal totiž na ruku hotovost jako půjčku. Podepsal neformální potvrzení o převzetí peněz, a jak se později ukázalo, zcela se tak svěřil do rukou speditéra. Když se několik měsíců po nástupu do práce snažil nesměle upozornit dispečera na to, že jeho mzda se ani zdaleka neblíží mzdě ostatních řidičů, bylo mu stroze řečeno, že je vázán smlouvou a že údajně nižší mzda je způsobena tím, že je třeba vrátit přijatou půjčku i s úroky. Jen se mu bude strhávat z měsíčního platu.

Boikův odkaz na výši úroků a princip úročení před umuřením byl odmítnut: „Když nezaplatíš – máme i jiné možnosti!“.

Od tohoto jasného sdělení svého dispeče-ra přestal klást odpor.

Společnost měla opakující se objednávku přepravy, na základě které ukrajinský řidič pravidelně jezdil do Ústí nad Labem, kde nakládal kontejnery z jižní Itálie. Ty byly předtím přivezeny po železnici z přístavu Gioia Tauro v Kalábrii, asi 300 kilometrů jižně od Neapole, do České

erfüllen konnte, der ohne das Einkommen bei diesem eigentlich deutschen Unternehmen nicht hätte erfüllt werden können. Zugegeben, wenn er mit Kollegen auf den Rastplätzen ins Gespräch kam, musste er schon feststellen, dass sein Lohn am untersten Ende der Skala angesiedelt war, aber er sah keine Möglichkeit, diesem Dilemma zu entkommen. Bei Vertragsabschluss mit dem deutschen Unternehmer hatte er nämlich Bargeld als Darlehen bar auf die Hand bekommen. Für den Erhalt hatte er eine formlos aufgesetzte Quittung unterschrieben und sich damit, wie sich später zeigte, mit Haut und Haaren in die Hände des Spediteurs gegeben. Denn als er wenige Monate nach Beginn seiner Arbeit den Disponenten vorsichtig darauf hinweisen wollte, dass sein Lohn dem anderer Fahrer nicht im Entferntesten entsprach, wurde ihm barsch bedeutet, dass er sich vertraglich gebunden habe und der vermeintlich geringere Lohn dadurch entstehe, dass das erhaltene Darlehen plus Zinsen zurückzuzahlen sei. Es würde eben vom monatlichen Scheck einbehalten. Boikos Hinweis auf die Höhe der Zinsen und das Prinzip Zinsen vor Tilgung wurde zurückgewiesen: „Wenn du nicht zahlst – wir können auch anders!“

Seit dieser deutlichen Ansage seines Disponenten hatte er seinen Widerstand eingestellt.

Das Unternehmen hatte einen wiederkehrenden Transportauftrag, der den ukrainischen Fahrer regelmäßig nach Ústí nad Labem führte, wo er Container aus Süditalien aufnahm. Die waren zuvor per Bahn vom Hafen Gioia Tauro in Kalabrien, ungefähr 300 Kilometer südlich von Neapel, nach Tschechien gebracht worden, um von dort

republiky, aby pak dále pokračovaly do Německa. Co kontejnery obsahovaly, nebylo jasné. Kolovala jen řada fám, mimo jiné i taková, že Gioia Tauro je největším překladištěm kolumbijského kokainu v Evropě.

Ale ani na to se Denys Boiko neptal a přizpůsobil se tomu, co se údajně nedalo změnit. Alespoň si mohl být jistý, že přepravní doklady jsou v naprostém pořádku. Všechny dosavadní namátkové kontroly přežil bez úhony, a otevřené hranice v Evropě, také mezi Českou republikou a Německem, pro něj byly požehnáním a ušetřily mu hodiny čekání.

Odkud pochází personál ve firmě, kde si vyzvedával náklad, ho nezajímalo. Jediné, čemu opravdu věnoval pozornost, byl jeho tmavě modrý DAF. Dělníci se ve svém oboru jistě vyznali a rychlá vizuální kontrola po naložení u něj nikdy nevyvolala žádné stížnosti.

Kromě toho měl samozřejmě radost z poměrně štědrého spropitného, které mu vedoucí nakládky vtiskl do ruky při každém odjezdu. Jeho dispečer mu navíc důrazně řekl, aby se na nic nevyptával, i když si při jedné z prvních cest všiml něčeho podivného. Jednou na dálnici prudce zabrzdl a pak musel zajet na nejbližší parkoviště, aby zkontoval své vozidlo. Plachta se přitom zvedla asi o třicet centimetrů,

weiter nach Deutschland gefahren zu werden. Was in den umgeschlagenen Containern geladen war, blieb unklar. Es gab bloß eine Menge Gerüchte, unter anderem der Art, dass der Gioia Tauro der größte Umschlagplatz für kolumbianisches Kokain in Europa sei.

Denys Boiko stellte aber auch hierzu keine Fragen und fügte sich in das vermeintlich Unabänderliche. Immerhin konnte er sich darauf verlassen, dass die Transportpapiere tiptopp in Ordnung waren. Alle Zufallskontrollen hatte er bisher schadlos überstanden und die offenen Grenzen in Europa, auch zwischen Tschechien und Deutschland, waren für ihn ein Segen und ersparten stundenlanges Warten.

Woher die Arbeiter in dem Betrieb kamen, in dem er seine Ladung aufnahm, interessierte ihn nicht. Das Einzige, worauf er wirklich achtete, war sein dunkelblauer DAF. Die Arbeiter verstanden auf jeden Fall ihr Handwerk und ein kurzer optischer Kontrollgang nach der Beladung hatte nie irgendwelche Beanstandungen seinerseits ausgelöst.

Nebenbei freute er sich natürlich über das recht üppige Trinkgeld, das ihm jedes Mal bei Abfahrt vom Lademeister in die Hand gedrückt wurde.

Hinzu kam, dass ihm sein Disponent nachdrücklich eingeimpft hatte, keine Fragen zu stellen, obwohl er bei einer seiner ersten Touren doch etwas Seltsames bemerkte. Nach einem scharfen Bremsmanöver auf der Autobahn hatte er den nächsten Parkplatz anfahren müssen, um sein Fahrzeug zu kontrollieren. Dabei hatte sich die Pla-

a proto se Boiko, chtě nechtě, mohl na náklad podívat. Rozhodně se neskládal z lisovaného baleného komunálního odpadu, který měl být převezen do Německa ke spálení, jak se uvádělo v průvodních dokumentech, ale z modrých sudů, na nichž byla zřetelně připevněna obvyklá mezinárodní výstražná nálepka pro vysoce hořlavý obsah.

Boiko se však v žádném případě neodvážil sud otevřít a odmítnout pokračovat v cestě. Vše tedy mělo svůj obvyklý průběh.

Jenže dnes už ne.

Jako vždy na svých cestách se Boiko i toho dne zastavil na parkovišti „Goldene Aue“ na dálnici 38 vedoucí z Göttingenu do Lipska, aby zatelefonoval svému dispečerovi do ukrajinského Ternopilu. Chtěl získat poslední instrukce, kdy má se svým nákladem přijet na skládku. Měl před sebou ještě asi tři hodiny jízdy do cíle a vzhledem k pokročilé denní době nepředpokládal, že by musel ještě téhož dne vyrazit na sever.

Vše se ale vyvíjelo úplně jinak. Ke svému překvapení dostal z daleké západní Ukrajiny jasný rozkaz, aby co nejrychleji dorazil na místo vykládky u Magdeburgu.

Denys Boiko rozkaz potvrdil, provedl rychlou vizuální kontrolu okolí svého vozidla a právě vystoupil na nejnižší

ne um etwa dreißig Zentimeter angehoben, weshalb Boiko, ob er wollte oder nicht, einen Blick auf die Ladung hatte werfen können. Sie bestand bei leibe nicht aus dem in den Begleitpapieren angegebenen in Ballen gepressten Siedlungsabfall, den er zur Verbrennung nach Deutschland fahren sollte, sondern aus blauen Fässern, an denen unübersehbar der international übliche Warnaufkleber für leicht entflammmbaren Inhalt angebracht war.

Boiko aber hütete sich, hier im wahrsten Sinne des Wortes ein Fass aufzumachen und die Weiterfahrt zu verweigern. Deshalb lief weiterhin alles seinen gewohnten Gang.

Nur heute nicht mehr.

Wie immer auf seinen Touren stoppte Boiko auch an diesem Tag auf dem Parkplatz „Goldene Aue“ an der Autobahn 38, die von Göttingen nach Leipzig führte, um mit seinem Disponenten in Ternopil in der Ukraine zu telefonieren. Er wollte die letzten Instruktionen einholen, wann er mit seiner Ladung auf der Deponie einzutreffen hätte. Noch etwa drei Stunden Fahrt lagen bis zu seinem Zielort vor ihm und aufgrund der fortgeschrittenen Tageszeit rechnete er nicht damit, dass er sich am selben Tag in Richtung Norden auf den Weg würde machen müssen.

Doch weit gefehlt. Zu seiner Überraschung erhielt er aus der fernen Westukraine den eindeutigen Auftrag, sich, so schnell es eben gehen würde, am Entladeort in der Nähe von Magdeburg einzufinden.

Denys Boiko bestätigte die Anweisung, machte eine kurze Sichtkontrolle rund um sein Fahrzeug und hatte soeben den untersten Tritt zu seinem

schůdek do kabiny řidiče, když se ze zadu přiblížilo vozidlo dálniční policie.

No a tohle k tomu, blesklo mu hlavou.
To mu právě ještě chybělo. Ale možná po něm nic nechtěli.
Jeho naděje se neměla naplnit.

Policejní kapitánka Bianca Meding na sedadle spolujezdce v policejním voze pohlédla na svého kolegu, policejního stážistu Kevina Schüttu. Bylo to poprvé, co spolu jeli na hlídku, a zkušená policistka Meding chtěla svého mladého kolegu zasvětit o každodenní policejní praxi: Kontrola doby jízdy, povolení k přepravě včetně průvodních dokladů. Německý zákon o silničním provozu a mnoho doplňujících předpisů o přepravě zboží obsahovaly spoustu možností pro praktické cvičení, na základě kterého měl mladý policista získat cenné znalosti. Co tedy může být samozřejmějšího než vykonat neškodnou namátkovou kontrolu ukrajinského nákladního vozidla? Schütt zaparkoval policejní vozidlo přímo před chladičem tmavě modrého DAFu. Policisté opustili svůj VW Variant a vydali se ke kabini šestadvacetitonového vozu.

Denys Boiko mezitím nastoupil do kabiny a čekal, co se bude dít. Sáhl do úložného prostoru a preventivně si připravil průvodní doklady k převozu. Oba policisté mu naznačili, že má stáhnout okénko kabiny řidiče.

Führerhaus erklonnen, als sich von hinten ein Fahrzeug der Autobahnpolizei näherte.

Auch das noch, schoss es ihm durch den Kopf.
Das hatte ihm gerade noch gefehlt. Aber vielleicht wollten sie gar nichts von ihm.
Seine Hoffnung sollte sich nicht erfüllen.

Polizeihauptmeisterin Bianca Meding auf dem Beifahrersitz des Polizeifahrzeugs blickte auf ihren Kollegen, den Polizeimeisteranwärter Kevin Schütt. Beide fuhren zum ersten Mal gemeinsam Streife und die erfahrene Beamte Meding wollte dem jungen Kollegen polizeiliche Alltagspraxis nahebringen: Überprüfung der Lenkzeiten, Transportgenehmigungen samt Begleitpapieren – die deutsche Straßenverkehrsordnung und viele ergänzende Vorschriften zum Güterverkehr boten eine Menge Ansatzpunkte für eine praktische Übung, die dem Polizistennachwuchs wertvolles Wissen vermitteln sollte. Was lag also näher, als eine harmlose Zufallskontrolle bei einem ukrainischen LKW durchzuführen?

Schütt stellte das Polizeifahrzeug unmittelbar vor dem Kühler des dunkelblauen DAF ab. Die Polizisten verließen ihren VW Variant und gingen zum Fahrerhaus des Sechsundzwanzigtonners.

Denys Boiko war in der Zwischenzeit in sein Führerhaus eingestiegen und wartete ab, was nun passieren würde. Mit einem Griff in die Ablage hatte er vorsorglich die Begleitpapiere für den Transport bereitgelegt. Die beiden Beamten deuteten ihm an, dass er das Fenster zum Fahrerhaus herunterkurbeln solle.

„Dobrý den, provádíme běžnou kontrolu. Doklady od vozidla a průvodní doklady k přepravě, prosím. Odkud jste a kam jedete?“

Bianca Meding přistoupila k vozu a podívala se na Boika, který se mírně vyklonil z okénka.

„Nemluvit německy,“ zamumlal, ale i tak dal najevo, že požadavku policistky rozumí.

„Papíry.“ Boiko ochotně a s přátelským úsměvem ukázal na vedlejší sedadlo a chystal se vystoupit z kabiny, aby mohl s německými policisty co nejvíce mluvit tváří v tvář.

Kevin Schütt zatím stál metr za svou kolegyní a pozorně sledoval scénu, aby mohl zasáhnout a ochránit svou nadřízenou, kdyby došlo na nejhorší. Boiko předal Biancu Meding štos dokumentů, které prolistovala s již obvyklou rutinou.

„Vidím, že jste přijel z Ústí nad Labem,“ oslovila řidiče, který nereagoval.

Meding se obrátila ke svého kolegu. „Ráda bych se u kamionu v Německu zase někdy setkala s německým řidičem, ale to asi zůstane jen zbožným přáním,“ řekla.

„To si piš, a přitom žijeme v této části republiky ještě velmi klidně,“ opáčil Schütt.

„Guten Tag, wir führen eine Routinekontrolle durch. Die Fahrzeugpapiere und die Begleitdokumente für den Transport, bitte. Woher kommen Sie und wohin fahren Sie?“

Bianca Meding war an den LKW herangetreten und blickte auf Boiko, der sich leicht aus dem Fenster lehnte.

„Sprechen kein Deutsch“, radebrechte er, signalisierte aber, dass er das Ansinnen der Beamtin trotzdem verstanden hatte.

„Papiere.“ Boiko zeigte eifrig und freundlich lächelnd neben sich und machte Anstalten, das Fahrerhaus zu verlassen, um sich von Angesicht zu Angesicht mit den deutschen Polizisten, soweit es eben ging, unterhalten zu können.

Kevin Schütt stand währenddessen einen Meter versetzt hinter seiner Kollegin und beobachtete die Szenerie genau, um im Fall der Falle zum Schutz seiner Vorgesetzten eingreifen zu können. Boiko überreichte Bianca Meding einen Stapel Dokumente, den sie mit der ihr mittlerweile eigenen Routine sichtete.

„Ich sehe, Sie kommen aus Ústí nad Labem,“ sprach sie den Fahrer an, der nicht reagierte.

Meding drehte sich zu ihrem Kollegen um. „Ich würde mich freuen, bei einem LKW in Deutschland mal wieder einen deutschen Fahrer anzutreffen, aber das wird wohl ein frommer Wunsch bleiben,“ sagte sie.

„Davon kannst du ausgehen, dabei leben wir in diesem Teil der Republik noch sehr ruhig,“ gab

„Jen se zeptejte kolegů z ‚Warschau-Alley‘, z A2, tam probíhá denně hra na kočku a na myš mezi policií a nepřehledným proudem východoevropských kamionů.“

Policistka přikývla. „V informačním listu ministerstva hospodářství v Magdeburku se kdysi psalo, že kamionová doprava ve směru východ–západ vzroste v příštích letech o dalších čtyřicet procent. Naše pohodlná A 38 se pak jistě stane alternativní trasou, aby se dalo vyhnout beznádějně dopravní zácpě na A2.“ Ušklíbla se a dál listovala v papírech, které dostala od Boika, až se zarazila a pokynula kolegovi, aby k ní přišel.

„Podívej se na tohle, Kevine.“ Ukázala na průvodní papír, který byli řidiči v přeshraniční nákladní dopravě povinni mít u sebe. „Je možné, že nás někdo napálil!“

Podívala se na nic netušícího Denise Boika, který nechápal, co se v tu chvíli na německém dálničním parkovišti, daleko od civilizace, odehrávalo.

Bianca Meding podala svému kolegovi řidičský průkaz šoféra.

„Podrž mi, prosím, doklady řidiče, potřebuji si něco ověřit.“

S přepravními doklady došla několik metrů zpět ke svému služebnímu vozidlu, otevřela zadní dveře a ze zadního sedadla

Schütt zurück. „Frag mal die Kollegen von der ‚Warschau-Alley‘, der A2, da läuft ein tägliches Katz-und-Maus-Spiel zwischen der Polizei und dem Massenstrom an osteuropäischen LKW.“

Die Polizistin nickte. „In einem Informationsblatt des Wirtschaftsministeriums aus Magdeburg stand mal, dass der LKW-Verkehr in Ost-West-Richtung in den nächsten Jahren noch einmal um vierzig Prozent zunehmen wird. Unsere gemütliche A 38 wird dann bestimmt zur Ausweichstrecke vom Dauerstau auf der A2 werden.“ Sie verzog den Mund und blätterte weiter in den Papieren, die sie von Boiko erhalten hatte, bis sie stutzte und ihren Kollegen heranwinkte.

„Schau dir das mal an, Kevin.“ Sie deutete auf das Begleitpapier, das Fahrer im grenzüberschreitenden Güterverkehr zwingend mit sich führen mussten. „Wir sollen möglicherweise hinters Licht geführt werden!“

Sie blickte auf den ahnungslosen Denys Boiko, der nicht begriff, was in diesem Moment auf dem deutschen Autobahnparkplatz in der Pampa seinen Lauf nahm.

Bianca Meding drückte ihrem Kollegen die Fahrerlaubnis des Fahrers in die Hand.

„Halte du bitte mal die Fahrerdokumente, ich muss was überprüfen.“

Mit den Transportdokumenten ging sie die paar Meter zu ihrem Einsatzfahrzeug zurück, öffnete die Tür zum Fonds und nahm eine lederne Tasche

vzala koženou tašku. Pak se posadila bohem do vozidla, vyhrabala z něj bulletin a začala číst.

Zásah, někdy musí mít člověk také kliku!

Vrátila se ke svému kolegovi a Bojkovi, jehož neklid mezitím narůstal.

„Včera jsme, tedy zcela čerstvě, dostali na stůl žádost o pomoc od kolegů ze Zemského správního úřadu v Halle,“ začala.

„Aha, ale co to má konkrétně společného s touhle kontrolou?“ vyzvídal Schütt.

Jeho nadřízená mu bez slova ukázala oznámení a přepravní doklady a střídavě ukazovala na modrý DAF a ukrajinského řidiče. V tu chvíli si Bojko uvědomil, že jeho domněle klidná cesta se rázem mění na drama s otevřeným koncem.

A tak se také stalo. Zemský správní úřad v Halle požádal dálniční policii, aby bedlivě sledovala vozidla, která mířila do recyklačního závodu v Möckernu u Magdeburku. Existovalo podezření na nelegální přeshraniční přepravu nebezpečného odpadu z Itálie.

Bianca Meding se vrátila k policejnímu vozidlu a prvotní zjištění o této přepravě z Itálie přes Českou republiku sdělila rádiem svým kolegům v kanceláři. Poté se vrátila ke svému kolegovi a Boikovi.

von der Rückbank. Anschließend setzte sie sich seitlich in das Fahrzeug, kramte ein Mitteilungsblatt hervor und begann zu lesen.

Treffer, manchmal musste der Mensch auch Glück haben!

Sie ging zu ihrem Kollegen und dem mittlerweile immer unruhiger werdenden Boiko zurück.

„Gestern, also ganz taufrisch, haben wir ein Amtshilfeersuchen unserer Kollegen aus dem Landesverwaltungsamt in Halle auf den Tisch bekommen“, begann sie.

„Verstehe, aber was hat das konkret mit dieser Kontrolle zu tun?“, erkundigte sich Schütt.

Seine Vorgesetzte zeigte ihm wortlos die Mitteilung und die Transportdokumente, dabei wies sie abwechselnd auf den blauen DAF und den ukrainischen Fahrer. In diesem Moment wurde Boiko klar, dass seine vermeintlich ruhige Tour schlagartig eine neue Qualität mit einem völlig offenen Ausgang bekommen würde.

Und so war es. Das Landesverwaltungsamt Halle hatte die Dienststellen der Autobahnpolizei darum gebeten, bei LKW-Kontrollen gezielt auf Fahrzeuge zu achten, die einen Recyclingbetrieb in Möckern bei Magdeburg anfahren würden. Es bestünde der Verdacht des grenzüberschreitenden illegalen Transports von gefährlichem Sondermüll aus Italien.

Bianca Meding ging zurück zum Polizeifahrzeug und übermittelte per Funkgerät die ersten Erkenntnisse über diesen Transport aus Italien via Tschechien an ihre Kollegen im Amt. Anschließend ging sie zurück zu ihrem Kollegen und Boiko.

„Musíme to řešit neprodleně. Prosím, otevřete nákladový prostor,“ řekla zcela ohromenému řidiči, který však pochopil, že má zajistit volný přístup k nákladu. Gestikulace německých policistů byla jasná. Kevin Schütt se ho i nadále snažil uklidnit. „Kolegové už jedou.“ Ukázal na sebe a Biancu a pravou rukou naznačil symbol pro jazyk. „A přivedou tlumočníka!“

Bojko něco odpověděl ukrajinsky a policisté si mysleli, že rozuměli něco o telefonu, dispečerovi a šéfovi, ale zastavili řidičův pokus kontaktovat nějaké externí místo mobilním telefonem.

„Žádný telefon, nejdřív tlumočník,“ napomenul ho Kevin Schütt a postavil se před Ukrajince.

Tomu nezbývalo než požadavku německých úředníků vyhovět. Plachta se zvedla a pokus o podvod s tímto transportem výšel najevo. Místo předtříděného komunálního odpadu na paletách, který byl uveden v dokumentech, bylo odhaleno asi šedesát kovových sudů nalakovaných tmavě modrou barvou, z nichž se i při první povrchní prohlídce linul citelný zápací žíraviny.

„Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH,“ zopakovala Bianca Meding po dalším pohledu na průvodní papír a zavrtěla hlavou.

Cesta ukrajinského kamionu z Ústí nad Labem do Möckernu tak definitivně

„Es ist Gefahr im Verzug. Bitte öffnen Sie die Ladefläche“, sagte sie zu dem völlig überforderten Fahrer, der aber begriff, dass er für einen freien Zugang zur Ladung sorgen sollte. Die Zeichensprache der deutschen Polizisten war eindeutig. Kevin Schütt versuchte, ihn weiter zu beruhigen. „Kollegen kommen.“ Er zeigte auf sich und Bianca und deutete mit der rechten Hand das Symbol für Sprache an. „Bringen Dolmetscher mit!“

Boiko antwortete etwas auf Ukrainisch und die Polizisten glaubten irgendetwas von Telefon, Disponent und Chef zu verstehen, unterbanden jedoch den Versuch des Fahrers, mit seinem Handy zu irgendeiner externen Stelle Kontakt aufzunehmen. „Nix Telefon, erst Dolmetscher“, mahnte Kevin Schütt und baute sich vor dem Ukrainer auf.

Dem blieb nichts anderes übrig, als dem Wunsch der deutschen Beamten nachzukommen. Die Plane wurde gelüftet und damit der mit diesem Transport versuchte Betrug offensichtlich. Statt dem in den Dokumenten ausgewiesenen vorsortierten Siedlungsabfall auf Paletten kamen etwa sechzig blau lackierte Metallfässer zum Vorschein, die schon bei der ersten oberflächlichen Besichtigung einen wahrnehmbar ätzenden Geruch abgaben.

„Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH“, wiederholte Bianca Meding nach einem nochmaligen Blick auf das Begleitpapier und schüttelte den Kopf.

Die Fahrt des ukrainischen LKW von Ústí nad Labem nach Möckern war damit definitiv been-

skončila. Mezitím na dálniční parkoviště dorazila další policejní vozidla, včetně týmu mobilních ekologických analytiků. Úředníci opustili svá auta a obklopili kamion jako kořist.

Denys Boiko mezitím ve své kabině očekával nepříjemné věci, které teď budou mít svůj byrokratický průběh. Výraz tváře u německých úředníků byl jasný.

Posléze se úřední postupy daly do pohybu. Policistka Bianca Medin, jejíž dobrý nos takříkajíc upozornil na tento transport, přistoupila ke kabině řidiče, zaklapala na dveře a gestem naznačila řidiči, aby stáhl okénko.

„Jedete, prosím, za námi.“

Denys Boiko nastartoval šestadvacetitonový vůz a dva policejní vozy se zapnutymi modrými světly ho zavedly k celnici v Halle na ulici Merseburger Straße.

Kolono uzavíralo vozidlo patřící orgánům ochrany životního prostředí. V něm seděly dvě odpovědné úřednice, Ursula Klink a Mandy Riefenstahl.

Za impozantní hlavní budovou z červených klinkerek (kabřincových cihel), postavenou ve vilémovské éře, skupina zastavila a úředníci se dali do práce. Mandy Riefenstahl uměla několik slov rusky, kterými se dokázala poměrně dobře domluvit i s ukrajinským řidičem. Naznačila mu, aby byl k dispozici německým úřadům.

Mittlerweile waren weitere Behördenfahrzeuge auf dem Autobahnparkplatz eingetroffen, darunter ein Team der mobilen Umweltanalytik. Die Staatsdiener hatten ihre Fahrzeuge verlassen und umkreisten den LKW wie ein Stück Beute. In dessen Fahrerhaus harrete währenddessen Denys Boiko der unangenehmen Dinge, die nun ihren bürokratischen Lauf nehmen würden. Das Mienenspiel der deutschen Beamten war eindeutig.

Schließlich kam Bewegung in die behördliche Übermacht. Polizistin Bianca Meding, die sozusagen mit ihrer guten Nase auf diesen Transport aufmerksam geworden war, trat an das Fahrerhaus, klopfe an die Tür und deutete dem Fahrer an, sein Fenster herunterzukurbeln.

„Folgen Sie uns bitte.“

Denys Boiko startete seinen Sechsundzwanzigtonner und wurde von zwei Polizeifahrzeugen mit eingeschaltetem Blaulicht zum Zollhof Halle an der Merseburger Straße geleitet. Das Schlusslicht der Kolonne bildete ein Fahrzeug der behördlichen Umweltschützer. In ihm saßen die beiden zuständigen Sachbearbeiterinnen Ursula Klink und Mandy Riefenstahl.

Hinter dem imposanten, in wilhelminischer Zeit erbauten Hauptgebäude aus rotem Klinker kam der Trupp zum Stehen und die Sachbearbeiterinnen traten in Aktion. Mandy Riefenstahl sprach ein paar Brocken Russisch, mit denen sie sich auch mit dem ukrainischen Fahrer leidlich verständigen konnte. Sie bedeutete ihm, dass er sich den deutschen Behörden zur Verfügung zu halten habe.

„Vozidlo je až do odvolání zabaveno!“ konstatovala na závěr.

Denys Bojko se však zděšeně obracel na Mandy Riefenstahl, která samozřejmě věděla, že řidič je tím nejslabším článkem řetězu.

„Kde mám strávit noc? Nemám žádné peníze.“ Bojko byl zoufalý.

„To, pane Bojko, není náš problém,“ zůstala i nadále chladná. „My jen plníme svou povinnost a,“ ukázala na kamion, „tohle vozidlo s nesprávně deklarovaným nákladem nemá na německých silnicích co dělat.“

Když Boiko bezradně pokrčil rameny, projevila jisté porozumění.

„Nedaleko je levné ubytování pro přespolní řidiče.“ S pochopením se na Boiku usmála. „Opravdu nejste jediný řidič, ktereho tady vyřazujeme z provozu a jemuž chceme doprát odpočinek.“

Denys Bojko se smířil se svým osudem. Zavolal svému dispečerovi, popsal situaci a svou finanční nouzi a naléhavě požádal o pomoc.

Dispečer mu slíbil, že udělá vše, co bude v jeho silách, aby se tato svízelná situace nevyhrotila, ale neopomenul zdůraznit: „Nezapomeň, že víme, kde žije tvoje rodina.“

„Das Fahrzeug ist bis auf Weiteres beschlagnahmt!“, stellte sie abschließend fest.

Denys Boiko jedoch redete entsetzt auf Mandy Riefenstahl ein, die natürlich wusste, dass der Fahrer das schwächste Glied in der Kette war. „Wo soll ich übernachten? Ich habe kein Geld.“ Boiko war verzweifelt.

„Das, Herr Boiko, ist nicht unser Problem“, blieb sie dennoch kalt. „Wir tun nur unsere Pflicht und“, sie deutete auf den LKW, „dieses Fahrzeug mit der nicht korrekt deklarierten Fracht hat auf deutschen Straßen nichts zu suchen.“

Als Boiko hilflos mit den Schultern zuckte, gab sie sich verständnisvoller.

„Ganz in der Nähe gibt es eine billige Unterkunft für auswärtige Fahrer.“ Sie lächelte Boiko wissend an. „Sie sind wahrlich nicht der einzige Fahrer, den wir hier aus dem Verkehr ziehen und dem wir eine Ruhepause verschaffen.“

Denys Boiko fügte sich in sein Schicksal. Er rief seinen Disponenten an, schilderte ihm die Situation sowie seine finanzielle Notlage und forderte dringend Unterstützung ein.

Der Disponent versprach ihm, alles in seiner Macht Stehende zu unternehmen, um diese missliche Lage nicht eskalieren zu lassen, vergaß dabei jedoch nicht zu betonen: „Denk dran, dass wir wissen, wo Deine Familie wohnt.“

01. 08. 2008, Halle/Saale, Zollhof

Druhý den ráno bylo jasno: tekutina v barelích je vysoce toxický kal z odpadu z lakovny.

Ursula Klink nařídila okamžité odstavení nákladního vozidla a neodkladnou prohlídku ve společnosti Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH v Möckernu. Vozidla inspektorů vyrazila z Halle směrem na sever.

To, co policisté krátce nato zjistili nedaleko Magdeburgu, bylo něco, co v Německu v roce 2008 již nepovažovali za možné: Už při pohledu na plochu o rozloze jednoho až dvou kilometrů čtverečních bylo na první pohled zřejmé, že s odpadem dodaným na toto místo bylo nakládáno bez jakýchkoli pravidel. Stejně sudy, jaké byly objeveny na odstaveném nákladním autě, ležely divoce pořázené v různých částech skládky, jako by je tam zavál uragán, provizorně zakryté zeminou nebo kaly, tvrdými jako kámen. Mezi sudy se válel elektrošrot, který byl zase promíchaný s organickým odpadem ze zemědělství. Jednoduše chaos, který už při záběrném prvním pohledu působil jako výsměch řízené likvidaci odpadu. Způsob, jakým bylo s materiélem nakládáno doslova páchl na sto honů.

01. 08. 2008, Halle/Saale, Zollhof

Der nächste Vormittag brachte die Gewissheit: Bei der Flüssigkeit in den Fässern handelte es sich um hochtoxische Schlämme aus Lackierereiabfällen.

Ursula Klink ordnete die unverzügliche Stilllegung des LKW und den sofortigen Vollzug einer Durchsuchung der Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH in Möckern an. Die Fahrzeuge der Kontrolleure machten sich auf den Weg von Halle nach Norden.

Was die Beamten kurz darauf in der Nähe von Magdeburg vorfanden, hatten sie im Deutschland des Jahres 2008 nicht mehr für möglich gehalten: Allein anhand einer Fläche von ein bis zwei Quadratkilometern war auf den ersten Blick zu erkennen, dass auf diesem Gelände geradezu anarchisch mit den angelieferten Abfällen umgegangen worden war. Fässer der Art, wie man sie auf dem stillgelegten LKW gefunden hatte, lagen wie von einem Orkan durcheinander gewirbelt wild verstreut an unterschiedlichen Stellen der Deponie, notdürftig mit Erde oder steinharten Schlämmen kaschiert. Zwischen den Fässern war Elektroschrott zu sehen, der wiederum mit organischen Abfällen aus der Landwirtschaft vermischt worden war. Kurz: Es war ein einziges Chaos und sprach einer kontrollierten Abfallbeseitigung selbst bei einer nur oberflächlichen ersten Betrachtung Hohn. Die Behandlung der Stoffe stank im wahrsten Sinne des Wortes zum Himmel.

Úřady samozřejmě před okamžitým zásahem prověřovaly i stávající povolení společnosti Wernicke. Formálně bylo vše v pořádku, ale s protestem veřejnosti bylo předem nutno počítat, to bylo jisté.

V dalším průběhu událostí bylo rozhodnuto lokalizovat pomocí detektorů kovů i další podezřelá místa na skládce a zajistit podezřele vyhlížející předměty. Způsob, jakým se odpady na skládku vyklápěly, však naznačoval úmysl, jednotlivé odpady smíchat tak, aby původ odpadu už nebylo možné zjistit. Platilo tedy pravidlo, že to financoval ten, kdo skládku založil. Princip, který by umožnil přímé přiřazení odpadu původci, v tomto případě nefungoval. Náklady na zajištění a odstranění toxického dědictví by měla nést veřejnost.

Pro dozorčí orgán se na obzoru rýsovala spousta nepříjemných otázek o smyslu povolení a kontroly, když byla tak flagrantně porušena všechna pravidla vážně míněné ochrany životního prostředí.

Obětí valícího se monstra veřejného a mediálního rozhořčení a alibistické činnosti úřadů, by se stal se ředitel Gundolf Wernicke, který tomuto provozu propůjčil své jméno.

Natürlich hatte sich die Behörde im Vorfeld des sofortigen Vollzuges auch mit den vorliegenden Genehmigungen der Firma Wernicke beschäftigt. Formal hatte alles seine Richtigkeit, aber der öffentliche Ärger war vorprogrammiert, so viel war sicher.

Im weiteren Verlauf wurde beschlossen, auch andere Verdachtsstellen auf der Deponie mit Metalldetektoren zu lokalisieren und verdächtige Objekte zu bergen, doch die Art und Weise, wie der Müll auf der Deponie abgekippt worden war, deutete darauf hin, dass professionell versucht worden war, einzelne Abfälle so zu mischen, dass eine direkte Zuordnung zur Herkunftsstelle nicht mehr erfolgen konnte. Somit galt die Regel, dass der, der den ersten Spatenstich tat, bezahlte. Das Verursacherprinzip, mit dem der Abfall direkt einem Produzenten zuzuordnen gewesen wäre, griff nicht. Die Sicherung und Beseitigung der giftigen Hinterlassenschaft würde die Allgemeinheit tragen müssen.

Für die Aufsichtsbehörde zeichneten sich damit eine Menge unangenehme Fragen nach dem Sinn von Genehmigungen und Aufsichten am Horizont ab, wenn so offensichtlich gegen alle Regeln eines ernstgemeinten Umweltschutzes verstoßen worden war.

Das Opfer der anrollenden Dampfwalze öffentlicher und medialer Empörung und des Behördenaktionismus würde der Geschäftsführer und Namensgeber Gundolf Wernicke werden.

02. 08. 2008, Praha-Bubeneč, Slánského vila

Pavel Slánský snídal u bohatě prostřeného stolu se svou těhotnou ženou Paolou. Byl v dobré náladě, protože vstup do mezinárodního byzنسu s odpady se mu dařil nadmíru dobře. Skupina firem Calabresis, kterou měl Pavel tu čest řídit, musela na realizaci lukrativní investice na německém trhu s odpady dlouho čekat a Pavel velmi litoval, že se jeho babička, donna Micaela, nedožila dne převzetí u Magdeburku, které bylo zároveň startovním výstřelem pro zahájení nového oboru podnikání. Byla na svého vnuka pyšná.

Na jaře roku 2006 se skupině firem podařilo převzít menší společnost zabývající se nakládáním s odpady, včetně pozemku, a získat první zkušenosti s procesy v Německu. Zkušební provoz pro velký byzنس. Převzetí areálu v Möckernu o rok později jim pak umožnilo přístup k pravidlům odpadu, které byly licencí na tisk peněz. Certifikáty, ekologické inspekce – vše bylo k dispozici prostřednictvím bývalého majitele Gundolfa Wernickeho a zákazníci na sebe nenechali dlouho čekat.

Společně se svou ženou Paolou vytvořil Pavel v uplynulých měsících strukturu, která se ukázala jako velmi efektivní. Ze strany úřadů neprobíhaly téměř žádné

02. 08. 2008, Prag Bubeneč, Villa Slánský

Pavel Slánský saß mit seiner schwangeren Ehefrau Paola am reich gedeckten Frühstückstisch. Er war bester Laune, denn der Einstieg in das internationale Müllgeschäft lief blendend. Die Firmengruppe der Calabresis, die zu leiten Pavel die Ehre hatte, hatte lange auf die Umsetzung des lukrativen Investments in den deutschen Müllmarkt warten müssen, und Pavel bedauerte es sehr, dass seine Großmutter, Donna Micaela, den Tag der Übernahme bei Magdeburg, der zugleich Startschuss für die Aufnahme des neuen Geschäftszweigs gewesen war, nicht mehr erlebt hatte. Sie wäre stolz auf ihren Enkel gewesen.

Im Frühjahr 2006 hatte die Firmengruppe die Übernahme eines kleineren Müllbetriebs samt Fläche realisieren und erste Erfahrungen mit den Abläufen in Deutschland erlangen können. Ein Probelauf für das große Geschäft. Die Übernahme des Geländes in Möckern ein Jahr später hatte ihnen dann den Zugang zu den Müllströmen ermöglicht, die eine Lizenz zum Gelddrucken waren. Zertifikate, Umweltprüfungen – alles war über den früheren Eigentümer Gundolf Wernicke vorzuweisen gewesen und interessierte Kunden ließen nicht lange auf sich warten.

Gemeinsam mit seiner Ehefrau Paola hatte Pavel in den vergangenen Monaten eine Struktur geschaffen, die sich als äußerst effektiv erwiesen hatte. Es hatte kaum Kontrollen durch die Behör-

kontroly, zdálo se, že podnik běží bezproblémově. Rozhodnutí zapojit Wernickeho bylo správné.

Když se Čech s italskými kořeny chystal dolít své ženě kávu, zazvonil mu mobilní telefon. Paola reagovala nepříliš nadšeně.

„Ano, ano, já vím, drahá,“ řekl, krátce pohlédl na displej a pak naznačil polibek přes stůl. „Ten hovor se zdá být důležitý. Zprávy z Německa. Sám Wolf Kettmann.“ Přijal hovor a mlčky naslouchal.

Trvalo mu jen několik okamžiků, než pochopil a vyhodnotil informace, které mu předal jeho zástupce v Möckernu.

Pak se na Kettmanna, ale stejně tak i na zcela nic netušící Paolu, vyvalil přívále urážek a nadávek jako hromobití.

„Jak se to mohlo stát? Co tam v Ústí sedí za idiota? Měl by být předhozen vyhlaďovělým prasatům! Já se o něj osobně postarám!“

Bylo to jen pár útržků Pavlovovy suady (Suada, v antické mytologii bohyně výřečnosti, lichotivého přemlouvání a ovlivňování, pozn.překl.), které Paola pochopila z manželova prýstíčího řevu. V takových situacích bylo nejlepší snáset manželovy výlevy bez komentáře. Tentokrát se však ovládl poměrně rychle, když zaregistroval vyděšený výraz ve tváři své těhotné ženy.

den gegeben, der Betrieb schien unter dem Radar zu laufen. Die Entscheidung, Wernicke einzubinden, war richtig gewesen.

Als der Tscheche mit italienischen Wurzeln seiner Ehefrau gerade Kaffee nachschenken wollte, klingelte sein Handy. Paola reagierte wenig begeistert.

„Ja, ja, ich weiß, Liebste“, sagte er und warf einen kurzen Blick auf das Display, dann deutete er einen Kuss über den Tisch hinweg an. „Der Anruf scheint wichtig zu sein. Nachrichten aus Deutschland. Wolf Kettmann höchstpersönlich.“ Er nahm das Gespräch an und lauschte schweigend. Es brauchte nur wenige Augenblicke, bis er die Informationen, die ihm sein Statthalter in Möckern übermittelte, erfasst und bewertet hatte. Danach brach eine Flut von Beschimpfungen und Flüchen wie ein Donnerschlag über Kettmann, aber ebenso über die völlig ahnungslose Paola herein.

„Wie kann das passieren? Welcher Idiot sitzt da in Ústí? Den sollte man den Schweinen zum Fraß vorwerfen! Ich kümmere mich persönlich darum!“

Es waren nur einige Bruchstücke aus der Suada Pavels, die Paola aus der sich überschlagenden Brühlerei ihres Gatten herausfilterte. In solchen Situationen war es am besten, die Ausfälle ihres Angetrauten ohne Kommentar zu ertragen. Diesmal bekam er sich allerdings recht schnell wieder in den Griff, als er den erschreckten Blick seiner schwangeren Frau registrierte.

„Paolo, drahoušku,“ řekl poté, co zavěsil. Obešel stůl a pohladil manželku po bříše. „Moc se omlouvám, ale bouchly ve mně saze!“

„Dá se to tak říct, Pavle,“ potvrdila Paola. „Ještě že už jsou děti z domu.“ Zhluboka se nadechla, protože byla dostatečně profesionální na to, aby nemáchala ještě více morálním kyjem, a místo toho se zeptala: „Co se vlastně stalo? Co tě tak rozrušilo?“

Pavel si povzdechl a posadil se zpátky na své místo. „Německá policie zastavila jeden z našich transportů na cestě z Ústí do Möckernu krátce před cílem a zabavila ho. Nákladák vezl sudy z Itálie.“

„A?“ odpověděla Paola chladně.

Zavřel oči a zdálo se, že se vzpamatovává. „Samozřejmě se okamžitě zjistilo, že deklarovaný odpad neodpovídá nákladu v automobilu.“

„Jestli je to všechno,“ poznamenala Paola stroze.

Pavel mluvil hlasem opět trochu více rozzlobeným, ale zachoval klid, protože teď šlo o to, popsat situaci své chytré ženě tak, aby společně našli řešení.

„Bohužel ne, Němci tentokrát kontrolují opravdu důkladně. Zabavení nákladáku byl jen začátek.“ Zaklonil se a přemítavě si pohrával se svou kávovou lžíčkou. „Po-

„Paola, Liebste“, sagte er, nachdem er aufgelegt hatte. Er ging um den Tisch herum und streichelte seiner Frau über den Bauch. „Entschuldige vielmals, aber mit mir sind die Gäule durchgegangen!“

„Das kann man wohl sagen, Pavel“, bestätigte Paola. „Gut, dass die Kinder schon aus dem Haus sind.“ Sie atmete tief durch, denn sie war Profi genug, um die moralische Keule nicht noch mehr zu schwingen, stattdessen fragte sie: „Was ist überhaupt passiert? Was hat dich so aufgeregelt?“

Pavel seufzte und setzte sich wieder an seinen Platz. „Die deutsche Polizei hat einen unserer Transporte auf der Fahrt von Ústí nach Möckern kurz vor dem Ziel aus dem Verkehr gezogen und beschlagnahmt. Der Lkw hatte Fässer aus Italien geladen.“

„Und?“, erwiderte Paola kühl.

Er schloss die Augen und schien sich zu sammeln. „Man hat natürlich sofort entdeckt, dass die deklarierten Abfälle nicht mit der Ladung übereingestimmt haben.“

„Wenn das alles ist“, bemerkte Paola lapidar.

Pavels Stimme wurde wieder eine Spur ärgerlicher, doch er behielt die Contenance, denn jetzt galt es, seiner klugen Frau die Situation so zu schildern, dass gemeinsam eine Lösung gefunden werden konnte.

„Leider nein, die Deutschen ziehen das volle Programm durch. Die Beschlagnahmung des LKW war erst der Anfang.“ Er lehnte sich zurück und spielte nachdenklich mit seinem Kaffeelöffel.

kud jsou mé informace správné, a z toho bohužel musíme vycházet, právě teď probíhá na skládce pátrací akce, včetně zabavování spisů, protokolů o vážení a tak dále a tak dále.“

Paola přikývla. „To znamená, že úřady tam do všeho lezou.“ Podívala se na Pavla. „Vidíš někde v Německu nějaká zvláštní rizika? S takovými problémy už jsme se čas od času potýkali,“ naznačila pomyšlné uvozovky. Třeba když si někdo na úřadech v Česku chtěl vydělat frčku.“ „To je pravda,“ řekl Pavel.

„Máš pravdu. Bohužel nedokážu posoudit, jak manažer v Möckernu reaguje na nátlak úřadů.“ Pohlabil si bradu. „Domnívám se, že začne mluvit!“

Paola se zasmála. „Nemá koule, na rozdíl od...“ Se zalíbením se podívala na svého Pavla a pohladila si těhotné bříško.

Pavel si k Paolině lítosti její narážky nevšiml; byl příliš zaměstnán tím, co se dělo v Německu.

Proto také přešla zpátky k věcnému vyjádření a řekla: „Pust svého ostrého psa Kettmanna ze řetězu. Ať využije svých kontaktů a sonduje u úřadů. potřebujeme informace, abychom věděli, co nás čeká.“

„Především je důležité vědět, jestli se zabavení omezí jen na Möckern, nebo

„Wenn meine Informationen stimmen, und davon müssen wir leider ausgehen, läuft im Augenblick auf der Deponie eine Durchsuchungsaktion inklusive Beschlagnahmung der Akten, Wiegeprotokolle und so weiter und so weiter.“

Paola nickte. „Das heißt, die Behörden nehmen den Laden auseinander.“ Sie schaute Pavel an. „Siehst du denn irgendwo spezielle Risiken in Deutschland? Mit derartigen“, sie setzte imaginäre Anführungszeichen, „Problemen hatten wir schon gelegentlich zu tun. Wenn sich zum Beispiel in Tschechien jemand in den Behörden eine Fahne am Hut verdienen wollte.“

„Du hast recht. Leider kann ich nicht einschätzen, wie der Geschäftsführer in Möckern auf den Druck der Behörden reagiert.“ Er strich sich über das Kinn. „Ich vermute, der knickt ein!“

Paola lachte. „Keine Eier in der Hose, im Gegensatz zu...“ Sie schaute ihren Pavel wohlgefällig an, während sie sich über ihren schwangeren Bauch strich.

Pavel bemerkte ihre Anzüglichkeit zu Paolas Bedauern nicht, er war zu sehr mit den Geschehnissen in Deutschland beschäftigt. Daher schaltete sie ebenfalls wieder auf Geschäftsmäßigkeit um und sagte: „Lass deinen Minenhund Kettmann von der Leine. Der soll seine Kontakte spielen lassen und sich bei den Behörden umhören. Wir brauchen Informationen, damit wir wissen, worauf wir uns einstellen müssen.“

„Vor allen Dingen ist es wichtig, zu wissen, ob die Beschlagnahme nur auf Möckern beschränkt

jestli se to může týkat i Riesy,“ souhlasil Pavel.

Vzal si mobilní telefon, vstal od snídaně a přešel k jednomu z obrovských oken staré vily sahajících až na podlahu, s rozmachem je otevřel a vyšel na balkon, který ozařovalo ranní slunce.

Paola teď slyšela jen útržky rozhovoru, ale z ostrého téma svého muže poznala, že se svým německým partnerem Kettmannem rázně řeší problém.

Když se Pavel vrátil do místnosti, kde snídali, řekl jen: „Potřebné věci jsou zařízeny. Kettmann se o všechno postará.“

bleibt oder ob Riesa auch davon betroffen sein könnte“, stimmte Pavel zu.

Er nahm sein Handy, er hob sich vom Frühstückstisch und ging zu einem der bis zum Boden reichenden riesigen Fenster der alten Villa, öffnete das Fenster mit Schwung und trat auf den Balkon heraus, der von der Morgensonne bestrahlt wurde.

Jetzt hörte Paola nur noch Gesprächsfragmente, aber am scharfen Tonfall ihres Gatten konnte sie erkennen, dass er mit seinem deutschen Partner Kettmann Tacheles redete.

Als Pavel wieder in den Frühstücksraum zurückkehrte, sagte er nur: „Das Notwendige ist in die Wege geleitet. Kettmann kümmert sich um alles.“

02. 08. 2008, Liebenberg, severně od Berlína

Slánského telefonát zastihl Wolfa Kettmanna na jeho venkovském sídle severně od Berlína. Podařilo se mu využít svých vynikajících kontaktů ve fondu Treuhananstalt a koupit za výhodnou cenu representativní vilu u jezera Großer Lankesee z konkurenční podstaty jednoho zaniklého podniku bývalé NDR, jak o tom hovořil.

Tón jeho českého partnera se mu zdál nemístný a reagoval trochu podrážděně, protože bez něj, Kettmanna, a jeho kontaktů by pro Slánského v Německu nehnul nikdo ani prstem. Fikaný obchodník však tuto myšlenku okamžitě potlačil.

S tím, jak tvrdého a bezohledného přístupu je Pavel Slánský schopen, už měl dost zkušeností. V neposlední řadě se o tom musel před lety bolestně přesvědčit jeho bývalý kamarád Egon Watepfuhl.

Tyto myšlenky měl na mysli, když bezprostředně po telefonátu od svého českého partnera zavolal na několik míst, která mu poskytla první přehled o událostech v Möckernu a jejich předpokládaném pozadí. Nebyl pro něj problém sehnat na lince příslušné šéfy odpovědných úřadů. Jako bývalý vedoucí pobočky tehdejšího fondu Treuhananstalt v Halle

02. 08. 2008, Liebenberg nördlich von Berlin

Der Anruf Slánskýs erreichte Wolf Kettmann auf seinem Landsitz nördlich von Berlin. Er hatte dort über seine exzellenten Kontakte in die Treuhananstalt eine repräsentative Villa am Großen Lankesee günstig aus der Konkursmasse eines untergegangenen DDR-Betriebes, wie er es nannte, herauslösen können.

Er reagierte ein wenig pikiert auf den, wie er fand, deplatzierten Tonfall seines tschechischen Partners, denn ohne ihn, Kettmann, und seine Kontakte würde für Slánský in Deutschland kein Finger krumm gemacht werden. Aber diesen Gedanken verdrängte der gewiefe Geschäftsmann sofort.

Er hatte schon zur Genüge erfahren, zu welch knallhartem und rücksichtslosem Vorgehen Pavel Slánský imstande war. Dies hatte nicht zuletzt sein ehemaliger Kumpel Egon Watepfuhl vor Jahren schmerzlich erfahren müssen.

Diese Gedanken hatte er im Hinterkopf, als er sofort im Anschluss an den Anruf seines tschechischen Partners einige Telefonate führte, die ihm einen ersten Überblick über die Vorgänge in Möckern und deren vermutliche Hintergründe verschafften. Es war kein Problem für ihn, die jeweilige Leitung der zuständigen Behörden an die Strippe zu bekommen. Als ehemaliger Leiter einer Außenstelle der damaligen Treuhananstalt in

měl k dispozici hustou síť informátorů a úslužných kontaktů.

Některí z nich byli ještě díky jeho přímé, ale diskrétní součinnosti stále ve vedení.

O několik hodin později shromáždil Kettmann dostatek informací, které mohl předložit svému partnerovi Slánskému. Nyní se vydal po okružní silnici Berliner Ring směrem na Magdeburg. Po necelé hodině a půl jízdy byl na místě, aby mohl okamžitě zasáhnout, kdyby se situace vyhrotila.

Zásah sasko-anhaltských úřadů se prozatím omezil na skládku v Möckernu. Jiných vysoce ziskových podniků společnosti Calabresi, jako je například firma v saské Riese, by se to prozatím netýkalo.

Jeho důvěrník v zemském správním úřadu mu již dříve doporučil, aby se postaral o to, že v případě dalších kroků kontrolních orgánů, které by překročily hranice spolkových zemí, najdou úřady čisté doklady a postupy. Na to by byl také dostatek času, protože opatření v různých spolkových zemích by se i v případě bezprostředního nebezpečí kvůli nepochopitelnému zmatení kompetencí zpozdila nejméně o několik dní, uvedl jeho informátorka.

V případě skládky v Möckernu se však už nedalo nic zachránit. Tam se už úřady do toho vrhly naplno a státní zastupitelství

Halle verfügte er über ein eng gestricktes Netzwerk aus Informanten und willfährigen Kontaktpersonen.

Einige von ihnen waren noch durch seine direkte, aber diskrete Mitwirkung inthronisiert worden.

Wenige Stunden später hatte Kettmann ausreichend Informationen zusammengetragen, die er seinem Partner Slánský präsentieren könnte. Nun machte er sich auf den Weg über den Berliner Ring in Richtung Magdeburg. Nach knapp einer halbstündiger Fahrt war er vor Ort, um bei einer Zusitzung der Situation sofort eingreifen zu können.

Das Vorgehen der sachsen-anhaltinischen Behörden beschränkte sich vorerst nur auf die Deponie in Möckern. Andere hoch profitable Unternehmungen der Calabresis wie im sächsischen Riesa würden tagesaktuell erst einmal nicht betroffen sein.

Seine Vertrauensperson im Landesverwaltungsamt hatte ihm bereits angeraten, dafür zu sorgen, dass bei etwaigen weiteren, die Grenzen der Bundesländer überschreitenden Schritten der Aufsichtsbehörden die Behörden saubere Papiere und Abläufe vorfinden würden. Es bleibe hierfür auch genug Zeit, denn Maßnahmen in verschiedenen Bundesländern würden, selbst bei Gefahr im Verzug, durch ein unfassbares Kompetenzwirrwarr zumindest um Tage verzögert werden, so seine Informantin.

Im Fall der Deponie in Möckern war das Kind allerdings längst in den Brunnen gefallen. Dort spulten die Behörden bereits das volle Programm

bylo v pohotovosti. Byly odebrány vzorky půdy i vzorky z objevených sudů a předány forenzní analýze životního prostředí.

Samotné sudy byly zajištěny. Bylo také nařízeno nasazení detektorů kovu za účelem hledání dalších ukrytých sudů. Dokumentaci o dodávkách odpadu zabavilo státní zastupitelství a připravilo k odvozu ve velkých krabicích. Kromě toho byla mezitím zjištěna odpovědná osoba. Tou byl jednatel Gundolf Wernicke, který dění ve své bývalé firmě ohromeně sledoval.

ab und die Staatsanwaltschaft stand Gewehr bei Fuß. Bodenproben sowie Proben aus den entdeckten Fässern waren gezogen und an die Umweltanalytik zu einer forensischen Analyse weitergeleitet worden. Die Fässer selbst waren gesichert. Ferner hatte man den Einsatz von Metallsonden angeordnet, um nach weiteren verborgenen Fässern suchen zu können. Die Dokumentationen über die Anlieferung von Abfällen waren durch die Staatsanwaltschaft beschlagnahmt worden und warteten in großen Umzugskartons auf ihren Abtransport. Außerdem hatte man mittlerweile einen Verantwortlichen ausgemacht: Geschäftsführer Gundolf Wernicke, der dem Treiben in seinem ehemaligen Betrieb fassungslos zusah.

**04. 08. 2008, Praha,
Bubeneč Slánského vila, dopoledne**

Spolupracovník Pavla Slánského vstoupil po krátkém zaklepání do obytných prostor manželů. V ruce měl mobilní telefon, který podal Pavlu Slánskému.

„Hovor z Německa. Přes zabezpečené spojení.“

Na radu své ženy Slánský před časem zajistil, aby komunikace s ním probíhala výhradně šifrovanými kanály. Za tímto účelem se poradil s IT expertem, který do mobilních telefonů ve Slánského okolí nainstaloval příslušný software. Od té doby se před každou konverzací prováděla identifikace zařízení a vyměňoval se příslušný kód. Tím bylo zajištěno, že do vnitřní sítě klanu Calabresi měly přístup pouze oprávněné osoby.

K interní skupince patřil i Wolf Kettmann. Ten nyní Pavlu Slánskému podrobň popsal situaci v Möckernu a končil slovy: „Hlavní rizikový faktor pro nás se jmenuje Gundolf Wernicke. Brzy dostane předvolání od státního zastupitelství a mohu vás ujistit o jednom: Neodolá nátlaku a bude zpívat jako ptáček!“

„Situaci vyřešíme, na to se spolehni,“ opáčil Slánský. Po krátké odmlce dodal:

**04. 08. 2008, Prag Bubeneč,
Villa Slánský, vormittags**

Ein Mitarbeiter Pavels Slánskýs betrat nach kurzem Anklopfen die Wohnräume des Ehepaars. Er trug ein Handy in der Hand, das er an Pavel Slánský weiterreichte.

„Ein Anruf aus Deutschland. Über die sichere Verbindung.“

Auf Anraten seiner Ehefrau hatte Slánský vor einiger Zeit dafür gesorgt, dass die Kommunikation mit ihm ausschließlich über verschlüsselte Wege erfolgte. Zu diesem Zweck hatte man einen IT-Experten zurate gezogen, der eine entsprechende Software auf die infrage kommenden Handys im Umfeld Slánskýs etabliert hatte. Vor jedem Gespräch wurden von da an eine Geräteidentifikation durchgeführt und ein wechselnder Code ausgetauscht. So wurde sichergestellt, dass nur Befugte Zugang zum internen Netz des Calabresi-Clans hatten.

Zum internen Kreis gehörte auch Wolf Kettmann. Er beschrieb Pavel Slánský nun im Detail die Situation in Möckern und schloss mit den Worten: „Der Hauptrisikofaktor für uns hat einen Namen: Gundolf Wernicke. Er wird in Kürze eine Vorladung von der Staatsanwaltschaft bekommen und eines kann ich dir versichern: Der wird dem Druck nicht standhalten und wie ein Vögelchen singen!“

„Wir werden die Situation klären, verlass dich darauf“, gab Slánský zurück. Nach einer kurzen

„V Německu je v sázce příliš mnoho na to, abychom se mohli spoléhat na duševní stav německého posery, u kterého hrozí, že ho sebemenší závan vzduchu porazí.“ A tím ukončil rozhovor se svým německým spolupracovníkem.

Paola sledovala telefonní hovor otevřenými dveřmi ve vedlejší místnosti.

„Přesně tak, Pavle,“ zavolala souhlasně. Za okamžik už stála ve dveřích. „Kdo to udělal?“ zeptala se.

„Paolo, miláčku, ty víš, že máme v Ústí spolehlivé vojáky. Ti už mnohokrát dokázali, že jsou schopni takový úkol splnit čistě, tiše a beze stop.“

Paola okamžitě pochopila smysl manželova prohlášení. Ještě než se s manželem osobně setkala v Itálii, všimla si, že vyslovení jeho jména vyvolává v rodině hrůzu i respekt. Pavel Slánský měl pověst člověka, který dlouho neváhá, a svým způsobem to byla tradice.

Už více než šedesát let Calabresiovi systematicky budovali v Česku intelligentně provázanou síť firem. Ozubená kolečka do sebe zapadala. Vše začalo, když dědeček Pavla Slánského emigroval koncem čtyřicátých let minulého století z Itálie. Dědeček Ricardo však neopustil svou rodinu zemí a svou ženu zcela dobrovolně. Byl tam totiž hledán pro několikanásobnou vraždu v souvislosti s pokladem bývalého

Pause fügte er hinzu: „Es steht in Deutschland zu viel auf dem Spiel, als dass wir uns von der Gemütsverfassung eines deutschen Weicheis, das beim kleinsten Lufthauch umzukippen droht, abhängig machen.“ Und damit beendete er das Gespräch mit seinem deutschen Adlatus.

Paola hatte das Telefonat durch eine offene Tür im Nebenraum verfolgt.

„So ist es, Pavel“, rief sie bestätigend. Gleich darauf stand sie in der Tür. „Wer soll das erledigen?“

„Liebste Paola, du weißt, wir haben zuverlässige Soldaten in Ústí. Sie haben schon mehrfach bewiesen, dass sie in der Lage sind, einen derartigen Auftrag sauber, geräuschlos und ohne nachvollziehbare Spuren zu erfüllen.“

Paola erfasste den Sinn der Aussage ihres Gatten sofort. Schon bevor sie ihren Mann in Italien persönlich kennengelernt hatte, hatte sie bemerkt, dass die Erwähnung seines Namens in der Familie ein ehrfurchtsvolles Schaudern auslöste. Pavel Slánský hatte den Ruf, nicht lange zu fackeln, und das hatte gewissermaßen Tradition.

Seit mittlerweile mehr als sechzig Jahren betrieben die Calabresis den systematischen Aufbau eines intelligent gestrickten Firmengeflechts in Tschechien. Ein Rädchen griff ins andere. Begonnen hatte das alles mit der Ausreise des Großvaters von Pavel Slánský aus Italien Ende der Vierzigerjahre des letzten Jahrhunderts. Allerdings hatte Großvater Ricardo sein Heimatland samt Ehefrau nicht ganz freiwillig verlassen. Man hatte ihn dort wegen vielfachen Mordes im

diktátora Benita Mussoliniho, který zmizel na konci války v dubnu 1945.

Komunističtí partyzáni, mezi nimiž byl i Ricardo, skoncovali s Mussoliniho životem a zároveň nechali zmizet italský státní poklad, který postupně nakradl „Duce“ (Mussoliniho funkce, vůdce).

Ricardo Calabresi byl údajně členem „Úřadu pro popravy“, kterému byly po skončení války přisuzovány stovky vražd. Alespoň to tvrdila generální prokuratura v severoitalské Padově, která po něm vyhlásila pátrání.

Naštěstí Československo, které bylo v té době pod stalinistickou vládou, nabídlo v rámci mezinárodní solidarity komunistů z kapitalistických zemí, po kterých se pátralo, potřebné útočiště, čehož Ricardo pro sebe a svou ženu rád využil. Pronásledovaní si mohli být jisti jednou věcí: za žádných okolností nebudou vydáni. V průběhu let se tak mezi italskými uprchlíky v Československu a rodinou zemí vytvořila úzká síť kontaktů, protože na rozdíl od jiných komunistických států Čechoslováci umožňovali italským exulantům hojně cestovat do kapitalistické ciziny.

To vše se dělo za přsných pravidel konspirace a s podporou československé tajné služby StB (Státní bezpečnost), neboť tento druh v komunistických státech zcela

Zusammenhang mit dem bei Kriegsende im April 1945 verschwundenen Schatz des ehemaligen Diktators Benito Mussolini gesucht. Kommunistische Partisanen, einer von ihnen war Ricardo gewesen, hatten dem Leben Mussolinis ein Ende bereitet und dabei gleichzeitig den vom „Duce“ zusammengeraubten Staatsschatz Italiens verschwinden lassen.

Angeblich sei Ricardo Calabresi Angehöriger des „Amtes für Vollstreckungen“ gewesen, dem hunderte von Morden nach Kriegsende nachgesagt wurden. So behauptete es zumindest die zuständige Generalstaatsanwaltschaft in Padua in Norditalien, die nach ihm fahnden ließ.

Glücklicherweise bot die damals stalinistische Tschechoslowakei Kommunisten aus dem kapitalistischen Ausland, die unter Fahndungsdruck standen, im Rahmen internationaler Solidarität den benötigten Unterschlupf, was Ricardo für sich und seine Frau gern in Anspruch nahm. Die Verfolgten konnten sicher sein, dass eines nicht passieren würde: Man würde sie unter keinen Umständen ausliefern. So entwickelte sich im Laufe der Jahre unter den italienischen Geflüchteten in der Tschechoslowakei und der Heimat ein enges Netzwerk von Kontakten, denn im Gegensatz zu anderen kommunistischen Staaten erlaubten die Tschechoslowaken den italienischen Exilanten eine rege Reisetätigkeit ins kapitalistische Ausland.

Das alles geschah unter strengen Regeln der Konspiration und mit Unterstützung des tschechoslowakischen Geheimdienstes StB, da diese Art des in den kommunistischen Staaten völlig

neobvyklého „laissez-faire“ (franc. „nechte činit, nechte plynout“, heslo klasického liberalismu vyjadřující hlavní ekonomickou zásadu, aby stát nezasahoval do hospodářství a nesnažil se je řídit), nesměl v žádném případě vyjít na světlo světa. Klan Calabresi těchto svobod hojně využíval a v následujících desetiletích vytvořil fungující přeshraniční společnost, která byla pohotově k dispozici pro řešení jakýchkoli logistických problémů. Dědeček Calabresi úzkostlivě dbal na to, aby se rodina držela mimo přímé obchodní aktivity a zajišťovala pouze bezpečné přepravy. Dělal to skutečně perfektně. Příjmy z přeprav a provize vyplácené za zprostředkování obchodních dohod byly natolik výnosné, že se české rodině Calabresi dařilo dobře. Zároveň se vytvořila mezinárodní síť, rozprostřená do všech směrů, kterou bylo možné podle potřeby výhodně aktivovat.

Příbuzní Calabresisových, kteří zůstali v Itálii, byli zase velmi vděční za logistické služby východoevropské pobočky, protože československý průmysl vyráběl různé zboží, po kterém byla na mezinárodních trzích velká poptávka: ruční a krátké palné zbraně i výbušniny. Výrobky, jejichž vývoz a celosvětová distribuce vyžadovaly nejvyšší diskrétnost, nejlepší spojení a bezproblémový průběh obchodu. Pražská firma Calabresi nabízela obojí.

Tyto dovednosti spolu s nejlepšími referencemi byly žádané i po tzv. sametové

unüblichen laissez faire der Zusammenarbeit keinesfalls ans Licht der Weltöffentlichkeit kommen durfte.

Die Familie Calabresi nutzte diese Freiheiten großzügig aus und etablierte in den folgenden Jahrzehnten ein funktionstüchtiges, grenzüberschreitend arbeitendes Unternehmen, das für die Lösung jedweder logistischen Probleme bereitwillig zur Verfügung stand. Dabei achtete Großvater Calabresi peinlich genau darauf, dass die Familie sich aus direkten Handelsaktivitäten herauhielt und ausschließlich für sichere Transporte sorgte. Damit hatte er wahrlich goldrichtig gehandelt. Die Einnahmen aus den Transporten sowie die für die Vermittlung von Handelsgeschäften gezahlten Provisionen waren so lukrativ, dass die tschechischen Calabresis ihr gutes Auskommen hatten. Gleichzeitig entwickelte sich ein in alle Richtungen geflochtenes internationales Netzwerk, das je nach Bedarf gewinnbringend aktiviert werden konnte.

Die in Italien verbliebene Verwandtschaft der Calabresis wiederum war für die logistischen Dienstleistungen des osteuropäischen Zweigs sehr dankbar, denn die tschechoslowakische Industrie produzierte verschiedene, auf den internationalen Märkten stark nachgefragte Ware: Faust- und Kleinfeuerwaffen sowie Sprengstoff. Produkte, für deren Export und weltweite Verteilung höchste Diskretion, beste Verbindungen und eine störungsfreie Abwicklung angesagt waren. Beides boten die Calabresis aus Prag.

Diese Fertigkeiten samt bester Referenzen waren auch nach der sogenannten Samtenen Revolution

revoluci v Československu na podzim osmdesátého devátého roku a v letech následujících. Ani zbraní, ani výbušnin se nadále nedotkly hospodářské propady, které zlomily vaz mnoha podnikům na Východě. Naopak. Vyjednávací schopnosti Pavla Slánského, zajišťovaly hladký průběh obchodu s citlivými zásilkami, protože měl rozhodující argument: peníze, zvláště když jeho kontaktní osoby na úřadech jenom nahradily obraz komunistického prezidenta Husáka obrazem demokrata Václava Havla. Jinak zůstalo všechno při starém a jeden se mohl spolehnout na druhého.

Na začátku nového tisíciletí měl Pavel Slánský a jeho společnost další úkol. Měl založit agenturu, která by byla v rámci existujících zákonů v České republice zodpovědná za mezinárodní transakce s odpady.

Pro Slánského a jeho lidi to byl snadný úkol: Nabídli několika osvědčeným mladým logistikům vysoce nadprůměrný plat, čímž získali spoustu vyhovujících zaměstnanců.

Slánský v pozadí Slánský tahal za mezinárodní nitky, aby se do plánovaného obchodu s odpady zapojil i materiál z jižních a západních evropských zemí, protože Česká republika uzavřela s Evropskou unií dohodu o přeshraniční přepravě odpadů.

der Tschechen im Herbst neunundachtzig und in den Folgejahren gefragt. Beide Produkte, Waffen wie Sprengstoff, waren weiterhin nicht von den konjunkturellen Einbrüchen betroffen, die vielen Betrieben des Ostens das Genick brachen. Im Gegen teil. Das Verhandlungsgeschick Pavel Slánskýs sicherte die Abwicklung sensitiver Transporte, denn er hatte ein entscheidendes Argument: Geld, und in den Behörden hatten seine Kontakt partner allenfalls das Bild des kommunistischen Staatspräsidenten Husák durch das des Demokraten Václav Havel ersetzt. Sonst war alles beim Alten geblieben und man konnte sich aufeinander verlassen.

Zu Beginn des neuen Jahrtausends war für Pavel Slánský und sein Unternehmen eine weitere Aufgabe hinzugekommen. Er sollte eine Agentur aufbauen, die für die Abwicklung internationaler Abfallgeschäfte im Rahmen der bestehenden Gesetze in Tschechien verantwortlich sein würde.

Für Slánský und seine Männer war dies ein einfaches Unterfangen: Man lockte einige ausgewiesene junge Logistiker mit einem weit über dem Schnitt liegenden Gehaltsangebot und schon hatte man eine Menge willfähriger Mitarbeiter gewonnen.

Im Hintergrund zog Slánský die internationalen Fäden, damit die geplanten Abfallgeschäfte auch Material aus dem süd- und westeuropäischen Ausland umfassen würden, denn Tschechien hatte ein Abkommen mit der Europäischen Union zu grenzüberschreitenden Mülltransporten geschlossen. Das dabei ins Land kommende Material sollte zur Verfüllung gigantischer Flächen

Takto do země přicházející materiál měl být použit k zasypání gigantických ploch, které už jednou byly překopány při těžbě a zpracování uranové rudy.

Stejně jako Evropská komise i česká vláda přikládala velký význam tomu, že se mělo jednat o vědecký projekt. Měly se testovat různé druhy odpadů, aby se vyzkoušelo, jak materiály reagují v kombinaci s radioaktivními látkami. Například zda by komunální odpad, vyřazené pneumatiky, struska, výkopová zemina, stavební sut - zkrátka celá škála odpadů a další materiály dokázaly trvale vázat radioaktivní uranové kaly a udržet uvolňování radioaktivity do životního prostředí pokud možno na co nejnižší úrovni, když už ne mu zabránit. Byl to však přístup, který již v jiných skládkách jaderného odpadu v Evropě žalostně selhal. V podstatě tedy nešlo o nic jiného než o to, nabídnout vysoce lukrativním evropským tokům odpadu cestu do České republiky, která otevírala nejlepší možnosti výdělku pro všechny zúčastněné. Stará komunistická nomenklatura z oboru těžby hnědého uhlí a uranu i výroby energie si chtěla zajistit svůj kus evropského odpadového koláče.

Management nakládání s těmito toky odpadů v České republice měla převzít agentura založená a řízená Slánským. Zarучovala nejlepší kontakty a důvěryhodnou síť. Pro Slánského a Calabresiho to nebylo nic víc a nic míň než tiskárna na peníze. A kdyby přece jen někdy zrnko písku

verwendet werden, die schon einmal bei der Uranerzproduktion und -verarbeitung umgegraben worden waren.

Ebenso wie die Europäische Kommission legte die tschechische Regierung großen Wert auf die Tatsache, dass man dabei ein wissenschaftliches Projekt verfolgen wolle. Es sollte mit unterschiedlichen Müllfraktionen getestet werden, wie die Materialien in Verbindung mit radioaktiven Abfällen reagierten. Würden zum Beispiel Hausmüll, Altreifen, Schlacken, Bodenaushub, Bauschutt – kurz die ganze Palette anfallender Abfälle – radioaktiven Uranschlamm nachhaltig binden und die Abgabe der Radioaktivität an die Umwelt wenn nicht verhindern, so doch so gering wie möglich halten? Ein Ansatz, der schon in anderen Atommülldeponien Europas kläglich gescheitert war. Im Grunde ging es also um nichts anderes, als den hoch lukrativen europäischen Müllströmen einen Weg nach Tschechien anzubieten, der allen Beteiligten beste Verdienstmöglichkeiten eröffnete.

Die alte kommunistische Nomenklatur aus Braunkohle, Uranbergbau und Energieerzeugung wollte sich ihr Stück am europäischen Müllkuchen sichern.

Das Management dieser Müllströme in Tschechien sollte die von Slánský installierte und kontrollierte Agentur übernehmen. Beste Verbindungen und ein vertrauensvolles Netzwerk waren garantiert. Für Slánský und die Calabresis war das nicht mehr und nicht weniger eine Einladung zum Gelddrucken, und sollte einmal ein Sandkörnchen

narušilo dobře promazané soukolí, znali způsoby a prostředky, jak je odstranit.

Po telefonátu s Kettmannem vedl (Slánský) další hovor s mužem z Ústí nad Labem.

Této kontaktní osobě už čas od času volal, když bylo třeba v tichosti, a hlavně bez stopy, sprovodit ze světa problémy, jako byl ten, který se rýsoval s Wernickem.

Slánský mu dával krátké, stručné instrukce. Po skončení rozhovoru vytáhl z mobilu SIM kartu, rozstříhl ji na čtyři kusy, odešel na toaletu a spláchl ji.

Drahocenný náklad odevzdal kanalizaci české metropole.

Poté vyhledal svou ženu Paolu.

„Všechno zařídím prostřednictvím spolehlivého kamaráda z Ústí,“ hlásil a vzal svou choť do náruče, aby jí vtiskl láskyplný polibek na čelo. „Máme s ním a s jeho lidmi velmi dobré zkušenosti.“

Paola odpověděla s chladným úsměvem: „Předpokládám, že vzhledem k naší budoucnosti,“ pohladila si břicho, „učiníš správná rozhodnutí, která nám zajistí bezpečí a nepřipustí, aby byl neklid v blízkosti naší rodiny.“

Pavel jen přikývl a pak řekl: „Ještě jednou si promluvím s Kettmannem.“

Na Slánského dotaz Kettmann potvrdil, že orgány ochrany životního prostředí

die gut geschmierten Abläufe stören, so kannte er Mittel und Wege, es zu entfernen.

Das nächste Telefonat nach dem mit Kettmann führte Pavel mit einem Teilnehmer in Ústí nad Labem. Er hatte diesen Kontakt schon ab und an angerufen, wenn Probleme wie die, die sich mit Wernicke abzeichneten, geräusch- und vor allen Dingen spurlos aus der Welt geschafft werden mussten.

Slánský gab kurze, knappe Anweisungen. Nach der Beendigung des Gesprächs zog er die SIM-Karte aus seinem Mobiltelefon, schnitt sie mit einer Schere in vier Teile, ging zur Toilette, drückte die Spülung und übergab die kostbare Fracht der Kanalisation der tschechischen Metropole.

Danach suchte er nach seiner Ehefrau Paola.

„Ich lasse alles durch einen zuverlässigen Freund aus Ústí erledigen“, meldete er und nahm seine Gattin in den Arm, um ihr einen liebevollen Kuss auf die Stirn zu drücken. „Wir haben sehr gute Erfahrungen mit ihm und seinen Leuten gemacht.“

Paola erwiderete kalt lächelnd: „Ich gehe davon aus, dass du angesichts unserer Zukunft“, sie strich über ihren Bauch, „die richtigen Entscheidungen triffst, die uns Sicherheit verschaffen und Unruhe von unserer Familie fernhalten.“

Pavel nickte nur, dann sagte er: „Ich werde noch einmal mit Kettmann sprechen.“

Auf Nachfrage Slánskýs bestätigte Kettmann, dass die Umweltbehörden die erwarteten Schritte

podnikly očekávané kroky a obrátily celý provoz v Möckernu naruby. Krabice s dokumenty si odnášely jednu po druhé. Na proti tomu u recyklačního dvora v saské Riese, který převzali Calabresiové, nebyla zahájena žádná další opatření.

„Provoz tam probíhá zcela bez problémů, mohu-li to tak říci,“ vysvětlil Kettmann s uspokojením. Pak, vědom si dobře dopadu svých slov, dodal: „Ale to nejdůležitější na závěr: Gundolf Wernicke dostal předvolání k výslechu na státní zastupitelství v sousedním Burgu v Sachsu-Anhaltsku. Nebyla mu tedy nařízena okamžitá vyšetřovací vazba, protože podle státního zastupitelství nehrrozí nebezpečí útěku.“

„Kdy se tam má Wernicke dostavit?“ zeptal se Slánský, kterému se podle očekávání rozjasnily oči.

„Nezdá se, že by prokuratura nějak zvlášť spěchala.“ Kettmann se zasmál, když vzhledem k Wernickeho korupcentnímu vzhledu dodal: „Jsou si jistí, že jim tahle velká ryba už neuteče.“

Nenech se přeci prosit o každé slovo“, obořil se Slánský na Kettmana. „Kdy je výslech?“

„Nebudeš tomu věřit, Pavle“ odpověděl Němec.

„Oni mu dávají dokonce lhůtu jednoho týdne!“

eingeleitet und den gesamten Betrieb in Möckern auf den Kopf gestellt hatten. Unterlagen seien kistenweise abtransportiert worden. Für den von den Calabresis übernommenen Recyclinghof im sächsischen Riesa hingegen seien keine zusätzlichen Maßnahmen eingeleitet worden.

„Der Betrieb dort läuft vollkommen störungsfrei, wenn ich das so sagen darf“, erklärte Kettmann zufrieden. Dann fügte er, wohl wissend um die Wirkung seiner Worte, hinzu: „Das Wichtigste aber zum Schluss: Gundolf Wernicke hat eine Vorladung zur staatsanwaltschaftlichen Vernehmung ins benachbarte Burg in Sachsen-Anhalt erhalten. Somit wurde keine sofortige Untersuchungshaft angeordnet, da laut Staatsanwaltsschaft keine Fluchtgefahr besteht.“

„Wann muss Wernicke dort antreten?“, erkundigte sich Slánský, der wie erwartet hellhörig geworden war.

„Die Staatsanwaltschaft scheint es nicht sonderlich eilig zu haben.“ Kettmann lachte, als er im Hinblick auf Wernickes koruplente Erscheinung hinzufügte: „Die sind sich sicher, dass ihnen dieser dicke Fisch nicht mehr von der Angel gehen wird.“

„Nun lass dir doch nicht jedes Wort aus der Nase ziehen“, herrschte Slánský Kettmann an. „Wann ist die Vernehmung?“

„Du wirst es nicht glauben, Pavel“, antwortete der Deutsche.

„Sie lassen ihm eine Galgenfrist von einer Woche!“

04. 08. 2008, Möckern, brzy odpoledne

Také Gundolf Wernicke se dozvěděl o překvapivě pomalé reakci státního zastupitelství. Zavolala mu stará rodinná přítelkyně, která pracovala pro orgány činné v trestním stíhání, a předem ho varovala.

„Gundolfe, něco se chystá, víc ti říct nemohu.“ Volající si odkašlala. „Musíš počítat s tím, že i u vás bude provedena domovní prohlídka a budou zabaveny spisy.“ S těmito slovy informátorka zavěsila.

Manželé Wernickeovi už jednou zažili prohlídku kanceláří a obytných prostor, tehdy to byli úředníci oddělení daňové kontroly. Bylo podáno anonymní udání, pravděpodobně přímo z jejich nejbližšího okolí. Při následném daňovém vyšetřování naštěstí nebylo nic zjištěno a bylo zastaveno, ale zasáhlo negativně do života Wernickeových natrvalo.

Manželé měli dojem, že úředníci daňové kontroly obrátili každý papír, prohlédli každý kout domu a získali přístup k těm nejosobnějším místům a věcem. Trvalo týdny, než se jejich důvěrný vztah a soukromí opět obnovily.

04. 08. 2008, Möckern früher Nachmittag

Auch Gundolf Wernicke erhielt die Information über die überraschend langsame Reaktion der Staatsanwaltschaft. Eine bei den Strafverfolgungsbehörden tätige alte Freundin der Familie hatte ihn angerufen und vorgewarnt.

„Gundolf, es braut sich was zusammen, mehr kann ich dir nicht sagen.“ Die Anruferin räusperte sich. „Du musst damit rechnen, dass es auch in eurem Wohnhaus zu einer Durchsuchung und zur Beschlagnahme von Akten kommen wird.“ Mit diesen Worten legte die Informantin auf.

Die Eheleute Wernicke hatten schon einmal erlebt, wie Büro- und Wohnräume durchsucht worden waren, damals von Beamten der Steuerfahndung. Es hatte eine anonyme Anzeige gegeben, vermutlich aus ihrem unmittelbaren privaten Umfeld. Das daraufhin eingeleitete steuerliche Ermittlungsverfahren war glücklicherweise in sich zusammengefallen und eingestellt worden, dennoch hatte es das Leben der Wernickes nachhaltig negativ beeinflusst.

Die Beamten der Steuerfahndung hatten, so war der Eindruck der Eheleute, jeden Zettel umgedreht, jeden Winkel des Wohnhauses in Augenschein genommen und sich Zugang zu den privatesten Orten und Dingen verschafft. Es hatte Wochen gedauert, bis sich die Erschütterungen der Intimität verzogen und sich wieder so etwas wie Privatsphäre eingestellt hatte.

Po skončení prohlídky dřepěla Margit Wernicke jako hromádka neštěstí na pohovce v obývacím pokoji, se slzami v očích přemítala o hmatatelném chaosu, který po sobě daňová kontrola přes veškerou ohleduplnost zanechala, a říkala: „Kdybych předtím nevěděla, jak důležité je pro lidi základní právo na nedotknutelnost soukromí...“ Znovu a znova vrtěla hlavou. „Ted' mi to bylo brutálním způsobem objasněno.“

S touto scénou před očima se Gundolf o několik hodin později snažil svou ženu, která přicházela domů ze školy, co nejšetrněji informovat o chystaných policejních opatřeních.

„Mulle,“ začal. Margit forma oslovení a tón, jakým ho pronesl, pořádně vystrášil. „Volali mi z Burgu.“

Gundolf viděl, jak se jeho žena křečovitě stáhla. Přesto pokračoval: „Naše dobrá přítelkyně Ruth ze státního zastupitelství mi dala tip...“

„Gundolfe, co se děje?“ přerušila ho Margit. „Neříkej mi, že zase byly nějaké potíže s firmou.“

Ve snaze působit klidně a věcně pokračoval vysvětlením, že v cihelně došlo k problému, jehož rozsah v tuto chvíli ještě nedokázal odhadnout. „Jsou tam potíže s úřady životního prostředí kvůli některým transportům z České republiky,“ uzavřel.

Nach dem Ende der Durchsuchung hatte Margit Wernicke wie ein Häufchen Elend auf dem Sofa im Wohnzimmer gehockt, unter Tränen das fühlbare Durcheinander, das die Steuerfahnder trotz aller Rücksicht hinterlassen hatten, betrachtet und gesagt: „Wenn ich bisher nicht wusste, wie wichtig das Grundrecht auf Unverletzlichkeit der Wohnung für Menschen ist ...“ Sie hatte wieder und wieder mit dem Kopf geschüttelt. „Jetzt ist es mir auf brutale Art und Weise deutlich gemacht worden.“

Diese Szene vor Augen versuchte Gundolf einige Stunden später seiner aus der Schule heimkehrenden Ehefrau die bevorstehenden polizeilichen Maßnahmen möglichst schonend beizubringen.

„Mulle“, begann er, was aufgrund von Anrede und Tonfall ihres Gatten bei Margit Wernicke die Alarmglocken klingeln ließen. „Ich hatte einen Anruf aus Burg.“ Gundolf sah, wie sich seine Ehefrau verkrampte. Trotzdem fuhr er fort: „Unsere gute Freundin Ruth bei der Staatsanwaltschaft hat mir einen Tipp...“

„Gundolf, was ist los?“, unterbrach Margit ihn. „Sag nicht, dass es wieder Ärger mit dem Betrieb gegeben hat.“

In dem Bemühen, ruhig und sachlich zu klingen, setzte er mit der Erklärung an, dass es in der Ziegelei zu einem Problem gekommen sei, dessen Ausmaße er im Augenblick noch nicht überblicken könne. „Es gibt Ärger mit den Umweltbehörden wegen einiger Transporte aus Tschechien“, schloss er.

Margit tušila, co se chystá, přesto se zeptala: „A co s tím máš společného ty?“

„Já jsem jednatel. Myslím, že to budu muset vzít na sebe.“ Nebylo možné přehlédnout jeho nejistotu ohledně následků, ke kterým pravděpodobně dojde. „Budu facovacím panákem, na kterého se mohou všichni vrhnout.“

Margit Wernicke se posadila a oběma rukama si unaveně protřela oči. Přitom se zeptala svého manžela: „Znamená to zase prohlídky, zabavování, a hlavně drby po všem?“

Gundolf se na svou ženu podíval jako zpráskaný pes. „S tím se musí počítat.“

Margit Wernicke nějakou chvíli nereagovala. Pak vyhrkla: „Gundolfe, já už to nevydržím.“ Všimla si otevřeného okna do dvora, přerušila hovor, vstala a zavřela ho. „Sousedé se dost brzy dozvědí, co se u nás zase děje, nemusíme to přece sami přiživovat, ne?“

Gundolf nereagoval.

Margit se doslova obořila na svého muže: „Všechno jsi zkazil. Všechno!“ Na chvíli se sebrala, aby pokračovala uštěpačně ostrým tónem: „Zdůrazňuji: opravdu všechno. Dědictví po tvém otci, podnik, naší pověst a v neposlední řadě i naše manželství.“

Margit ahnte, was kommen würde, dennoch fragte sie: „Und was hast du damit zu tun?“

„Ich bin der Geschäftsführer. Ich werde wohl den Kopf dafür hinhalten müssen.“ Seine Unsicherheit ob der Konsequenzen, die sich für ihn daraus ergeben würden, war nicht zu übersehen. „Ich werde der Watschenmann sein, an dem sich alle abarbeiten können.“

Margit Wernicke hatte sich gesetzt und rieb sich müde mit beiden Händen die Augen. Dabei fragte sie ihren Gatten: „Bedeutet das wieder Durchsuchungen, Beschlagnahme und vor allen Dingen Gerede im Dorf?“

Gundolf schaute wie ein geprügelter Hund auf seine Frau. „Damit ist zu rechnen.“

Einige Augenblicke zeigte Margit Wernicke keine Reaktion. Dann platzte es aus ihr heraus: „Gundolf, ich halte das nicht mehr aus.“ Sie bemerkte das offene Fenster zum Hof, unterbrach ihre Rede, stand auf und schloss es. „Die Nachbarn werden früh genug mitbekommen, was wieder bei uns los ist, müssen wir ja nicht selber befeuern, nicht wahr?“

Gundolf reagierte nicht.

Die nächsten Worte feuerte Margit ihrem Ehegatten regelrecht um die Ohren: „Du hast alles in den Sand gesetzt. Alles!“ Sie sammelte sich kurz, um mit schneidender Schärfe fortzufahren: „Ich betone: wirklich alles. Das Erbe deines Vaters, den Betrieb, unser Ansehen und zu guter Letzt auch noch unsere Ehe.“

Gundolf se na svou ženu podíval se slzami v očích.

Margit naopak byla stále zlostnější a vzteklejší. „Při tomhle už nechci být. Druhou domovní prohlídku už nevydržím. Taková ostuda. Dokonce i moji žáci o tom mluví o přestávce na hřišti. Je to tak ponižující, a to všechno...“ Hledala správná slova a pak se podívala na svého chotě. „A to všechno jen proto, že si ten „fajnový pán“ chtěl z lahve pořádně loknout a zakuckal se.“

Ted' se Gundolf probral z letargie. „Ale Margit. Chtěl jsem přece, chtěl jen...“

Zdržel se vyprávění o tom, že na ten případ už byla upozorněna média. Někdo z úřadu informaci o zabavení vynesl ven. Noviny, rozhlasové stanice a místní televize požadovaly interview. Kdyby to vyšlo najevo ve vyhrocené chvíli mezi manželi...

Jeho žena se opět ujala slova uštěpačným tónem: „Tvoji údajní partneři byli stejní gauneři jako ty sám.“ Slovo „partneři“ vyslovila se zvláštním opovržením a nyní těžce hledala slova.
„Když si jenom vzpomenu na toho pošetilce z Ústí, jakpak se jmenoval...?“

„Watepfuhl, Egon Watepfuhl,“ odpověděl Gundolf tiše.

Gundolf schaute mit Tränen in den Augen auf seine Frau.

Margit dagegen steigerte sich in Zorn und Wut hinein. „Ich mache das nicht mehr mit. Eine zweite Durchsuchung stehe ich nicht durch. Diese Schande. Selbst meine Schüler reden auf dem Pausenhof darüber. Es ist so erniedrigend, und das alles ...“ Sie suchte nach den richtigen Worten und schaute dann auf ihren Gatten. „Und das alles, weil der feine Herr einen zu großen Schluck aus der Pulle nehmen wollte und sich dabei verschluckt hat.“

Jetzt erwachte Gundolf aus seiner Erstarrung. „Aber Margit. Ich wollte doch nur...“

Er unterließ es, zu erzählen, dass die Medien bereits auf den Fall aufmerksam geworden waren. Irgendjemand aus der Behörde hatte die Information von der Beschlagnahme durchgesteckt. Zeitungen, Radiosender und das lokale Fernsehen hatten Anfragen nach Interviews gestellt. Wenn dies in dem zugespitzten Moment zwischen den Eheleuten auf den Tisch kommen würde...
Seine Ehefrau ergriff in schneidendem Tonfall wieder das Wort: „Deine vermeintlichen Partner waren genau solche Windeier wie du selbst eines bist.“ Das Wort „Partner“ stieß sie besonders verächtlich hervor und rang jetzt nach Worten. „Wenn ich allein an diesen Vogel aus Ústí denke, wie hieß er noch...?“

„Watepfuhl, Egon Watepfuhl“, antwortete Gundolf kleinlaut.

„Přesně tak, to je cvok,“ opíčila se po něm, „to je hlupák. Můžete si podat ruce.“

Gundolf se mezitím pomalu zvedl a zamířil ke dveřím do obývacího pokoje.

„Kam jdeš?“

Krátce se otočil ke své ženě, ruku stále položenou na klíce dveří.

„Moje místo je teď v cihelně,“ řekl překvapivě pevným tónem. „Myslím, že to pochopíš.“

Margit Wernicke tomu nemohla uvěřit. „Když teď odejdeš, Gundolfe,“ hlas jí přeskočil, „když teď odejdeš a necháš mě tu sedět samotnou, už se nevracej, ať tě už nevidím.“

Gundolf přikývl, láskyplně pohlédl na svou chot, otevřel dveře a opustil místnost. Opustil také společný dům, nasedl do auta a vysokou rychlostí odjel.

Margit Wernicke sledovala manželův odchod stojíc za závěsy v obývacím pokoji, aniž by tušila, že to měl být poslední pohled na jejího manžela.

„Genau, what a fool,“ äffte sie ihn nach, „was für ein Dummkopf. Ihr könnt euch die Hand reichen.“

Gundolf hatte sich indessen langsam erhoben und bewegte sich auf die Wohnzimmertür zu.

„Wo willst du hin?“

Er drehte sich kurz zu seiner Ehefrau um, die Hand noch auf dem Türgriff ruhend.

„Mein Platz ist jetzt in der Ziegelei,“ sagte er in erstaunlich bestimmtem Tonfall. „Ich denke, du wirst das verstehen.“

Margit Wernicke konnte es nicht fassen.

„Wenn Du jetzt gehst, Gundolf,“ ihre Stimme überschlug sich fast, „wenn du jetzt gehst und mich hier allein sitzen lässt, brauchst du dich nicht wieder bei mir blicken lassen.“

Gundolf nickte, blickte liebevoll auf seine Gattin, öffnete die Tür und verließ das Zimmer. Er verließ auch das gemeinsame Wohnhaus, setzte sich in sein Auto und fuhr in hohem Tempo vom Grundstück.

Margit Wernicke beobachtete die Abfahrt ihres Gatten hinter den Gardinen des Wohnzimmers stehend, ohne zu ahnen, dass dies der letzte Blick auf ihren Ehemann gewesen sein sollte.

04. 08. 2008, Möckern, skládka odpoledne

Cestou do cihelny se Gundolfovi před očima promítaly poslední roky a měsíce jako film.

Předvolání od policie či jakýchkoli jiných úřadů ho sice nerozházelo, měl s tím své příslušné zkušenosti. Co ho však nenechávalo chladným, byla otevřeně vyslovená výhrůžka jeho ženy, a on s ní v podstatě souhlasil.

Pevně věřil serióznosti a kontaktům Egonu Watepfuhla, který mu všechno to trápení přivedl, a zaplatil proto předem provizi za sjednání úvěru u jedné švýcarské bankovní skupiny. Provizi, která byla splatná bez ohledu na to, zda bude akce úspěšná, a musela být vyplacena ihned po uzavření smlouvy. Úhrada provize ho připravila o veškerou likviditu a rezervy a přivedla ho do situace, která skončila nucenou dražbou jeho cihelny.

Myslel na všechny ty ponižující scény a sotva se soustředil na cestu. O několik minut později už ani nevěděl, jak se na pozemek cihelny dostal. Také z auta hned nevystoupil a bloudil očima po areálu, aniž by se upnul na nějaký bod.

04. 08. 2008, Möckern, Deponie nachmittag

Auf der Fahrt zum Gelände der Ziegelei liefen die letzten Jahre und Monate wie ein Film vor Gundolfs geistigem Auge ab.

Zwar ließ ihn die anstehende Vorladung der Polizei oder welcher Behörden auch immer kalt, er hatte seine einschlägigen Erfahrungen damit. Was ihn allerdings nicht kalt ließ, war die unverhohlene Drohung seiner Frau und er gab ihr im Grunde genommen vollkommen Recht.

In dem festen Glauben an die Seriosität und die Kontakte Egon Watepfuhls, der ihm das ganze Elend erst eingebrockt hatte, hatte er für die Vermittlung eines Darlehens durch eine schweizerische Bankengruppe eine Vorabprovision gezahlt. Eine Provision, die in jedem Fall und nicht nur im Erfolgsfall fällig geworden und sofort bei Vertragsabschluss zu zahlen gewesen war. Die Begleichung der Provision hatte ihn jeglicher Liquidität und Reserven beraubt und ihn in die Situation gebracht, die mit der Zwangsversteigerung seiner Ziegelei endete.

Während er an all die demütigenden Szenen dachte, konzentrierte er sich kaum mehr auf den Straßenverkehr. Wenige Minuten später wusste er nicht einmal, wie er auf das Gelände der Ziegelei gekommen war. Er stieg auch nicht sofort aus seinem Fahrzeug aus, sondern ließ seine Blicke, ohne einen Punkt zu fixieren, über das Gelände schweifen.

Ten, kdo ho do toho hnoje strčil, a ještě mu tlačil hlavu dolů a držel ho tam, byl mrtvý. Egon Watepfuhl se stal obětí hrdelního zločinu a on, Gundolf, byl následně předvolán k výslechu do Burgu.

Slyšel, jak inspektor mluví, jako by se to všechno stalo teprve včera. Jmenoval se Schenk, to nikdy nezapomene.

„Tento výslech provádíme za účelem objasnění skutkového děje, jehož obětí se stal muž s německým státním občanstvím Egon Watepfuhl. Znáte tohoto pána, pane Wernicke?“ začal Schenk.

Někdo to udělal za mě. Ten parchant si to určitě zasloužil, pomysel si Gundolf rozzlobeně. Schenkovi se pravděpodobně honilo hlavou totéž. To bylo zřejmé.

Gundolf referoval o svém posledním neúspěšném pokusu získat od Watepfuhla doznání, což on rázně odmítl, než ho s namířenou zbraní vyhodil ze svého bytu.

„Odešel jste z místa činu bezprostředně po tomto incidentu?“ pokračoval Schenk ve výslechu.

„Místo incidentu ano, ale ne Ústí. Zamířil jsem do nákupního centra Tesco na severozápadě města, kde jsem se zastavil už při jiných cestách do Ústí. Je to dobré místo na nákupy a občerstvení před zpáteční cestou po silnici E55.“

Der, der ihn in diesen Scheißhaufen hineingeschubst und seinen Kopf noch heruntergedrückt und festgehalten hatte, war tot. Egon Watepfuhl war Opfer eines Kapitalverbrechens geworden und er, Gundolf, war anschließend zu einer Vernehmung in Burg vorgeladen worden.

Er hörte den Kommissar reden, als wäre das alles erst gestern gewesen. Sein Name war Schenk, das würde er nie vergessen

„Wir führen diese Befragung zur Klärung eines Sachverhalts zum Schaden des deutschen Staatsangehörigen Egon Watepfuhl durch. Ist Ihnen der Herr bekannt, Herr Wernicke?“, begann Schenk.

Da hat mir wohl jemand die Arbeit abgenommen. Verdient hat es dieser Mistkerl allemal, dachte Gundolf wütend. Schenk schien das Gleiche durch den Kopf zu gehen, das war deutlich zu spüren.

Gundolf berichtete über seinen letzten erfolglosen Versuch, von Watepfuhl eine Schuldankennnis zu bekommen, was der rundweg abgelehnt hatte, bevor er ihn mit vorgehaltener Waffe aus seiner Wohnung geworfen hatte.

„Haben Sie nach diesem Vorfall den Ort des Geschehens sofort verlassen?“, führte Schenk sein Verhör fort.

„Den Ort des Geschehens schon, aber nicht Ústí. Ich habe mich auf den Weg zu einem Tesco-Einkaufszentrum im Nordwesten der Stadt gemacht, in dem ich schon bei anderen Reisen nach Ústí einen Zwischenstopp eingelegt habe. Man kann dort gut einkaufen und sich vor der Rückreise über die E55 stärken.“

„Proč zdůrazňujete toto zdržení?“

„Protože jsem tam ještě jednou viděl Egonu Watepfuhla. Nevšiml si mě, když doslova vpadnul do nákupního centra kolmě. Ten večer strašně pršelo, stejně jako předešlé dny, dokonce bylo vydáno varování před povodněmi na Labi.“

Gundolf zrudnul a při dalším hovoru se zakoktával. „Seděli jsme skryti za sloupem a já ho také jen náhodou objevil v zrcadle nad pultem našeho lokálu.“

„Byl pan Watepfuhl sám?“ zeptal se inspektor.

Gundolf se na něj vážně podíval. „Nařídil dost nervózně sem a tam a já jsem se obával, že nás objeví.“ Odmlčel se a pokrčoval až za několik vteřin. „Tak asi za pět minut se pozdravil s mužem, na kterého pravděpodobně čekal. Jestli jsem to správně vypozoroval, nastoupili do BMW, za jehož volantem už seděl řidič. Typ vozidla vám nemohu říct. Ale pravděpodobně to byla řada 5 nebo větší.“

„Můžete ty dva muže popsat?“

„Jak jsem řekl, pane komisaři, lilo jako z konve. Voda stékající po okně tvořila šmouhy.“ Gundolf zavřel oči, aby se soustředil. „I přes nepříznivé povětrnostní podmínky bych toho muže pravděpo-

„Warum betonen Sie diesen Zwischenstopp?“

„Weil ich Egon Watepfuhl dort noch einmal gesehen habe. Er hat mich nicht bemerkt, als er regelrecht an mir vorbei in das Einkaufszentrum stürmte. Es hatte an diesem Abend, wie schon an den Abenden zuvor, fürchterlich geregnet, sogar eine Hochwasserwarnung für die Elbe war ausgegeben worden.“ Gundolf wurde rot und verhaspelte sich bei den nächsten Sätzen. „Wir saßen verdeckt hinter einer Säule und ich habe ihn auch nur durch Zufall im Spiegel oberhalb der Theke unserer Lokalität entdeckt.“

„War Herr Watepfuhl allein?“, erkundigte sich der Kommissar.

Gundolf sah ihn ernst an. „Zuerst schon. Er ging ziemlich nervös auf und ab und ich hatte Sorge, dass er uns entdecken würde.“ Er brach ab und brauchte einige Sekunden, bevor er fortfuhr: „Es dauerte vielleicht fünf Minuten, bis er den Mann begrüßte, auf den er vermutlich gewartet hatte. Wenn ich das richtig beobachtet hatte, stiegen sie in einen BMW ein, in dem bereits ein Mann am Steuer saß. Den Fahrzeugtyp kann ich Ihnen nicht nennen. Es war aber wohl ein 5er oder größer.“

„Können Sie die beiden Männer beschreiben?“

„Wie gesagt, Herr Kommissar, es hat sintflutartig geregnet. Das Wasser lief nur so in Schlieren die Scheibe herunter.“ Gundolf schloss die Augen, um sich zu konzentrieren. „Trotz der widrigen Wetterumstände würde ich den Mann vermutlich

dobně poznal. Mimochodem, neměl jsem dojem, že by se ti dva znali. Vypadalo to, jako by neznámý muž vedl Egona Watepfuhla ke svému autu. To je bohužel vše, co si pamatuji. Řidiče jsem viděl jen z dálky a jako obrys.“

Jen formálně se Schwenk znovu ujistil: „Poznal byste na fotografii kontaktní osobu pana Watepfuhla?“ A aniž by čekal na další reakci dotazovaného, pokračoval: „Podívejte se, prosím, na tyto fotografie z bezpečnostní kamery.“

Vrchní komisař předložil Gundolfovi kopie několika fotografií z parkoviště u Tesca. Kvalita záběrů nebyla dobrá, příliš zrnitá, takže Gundolf při nejlepší vůli nemohl nikoho identifikovat. Ukázal pouze na Watepfuhla, kterého dobře znal, a odhadl ho díky jeho fyzickým rysům, jako je výška a postava. Podle sledu záběrů bylo vidět, že Watepfuhl kráčí v konstantní vzdálenosti asi půl metru před kontaktním mužem, který zřejmě úzkostlivě dbá na to, aby tuto vzdálenost vždy dodržoval.

Když oba muži přišli k BMW, řidič krátce vystoupil z auta, otevřel zadní dveře a Watepfuhl i jeho společník nastoupili do vozu, Watepfuhl napřed.

Gundolf si pozorně prohlédl fotografie, ale tím to bohužel skončilo. „Společníka pana Watepfuhla na ní nepoznávám. Bohužel neznám ani jeho jméno.“

wiedererkennen. Übrigens hatte ich nicht den Eindruck, als würden die beiden sich kennen. Es sah so aus, als ob der Unbekannte Egon Watepfuhl zu seinem Auto geleiten würde. An mehr kann ich mich leider nicht erinnern. Den Fahrer habe ich nur aus der Ferne und als Kontur gesehen.“

Nur der Form halber versicherte sich Schwenk noch einmal: „Würden Sie Herrn Watepfuhls Kontakterson auf einem Foto wiedererkennen?“ Und ohne eine weitere Reaktion des Befragten abzuwarten, fuhr er fort: „Bitte sehen Sie sich diese Fotos aus einer Überwachungskamera an.“

Der Hauptkommissar legte Gundolf die Abzüge mehrerer Fotos vom Tesco-Parkplatz vor. Die Qualität der Aufnahmen war so grobkörnig, dass Gundolf beim besten Willen keine Identifizierung vornehmen konnte. Lediglich der ihm wohlbekannte Watepfuhl war aufgrund seiner körperlichen Merkmale wie Größe und Statur zu erkennen. Anhand der Abfolge der Aufnahmen war zu sehen, dass Watepfuhl in einem gleichbleibenden Abstand von etwa einem halben Meter vor dem Kontaktmann herging, der penibel darauf zu achten schien, diesen Abstand immer einzuhalten.

Als die beiden Männer am BMW angekommen waren, verließ der Fahrer kurz das Fahrzeug, öffnete den Fonds und beide, Watepfuhl und sein Begleiter, stiegen in den Wagen ein, Watepfuhl voran.

Gundolf sah sich die Fotos genau an, doch leider blieb es dabei. „Ich erkenne Herrn Watepfuhls Begleiter hierauf nicht wieder. Bedauerlicherweise kenne ich auch nicht seinen Namen.“

Schenk na něj chvíli zamyšleně pohlížel.

„Pane Wernicke, vy jste asi poslední člověk, s výjimkou vraha, který Egona Waterpfuhla viděl živého.“

Podíval se na své hodinky, aby měl ještě chvíliku na přemýšlení. „Jestli si ve svém okolí všimnete něčeho neobvyklého, neváhejte to sdělit policii.“

Gundolf kývl.

„Tito lidé jsou nebezpeční“, dodal vrchní komisař.

Gundolf se vylekal, když si uvědomil, že možná už několik minut přemýší, sedě v autě. Chystal se opustit vozidlo, když si všiml, že asi sto metrů od něj stojí muž, na první pohled zvláštním způsobem známý. Ten, když Gundolfa poznal, cíleně se k němu vydal. V dalším okamžiku došel ke Gundolfovemu vozu a naznačil mu, aby stáhl okénko. Gundolf ho poslechl.

„Pan Wernicke?“ Neznámý promluvil se silným přízvukem a sklonil se ke Gundolfovi. „Vypadnout zde. Jinak...“

Rukou naznačil podříznutí hrdla a pak výhružně zasyčel:

„Ty rozumět? Náš šéf, pan Kettmann, se s tebou spojí. Vypadni.“

Schenk schaute ihn einige Augenblicke nachdenklich an.

„Herr Wernicke, Sie sind vermutlich die letzte Person, abgesehen von seinem Mörder natürlich, der Egon Waterpfuhl lebend gesehen hat.“ Er blickte auf seine Uhr, wohl um noch einen Augenblick zum Nachdenken zu gewinnen. „Wenn Sie in Ihrer Umgebung irgendwelche ungewöhnlichen Vorgänge bemerken, scheuen Sie sich nicht, die Polizei aufzusuchen.“

Gundolf nickte.

„Diese Leute sind gefährlich“, fügte der Hauptkommissar hinzu.

Gundolf schreckte auf, als er bemerkte, dass er vielleicht schon über Minuten im Auto sitzend vor sich hin sinniert hatte. Er machte Anstalten, sein Fahrzeug zu verlassen, da sah er einen ihm auf den ersten Blick merkwürdig bekannten Mann in etwa einhundert Meter Entfernung stehen. Als der ihn erkannte, bewegte er sich zielstrebig auf ihn zu. Nach wenigen Augenblicken hatte der Mann Gundolfs Fahrzeug erreicht und deutete ihm an, die Fensterscheibe herunterzukurbeln. Gundolf tat, wie ihm geheißen.

„Herr Wernicke?“ Der Unbekannte sprach mit starkem Akzent, er beugte sich zu Gundolf herunter. „Verschwinden hier. Sonst ...“

Er vollführte mit der Hand das unmissverständliche Zeichen für einen sauberen Kehlenschnitt, dann zischte er drohend:

„Du verstehen? Unser Scheffe, Herr Kettmann, wird sich mit dir in Verbindung setzen. Verschwinde.“

Gundolf Wernicke se otřásl a odjel z areálu cihelny jako ovládaný na dálku.

Byl si jistý, že v neznámém poznal muže z fotografie, který doprovázel Watepfuhla z ústeckého nákupního centra.

Gundolf Wernicke zuckte zusammen und fuhr wie ferngesteuert vom Gelände der Ziegelei.

Er war sich sicher, in dem Unbekannten den Begleiter Watepfuhls aus dem Einkaufszentrum in Ústí wiedererkannt zu haben.

06. 08. 2008, Möckern, skládka odpolene

Analýza skládkování, pokud se divoké odkládání odpadu vůbec dá tak nazvat, ukázala očekávaný obraz. Přinejmenším byla snaha prokládat jednotlivé vrstvy nebezpečného odpadu zeminou nebo stavební sutí. To, co by se na první pohled mohlo zdát jako určitý pocit zodpovědnosti, však nebylo nic jiného než další zastírání skutečně katastrofální situace. Za divokým skládkováním se navíc dal rozpoznat určitý systém. Měl zabránit všemu, co by umožňovalo důsledné přiřazování odpadu jeho původcům. Anarchie na skládce byla záměrná.

Kromě nezákonného skladování nebezpečných látek se vyšetřování státního zastupitelství opíralo o další pilíř. S pomocí oddělení pro hospodářskou kriminalitu byla prošetřována také struktura společníků firmy Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH (společnost s ručením omezeným). Vyšetřovatelé velmi rychle narazili na jméno Wolf Kettmann, který byl v obchodním rejstříku zapsán jako jednatel vedle Čecha jménem Luca Calabresi.

Byli značně překvapeni, když při vyhledávání v databázi zemského kriminálního úřadu (LKA) zjistili, že Kettmann není neznámou osobou. V souvislosti s jeho působením v pobočce fondu Treuhandanstalt v Halle proti němu byla vznesena

06.08.2008, Möckern, Deponie nachmittags

Die Analyse der Einlagerungen, wenn das wilde Abladen des Abfalls überhaupt so genannt werden durfte, ergab das erwartete Bild. Zumindest hatte man sich die Mühe gegeben, zwischen die einzelnen Schichten Sondermüll Erde oder Bauschutt einzubringen. Doch was auf den ersten Blick wie ein gewisses Verantwortungsbewusstsein wirken mochte, war nichts anderes als eine weitere Verschleierung der tatsächlich desaströsen Situation. Zudem war hinter dem wilden Abkippen ein System zu erkennen. Man hatte alles vermieden, um eine systematische Zuordnung zu den Produzenten des Abfalls zu ermöglichen. Die Anarchie auf der Deponie war gewollt.

Neben der illegalen Lagerung gefährlicher Substanzen stützten sich die Ermittlungen der Staatsanwaltschaft auf eine zusätzliche Säule. Mithilfe der Abteilung für Wirtschaftsstrafsachen wurde auch die Gesellschafterstruktur der Gundolf Wernicke Entsorgungspark GmbH durchleuchtet. Dabei stießen die ermittelnden Beamten sehr schnell auf den Namen Wolf Kettmann, der als geschäftsführender Gesellschafter neben einem Tschechen namens Luca Calabresi im Handelsregister eingetragen war. Man war reichlich überrascht, als die Abfrage in der Datenbank des LKA ergab, dass Kettmann kein Unbekannter war. Gegen ihn waren im Zusammenhang mit dessen Tätigkeit bei der Hallenser Niederlassung der Treuhandanstalt verschiedene Anzeigen wegen Betrugs, Vorteilsgewährung und Unterschlagung eingegangen, die in der überwiegenden Anzahl anonym gestellt worden waren. Damals waren

různá obvinění z podvodu, poskytování výhod a zpronevěry, většinou anonymní. Příslušné vyšetřovací orgány se tehdy původním podezřením zabývaly jen napl., protože na počátku devadesátých let byla podobná obvinění vůči zaměstnancům úřadů stále častější. Byly zkrátka zahlceny a neměly čím čelit všeobecné anarchii, takže se dění kolem fondu Treuhänderstalt Halle označovalo jako „Divoký východ“.

Wolf Kettmann byl v té době jako vedoucí oddělení zodpovědný za privatizaci majetku vloženého do státní obchodní organizace, tedy celého maloobchodu, a byl obviňován, že svým přisluhovačům ze Západu dodával zvláště lákavé lokality v bývalém okrese Halle.

Všechna vyšetřování byla zastavena.

„Podívejte se ale na tenhle zápis,“ řekl jeden z úředníků.

„Tehdy se zjistilo, že Kettmann má zejména při prodeji hotelů a restaurací s dobrým rozvojovým potenciálem velmi blízko k jihoevropským, většinou italským skupinám zájemců.“

Hlouběji však průzkum nepokračoval. Luca Calabresi byl v Německu nepo- psaným listem a poprvé se objevil až s převzetím společnosti Wernicke. Žádný další průzkum v tomto směru neproběhl, ačkoli dotazy do České republiky dochá-

die zuständigen Ermittlungsbehörden einem Anfangsverdacht nur halbherzig nachgegangen, denn Anfang der Neunzigerjahre häuften sich derartige Anzeigen gegen Mitarbeiter der Behörden. Man war schlachtweg überfordert damit und hatte der allgemeinen Anarchie nichts entgegenzusetzen, weshalb die Beschreibung „Wild-Ost“ häufig zur Charakterisierung der Vorgänge im Zuständigkeitsbereich der Treuhand Halle verwendet wurde.

Als Hauptabteilungsleiter war Wolf Kettmann seinerzeit für die Abwicklung der staatlichen Handelsorganisation, also des kompletten Einzelhandels, zuständig gewesen und man warf ihm vor, seine Günstlinge aus dem Westen mit besonders gefragten Standorten im ehemaligen Bezirk Halle versorgt zu haben.

Die Ermittlungsverfahren waren allesamt eingestellt worden.

„Aber schau dir diesen Eintrag an“, sagte einer der Beamten. „Man hat bei Kettmann damals insbesondere bei der Verwertung von Hotels und Restaurants mit sehr gutem Entwicklungspotenzial eine sehr große Nähe zu südeuropäischen, in der Regel italienischen Interessentengruppen festgestellt.“

Doch tiefer gingen die Recherchen nicht. Luca Calabresi war in Deutschland ein unbeschriebenes Blatt und mit der Übernahme der Firma Wernicke zum ersten Mal in Erscheinung getreten. Eine weitergehende Ermittlung in diese Richtung fand nicht statt, obgleich Nachfragen in Tschechien gestellt wurden. Doch die blieben

zely. Uvízly však v houští přeshraničních předpisů.

O dva dny později však vyšetřování skládky dospělo k dramatickému vyhrocení. Kovové sondy úřadu pro ochranu životního prostředí ukázaly na kontrolní obrazovce nejen snadno rozpoznatelné zakopané sudy v prohledávané části skládky, ale také dutý prostor o rozloze asi šest krát tři metry, obklopený kovovým pláštěm.

Olga Krause, specialistka z úřadu státní správy, předmět okamžitě identifikovala.

„Mě raní mrtvice!“ Vydała ze sebe udivené hvízdnutí. „Vsadím se, že jsme narazili na zakopaný nákladák.“ Obrátila se na svého stejně překvapeného kolegu Ewala Grolmanna, který ji uznale poklepal na rameno.

„Měl navždy zmizet pod několikametrovou vrstvou bahna, která mezičítim ztvrdne jako beton, aby ho už nikdy nikdo nenašel,“ potvrdil.

Olga Krause sáhla po mobilu a vytáhla číslo své šéfové v Halle.

„Zítra nasadí těžkou techniku, aby tento dutý prostor prozkoumali“ řekla poté, co ukončila hovor s Halle.

První analýza krycí vrstvy nad kovovým dutým prostorem ukázala, že byl zapuštěn do metru silného pláště z volného

im Dickicht grenzüberschreitender Vorschriften hängen.

Die Untersuchungen des Deponiegeländes erfuhren zwei Tage später allerdings eine dramatische Zuspitzung. Die Metallsonden der Umweltbehörde zeigten auf dem Kontrollbildschirm nicht nur gut erkennbare vergrabene Fässer in dem durchsuchten Teil des Geländes, sondern auch einen etwa sechs mal drei Meter großen, von einer Metallhülle umgebenen Hohlraum.

Olga Krause, die Spezialistin des Landesverwaltungsamtes, identifizierte das Objekt sofort.

„Mich laust der Affe.“ Sie stieß einen erstaunten Pfiff aus. „Ich wette, dass wir auf einen verbudelten Transporter gestoßen sind.“ Sie drehte sich zu ihrem ebenso überraschten Kollegen Ewald Grolmann um, der ihr anerkennend auf die Schulter klopfte.

„Der sollte auf Nimmerwiedersehen unter der meterdicken, mittlerweile betonharten Schlammenschicht verschwinden“, bestätigte er.

Olga Krause nahm ihr Handy und wählte die Nummer ihrer Chef in Halle.

„Morgen setzen sie schweres Gerät ein, um dem Hohlraum auf die Spur zu kommen“, sagte sie, nachdem sie das Gespräch mit Halle beendet hatte.

Die erste Analyse der Deckschicht über dem metallischen Hohlkörper ergab, dass er in eine einen Meter starke Hülle aus lockerem Schüttgut gebett-

sypkého materiálu. Domněnky odborníků byly v tomto ohledu jasné: pachatelé odvedli důkladnou práci, aby se ujistili, že vozidlo už nikdy nikdo neobjeví, natož aby s ním pohnul. Hmota ztvrdlého bahna, která se rozprostřela po duté karoserii, propůjčovala celku charakter sarkofágu. K tomu, aby se záhada dutého prostoru definitivně vyřešila, bylo zapotřebí těžké techniky.

O hodinu později byl připraven bagr, který patřil staviteli ze sousední vesnice. Na hydraulické rameno bylo nasazeno pneumatické kladivo a plášt' z bahna se dařilo kousek po kousku rozbíjet.

Pozdě odpoledne bylo tajemství dutého prostoru konečně odhaleno: povedlo se vyzvednout skříňovou dodávku typu Ford Transit. Chyběly poznávací značky, čelní sklo bylo tlakem bahna prasklé, boční stěny a zadní dveře byly mírně promáčknuté. Přední dveře byly úplně zdeformované a nedaly se ani za použití sily posunout, byť jen o centimetr. Zadní dveře naproti tomu nevydržely ani tah navijáku.

Po několika vteřinách se jedno křídlo dveří s hlasitým rachotem vytrhlo z pantů. Pohledu do interiéru fordů nic nebránilo.

O hodinu později se na místo dostavilo oddělení vražd magdeburské kriminálky a dva policisté sasko-anhaltského zemského kriminálního úřadu (LKA), protože

tet worden war. Die Vermutungen der Spezialisten waren in dieser Hinsicht eindeutig: Man hatte ganze Arbeit geleistet, um sicherzugehen, dass das Fahrzeug nie wieder von wem auch immer entdeckt, geschweige denn bewegt werden würde. Die Masse aus ausgehärtetem Schlamm, die sich über dem Hohlkörper ausgebreitet hatte, verlieh dem Ganzen den Charakter eines Sarkophags. Hier war schwere Gerätschaft vonnöten, um das Rätsel des Hohlkörpers endgültig zu lösen.

Eine Stunde später stand ein Bagger aus dem Besitz eines Bauunternehmers aus dem Nachbarort bereit. Man montierte einen Betonmeißel und begann Stück für Stück, den Mantel aus Schlamm aufzubrechen.

Am späten Nachmittag war das Geheimnis des Hohlkörpers endgültig gelüftet: Ein Kastenwagen, Typ Ford Transit, konnte geborgen werden. Die Kennzeichen fehlten, die Frontscheibe war vom Druck des Schlamms zerborsten, Seitenwände und Hecktür leicht eingebellt. Die vorderen Türen waren völlig verzogen und ließen sich auch unter Anwendung von Gewalt nicht einen Zentimeter bewegen. Die Hecktür dagegen hielt dem Zug einer Seilwinde nicht stand.

Nach wenigen Sekunden wurde ein Flügel der Tür mit lautem Geschepper aus ihren Scharnieren gerissen. Der Blick ins Innere des Ford war frei.

Eine Stunde später waren die Mordkommission der Kripo Magdeburg und zwei Beamte des LKA Sachsen-Anhalt vor Ort, denn die Ladung des Transporters bestand nicht, wie zuerst befürcht-

náklad dodávky netvořil další rizikový nebezpečný odpad, jak se zprvu obávali. Uvnitř vozidla objevili silně rozložené mrtvé tělo ženy, která ležela na břiše v zadní části nákladového prostoru.

Od té chvíle bylo všem přítomným z nejrůznějších úřadů jasné, že firmu Entsorgungspark Gundolf Wernicke GmbH čeká rozsáhlý soubor důkladného úředního vyšetřování.

Muž, po němž je pojmenovaná firma, sledoval dění s hrůzou a cítil jen potřebu okamžitě zmizet.

tet, aus weiterem gefährlichem Sondermüll. Man hatte im Inneren des Fahrzeugs die stark verwesete Leiche einer Frau entdeckt. Sie lag im hinteren Teil des Laderraumes auf dem Bauch.

Von diesem Moment an war allen Anwesenden aus den unterschiedlichsten Behörden klar, dass für den Entsorgungspark Gundolf Wernicke GmbH das ganz große Besteck behördlicher Ermittlungen angesagt war.

Der Namensgeber des Unternehmens sah dem Treiben entsetzt zu und spürte nur noch den Drang, sofort zu verschwinden.

08. 08. 2008, Möckern, skládka

Nejen Gundolf Wernicke, ale i dělník na skládce Rudolf Zima sledoval vyšetřování na úložišti odpadu s velkou pozorností. Ale na rozdíl od Gundolfa ho nepřekvapilo, když při hledání kovovými sondami byl objeven Ford Transit. Koneckonců to byl právě on, kdo jámu pro vozidlo vykopal stavebním strojem Caterpillar a Transit do ní zavezl. Proklínal okamžik, kdy neodolal pokušení, a znova otevřel zadní dveře a vrhl pohled na nákladovou plochu a dveře okamžitě zase zavřel. Neboť tehdy už tam spatřil ženské tělo. To bylo jasné porušení pokynů jeho šéfa Lucy Calabresiho, který mu naprosto srozumitelně řekl, aby pouze vykopal díru, do které by mohl spustit starý Ford Transit, a pak díru zase zaházel. Nic víc, nic míň.

S každým metrem, o který se policie blížila k úkrytu Transitu, se v Rudolfu Zimovi stále více šířil pocit strachu. Mohl by mu být nějak dokázán jeho podíl na tom, co se na skládce stalo?

Všechno nasvědčovalo tomu, že bude muset znova utéct. Stejně jako před časem v Ústí, kdy mu byla policie v patách kvůli několika fotkám jeho dcer a podle nejdrobným incidentům s pány ochotnými zaplatit. Jeden z těchto pánů mu jako las-

08. 08. 2008, Möckern, Deponie

Nicht nur Gundolf Wernicke, sondern auch der Deponiarbeiter Rudolf Zima verfolgte die Untersuchungsarbeiten auf der Müllhalde mit großer Aufmerksamkeit, doch im Gegensatz zu Gundolf war es für ihn keine Überraschung, als bei der Suche mit Metallsonden der Ford Transit entdeckt wurde. Schließlich war er es gewesen, der mit einem Caterpillar die Grube für das Fahrzeug ausgehoben und den Transit dort hineingefahren hatte. Er verfluchte den Augenblick, als er damals, einem Impuls folgend, noch einmal die hintere Ladetür geöffnet und einen Blick auf die Ladefläche geworfen hatte, denn da hatte er die Leiche der Frau bereits gesehen und die Tür sofort wieder geschlossen. Dies war ein klarer Verstoß gegen die Anweisungen seines Bosses Luca Calabresi gewesen, der ihm unmissverständlich zu verstehen gegeben hatte, lediglich ein Loch zu buddeln, um einen alten Ford Transit darin zu versenken, und das Loch anschließend wieder zu schließen. Nicht mehr und nicht weniger.

Mit jedem Meter, den die Polizei dem Versteck des Transits nähergekommen war, hatte sich das diffuse Gefühl von Angst in Rudolf Zima verstärkt. Würde man ihm seine Beteiligung an den Vorgängen auf der Deponie nachweisen können?

Alles deutete darauf hin, dass er wieder würde abhauen müssen. Genauso wie vor einiger Zeit in Ústí, als ihm die Polizei wegen ein paar Fotos seiner Töchter und den in seinen Augen geringfügigen Vorfällen mit zahlungswilligen Herren auf die Pelle gerückt war. Einer dieser Herren

kavost v Německu zařídil dobře placenou práci.

Zima nebyl strateg, který by uvažoval v dlouhodobém horizontu, a tak mu instinkt velel, že se musí dostat z tohoto pro něj nebezpečného místa. Peníze na to, tedy na rozjezd, dostane od Lucy Calabresiho. Věděl, že Calabresi je v kanceláři a zamířil k němu.

Sekretářka vzhlédla, nejprve rozzlobeně a pak překvapeně, když se Zima postavil před její stůl.

„Co chcete?“ vyštěkla na Zimu nevlídně. Nervy měla i tak na pochodu, přítomnost vyšetřujících orgánů všechny silně stresovala.

„Potřebuju mluvit se šéfem. V naléhavé záležitosti.“

Sekretářka se ani nenamáhala reagovat.

„Mohl bych rovnou zajít na policii a vyzradit jim, co tady v areálu můžou najít.“ Rudolf Zima zvýšil hlas. Stál zády ke Calabresiho kanceláři a strašně se lekl, když mu najednou někdo ze zadu poplácal na rameno.

„Co pro tebe mohu udělat, Rudolfe?“ Luca Calabresi nepozorovaně přistoupil k ústeckému Romovi a promluvil na něj česky. Německá sekretářka by z následujícího rozhovoru nerozuměla ani slovo.

Zima začal koktavě sdělovat svou žádost: „Dávám výpověď a mizím.

hatte ihm als Gefälligkeit den gutbezahlten Job in Deutschland vermittelt.

Zima war kein Strateg, der langfristig dachte, und so war ihm eines instinktiv klar: Er musste von diesem für ihn nicht überschaubaren Ort verschwinden, und das Geld dafür, also eine Starthilfe, würde er sich von Luca Calabresi holen. Zima hatte bemerkt, dass Calabresi im Bürotrakt der Deponie anwesend war, und machte sich auf den Weg zu ihm.

Die Sekretärin blickte zuerst verärgert und dann erstaunt auf, als sich Zima vor ihrem Schreibtisch aufbaute.

„Was wollen Sie?“ blaffte sie Zima unfreundlich an. Ihre Nerven lagen ohnehin blank, die Präsenz der Behörden setzte alle unter starken Stress.

„Ich muss den Boss sprechen. In einer dringenden Angelegenheit.“

Die Sekretärin machte keine Anstalten, zu reagieren.

„Ich kann auch gleich zu den Bullen gehen und denen stecken, was sie hier auf dem Gelände finden können.“ Rudolf Zima hatte seine Stimme erhoben. Er stand mit dem Rücken zum Büro Calabresis und erschrak fürchterlich, als ihm plötzlich jemand von hinten auf die Schulter tippte.

„Was kann ich für dich tun, Rudolf?“ Luca Calabresi war unbemerkt an den Rom aus Ústí herangetreten und sprach ihn auf Tschechisch an. Die deutsche Sekretärin würde von der folgenden Unterhaltung kein Wort verstehen.

Zima begann stotternd, sein Anliegen vorzutragen: „Ich kündige und verschwinde. Ich... gehe

Já... vracím se do České republiky. Ale..."
Zdálo se, jako by se bál vyslovit další slova. ale já..." Dodal si odvahy. „Já potřebuju, ne, chci peníze. Na nový začátek.“

Ted' z něj vytryskl zbytek: „Viděl jsem spoustu věcí, které budou zajímat policisty. Ale nechci jim to nutně věšet na nos.“

„Nerozumím ti, Rudolfe. Snažíš se nás vydírat?“ Luca Calabresi poslední slova výhrůžně zasyčel; bylo to jako ostré švihnutí bičem, neomylné a výhružné.

Zima cítíl, že už nemůže couvnout. Tuhle věc musel dovést do konce.

„Potřebuju dvacet tisíc dolarů a už mě nikdy neuvidíte a já zapomenu tu věc s tím Fordem Transit a všemi těmi barely.“

„To už je víc než nestydaté, milý Rudolf. Nejdřív jsme tě vytáhli z těch sraček v Ústí, dali jsme ti a možná i tvé rodině - nevím, co jsi udělal s téma prachama, co jsi tady vydělal,...“ Svou myšlenku nijak nerozvedl, jen řekl: „A teď tohle, trochu odporné vydírání.“

Zimu polil studený pot, když k němu šéf těsně přistoupil a zašeptal: „Vypadni odsud, ty hajzle. Musím si zavolat.“

Jako zpráskaný pes opustil Rudolf Zima kancelář. Tušil, že se dopustil životu nebezpečné chyby.

zurück nach Tschechien. Aber..." Es schien, als hätte er Angst, die nächsten Worte auszusprechen. aber ich..." Jetzt gab er sich einen Ruck. „Ich brauche, nein, ich will Geld. Für den Neu-anfang.“

Nun sprudelte auch der Rest aus ihm heraus: „Ich habe viel gesehen, was die Bullen interessieren wird. Ich will denen das aber nicht unbedingt auf die Nase binden.“

„Ich verstehe dich nicht, Rudolf. Willst du uns erpressen?“ Die letzten Worte zischte Luca Calabresi scharf, es war wie ein akustischer Schlag mit der Bullenpeitsche, unmissverständlich und bedrohlich.

Zima spürte, dass er nicht mehr zurückkonnte. Dieses Ding musste er durchziehen.

„Ich brauche 20.000 Dollar, dann seht ihr mich nie wieder und ich vergesse die Nummer mit dem Ford Transit und den vielen Fässern.“

„Das ist schon mehr als hinterfotzig, mein lieber Rudolf. Wir haben dich erst aus dem Dreck in Ústí rausgeholt, haben dir und vielleicht auch deiner Familie – ich weiß ja nicht, was du mit der Kohle angestellt hast, die du hier verdient hast,...“ Er führte seinen Gedanken nicht aus, sondern sagte nur: „Und jetzt das, eine kleine miese Erpressung.“

Zima brach der kalte Schweiß aus, als der Boss ganz dich an ihn herantrat und wisperete: „Verschwinde, du Mistkerl. Ich muss telefonieren.“

Wie ein begossener Pudel verließ Rudolf Zima das Büro. Er ahnte, dass er einen lebensbedrohlichen Fehler begangen hatte.

Luca Calabresi se naopak vrátil do kanceláře, vzal svůj mobilní telefon, vyndal SIM kartu, vyměnil ji za neregistrovanou novou a zavolal na nějaké pražské číslo.

Bez dlouhých úvodních řečí přešel k věci poté, co se ozval účastník v Praze.

„Pavle, jsme vydíráni. Velmi zákeřná věc. Ten Rom z Ústí vyhrožuje, že půjde na policii. Požaduje dvacet tisíc dolarů.“

„Hned tam pošlu dva z našich vojáků. Ti už se postarájí, aby byl klid.“

Žádné další slovo. Sotva zavěsili, Calabresi i Slánský popadli nejbližší nůžky a rozstříhali telefonní karty na drobné kousky, které jako obvykle spláchlí do záchodu.

Slánský se mezitím usmíval. „Ted' můžeme zabít dvě mouchy jednou ranou.“

Luca Calabresi hingegen begab sich wieder in sein Büro, nahm sein Handy, entfernte die SIM-Karte, ersetzte sie durch eine nicht registrierte neue Karte und rief eine Nummer in Prag an.

Ohne langes Vorgeplänkel kam er zur Sache, nachdem sich der Teilnehmer in Prag gemeldet hatte.

„Pavel, wir werden erpresst. Eine ganz hinterhältige Nummer. Der Rom aus Ústí droht damit, zur Polizei zu gehen. Er fordert 20.000 Dollar.“

„Ich schicke sofort zwei von unseren Soldaten los. Die werden für Ruhe sorgen.“

Kein weiteres Wort. Kaum hatten sie aufgelegt, griffen beide, Calabresi wie Slánský, die nächstliegende Schere und schnitten die Telefonkarten in kleinste Teile, die sie wie gewohnt der Toiletten-spülung übergaben.

Slánský indes schmunzelte. „Jetzt können zwei Fliegen mit einer Klappe geschlagen werden.“

09. 08. 2008, Helmstedt, brzy ráno

Malý bývalý bunkr na okraji lesa byl cílem ranní procházky důchodce Paula Zielinskiho, jako ostatně téměř každý den v roce.

Zaparkoval svůj kombík vpravo před betonovým blokem a otevřel zadní dveře, aby z auta mohl vyskočit jeho německý ovčák Harras, jehož touhu po svobodě rychle zkrotilo pětimetrové vodítko. Přesto pes okamžitě začal očichávat neblížší okolí a zanechávat své značky.

Bunkr byl pozůstatkem z dob světové války, kdy byl v oblasti kolem Braunschweigu a Magdeburgu téměř denně vyhlašován poplach kvůli náletům velkého množství spojeneckých bombardérů, které se z jihu blížily k německému hlavnímu městu Berlín. Na tomto místě, na mírném návrší mezi oběma středoněmeckými městy, nacisté vybudovali protiletadlové postavení (FlaK – zkratka znamenající protiletadlový kanón), z něhož měli zcela nepřipravení nezletilí pomocníci Luftwaffe, sestřelovat nepřátelské bombardéry. Bunkr byl bezmocným pokusem ochránit mladistvé před útoky nízko letících letadel.

Po válce se krátce uvažovalo, zda by se tato ostuda z betonu nedala odstranit, ale náklady by byly příliš vysoké, a tak byl bunkr ponechán svému osudu. V průběhu

09. 08. 2008, Helmstedt, früher Morgen

Der kleine ehemalige Bunker am Waldrand war wie an fast jedem Tag des Jahres das Ziel des Rentners Paul Zielinski auf seinem morgendlichen Spaziergang.

Er parkte seinen Kombi rechts vor dem Betonklotz und öffnete den Fonds seines Fahrzeugs, um seinen Deutschen Schäferhund Harras hinauspringen zu lassen, dessen Freiheitsdrang rasch durch eine fünf Meter lange Hundeleine ausgebremst wurde. Trotzdem begann der Hund sofort, die unmittelbare Umgebung zu beschnüffeln und seine Markierungen zu setzen.

Der Bunker war ein Relikt aus den Tagen des Weltkrieges, als die Region um Braunschweig und Magdeburg nahezu täglich von alliierten Bomberströmen beim südlichen Anflug auf die deutsche Hauptstadt Berlin in Alarmzustand versetzt worden war. An dieser Stelle, auf einer leichten Anhöhe zwischen den beiden mitteldeutschen Städten, hatten die Nazis eine Flak-Stellung errichtet, von der aus völlig überforderte minderjährige Luftwaffenhelpfer die feindlichen Bomber vom Himmel holen sollten. Der Bunker war ein hilfloser Versuch, die Minderjährigen bei Angriffen von Tieffliegern zu schützen.

Nach dem Krieg hatte man kurz analysiert, ob sich dieser Schandfleck aus Beton beseitigen lassen würde, doch der Aufwand wurde als zu hoch eingeschätzt und so überließ man den Bunker sich

desetiletí se stal oblíbeným místem setkávání mladých lidí a milenců, zejména proto, že na jaře měl zvláštní přitažlivost v romantickém místě březového lesa doplněného bažinou se sasankami, prvosenkami a dřínky.

Dnes ráno však byla harmonie narušena, protože někdo, kterého Zielinski považoval za bezohledného, zaparkoval auto na úzké lesní cestě, vhodné jen pro pěší. Vozidlo mu navíc blokovalo cestu, protože bažinatá půda vlevo i vpravo bránila snadnému průchodu. Pouze ovčáký pes neměl problém překážku překonat. Když Harras dorazil k boku vozidla, krátce se zastavil, pak se otočil ke svému pánovi a zaštěkal na dveře řidiče.

Zielinski si auto prohlédl zblízka. Reakci svého psa si dokázal vysvětlit až ve chvíli, kdy spatřil hadici, která byla od výfuku vedena do interiéru. Na sedadle řidiče seděl mohutný muž s hlavou opřenou o volant. Vypadalo to, jako by spal.

Zielinskoho pokus otevřít jedny z dveří vozidla, aby případně poskytl první pomoc, selhal. Neznámý odvedl dobrou práci a všechny dveře zamkl.

Zielinski trochu zoufale vzdychl.
„Už zase!“

Věděl, co to znamenalo. Informoval záchrannou službu a ukončil to slovy:

selbst. Im Laufe der Jahrzehnte wurde er zu einem beliebten Treffpunkt für Jugendliche und Verliebte, zumal er besonders im Frühling in einem romantischen Fleckchen Birkenwald samt Sumpf mit Buschwindröschen, Schlüsselblumen und Waldmeister eine besondere Anziehungskraft ausübte.

An diesem Morgen wurde die Harmonie allerdings gestört, denn ein in den Augen von Zielinski rücksichtsloser Zeitgenosse hatte sein Auto auf einem eigentlich nur für Spaziergänger geeigneten schmalen Waldweg geparkt. Das Fahrzeug versperrte auch für ihn den Durchgang, da links und rechts sumpfiges Geläuf ein problemloses Passieren behinderten. Nur der Schäferhund hatte keine Schwierigkeiten, an dem Hindernis vorbeizukommen. Als Harras die Fahrzeugseite erreicht hatte, hielt er kurz inne, drehte sich dann zu seinem Herrchen und verbellte die Fahrertür.

Zielinski sah sich das Auto näher an. Die Reaktion seines Hundes konnte er sich erst erklären, als er den Schlauch sah, der vom Auspuff in den Innenraum geführt worden war. Ein massiger Mann saß auf dem Fahrersitz, sein Kopf war nach vorn auf das Lenkrad gelehnt. Es sah so aus, als würde er schlafen.

Zielinskis Versuch, eine der Türen des Fahrzeugs zu öffnen, um eventuell noch erste Hilfe leisten zu können, misslang. Der Unbekannte hatte ganze Arbeit geleistet und alle Türen verriegelt.

Zielinski stöhnte leicht verzweifelt auf.
„Nicht schon wieder!“

Er wusste, was das bedeutete. Er informierte den Notruf und schloss mit den Worten: „Ja, ich

„Ano, zůstanu na místě, dokud nepřijede policie.“

To mohlo nějakou dobu trvat. O klidné ranní procházce toho dne už nemohla být řec. Následující postup už absolvoval dvakrát. V obou případech museli hasiči ze stromu odříznout sebevraha. Pokaždé to byl pro neškodného důchodce hrůzný zážitek.

Mrtvý muž nalezený toho dne byl zřejmě slušný člověk, který nechtěl zbytečně ztěžovat život svým bližním. Svůj osobní průkaz nastrčil tak, aby poté, co lékař záchranné služby, který na místo přijel a konstatoval jeho smrt, mohl přítomný policista doklad jedním pohybem vytáhnout a přečíst jméno.

„Gundolf Wernicke je jméno toho neštastníka,“ řekl a rozhlédl se po záchranařích, hasičích a policistech.

werde bis zum Eintreffen der Polizei vor Ort bleiben.“

Das konnte einige Zeit dauern, von einem ruhigen morgendlichen Spaziergang konnte an diesem Tag keine Rede mehr sein. Das folgende Prozedere hatte er mittlerweile schon zweimal durchlaufen. Beide Male hatte die Feuerwehr einen Selbstmörder vom Baum abschneiden müssen. Jedes Mal eine grausige Erfahrung für den harmlosen Rentner.

Der an diesem Tag gefundene Tote war offensichtlich ein ordentlicher Mensch gewesen, der seinen Mitmenschen das Leben nicht unnötig schwer machen wollte. Er hatte seinen Personalausweis so drapiert, dass, nachdem der ebenfalls herbei geeilte Notarzt das Ableben festgestellt hatte, ein ans Fahrzeug tretender Polizist mit einem Griff das Dokument greifen und lesen konnte.

„Gundolf Wernicke heißt der Unglückliche“, sagte er mit einem Blick in die Runde der Sanitäter, Feuerwehrleute und Polizisten.

10. 08. 2008, Magdeburg, soudní lékařství

Ohledání mrtvoly ženy nalezené ve Fordu Transit ukázalo, že byla zavražděna střelou z pistole nasazené těsně u zadní část hlavy. Doba úmrtí byla vzhledem ke stavu rozkladu odhadnuta na podzim roku 2007. Zkoumání komplikovala skutečnost, že tělo leželo ve vzduchotěsném prostoru. Předpokládalo se, že věk zemřelé se v době smrti byl přibližně mezi pětašedesáti až pětasedmdesáti lety.

Vzorek pro měření DNA byl pečlivě zajištěn již při vyprošťování ostatků. Techničky kriminalistického oddělení rovněž objevily a odebraly vzorky DNA v podobě drobných částeček kůže na zadních dveřích Fordu Transit.

„Způsob usmrcení, střelou do týlu“ lze víceméně jednoznačně připsat italské mafii, ale pohřbit vozidlo společně s obětí je více než neobvyklé kvůli zanechaným stopám,“ konstatovala s údivem jedna ze znalkyně.

„Máš pravdu,“ odpověděla její kolegyně. „Obvykle stačí akcelerant hoření a zápalka a máme před sebou neřešitelné záhadu. V tomto případě nám nejspíš opět přispěchal na pomoc komisař „náhoda“. Kdopak by se hrabal v několik metrů hluboké skládce?“

10. 08. 2008, Magdeburg, Rechtsmedizin

Die Untersuchung der im Ford Transit gefundenen weiblichen Leiche ergab eine Tötung durch einen aufgesetzten Schuss in den Hinterkopf. Der Todeszeitpunkt wurde aufgrund des Verwesungszustandes auf den Herbst 2007 geschätzt, wobei es sich als erschwerend erwies, dass die Leiche in einem luftdicht abgeschlossenen Raum gelegen hatte. Man ging davon aus, dass die Getötete zum Zeitpunkt ihres Todes etwa fünfundsechzig bis fünfundsiebzig Jahre alt gewesen sein musste.

Schon während der Bergung der sterblichen Überreste war sorgfältig DNA-Material gesichert worden. Auch an der Hecktür des Ford Transit hatten die Kriminaltechnikerinnen DNA-Material in Form kleinstter Hautpartikel entdeckt und fixiert.

„Die Hinrichtungsmethode Tod durch aufgesetzten Schuss in den Hinterkopf ist mehr oder weniger eindeutig der italienischen Mafia zuzuordnen, aber ein Fahrzeug samt Opfer einzubuddeln, ist aufgrund der noch vorhandenen Spurenlage mehr als ungewöhnlich“, stellte eine der Fachfrauen verwundert fest. „Du hast recht“, erwiderte ihre Kollegin. „Normalerweise reichen Brandbeschleuniger und ein Streichholz und wir stehen vor unlösbarer Rätseln. In diesem Fall war es wohl wieder mal Kommissar Zufall, der uns zu Hilfe gekommen ist. Wer buddelt schon auf einer Mülldeponie in mehreren Metern Tiefe.“

V následujících dnech a týdnech se na plné obrátky zjišťovaly další stopy vedoucí k identifikaci těla.

Koncem léta 2008, tři čtvrtě roku po předpokládané době smrti, se konečně objevila rozhodující stopa.

„Zásah do černého.“ Vrchní inspektor Lothar Hapke z oddělení vražd v Magdeburgu vítězoslavně vzhlédl od obrazovky svého počítače. „Máme ji!“

Otočil monitor ke své kolegyni Juttě Jäger a zase zpátky.

„Edda Meyers, bytem v Braunschweigu, pohřešovaná od 11. listopadu 2007, to je ona. Databáze kolegů z Dolního Saska potvrdila stoprocentní shodu DNA.“

Jutta Jäger zvedla hlavu. „No, tak to kolegové v Braunschweigu budou mít opravdu radost.“ Mrkla na svou kolegyni. „Je tu i shoda s druhou DNA, která byla, pokud si dobré vzpomínám, objevená na zadních dveřích fordu?“

„Ne, bohužel ne.“ Hapke zavrtěl hlavou. „Je třeba trpělivosti a štěstí.“

Zpráva o nálezu ostatků pohřešované Eddy Meyers nedaleko Magdeburgu vyvolala v řadách brunšvické kriminálky úlevu a údiv.

In den folgenden Tagen und Wochen wurde mit Hochdruck an weiteren Indizien zur Identifizierung der Leiche gearbeitet.

Im Spätsommer 2008, also ein Dreivierteljahr nach dem vermutlichen Todeszeitpunkt, gab es endlich den entscheidenden Hinweis.

„Volltreffer.“ Hauptkommissar Lothar Hapke von der Mordkommission in Magdeburg sah triumphierend von seinem PC-Bildschirm auf. „Wir haben sie!“

Er drehte seinen Bildschirm in Richtung seiner Kollegin Jutta Jäger und wieder zurück.

„Edda Meyers, wohnhaft in Braunschweig, vermisst seit dem 11. November 2007. Das ist sie. Die Datenbank der Kollegen in Niedersachsen hat eine hundertprozentige Übereinstimmung der DNA ausgespuckt.“

Jutta Jäger hob den Kopf. „Na, da machen wir den Kolleginnen und Kollegen in Braunschweig ja eine richtige Freude.“ Sie zwinkerte ihrem Kollegen zu. „Gibt es denn auch einen Treffer zu der zweiten DNA, die, wenn ich mich recht erinnere, an der Hecktür des Ford entdeckt wurde?“

„Nein, leider nicht.“ Hapke schüttelte den Kopf. „Geduld und Glück sind angesagt.“

Die Nachricht vom Fund der sterblichen Überreste der vermissten Edda Meyers bei Magdeburg sorgte in den Reihen der Braunschweiger Kripo für Erleichterung und Erstaunen.

Nyní mohlo pokračovat vyšetřování pozadí, protože zmizení důchodkyně vyvolalo u obyvatel Braunschweigu kritické diskuse o práci policie. Nikdo nedokázal pochopit, že by bylo možné, aby se bezúhonná občanka prostě „mírnix týrnix“ vypařila.

O rodinných poměrech, které se Eddě Meyers nakonec staly osudnými, vědělo jen několik málo zasvěcených.

Jedním z nich byl Hermann Weber. Společně se svou přítelkyní Rosou Cigara pátral nejen po rodinné historii Rosy, ale i útěku bývalého esesáka Herberta Kapplera z italského zajetí. Přitom oba narazili mimo jiné na souvislosti objasňující spolupráci sítě starých nacistů a neonacistů.

V souvislosti s tím se na něj Edda před více než rokem obrátila s přáním dozvědět se více o činnosti svého otce, který byl na konci války nezvěstný. Ten působil v nacistické éře na důležitém místě a měl za sebou pozoruhodnou kariéru ve státním vyhlazovacím aparátu. V létě 1945 beze stopy zmizel z amerického internačního tábora.

Hermann a Rosa slíbili Eddě, že rozšíří své pátrání o jejího otce. Brzy zjistili, že otec, který udělal kariéru v nacistickém státě, přežil s pomocí vlivných přátel několik internačních táborů a nyní žije

Jetzt konnten die Ermittlungen zu den Hintergründen fortgeführt werden, denn das Verschwinden der Rentnerin hatte in der Braunschweiger Stadtgesellschaft für kritische Diskussionen über die Arbeit der Polizei gesorgt. Niemand konnte nachvollziehen, wie es möglich sein sollte, dass sich eine unbescholtene Bürgerin einfach mir nichts dir nichts in Luft auflöst. Es gab nur wenige Eingeweihte, die um das familiäre Geflecht wussten, das Edda Meyers letztendlich zum Verhängnis geworden war.

Einer dieser Menschen war Hermann Weber. Er recherchierte gemeinsam mit seiner Freundin Rosa Cigara nicht nur zu Rosas Familiengeschichte und zur Flucht des ehemaligen SS-Mannes Herbert Kappler aus italienischer Gefangenschaft. Dabei waren die beiden unter anderem auf einen Komplex gestoßen, der das Zusammenwirken der Netzwerke von Alt- und Neonazis darlegte.

Passend dazu war Edda vor über einem Jahr mit dem Wunsch an ihn herangetreten, mehr über die Aktivitäten ihres bei Kriegsende vermissten Vaters zu erfahren. Der hatte nämlich während des Nationalsozialismus an maßgeblicher Stelle gewirkt und eine beachtliche Karriere im Vernichtungsapparat des Staates hingelegt. Im Sommer 1945 war er dann aus einem Internierungslager der Amerikaner spurlos verschwunden.

Hermann und Rosa hatten Edda zugesagt, ihre Recherchen auf Eddas Vater auszudehnen. Baldstellten sie fest, dass der Vater, der im nationalsozialistischen Staat Karriere gemacht hatte, mithilfe mächtiger Freunde mehrere Internie-

nerušeně ve Spolkové republice, vybaven falešnou identitou.

Když Hermann Eddě tento výsledek sdělil, reagovala šokovaně a rozhodla se, že se vydá do místa otcova bydliště a bude ho konfrontovat s tím, co ví a kdo je. Chtěla znát odpovědi na mnoho otázek.

Ani ona, ani Hermann s Rosou však netušili, že se dostává až příliš blízko k velmi citlivé a nebezpečné síti. Její cesta v důsledku toho skončila ve starém Fordu Transit na skládce v Sasku-Anhaltsku nedaleko Magdeburgu. Krátce poté, co bez stopy zmizela, podala Eddina dcera oznámení o pohřešované osobě.

Nyní, téměř po roce, byl Hermann Weber vyslechnut brunšvickou policií jako svědek, protože byl posledním člověkem, který viděl Eddu Meyers živou. Ale i přes svou ochotu spolupracovat mohl vyšetřovatelce pouze říci, že Edda Meyers byla po jejich posledním setkání velmi rozrušená.

Na otásku proč, odpověděl, že Eddě předal dokumenty dokazující, že její otec, který byl na konci války nezvěstný, žije v Braunschweigu. Možná, že mezi touto informací a zmizením Eddy byla nějaká souvislost. Ten muž se jmenoval Friedrich-Wilhelm Cordes.

Policistka samozřejmě rozšířila své vyšetřování i na Cordese. Byla to jediná horká stopa, která mohla vnést světlo

rungslager überlebt hatte und nun, ausgestattet mit einer falschen Identität, unbekleidet in der Bundesrepublik lebte.

Als Hermann Edda dieses Ergebnis mitteilte, reagierte sie schockiert, und sie beschloss, den Wohnort ihres Vaters aufzusuchen und ihn mit ihrem Wissen und ihrer Person zu konfrontieren. Sie wollte Antworten auf viele Fragen haben.

Was weder sie noch Hermann und Rosa ahnten, war, dass sie damit einem hochsensiblen und gefährlichen Netzwerk viel zu nahe kam. Ihre Reise endete folgerichtig in einem alten Ford Transit auf der Müllkippe in Sachsen-Anhalt bei Magdeburg. Kurz nach ihrem spurlosen Verschwinden stellte Eddas Tochter eine Vermisstenanzeige.

Jetzt, fast ein Jahr später, wurde Hermann Weber von der Braunschweiger Polizei als Zeuge einvernommen, da er Edda Meyers als Letzter lebend gesehen hatte. Doch trotz seiner Kooperationsbereitschaft konnte er der Beamtin nur den Hinweis geben, dass Edda Meyers nach ihrem letzten Treffen sehr erregt gewesen sei.

Gefragt nach dem Grund antwortete er, dass er Edda Unterlagen übergeben habe, die belegten, dass ihr bei Kriegsende vermisster Vater in Braunschweig lebe. Vielleicht bestehe ein Zusammenhang zwischen diesen Informationen und Eddas Verschwinden. Der Name des Mannes lautete: Friedrich-Wilhelm Cordes.

Natürlich dehnte die Beamtin ihre Ermittlungen auf Cordes aus. Es war die eine heiße Spur, die Licht in das Dunkel dieses verwickelten Fal-

do tohoto zamotaného případu. Bohužel ji však kolega, který ve službě zestárl, o něco později upozornil, že Friedrich-Wilhelm Cordes se v roce 1979 stal obětí atentátu. Okolnosti tehdy nasvědčovaly závěru, že zločin spáchala východní zpravodajská služba, pravděpodobně jugoslávská. Z prvního šetření oddělení vražd vyplynulo, že oběť po skončení války přijala odpovědnou práci pro blíže neidentifikovanou zahraniční mocnost. S tímto stavem poznání Spolková generální prokuratura tehdy případ uzavřela a pokračování vyšetřování předala Spolkovému kriminálnímu úřadu. Počínaje rokem 1979 místní policie na případu už nepracovala. Vyšetřování v kauze Cordes tak vyšlo naprázdno.

Když téměř po třiceti letech zadala brunšvická policistka dotaz do centrálního informačního systému Spolkového kriminálního úřadu, neuspěla kvůli tomu, že případ Cordes byl stále zablokován. V případě zavražděné Eddy Meyers se nedala očekávat pomoc Spolkového státního zastupitelství ani Spolkového kriminálního úřadu.

les bringen könnte. Doch leider wies sie ein im Dienst ergrauter Kollege wenig später darauf hin, dass Friedrich-Wilhelm Cordes im Jahr 1979 Opfer eines Mordanschlags geworden war. Die Umstände legten damals den Schluss nahe, dass die Tat von einem östlichen Geheimdienst, vermutlich dem jugoslawischen, verübt worden war. Erste Anfragen der ermittelnden Mordkommission zeigten, dass das Opfer nach Ende des Krieges eine verantwortungsvolle Tätigkeit für eine nicht näher identifizierte ausländische Macht übernommen hatte. Mit diesem Erkenntnisstand hatte der Generalbundesanwalt damals das Verfahren eingestellt und die Fortführung der Ermittlungen an das Bundeskriminalamt übertragen. Die örtliche Polizei fiel 1979 und in den Folgejahren aus dem Verfahren heraus. Die Ermittlungen in Sachen Cordes liefen ins Leere.

Als die Braunschweiger Beamtin jetzt fast dreißig Jahre später im zentralen Informationsystem des Bundeskriminalamtes eine Anfrage stellte, scheiterte sie an einem weiterhin einge tragenen Sperrvermerk zum Fall Cordes. Von Seiten der Bundesanwaltschaft oder des Bundeskriminalamtes war im Fall der getöteten Edda Meyers von übergeordneter Stelle also keine Hilfe zu erwarten.

12. 08. 2008, Möckern

Zpráva o Wernickeho smrti se v malé vesnici rozšířila jako lavina. Každý pohyb byl sledován, zvláště když do vesnice přijížděla vozidla s jinou než místní poznávací značkou. Tak tomu bylo i v tento den, kdy před domem Wernickeových zastavilo vozidlo s magdeburškou registrační značkou. Vystoupili z něj dva muži, a i nezkušené oči poznaly, že zde mají na starosti vyřízení úřední záležitosti.

Když jim paní Wernicke otevřela dveře, zeptali se jen: „Paní Wernicke?“ A když přikývla, nastalo to, co už tušila, když se oba muži blížili k domu.

„S lítostí vám musíme oznámit, že jsme našli vašeho manžela Gundolfa mrtvého.“

Tato hrozná zpráva vyvolala všeobecné zděšení i v parku pro likvidaci odpadu. K Rudolfu Zimovi se však už nedostala. Ten byl den předtím kolem půlnoci vyvlečen dvěma neznámými osobami ze svého bydliště a násilím vražen do kombíku neznámého výrobce. Na zadním sedadle se mu kolem hlavy i přes nejsilnější odpor ovinula silná paže a s mimořádnou brutalitou mu zlomila vaz. Křupnutí krční páteře útočníkovi potvrdilo, že dosáhl svého cíle. Hlava Rudolfa Zimy padla volně dopředu.

12. 08. 2008, Möckern

Die Nachricht vom Tod Wernickes verbreitete sich wie ein Lauffeuer in dem kleinen Ort. Es blieb eben keine Bewegung unbeobachtet, vor allen Dingen, wenn Fahrzeuge mit ortsfremdem Kennzeichen ins Dorf fuhren. So war es auch an diesem Tag, als ein Fahrzeug mit Magdeburger Kennzeichen vor dem Haus der Familie Wernicke hielt. Zwei Männer stiegen aus, denen selbst ungeübte Augen ansahen, dass sie in offizieller Mission unterwegs waren.

Als ihnen von Frau Wernicke die Tür geöffnet wurde, fragten sie nur: „Frau Wernicke?“ Und als sie bejahte, kam das, was sie bereits geahnt hatte, als die beiden Männer auf das Haus zugegangen waren.

„Wir müssen Ihnen leider mitteilen, dass wir Ihren Ehemann Gundolf tot aufgefunden haben.“

Die schlimme Nachricht sorgte auch im Entsorgungspark für allgemeine Betroffenheit. Rudolf Zima erreichte sie jedoch nicht mehr. Er war am Tag zuvor von zwei Unbekannten gegen Mitternacht aus seiner Unterkunft gezerrt und gewaltsam in den Kombi eines unbekannten Herstellers gestoßen worden. Auf der Rückbank hatte ihn trotz heftigster Gegenwehr ein kräftiger Arm umschlungen, der seinen Kopf mit äußerster Brutalität in den Nacken riss. Das Knacken der Halswirbelsäule zeigte dem Angreifer, dass er sein Ziel erreicht hatte. Der Kopf Rudolf Zimas fiel lose nach vorn.

Neznámí odvezli mrtvé tělo do opuštěné, polorozpadlé stodoly poblíž cihelny, odvlekli ho ke zbytku zdi, z níž trčelo něco jako řeznický hák, na který zavěsili mrtvolu jako kus jatečního dobytka hlavou dolů, když jí předtím svázali nohy k sobě jednoduchým provazem. Jeden z obou mu ještě rozřízl hrdlo, ale zbytečně. protože Zimovo srdce už dávno přestalo pumpovat krev.

O dvě hodiny později, v časných ranních hodinách následujícího dne, odvezli kombík na dvůr recyklacní firmy poblíž saského přístavu Riesa. Oba muži se na sebe jen krátce podívali, kývli na sebe a pak nechali Zimovo tělo zmizet v chrtánu lisu.

Z Prahy dostali zprávu, že gumový odpad se v Riese nakládá do námořních kontejnerů, které míří do Vietnamu.

Die Unbekannten fuhren mit dem leblosen Körper zu einer verlassenen, verfallenen Scheune in der Nähe der Ziegelei, schleiften ihn zu einem Mauerrest, aus dem eine Art Fleischerhaken herausragte, banden die Beine des Opfers mit einem einfachen Strick zusammen und hängten daran die Leiche wie ein Stück Schlachtvieh mit dem Kopf nach unten auf. Einer der beiden setzte noch einen Schnitt quer über die Gurgel – überflüssigerweise, denn das Herz Zimas hatte längst aufgehört, Blut zu pumpen.

Zwei Stunden später, in den frühen Morgenstunden des Folgetages, wurde das Fahrzeug auf den Hof eines Recyclingbetriebes in der Nähe des Riesaer Hafens in Sachsen gelenkt. Die beiden Männer schauten sich nur kurz an, nickten einander zu und ließen anschließend den Körper Zimas im Schlund einer Ballenpresse verschwinden.

Sie hatten aus Prag die Mitteilung erhalten, dass in Riesa Kautschukmaterial in Seecontainer geladen und auf den Weg nach Vietnam geschickt werden würde.

10. 04. 2009, Praha, Vinohrady, dopoledne

Souvislosti mezi událostmi ve Vietnamu a v Německu byly na první pohled známé pouze zadavatelům a pachatelům. Žádný z ostatních aktérů ještě neměl tušení o nebezpečí, které pro něj znamená být vtažen do víru riskantního dění.

Jediný, kdo tušil blížící se katastrofu, byl bývalý vrchní kriminální komisař Petros Papadopoulos z českého Ministerstva životního prostředí v Praze, kde má na starosti přeshraniční kriminalitu v tomto oboru. Protože v posledních měsících přibývalo důkazů o novém obchodním modelu organizovaného zločinu na obou stranách česko-německé hranice, byl ve stavu nejvyšší pohotovosti. Zdroje však nebylo možno ověřit; vesměs šlo o anonymní informátory.

Rostoucí počet tipů však ukazoval na nelegální transporty odpadu z Německa, Velké Británie a Itálie do oblasti jižních Čech. Hovořilo se o agentuře v Ústí nad Labem v severních Čechách, která údajně podnikala s odpady pod ochranou státních orgánů. Její rozsah nebyl znám. Nebyly známy ani trasy.

Co však Petrose obzvlášť znepokojovalo, byla skutečnost, že se v této souvislosti objevilo jméno Pavel Slánský.

10. 04. 2009, Prag, Vinohrady, vormittags

Die Zusammenhänge zwischen den Vorgängen in Vietnam und Deutschland waren auf den ersten Blick nur den Auftraggebern und Tätern bekannt. Alle anderen Akteure ahnten von der Gefahr, in einen gefährlichen Strudel gezogen zu werden, noch nichts.

Der Einzige, der ein Gefühl für das heraufziehende Unheil hatte, war der ehemalige Kriminalhauptkommissar Petros Papadopoulos aus dem tschechischen Umweltministerium in Prag, dort zuständig für grenzüberschreitende Umweltkriminalität. Da sich in den zurückliegenden Monaten die Hinweise auf ein neues Geschäftsmodell der organisierten Kriminalität auf beiden Seiten der deutsch-tschechischen Grenze gehäuft hatten, befand er sich in höchster Alarmbereitschaft. Die Quellen waren jedoch nicht überprüfbar, es waren allesamt anonyme Hinweisgeber, die nicht zu greifen waren. Die zunehmende Dichte der Fingerzeige aber deutete auf illegale Transporte von Abfall aus Deutschland, Großbritannien und Italien in den Raum Südböhmen. Man sprach von einer Agentur im nordböhmischen Ústí nad Labem, die angeblich unter dem Schutz staatlicher Stellen ihre Geschäfte mit Müll abwickelte. Die Größenordnung war nicht bekannt. Die Wege waren es ebenfalls nicht.

Was Petros jedoch besonders beunruhigte, war die Tatsache, dass in diesem Zusammenhang der Name Pavel Slánský fiel.

Jméno muže, který byl ve vnímání mnoha lidí obeznámených s pražským podsvětím odpovědný za pokus o vraždu vrchního komisaře Petrose Papadopoulose. Petros, který měl tehdy v roce 2005 ještě na starosti potírání organizovaného zločinu, přežil jen díky šťastné náhodě, ale těžce zraněný.

Nyní se zdálo, že Pavel Slánský, hlava klanu Calabresi, opět tahá za nitky, tentokrát v nové oblasti.

Když se Petros po mnoha měsících vrátil do služby, vedení policie se rozhodlo, že ho nevrátí na jeho staré místo, ale přidělí mu údajně bezpečnější novou agendu na ministerstvu životního prostředí. Po přeložení zodpovídal tedy za záležitosti EU a přeshraniční projekty v oblasti životního prostředí.

V rozporu se svými běžnými zvyklostmi zatím nemluvil se svou ženou Janou o znepokojivých zvěstech. Obraz, který se začínal rýsovat, byl až příliš obludeň. Teď ji však do toho musel zasvětit, nebylo možné to obejít, a proto jí v klidné chvíliče co nejopatrnejí popsal hodnocení toho, co se děje.

Jana si v šoku několikrát rukama zakryla ústa, když bez dechu poslouchala svého muže.

„Ano, drahoušku,“ řekl Petros na závěr a protáhl se, „neobvyklé události vyža-

Der Name des Mannes, der in der Wahrnehmung vieler Kenner der organisierten Kriminalität in Prag für das Attentat auf Hauptkommissar Petros Papadopoulos verantwortlich war. Petros, zu dem Zeitpunkt im Jahre 2005 noch für die Bekämpfung der Mafia zuständig, hatte nur mit Glück, jedoch schwerverletzt überlebt.

Jetzt schien Pavel Slánský, Chef des Calabresi-Clans, wieder seine Fäden zu ziehen, diesmal auf einem neuen Gebiet.

Als Petros nach vielen Monaten wieder in den Dienst zurückkehrte, entschied die Polizeiführung, ihn nicht wieder auf seinen alten Posten zu setzen, sondern ihm im Ministerium für Umwelt einen vermeintlich sichereren, neuen Aufgabenbereich zuzuweisen. So war er nach der Versetzung für EU-Angelegenheiten und grenzüberschreitende Umweltprojekte verantwortlich.

Entgegen seinen üblichen Gepflogenheiten hatte er bisher nicht mit seiner Ehefrau Jana über die beunruhigenden Gerüchte gesprochen, zu ungewöhnlich war das Bild, das sich abzuzeichnen begann. Doch jetzt musste er sie einweihen, es führte kein Weg daran vorbei, und so schilderte er ihr in einer ruhigen Minute so vorsichtig wie möglich seine Einschätzung der Vorgänge.

Jana schlug vor Schreck mehrfach die Hände vor den Mund, während sie ihrem Gatten atemlos lauschte.

„Ja, Liebste“, sagte Petros abschließend und straffte seinen Körper, „ungewöhnliche Vorgänge

dují neobvyklá opatření. Řekni,“ ted' objal svou ženu kolem ramen, „nemohla by ses poptat ve svém vynikajícím okruhu vysoce inteligentních žen, zda by mi trochu nepomohly?“

Jana se obrátila k manželovi. „Opravdu chceš, abych pro tvou práci vyzpovídala své přítelkyně?“

Petros se trochu začervenal, což Janu rozesmálo.

To je ale lišák, to snad ani není možné, pomyslela si.

Petros se začal trochu zajíkat. „Vyzpovídat? No, to není správné slovo,“ řekl. „Ale hrozí nebezpečí z prodlení, to už je při tom množství stop zřejmé.“ Znovu poohlédl na svou ženu. „To, co ted' naléhavě potřebuji, je stopa, nebo ještě lépe styčná osoba, která by mi mohla poskytnout potřebné informace.“

Jednou z Janiných přítelkyní byla právnička Rosa Cigara. Obě studovaly na pražské univerzitě – Jana se zapsala na politologii, Rosa na práva. Seznámily se při společné akci v rámci sametové revoluce na podzim 1989. Ze známosti se nakonec stalo přátelství, když se znova setkaly na večírku na počest amerického rockového hudebníka Franka Zappy v pražském hotelu Kriváň. Byl to legendární večírek, na kterém byla přítomna i samotná světová hvězda. Ve

erfordern ungewöhnliche Maßnahmen. Sag mal“, nun legte er den Arm um seine Frau, „kannst du dich nicht in deinem unschlagbaren Netzwerk hochintelligenter Frauen einmal umhören, um mir ein wenig auf die Sprünge zu helfen?“

Jana drehte sich zu ihrem Mann. „Du willst wirklich, dass ich meine Freundinnen für deine Arbeit aushorche?“

Petros wurde ein wenig rot, was Jana zum Lächeln brachte.

Dieser alte Fuchs, ich glaube es nicht, dachte sie bei sich.

Petros begann, ein wenig zu stottern. „Aushorchen? Na, das ist das falsche Wort“, setzte er an. „Es ist Gefahr im Verzug, so viel liegt bei der Menge an Hinweisen mittlerweile auf der Hand.“ Erneut suchte er den Augenkontakt zu seiner Frau. „Was ich jetzt dringend brauche, ist ein Anhaltspunkt oder noch besser ein Kontakt, der mir die notwendigen Informationen liefern kann.“

Eine der Freundinnen aus dem Kreis um Jana war die Anwältin Rosa Cigara. Beide hatten an der Universität Prag studiert – Jana hatte sich im Fachbereich Politikwissenschaft eingeschrieben, Rosa war angehende Juristin. Bei einer gemeinsamen Aktion im Rahmen der Samtenen Revolution hatten sie sich im Herbst 1989 kennengelernt. Die Bekanntschaft war schließlich zur Freundschaft geworden, als sie sich auf einer Party zu Ehren des amerikanischen Rockmusikers Frank Zappa im Prager Hotel Kriváň wiedertrafen. Eine legendäre Party, auf

dnech končící komunistické diktatury se Zappa a jeho hudba stali symbolem českého undergroundu a odboje.

Jako právnička specializovaná na obor ekonomie, dostávala Rosa v současné době řadu lukrativních zakázek, které se více než kdy jindy týkaly trestních činů souvisejících s organizovaným zločinem, praním špinavých peněz a trestním právem v oblasti životního prostředí. V posledních měsících strávila se svým partnerem Hermannem Weberem až příliš mnoho času hledáním stop své rodiny v mezinárodních archivech, takže jejich finanční situace byla značně napjatá. Oba se museli opět více věnovat své skutečné profesi, což pro Hermanna byla práce makléře na mezinárodních recyklačních trzích. V tomto ohledu docházelo k překryvům nejen v jejich společné historické badatelské práci. Hermann byl praktik, který dokázal Rose odpovědět na otázky týkající se procesů a motivace aktérů v recyklačním hospodářství, a Rosa byla odbornicí na právní posuzování pochybných ekonomických transakcí. V této době Hermann při obchodování s vietnamskými zákazníky občas dostával nabídky na vypořádání plateb v hotovosti v Německu. Faktura za takovou obchodní transakci šla do Vietnamu a platba byla provedena v hotovosti v Německu – v jakési alternativní bance.

Při jedné z prvních transakcí s jedním z těchto vietnamských zákazníků na to

der der Weltstar höchstpersönlich anwesend war. Während der Endzeit des Kommunismus waren Zappa und seine Musik zu Symbolen des tschechischen Untergrunds und Widerstands geworden. Als Wirtschaftsanwältin wurden Rosa aktuell einige lukrative Mandate angetragen, die mehr denn je Delikte betrafen, die im Bereich der organisierten Kriminalität, der Geldwäsche und des Umweltstrafrechts angesiedelt waren. In den vergangenen Monaten hatte sie sich gemeinsam mit ihrem Partner Hermann Weber viel zu lange um die zeitintensive Suche nach Spuren ihrer Familie in internationalen Archiven gekümmert, so dass ihre finanzielle Lage stark angespannt war. Beide mussten sich wieder mehr ihrem eigentlichen Beruf widmen, und das war bei Hermann die Tätigkeit als Makler auf den internationalen Recyclingmärkten. Insofern gab es nicht nur bei der gemeinsamen historischen Recherchearbeit Schnittmengen.

Hermann war der Praktiker, der Fragen Rosas zu Abläufen und Motivation von Akteuren in der Recyclingwirtschaft beantworten konnte, und Rosa war Fachfrau in der juristischen Bewertung fragwürdiger wirtschaftlicher Geschäfte. In dieser Zeit erhielt Hermann nämlich bei seinen Geschäften mit vietnamesischen Kunden des Öfteren Angebote, den Zahlungsverkehr über Bargeld in Deutschland abzuwickeln. Die Rechnung für ein solches Handelsgeschäft ging nach Vietnam, die Zahlung erfolgte bar in Deutschland – in einer Art alternativen Bank.

Bei einem der ersten Geschäfte mit einem dieser vietnamesischen Kunden hatte Hermann

Hermann také přistoupil, jak později podrobně vyprávěl Rose. Byl telefonicky požádán, aby se ve stanovenou dobu dostavil do určitého bytu v centru Magdeburku. Jednalo se o značnou částku několika desítek tisíc eur.

Když Hermann přišel ve stanovený čas do třetího patra úplně normálního činžovního domu, jako mávnutím kouzelného proutku se otevřely dveře jednoho bytu. Ve vstupu stála asi čtyřicetiletá Vietnamka, která Hermannovi pokynula, aby šel dál. Udělal, jak mu bylo přikázáno, a paní domácí ho zavedla do obývacího pokoje, v němž byl veškerý nábytek orientován k obrovské televizi, na níž zjevně běžel vietnamský program nebo seriál.

Vietnamka naznačila Hermannovi, aby se posadil, na chvíli odešla z místnosti a vrátila se s napěchovanou igelitovou taškou, kterou Hermannovi podala. Při prvním pohledu do tašky uviděl v balících bankovky v hodnotě 50 a 20 eur.

Když Vietnamka uviděla Hermannův tázavý pohled, pokrčila rameny.

„Tak to prostě je,“ zdálo se, že říká, „když chcete dostat zaplaceno tímto způsobem, musíte si vzít, co v hotovosti máme!“

Hermann si v tu chvíli představil, jak se bude tvářit jeho bankéřka, která bude mít kvůli obrovské hromadě peněz spoustu otázek. Nemohl to však změnit

sich auch darauf eingelassen, wie er Rosa später detailliert berichtete. Man hatte ihn telefonisch dazu aufgefordert, sich zu einem festgelegten Zeitpunkt in einer Wohnung in der Magdeburger Innenstadt einzufinden. Es ging um die erkleckliche Summe von einigen zehntausend Euro.

Als Hermann zur abgemachten Zeit im dritten Stock eines völlig normalen Wohnhauses ankam, öffnete sich dort wie von Geisterhand eine Wohnungstür. In der Öffnung stand eine Vietnamesin, etwa vierzig Jahre alt, die Hermann bedeutete, die Wohnung zu betreten. Er tat wie geheißen und wurde von der Hausherrin in ein Wohnzimmer geführt, in dem sämtliche Möbel auf einen riesigen Fernseher ausgerichtet waren, der offensichtlich vietnamesisches Fernsehen oder eine vietnamesische Daily Soap zeigte.

Die Vietnamesin bedeutete Hermann, sich zu setzen, verließ für einen Moment das Zimmer und kam mit einer prall gefüllten Plastiktüte zurück, die sie Hermann überreichte. Beim ersten Blick in die Tüte sah er darin packenweise 50- und 20-Euro-Scheine.

Als die Vietnamesin Hermanns fragenden Blick sah, zuckte sie mit den Schultern.

„So ist es halt“, schien sie zu sagen, „wenn Sie auf diesem Weg bezahlt werden wollen, müssen Sie nehmen, was wir an Bargeld haben!“

Hermann sah in diesem Moment den Blick seiner Bankerin förmlich vor sich, die ob des enormen Stapels an Bargeld eine Menge Fragen haben würde. Doch er konnte es nicht ändern und würde

a udělá nejlépe, když spolu s tím balíkem hotovosti předloží své domovské bance příslušnou fakturu.

Rosa mu pak vysvětlila, jak systém těchto hotovostních plateb funguje: „Je to vlastně docela jednoduché, Hermann. Váš zákazník zajde ve Vietnamu do soukromé banky nebo směnárny a složí částku, kterou vám chce převést. Tento zprostředkovatel zavolá svému důvěryhodnému partnerovi v Německu a oznámí transakci a přijetí platby.

To je startovní výstřel pro platbu v hotovosti v tvůj prospěch. Nominální hodnota bankovek a výše hotovostní platby svědčí o tom, že výplatní místo disponuje značnou hotovostí, pravděpodobně z mnoha vietnamských obchodů a tržnic rozesetých po celé bývalé NDR.“

Mrkla na Hermanna. „Dvacet eur je přesně cena, která se platí za karton padělaných cigaret. Mimochodem, totéž zažíváme i v Česku na vietnamských tržnicích, zejména na hranicích.“

Odmlčela se a zamýšleně se podívala na své ruce. „V tom je také problém. Nemáme kontrolu nad oběhem hotovosti v naší zemi.“

Tento dubnový pátek si Rosa jako obvykle udělala krátkou přestávku, aby unikla tlaku vysoce komplexních právních dotazů a bez cíle se toulala ulicemi staré pražské čtvrti Vinohrady. Ulice s impozantními

das Beste daraus machen, indem er seiner Hausbank neben dem Haufen Bargeld die dazugehörige Rechnung präsentieren würde.

Rosa erklärte ihm anschließend, wie das System dieser Barzahlungen funktionierte: „Das ist eigentlich ganz einfach, Hermann. Dein Kunde geht in Vietnam zu einer nichtstaatlichen Bank oder Wechselstelle und zahlt den Betrag ein, den er an dich überweisen möchte. Dieser Zwischenmakler ruft bei seinem Partner des Vertrauens in Deutschland an und signalisiert das Geschäft und den Zahlungseingang.

Damit erfolgt der Startschuss der Barauszahlung an dich. Die Stückelung der Geldscheine und die Höhe der Barauszahlung deutet darauf hin, dass die Zahlstelle über erhebliche Barmittel verfügt, die vermutlich von den vielen vietnamesischen Geschäften und Märkten stammen, die über die gesamte ehemalige DDR verteilt sind.“ Sie zwinkerte Hermann zu. „Zwanzig Euro sind exakt der Preis, der für eine Stange gefälschter Zigaretten zu zahlen ist. Gleiches erleben wir übrigens genauso in Tschechien auf den Vietnamesenmärkten, besonders an den Grenzen.“ Sie machte eine Pause und sah nachdenklich auf ihre Hände. „Darin liegt auch ein Problem. Wir haben keine Kontrolle über den Umlauf von Bargeld in unserem Land.“

An diesem Freitag im April machte Rosa wie gewohnt eine kurze Pause, um der Schraubzwinge hochkomplexer juristischer Fragestellungen zu entkommen und sich ohne Ziel durch die Straßen des alten Stadtteils Vinohrady in Prag treiben zu

secesními budovami ji obzvlášť zaujaly, nemohla se jich nabažit. Jak se tak procházela, zdálo se jí, že zahlédla osobu, kterou dobře znala.

„Jano?“ zeptala se a přistoupila k ženě zezadu. Ta se otočila, poznala Rosu a spontánně ji vzala do náruče.

„Roso, to jsem ráda, že tě vidím! Jaká šťastná náhoda. Dnes ráno jsem na tebe myslela,“ řekla potěšeně kamarádka z časů studia a pak téměř omluvně pokračovala: „Já... ocitly jsme se někde úplně jinde. Nás život se po atentátu na Petrose úplně změnil. Nejdřív jsme si museli najít cestu zpátky do všedního dění, a tak jsme se drželi dost stranou. Sem tam nějaká ta kultura, nic víc. Petros mezitím dostal novou práci na ministerstvu životního prostředí. Chtěli ho někam uklidit, a to doslova.“

Rosa přikývla a vzpomněla si, jak jí o tom Jana kdysi dávno vyprávěla. „Je už ten podlý pokus o atentát na Petrose mezitím vyřešen?“ Když se však podívala Janě do očí, bylo jí to jasné.

„Ne, je kolem toho hrobové ticho. Je to k...“

Jana si povzdechla. „Existují všelijaká podezření, ale on, nejspíš to byl muž, je stále na svobodě. Pokud je vůbec ještě v Čechách.“

Rosa soucitně položila kamarádce ruku na paži a pak navrhla: „No tak, kujme

lassen. Besonders die Straßenzüge mit den imposanten Prachtbauten im Jugendstil hatten es ihr angetan, sie konnte einfach nicht genug von ihnen bekommen. Während sie so schlenderte, glaubte sie, eine ihr wohlbekannte Person zu entdecken.

„Jana?“, fragte sie und trat von hinten an die Frau heran. Die drehte sich um, erkannte Rosa und nahm sie spontan in den Arm.

„Rosa, wie schön, dich zu sehen! Was für ein glücklicher Zufall. Heute Morgen habe ich an dich gedacht“, sagte die Freundin aus Studienzeiten erfreut und fuhr dann beinahe entschuldigend fort: „Ich ... wir waren vollkommen aus der Zeit gefallen. Unser Leben hat sich nach dem Attentat auf Petros komplett geändert. Wir mussten uns erst wieder im Alltag zurechtfinden und haben uns deshalb ziemlich zurückgezogen. Ab und an ein bisschen Kultur, mehr nicht. Petros hat in der Zwischenzeit eine neue Aufgabe im Umweltministerium zugeteilt bekommen. Man wollte ihn im wahrsten Sinne des Wortes aus der Schusslinie nehmen.“

Rosa nickte, sie erinnerte sich daran, wie Jana ihr vor längerer Zeit davon berichtet hatte. „Ist der hinterhältige Mordanschlag auf Petros denn mittlerweile aufgeklärt worden?“ Doch als sie Jana in die Augen sah, gab sie sich selbst die Antwort. „Nein. Still schweigt der See. Es ist zum...“

Jana seufzte. „Es gibt allenfalls Vermutungen, aber er, es war wohl ein Mann, läuft weiter frei herum. Wenn er überhaupt noch in Tschechien ist.“

Rosa legte der Freundin verständnisvoll eine Hand auf den Arm und schlug dann vor: „Komm,

„zelezo, dokud je žhavé. Tamhle,“ ukázala přes ulici, „je malá kavárna. Pojdme tam a trochu si popovídáme. Vždyť už je to opravdu tak dlouho.“

„Malé popovídání“ se protáhlo v téměř dvouhodinový rozhovor. Jana vyprávěla o době po atentátu a Rosa mluvila obdivně o svém Hermannovi. Vyprávěla jí o tom, jak se s ním seznámila v městě Lulea na severu Švédska, o neuvěřitelné náhodě, že narazil na její rodinnou historii ve zcela jiných souvislostech, a o tom, jak se jako manželé pak věnovali bádání v archivech.

Jana téměř jásala, když jí Rosa poté popsala, jakou práci Hermann vykonával v mezinárodním recyklačním byznyse.

Čím déle o Hermannově mezinárodním podnikání mluvila, tím více se zvyšovalo Janino napětí, Rosa to jasně cítila.

Na konci však Janina euporická slova zněla opravdu záhadně:

„I když jsem předtím nevěřila na komisaře „náhodu“ – teď už vím, že existuje.

Rosa se na ni nechápavě podívala. „Jano, ty se mnou mluvíš v naprostých hádanách!“

„S tím se budeš muset smířit, má drahá,“ řekla Jana s roštáckým úsměvem, ale pak vysvětlila: „Můj Petros mě nedávno po-

lass uns das Eisen schmieden, solange es heiß ist. Dort drüben“, sie deutete auf die andere Straßenseite, „ist ein kleines Café. Lass uns da hingehen und ein bisschen plaudern. Es ist ja wirklich so lange her.“

Aus „ein bisschen plaudern“ wurde ein Gespräch von fast zwei Stunden. Jana erzählte von den Monaten nach dem Attentat und Rosa schwelgte in den höchsten Tönen von ihrem Hermann. Sie berichtete von ihrem Kennenlernen in Lulea in Nordschweden, von dem unglaublichen Zufall, dass er in ganz anderen Zusammenhängen auf ihre, Rosas, Familiengeschichte gestoßen sei, und davon, wie sich das Paar danach der Recherche in Archiven gewidmet habe.

Jana jubilierte geradezu, als ihr Rosa im Anschluss schilderte, welche Art Tätigkeit Hermann im internationalen Recyclinggeschäft ausübte.

Je länger sie dann von Hermanns internationalem Business erzählte, desto mehr stieg die Anspannung in Jana, das spürte Rosa deutlich.

Wirklich rätselhaft klangen zum Schluss aber Janas voller Euphorie gesprochenen Worte: „Wenn ich auch bisher nicht an Kommissar Zufall geglaubt habe – jetzt weiß ich, dass es ihn gibt.“

Rosa sah sie verständnislos an. „Jana, du sprichst in absoluten Rätseln für mich!“

„Damit musst du leben, meine Liebe“, sagte Jana spitzbübisch lächelnd, erklärte dann aber: „Mein Petros hat mich vor Kurzem gebeten, meine Ohren offen zu halten, falls in meinem Umfeld

žádal, abych měla nastražená tykadla pro případ, že by se v mé okolí objevil někdo, kdo by mu mohl pomoci vysledovat postupy o nelegálním obchodu s odpady.“

„To je skutečně trefa do černého, milá Jano. Kdo jiný, když ne Hermann, dokáže systematicky vysvětlit souvislosti v tomto špinavém byznysu.“

Na závěr rozhovoru si Jana s Rosou domluvily schůzku v jedné z typicky českých restaurací na Vinohradech, kde by se jejich muži seznámili. Ani jedna z nich se však neobávala, že by si nerozuměli. Naopak.

irgendjemand auftauchen sollte, der oder die ihm die notwendige Expertise liefern könnte, mit der er die Mutmaßungen zum illegalen Müllgeschäft auf eine Basis stellen könnte.“

„Das ist in der Tat ein richtiger Volltreffer, liebe Jana. Wer, wenn nicht Hermann, kann systematisch die Zusammenhänge in diesem schmutzigen Geschäft erklären.“

Am Ende des Gespräches verabredeten Jana und Rosa ein Treffen in einem der typischen böhmischen Restaurants in Vinohrady, bei dem die Männer sich erst einmal beschnuppern sollten. Doch beide hatten keine Sorge, dass die Männer sich nicht verstehen könnten. Im Gegenteil.

12. 04. 2009, Mydlovary, jižní Čechy

Učitel na penzi Petr Hlinka spatřil světlo světa v Mydlovarech před pětasedmdesáti lety. Z kraje odešel dobrovolně jen kvůli studiu učitelství na pedagogické fakultě v Praze a bylo pro něj přirozené, že se po ukončení studia vrátil do rodných jižních Čech.

V průběhu desetiletí se k tomu přidala ta či ona veřejná funkce, ať už to byl zastupitel, nebo později dlouhá léta starosta rodné obce, protože jeho životním mottem, jak říkal, bylo zachovat svět pro své spoluobčany a další generace. Měl s tím hodně práce.

Strukturálně slabé jižní Čechy s říd kým osídlením byly vždy vyhledávaným místem pro investory, kteří zde očekávali menší odpor k velkým projektům než v jiných regionech Evropy. Bylo jedno, zda šlo o projekty spaloven odpadu, nebo dokonce úložiště jaderného odpadu. Jižní Čechy byly vždy na seznamu možných lokalit.

Hlinka byl u toho, když obyvatelé po rádali akce odporu, když se stavěli proti možnému znečištění životního prostředí průmyslovými závody. A bylo ho možné zastihnout na všech setkáních občanů, kde se v průběhu desetiletí lidé potýkali s nenasýtnými požadavky na půdu kladenými těžebním a energetickým průmyslem, a i odpadovým hospodářstvím.

12.04.2009, Mydlovary, Südböhmen

Der pensionierte Lehrer Petr Hlinka hatte vor fünfundsechzig Jahren in Mydlovary das Licht der Welt erblickt. Nur zu seinem Lehramtsstudium an der Pädagogischen Fakultät in Prag hatte er die Gegend freiwillig verlassen, und es war selbstverständlich für ihn, nach dem Studium wieder in seine südböhmische Heimat zurückzukehren.

Im Laufe der Jahrzehnte war das eine oder andere öffentliche Amt dazugekommen, sei es das des Ratsherrn oder später über lange Jahre das des Bürgermeisters seines Heimatortes, denn sein Lebensmotto war es, für seine Mitbürger und die nachfolgenden Generationen die Schöpfung zu bewahren, wie er sagte. Damit hatte er reichlich zu tun. Das strukturschwache Südböhmen mit seiner lockeren Besiedelung war immer wieder Anlaufpunkt für Investoren, die hier weniger Widerstand gegen Großvorhaben erwarteten als in anderen Regionen Europas. Dabei spielte es keine Rolle, ob es um Vorhaben der Müllverbrennung ging oder gar um ein atomares Endlager für Atommüll. Südböhmen stand immer auf der Liste möglicher Standorte.

Hlinka war bei allen Widerstandsaktionen der Bevölkerung dabei gewesen, wenn sie sich gegen mögliche Umweltbelastungen durch Industrieanlagen wandte. Und man fand ihn auf allen Bürgerversammlungen, bei denen man sich im Laufe der Jahrzehnte mit der immer gieriger nach Flächen greifenden Bergbau-, Energie- und Entsorgungswirtschaft herumschlug. Es bestanden ja schon eine Menge solcher Anlagen hier, darunter

Takových zařízení už tu byla spousta, včetně skládky, která doslova zapáchala na sto honů. Kolikrát on a jeho kolegové z kampaně upozorňovali úřady na někdy až extrémně obtěžující zápach. Jasná známka úniku metanu. Ale nic se nestalo. Problém se zametl pod koberec a neinformovaný milovník přírody, který tam šel na procházku, rozhodně netušil, co se pod poklidně vypadající krajinou skrývá: uranové kaly.

Toho rána zde také Hlinka obcházel se svým psem jako obvykle, nechal ho na dlouhém vodítku a na jeho chování zareagoval až když si všiml, že vyskočil na skládku a z nějakého neznámého důvodu štěkal na prohlubeň asi dvacet metrů od jejího okraje.

Hlinka se vydal za svým psem a už po několika metrech mu bylo jasné, že něco není v pořádku: zem pod ním se začala houpat. Měl pocit, že se dostal do súťového svahu. O několik vteřin později se ocitl v hloubce pěti metrů v dutém prostoru, jehož stěny tvořila směs ztvrdlého uranového kalu a páchnoucího, kvasícího komunálního odpadu. Hlinka cítil teplo, které se v tomto kvasícím čemsi nahromadilo a nyní horké unikalo. Měl také pocit, že se v jeho bezprostřední blízkosti nachází jakýsi žhnoucí zdroj. V každém případě mu hrozilo krajní nebezpečí. Nahoře na okraji jámy pobíhal jeho pes sem a tam a vzrušeně štěkal a snažil se přivolat pomoc.

die Deponie, die im wahrsten Sinne des Wortes zum Himmel stank. Wie oft hatten er und seine Mitstreiterinnen und Mitstreiter die Behörden auf die zum Teil extreme Geruchsbelästigung hingewiesen. Ein klares Indiz für Ausgasungen von Methan. Aber nichts passierte. Man ließ Gras über die Sache wachsen, und dem unwissenden Spaziergänger war sicher nicht bewusst, was sich unter der friedlich wirkenden Landschaft verbarg: Uranschlamm.

Auch Hlinka ging an diesem Morgen hier wie gewohnt mit seinem Hund die übliche Runde, ließ ihm eine lange Leine und reagierte erst auf dessen Verhalten, als er bemerkte, dass sein tierischer Begleiter auf die Deponie gesprungen war und etwa zwanzig Meter vom Rand entfernt aus einem nicht erkennbaren Grund eine Vertiefung verbellte.

Hlinka folgte seinem Hund und spürte schon nach wenigen Metern, dass etwas nicht in Ordnung war: Der Boden unter ihm geriet ins Rutschen. Hlinka hatte das Gefühl, in einen Geröllabgang geraten zu sein. Wenige Sekunden später fand er sich in fünf Metern Tiefe in einem Hohlraum wieder, dessen Wände aus einem Gemisch gehärteter Uran-schlämme und übelriechendem, gärendem Hausmüll bestanden. Hlinka spürte die Wärme, die sich in diesem gärenden Etwas gebildet hatte, und nun heiß ausgaste. Auch hatte er das Gefühl, dass in seiner unmittelbaren Nähe eine Art Glutnest war. Auf jeden Fall bestand für ihn äußerste Gefahr.

Oben am Rand der Grube rannte sein Hund aufgeregt bellend hin und her und tat sein Bestes, Hilfe herbeizuholen.

Teprve druhý den byl Petr Hlinka nalezen bezvládně ležící v jámě asi metr pod hranou lomu. Na údajně bezpečné skládce byly jasné patrné stopy jeho zoufalé snahy uniknout z prohlubně, která se mu stala osudnou. Přestože byl ještě při vědomí, když ho pomocné ruce zachraňovaly, zemřel v náručí svého syna cestou do nemocnice v důsledku těžké mozkové příhody.

V souvislosti s Hlinkovou krutou smrtí se v jihočeské veřejnosti opět rozvinula diskuse o bezpečnosti skládky v Mydlovarech. Události jasné ukázaly, že prohlášení provozovatelů o bezpečnosti skládky neměla ani cenu papíru, na kterém byla napsána.

Každý, kdo to chtěl vědět, měl nyní důkaz, že v hermetickém plášti skládky může dojít k propadu nebo samovznícení. Procesy už zkrátka nebyly pod kontrolou. Současně se tu však dalo vydělat příliš mnoho peněz s uskladňováním odpadu z domova i ze zahraničí, a proto i tato diskuse o havarijně ekologické situaci v jižních Čechách vyšuměla do ztracená.

Kamiony s poznávacími značkami z Německa, Itálie, Rakouska a dalších států EU vozily odpad dál, den co den.

Erst am nächsten Tag fand man Petr Hlinka hilflos in der Grube liegend, etwa einen Meter unter der Abbruchkante. Deutlich waren Spuren seines verzweifelten Bemühens zu erkennen, der Falle, dem Hohlraum, auf der vermeintlich sicheren Deponie zu entkommen. Zwar war er noch bei Bewusstsein, als helfende Hände ihn retteten, doch er verstarb bei der Fahrt ins Krankenhaus in den Armen seines Sohnes an den Folgen eines schweren Schlaganfalls.

Im Zusammenhang mit dem grausamen Tod Hlinkas entwickelte sich in der südböhmischem Öffentlichkeit erneut eine Diskussion über die Sicherheit der Deponiefläche in Mydlovary. Die Geschehnisse zeigten deutlich, dass die Aussagen der Betreiber zur Sicherheitslage der Deponie nicht das Papier wert waren, auf dem sie standen.

Jeder, der es wissen wollte, hatte nun den Beweis, dass es zu Absenkungen oder Selbstentzündungen in der luftdichten Hülle der Deponie kommen konnte. Man hatte die Prozesse einfach nicht mehr unter Kontrolle. Gleichzeitig konnte hier jedoch zu viel Geld mit den Einlagerungen aus dem In- und Ausland verdient werden, weshalb auch diese Diskussion über den ökologischen Ausnahmezustand in Südböhmen verpuffte.

Die LKW mit den Kennzeichen aus Deutschland, Italien, Österreich und anderen Staaten der EU transportierten weiter, tagein, tagaus.